

**STUDIUL DE EVALUARE ADECVATĂ A EFECTELOR
POTENTIALE ASUPRA ARIILOR NATURALE PROTEJATE DE
INTERES COMUNITAR PENTRU**

**PLAN DE AMENAJAREA TERITORIULUI INTERCOMUNITAR (PATIC)
„AMENAJAREA ȘI DEZVOLTAREA TERITORIULUI DE NV – INSULA MARE
A BRĂILEI – BRĂILA EST (MUNICIPIUL BRĂILA, COMUNA MĂRAȘU)”**

BENEFICIAR

Consiliul Județean Brăila

EXECUTANT

S.C. ECOLOGIC A.M.B. s.r.l.

Director

Expert S.E.A. dipl. Ecolog Adrian Balan

Colectiv de elaborare

Expert S.E.A. diplomat ecolog Adrian Balan

Ec. Alexandru Balan

Februarie 2020

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

CERTIFICAT DE ÎNREGISTRARE

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea 265/2006, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului ministrului mediului nr. 1026/2009 privind condițiile de elaborare a rapoartelor de mediu, rapoartelor privind impactul asupra mediului, bilanțurilor de mediu, rapoartelor de amplasament, rapoartelor de securitate și studiilor de evaluare adecvată.

În urma analizei solicitării depuse și informațiilor furnizate și susținute în procedura de înregistrare de:

BĂLAN ADRIAN

cu domiciliul în: Pașcani, Str. N. Iorga, nr. 5, bl. VI, sc. A, et.parter, ap.1, județul Iași
Telefon: 0230 760 424, Mobil: 0743919741/0734534616
Email: ecologic_amb@yahoo.com
CNP 1571213224493

persoana fizică este înscrisă în *Registrul Național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului la poziția nr. 673* pentru

RM	☒
RIM	☒
BM	☒
RA	☐
RS	☒
EA	☒

Emis la data de: 03.02.2016
Valabil până la data de : 03.02.2021

PREȘEDINTELE COMISIEI DE ÎNREGISTRARE

Corina LUPU
SECRETAR DE STAT

CUPRINS

1. INTRODUCERE	7
2. INFORMAȚII GENERALE.....	8
2.1. Titularul și denumirea proiectului.....	8
2.2. Elaboratorul atestat al studiului de evaluare adecvată	8
2.3. Descrierea proiectului.....	8
2.4. Obiectivele proiectului.....	9
Principalele elemente care fundamentează propunerile de dezvoltare a teritoriului studiat ca teritoriu de urbanizare viitoare complementară municipiului Brăila, sunt:.....	10
Aspecte critice care influențează strategia de dezvoltare a zonei în etapa următoare:	10
Scenariul de dezvoltare propus	11
2.5. Localizarea geografică.....	14
2.6. Modificările fizice ce decurg în urma implementării planului.	15
2.7. Resursele naturale necesare implementării proiectului.....	16
2.8. Resurse naturale ce vor fi exploatate din cadrul ariei naturale protejate necesare implementării planului.....	17
2.9. Emisii si deseuri generate de plan si modalitatea de eliminare a acestora.....	17
2.10. Utilizarea terenului necesar pentru executia proiectului.	20
Ocuparea terenurilor – situația existentă.....	20
Ocuparea terenurilor – situația propusă.	22
2.11. Durata construcției, funcționării, dezafectarea și eşalonarea perioadei de implementare a planului.....	26
2.12. Descrierea proceselor tehnologice ale proiectului.	27
2.13. Activități care vor fi generate ca rezultat al implementării planului	27
3. INFORMATII PRIVIND ARIILE NATURALE PROTEJATE DE INTERES COMUNITAR AFECTATE DE IMPLEMENTAREA OBIECTIVELOR PROPUSE PRIN PLAN	28
3.1. Date privind suprafața ariei protejate, tipuri de ecosisteme existente in aria protejată, tipuri de habitate si speciile care pot fi afectate prin implementarea proiectului.	28
BRAȚUL MĂCIN (ROSCI0012)	29

3.1.3 Descrierea funcțiilor ecologice, statutul și măsuri de conservare ale speciilor și habitatelor de interes comunitar afectate (suprafața, locația, speciile caracteristice) și a relației acestora cu situl Brațul Măcin ROSCI0012	36
DUNĂREA VECHE - BRAȚUL MĂCIN (ROSPA0040)	37
3.1.4 Descrierea funcțiilor ecologice, statutul și măsuri de conservare ale speciilor și habitatelor de interes comunitar afectate (suprafața, locația, speciile caracteristice) și a relației acestora cu situl Dunărea veche-Brațul Măcin ROSPA0040	44
3.2 Analiza prezenței, posibilei prezențe sau a absenței speciilor de interes comunitar pe amplasamentul studiat (aspecte privind corelarea preferințelor și/sau cerințele ecologice și etologice cu condițiile de mediu identificate în perimetrul analizat)	109
BRAȚUL MĂCIN (ROSCI0012)	112
DUNĂREA VECHE - BRAȚUL MĂCIN (ROSPA0040)	115
3.3. Date privind structura și dinamica populațiilor de specii afectate.	119
Migrația păsărilor	127
3.4. Relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ariei naturale protejate.	132
3.5. Obiective de conservare a ariei naturale protejate, unde au fost stabilite prin planuri de management.	133
3.6. Descrierea stării actuale de conservare a ariei naturale protejate, inclusiv posibile evoluții/schimbării care se pot produce în viitor.....	133
4. INFORMATII PRIVIND IMPACTUL DIRECT SI INDIRECT; PE TERMEN SCURT SAU LUNG	135
4.1. Analiza impactului generat direct și indirect, pe termen lung sau scurt a obiectivului proiectului.	135
Identificarea impactului ca urmare a implementării planului	135
Evaluarea impactului planului asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar pentru care au fost desemnate SCI	136
Impact pe termen scurt sau lung	137
Impactul indirect	138
Impactul rezidual.	138
Impactul cumulativ	138
4.2. Analiza impactului generat în faza de construcție, de operare și de dezafectare a obiectivului proiectului	139

a) Faza de construcție a obiectivelor:	139
4.3. Factorul de mediu aer	139
Surse de poluare a aerului	139
Prognostarea poluării aerului.....	141
Măsuri de diminuare a impactului	142
4.4. Factorul de mediu apă	143
Managementul apelor uzate.....	143
Prognostarea impactului	143
Măsuri de diminuare a impactului	143
În perioada de execuție	144
4.5. Factorul de mediu sol.....	144
Surse de poluare a solului	144
Măsuri de reducere a impactului asupra solului în zona studiată	145
4.6. Impactul asupra vegetației și faunei	145
Măsuri de protecție a florei și faunei în perioada de construcție.....	146
4.7. Peisajul	146
4.8. Mediul social și economic	147
b) Faza de operare a obiectivului proiectului:	147
c) Faza de dezafectare a obiectivului proiectului:	148
4.9. Analiză impactului generat în faza de construcție, operare și dezafectarea a materialului rezidual rezultat prin implementarea proiectului.....	149
4.10. Analiză impactului cumulativ prin implementarea proiectului.	151
4.11. Problemele importante de mediu	152
5. INFORMAȚII PRIVIND ANUMIȚI INDICATORI CHEIE CUANTIFICABILI	155
5.1.Procentul din suprafață habitatului care va fi pierdută.....	155
5.2. Procentul ce va fi pierdut din suprafață habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere ale speciilor.....	155
5.3.Fragmentarea habitatelor de interes comunitar.	155

5.4. Durata sau persistența fragmentării habitatelor	155
5.5. Durata sau persistența perturbării speciilor de interes comunitar, distanță față de aria naturală protejată de interes comunitar.	155
5.6. Schimbări în denitatea populațiilor (nr. indivizi/suprafață).	157
5.7. Scară de timp pentru înlocuirea speciilor/habitatelor afectate de implementarea proiectului.	157
5.8. Indicatorii chimici cheie care pot determina modificări legate de resursele de apă sau alte resurse naturale, care pot determina modificările funcțiilor ecologice ale unei arii naturale protejate.	157
5.9. Măsuri de diminuare a impactului	157
6. Metodele utilizate pentru culegerea informațiilor privind speciile și/sau habitatele de interes comunitar afectate	159
7. Metodologia utilizată pentru evaluarea impactului asupra mediului	164
Evaluarea impactului pe factori de mediu	164
Evaluarea impactului pe factori de mediu prin indici de calitate (I_c)	165
Efectele asupra factorilor de mediu.....	165
Evaluarea globală a impactului asupra mediului	166
8. CONCLUZII	174

1. INTRODUCERE

Studiul obiectivului de investiții cuprinde probleme și preocupări atât la nivelul Amenajării Teritoriului, cât și al Urbanismului operational, care se bazează pe principiile esențiale ale dezvoltării durabile ale spațiului european așa cum au fost ele adoptate de către CEMAT la Hanovra – 2000 și care urmăresc:

- promovarea coeziunii teritoriale în direcția unei dezvoltări socio-economice echilibrate;
- încurajarea dezvoltării generate de funcțiile urbane și îmbunătățirea relației urban-rural;
- accesibilitate echilibrată – prin încurajarea politicii de modernizare și dezvoltare a circulației, a transporturilor în arii din ce în ce mai largi, de la aria locală sau regională, până la cea națională sau internațională ;
- revigorarea creșterii economice prin dezvoltare, dar și conservarea bazei de resurse, fără a degrada mediul ambiant;
- asigurarea menținerii în limite favorabile a nivelului de dezvoltare al populației și creșterea calității vieții
- protejarea și conservarea valorilor cadrului natural și construit, ca factor al dezvoltării;
- promovarea unui turism de calitate;

Evaluarea impactului asupra mediului are drept obiect evidențierea efectelor negative, dar și a celor pozitive, ale exercitării unei activități proiectate sau a uneia în desfășurare (în cazul proiectelor de dezvoltare sau modernizare a capacităților existente) asupra mediului.

Evaluarea impactului asupra mediului s-a conturat ca un instrument de baza în identificarea și reducerea consecințelor negative asupra mediului, datorate activităților antropice, reflectând o abordare preventivă a managementului de mediu, în scopul dezvoltării durabile.

Această evaluare cauta să încorporeze planificarea pentru mediu din primele faze ale proiectelor de dezvoltare, în vederea prevenirii și reducerii impactului ecologic negativ al activității preconizate.

Studiu de Evaluare Adecvată a fost realizat în conformitate cu Ghidul Metodologic privind Evaluarea Adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar aprobat prin Ord.19 din 13.01.2010 și are la bază documentația primită de la beneficiar, **PLANUL DE AMENAJAREA TERITORIULUI INTERCOMUNITAR (PATIC)**, întocmit de Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu – București Centrul de Cercetare, Proiectare Expertiză și Consulting.

2.INFORMAȚII GENERALE

2.1. Titularul și denumirea proiectului

Beneficiarul proiectului

Consiliul Județean Brăila

Denumirea proiectului:

PLAN DE AMENAJAREA TERITORIULUI INTERCOMUNITAR (PATIC)
„AMENAJAREA ȘI DEZVOLTAREA TERITORIULUI DE NV – INSULA MARE A
BRĂILEI – BRĂILA EST (MUNICIPIUL BRĂILA, COMUNA MĂRAȘU)”

2.2. Elaboratorul atestat al studiului de evaluare adecvată

BALAN ADRIAN înscris în Registrul Evaluatoarelor de Studii de Mediu, la poziția 673 din data de 03.02.2016 pentru RM, RIM, BM, RS, EA, conform Certificatului de Înregistrare anexat.

Adresa : Str. 13 Decembrie nr. 68 A, Pascani Jud. Iasi

Telefon : 0734 534616 0743 919741

E-mail ecologic_amb@yahoo.com

2.3. Descrierea proiectului

Planul de Amenajare a Teritoriului Intercomunal (PATIC) este un document cu caracter director, menit să realizeze concretizarea strategiilor sectoriale în teritoriu și să contribuie la soluționarea unor probleme specifice aferente teritoriilor intercomunale.

Planul de Amenajare a Teritoriului Intercomunal (PATIC) – Amenajarea și dezvoltarea teritoriului de N.V. Insula Mare a Brăilei- Brăila Est se elaborează în vederea identificării elementelor restrictive și ale celor de potențial al dezvoltării, urmărind să asigure condițiile/ principiile spațial- urbanistice necesare gestiunii corecte a teritoriului periurban al municipiului Brăila, prin elaborarea unui scenariu de dezvoltare a unor funcțiuni municipale/ comunale pe malul drept al Dunării.

Premisa de la care s-a pornit este aceea că acest areal constituie o importantă resursă de dezvoltare pentru zona periurbană a municipiului Brăila.

2.4. Obiectivele proiectului

Dezvoltarea teritoriului studiat in documentația analizată își propune:

- Stabilirea disfuncționalităților teritoriale din cadrul teritoriului intercomunitar - diagnoza stării actuale de dezvoltare (zonificare funcțională, demografie și forță de muncă, structura activităților și potențial economic, mediu și peisaj, infrastructuri tehnice și căi de comunicație);
- Definirea relațiilor spațiale dintre municipiul Brăila și teritoriul său periurban, respectiv zona de influență, în vederea unei corecte gestionări a dezvoltării teritoriului intercomunitar: relații de independență sau de cooperare în domeniul economic, a infrastructurii, deplasărilor pentru muncă, asigurării de spații verzi și de agrement, de dotare cu servicii, etc.
- Propuneri de strategii și scenarii de dezvoltare de ansamblu, pentru zone/subzone ce prezintă caracteristici similare de dezvoltare, precum și pentru principalele direcții cu obiective pe termen scurt, mediu și lung determinate pe bază de prognoze în vederea rezolvării disfuncționalităților teritoriale;
- Elaborarea unui scenariu de dezvoltare al municipiului Brăila și pe malul drept al Dunării.

În baza documentației PATIC, este necesar ca scenariul de dezvoltare propus (destinat valorificării potențialului malului drept al Dunării complementar dezvoltării propuse pentru municipiul Brăila), să fie preluat în documentațiile urbanistice (P.U.G. Municipiul Brăila, P.U.G. Comuna Mărașu) și detaliat prin Planuri Urbanistice Zonale pe măsura creșterii interesului investițional pentru dezvoltarea unor zone/ funcțiuni propuse prin acest scenariu de dezvoltare.

Obiectivele PATIC sunt:

- **Promovarea unor condiții de accesibilitate in zona studiata prin modernizări ale infrastructurii de transport :**
 - Conexiunea DJ 212A (traseul dinspre Mărașu), pe teritoriul Insulei Mari a Brăilei cu pod rutier și feroviar la sud de Brăila pe traseul viitorului drum expres. Precizăm că podul rutier și feroviar la sud de Brăila nu este propus și nu constituie obiectivul prezentului plan, fiind propus prin documentații de ordin superior aprobate (PATJ Brăila, PATZ Periurban Brăila).
- **Asigurarea utilităților (apă, canalizare, energie electrică, gaze, telecomunicații)**
- **Imbunatătirea calitatii mediului si reducerea agresiunilor asupra factorilor de mediu - Satisfacerea necesarului de spații verzi;**
- **Valorificarea și protejarea resurselor și a patrimoniului natural (Protejarea habitatelor naturale valoroase și a cadrului natural)**

- Reducerea emisiilor și a factorilor de poluare - Utilizarea surselor de energie regenerabilă
- **Limitarea preventivă a efectelor catastrofelor naturale** (Prevenirea inundațiilor).
- **Promovarea unui turism de calitate și durabil;**

Principalele elemente care fundamentează propunerile de dezvoltare a teritoriului studiat ca teritoriu de urbanizare viitoare complementară municipiului Brăila, sunt:

- Posibilitatea de dezvoltare a unor produse turistice integrate (intercomunale) complexe care reunesc resurse culturale (mun. Brăila, comuna Mărașu) și naturale (comuna Mărașu și zona Coroișca aferentă teritoriului aparținător de mun. Brăila pe malul drept al Dunării)
- Avantajul învecinării U.A.T. Brăila cu teritoriul Nordic al U.A.T. Mărașu-reprezentat de teritoriul studiat, fapt care conferă posibilitatea dezvoltării mun. pe ambele maluri ale Dunării
- Posibilitatea de valorificare turistică a potențialului rural / cultural deținut de comuna Mărașu
- Posibilitatea orientării spațiale a mun. Brăila către Dunăre concomitent cu valorificarea spațială a malului drept al Dunării
- Posibilitatea de dezvoltare în cadrul teritoriului studiat a unor structuri turistice dedicate turismului nautic și de croazieră (structuri alimentație publică, primire turistică, activități agrement conexe), turism de weekend, pescuit sportiv, dar și turism de afaceri (centre expoziționale / conferințe, logistică / cercetare)
- Interconectarea celor două teritorii: malul stâng și drept al Dunării
- Valorificarea spațială a malului drept al Dunării prin scăderea densității urbane și presiunii de urbanizare în teritoriul adiacent municipiului, inclusiv dezvoltarea unor zone de locuințe și funcțiuni complementare care să deservească zonele dedicate cercetării și logisticii propuse în IMB.

Aspecte critice care influențează strategia de dezvoltare a zonei în etapa următoare:

- Pentru teritoriul studiat propus pentru dezvoltare de perspectivă unul din aspectele vitale este dezvoltarea căilor de comunicație aferente conform scenariilor previzionate la această dată.
- Șansa de dezvoltare a teritoriului studiat este intrinsec legată de accesibilizarea acestuia prin construirea celor două poduri peste Dunăre
- Posibilitatea de utilizare integrată mixtă a teritoriului studiat, atât pentru activități agricole și conexe cât și pentru activități terțiare și turistice este condiționată de accesul pe cale ferată (cu precădere pentru logistică) și facilitarea accesului la Insula Mare a Brăilei (prin reabilitarea trecerii Bac Brăila).
- Șansa de cooperare teritorială și dezvoltare a unor funcțiuni supramunicipale /

regionale și în spațiul rural proxim centrului urban trebuie asumată de toate entitățile teritoriale implicate.

- Acest tip de dezvoltare dispersată în teritoriu, prin crearea unor poli secundari în mediul rural, poate reechilibra teritoriul periurban, prin reducerea decalajelor de dezvoltare între mediul urban și zona rurală slab dezvoltată
- Orice tip de dezvoltare viitoare a teritoriului studiat trebuie să ia în considerare posibilitățile reale de asigurare a unui echilibru între construit / natural, spațiu ocupat / spațiu liber, cu accent pe resursele locale de peisaj natural, cultural, tradițional, rural. Din această perspectivă dezvoltarea trebuie înțeleasă ca infuzie și valorificare în spațiul rural adiacent și nu ca element profund modificator al unui echilibru existent.

Scenariul de dezvoltare propus

Scenariul de dezvoltare propus accentuează orientarea către Dunăre constituind o dezvoltare complementară (din punct de vedere funcțional) și simetrică (din punct de vedere spațial) a mun. Brăila. Această propunere contrabalansează centrul gravitațional creat de municipiul Brăila pe malul stâng al Dunării.

Subordonat polului urban de dezvoltare, se propune dezvoltarea simetrică a unei zone turistice și de agrement, bordată de funcțiuni conexe dispuse radial. Principalele axe de comunicație sunt dispuse radial în raport cu zona centrală de agrement, soluția încurajând crearea unor unde teritoriale verzi, simetric dezvoltării propuse la nivel județean pentru malul stâng al Dunării.

Pentru teritoriul studiat se propune preluarea caracteristicilor teritoriului (elemente constitutive tradiționale: canale irigație, drumuri, parcelar agricol), fiind propusă dezvoltarea unui centru multi-funcțional complementar municipiului Brăila, care să corespundă atât necesităților teritoriale ale municipiului cât și celor ale comunei Mărașu.

Soluția propune dispunerea unor centre de activități (servicii, comerț, dotări de proximitate) pe axele de legătură între noua Gara CF IMB- DJ 212A și zona mixtă dispusă radial zonei turistice și de agrement.

Soluția propusă preia modelul teritorial local al canalelor de irigație/desecare și propune integrarea acestora în peisajul nou creat prin asigurarea unei rețele verzi interioare.

Principalele propuneri de dezvoltare la nivelul căilor de comunicație și care sunt considerate determinante pentru posibilitățile de dezvoltare viitoare a teritoriului studiat sunt:

- Reabilitarea infrastructurii drumurilor de acces către obiectivele turistice din județ, către portul de agrement Brăila, și către zona turistică Insula Mare a Brăilei.
- Conexiunea DJ 212A (traseul dinspre Mărașu), pe teritoriul Insulei Mari a Brăilei cu pod rutier și feroviar la sud de Brăila pe traseul viitorului drum expres. Precizăm că podul rutier și feroviar la sud de Brăila nu este propus și nu constituie obiectivul prezentului plan, fiind propus prin documentații de ordin superior aprobate (PATJ Brăila, PATZ Periurban Brăila).

Obiectivul nu se va implementa în vecinătatea a Ariei de protecție specială avifaunistică Balta Mică a Brăilei ROSPA0005 și nici a Sitului de importanță comunitară Balta Mică a Brăilei ROSCI0006. Obiectivul se va implementa la o distanță

de 865 m față de zonele protejate.

- Modernizare DJ 212 A.
- Pelungirea DJ 212A către nord, spre a fi conectat direct cu DN 22B (E 87) și cu viitorul drum expres (orizont 2020), propunere PATZ Periurban Brăila
- Conectarea zonei cu nodul intermodal de transport propus prin PATZ Periurban Brăila, în zona de interacțiune dintre viitorul drum expres (orizont 2030), calea ferată propusă la sud paralel cu DJ 212A - susținut de diversitatea posibilităților de transport existente și de perspectivă: posibilitate de conectare transport rutier cu transportul CF și acces facil la aeroportul din apropiere. La nivelul zonei studiate se vor conecta transportul CF (prin intermediul Garii de pasageri propuse la nivelul IMB) cu transportul rutier (DJ212A).

Obiectivul se va implementa în vecinătatea Sitului de importanță comunitară Brațul Măcin ROSCI0012 și Ariei de Protecție Avifaunistică Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040, la vest de canalul Filipoiu. Obiectivul se va implementa la o distanță de 326 m față de zonele protejate.

De remarcat distanța până la canalul Filipoiu și distanța dintre canal și zona protejată. Suprafața de teren situată în vestul canalului Filipoiu și zonele protejate, poate fi considerată o zonă tampon.

- Reabilitarea și extinderea rețelelor de drumuri din mediul rural în vederea creșterii accesibilității și a siguranței rutiere în teritoriu.
- Facilitarea traversării către Insula Mare a Brăilei pentru vehiculele de transport cereale și transportul muncitorilor care activează pe teritoriul Insulei
- Legătură feroviară cu gara locală în IMB
- Dezvoltarea polului logistic presupune dezvoltarea unei zone de colectare, depozitare, prelucrare primară / ambalare și încărcare a produselor agricole aferente IMB. La nivelul polului se propune organizarea unui punct temporar de colectare deșeurilor în vederea ridicării acestora și transferării către platformele amenajate la nivel județean.
- Dezvoltarea parcului tehnologic presupune dezvoltarea de servicii de cercetare, IMM , terțiare și cuaternare, **nepoluante și care nu afectează ariile naturale protejate din vecinătate.**
- Prin polul logistic și tehnologic este încurajată dezvoltarea unui parc agricol, a zonelor destinate producției și depozitării (logistice), parcuri de activități și pepiniere de afaceri relaționate profilului economic al zonei/teritoriului studiat dar și o zonă dedicată activităților conexe celor agricole (colectare, depozitare/ stocare, ambalare, procesare, transfer).

Aceste zone vor cuprinde:

- **activități industriale și depozitare** (se recomandă dezvoltarea cu precădere a activităților de producție alimentară (procesare produse locale)
- **parc agricol și piscicol experimental** (agricultură experimentală, zonă de cercetare-dezvoltare, agricultură bio și experimentare producție bio-diesel). În proximitatea parcului agricol va fi propusă și o stație de epurare ecologică aferentă ansamblului propus.
- **parcuri de activități și pepiniere de afaceri** (constituie o zonă generatoare de valoare

adăugată și este destinată investițiilor de diferite categorii, urmând să fie subdivizată funcție de interesul investițional: industrie alimentară, textilă, electronice și electrotehnice, bunuri de larg consum, industrii conexe industriei alimentare etc.)

- **zone de depozitare/ transfer/ ambalare- platformă logistică** (se recomandă integrarea în această zonă a unor moduri de transport combinate și dezvoltarea de depozite generale și specializate (inclusiv silozuri), depozite de mic gros, retail și zone administrative/ de gospodărire a teritoriului).

Dezvoltarea polului de servicii și comerț are ca obiectiv controlul densităților urbane, a modalității de contruire, asigurarea spațiilor verzi și suprafețelor permeabile, astfel încât să nu fie afectate ariile naturale protejate din vecinătate.

În cadrul acestor zone sunt propuse pe lângă funcțiunile de servicii/ comerț și structuri turistice (agrement, cazare și structuri conexe: alimentație publică, centre turistice etc.) și zonă de campus universitar în conexiune cu zona de cercetare și parcul agricol.

Zonele de locuințe și funcțiuni complementare sunt propuse astfel încât să încurajeze mixitatea funcțională și dezvoltarea unor zone tampon cu densitate redusă. Pentru zonele de locuințe dispuse lângă Dunăre sunt propuse tipologii de locuințe lacustre, cu arhitectură tradițională/ rurală și materiale locale, care să reitereze spiritul locului și peisajul local, încurajând astfel o dezvoltare integrată mediului.

În cadrul stației de epurare propuse (figurată conform planșei VI 12) este vizată epurarea apelor menajere aferente zonelor propuse pentru dezvoltare, precizate mai sus.

Soluția de alimentare cu apă propusă pentru zonă ia în considerare captarea apelor de suprafață și tratarea acestora în cadrul unei stații de tratare locală (cf. planșei VI.12)

Prin PATIC, documentație strategică în conformitate cu prevederile legii 350/2001 nu este propusă introducerea unor terenuri în intravilan.

Suprafața ce va fi inclusă în intravilan ca urmare a implementării planului = 0.

Urmare a recomandărilor strategice impuse prin prezenta documentație va fi posibilă introducerea unor terenuri în intravilan pe baza unor documentații de tip PUG/ PUZ.

Suprafața ce va fi inclusă în intravilan prin documentațiile de tip PUG/ PUZ, va fi de 744 ha.

În baza documentației PATIC, este necesar ca scenariul de dezvoltare propus (destinat valorificării potențialului malului drept al Dunării complementar dezvoltării propuse pentru municipiul Brăila), să fie preluat în documentațiile urbanistice (P.U.G. Municipiul Brăila, P.U.G. Comuna Mărașu) și detaliat prin Planuri Urbanistice Zonale pe măsura creșterii interesului investițional pentru dezvoltarea unor zone/funcțiuni propuse prin acest scenariu de dezvoltare.

Deși PATIC Brăila - Mărașu reprezintă o documentație care stabilește direcțiile strategice de dezvoltare spațială a zonei studiate, fiind bazată pe documentațiile de ordin superior și strategiile sectoriale de dezvoltare, acest tip de documentație nu stabilește în conformitate cu legislația în vigoare elementele tehnice urbanistice necesare pentru derularea investițiilor propuse.

Prezenta etapă a documentației PATIC, constituie o propunere cadru de decupaj spațial al

zonelor funcționale majore și care precizează elementele cadru tehnice referitoare la modul de utilizare al terenurilor. Aceste elemente cadru constituie în fapt date de temă pentru documentațiile urbanistice viitoare- PUG și PUZ.

2.5. Localizarea geografică

Teritoriul studiat este situat în nordul comunei Mărașu în imediata vecinătate a Dunării și municipiului Brăila. Teritoriul este delimitat de:

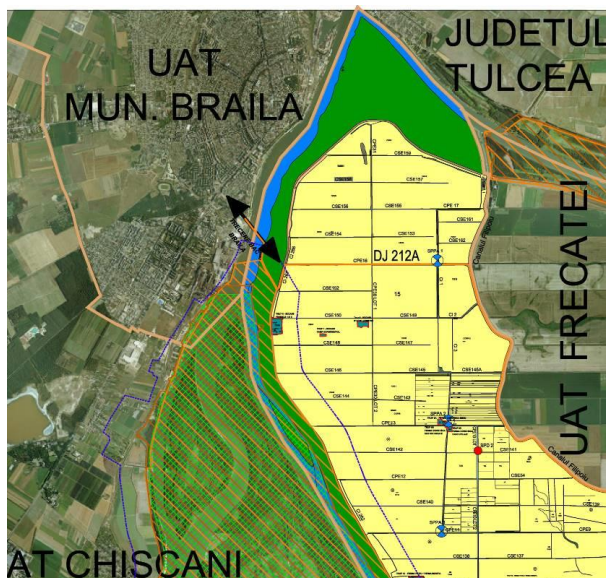
- La nord teritoriul aparținând U.A.T. municipiul Brăila (dig)
- La sud teritoriul aparținând U.A.T comuna Mărașu, respectiv CPE 16
- La vest teritoriul aparținând U.A.T. comuna Mărașu (dig)
- La est limita U.A.T. comuna Mărașu (U.A.T. Frecăței, canalul Filipoiu)

Încadrare în localitate / teritoriu- limită roșie- teritoriul studiat.

Deși teritoriul studiat are un caracter profund rural, utilizarea actuală fiind de teren agricol / arabil, potențialul acestuia de dezvoltare este puternic influențat de situarea în proximitatea municipiul Brăila, respectiv pe malul opus al zonei centrale a municipiului.

Din punct de vedere al accesibilității, în prezent terenul are o accesibilitate slabă, fiind deservit de DJ 212A (relaționare cu Brăila prin punct trecere bac și cu satele componente ale comunei Mărașu și Frecăței: joncțiune DJ 212B spre Frecăței, DC 60 sat Țacău, sat Bîndoiu, sat Mărașu, DC 62 sat Măgureni și Plopi, joncțiune DC 58 spre sat Agaua).

La nivel teritorial, în afara municipiului Brăila, un alt centru polarizator este constituit de orașul Măcin.

În zona de sud a teritoriului studiat se regăsesc Parcul Natural Balta Mică a Brăilei , (ROSCI 0006 și ROSPA 0005).

În zona de Nord a teritoriului se găsește Brațul Măcin (ROSCI0012) și Dunărea Veche - Brațul Măcin (ROSPA0040)

Hartă privind amplasarea planului în raport cu siturile ROSCI0006, ROSPA 0005, ROSCI 0012, ROSPA 0040

Harta privește relația dintre ariile naturale protejate de interes comunitar și obiectivele planului, cu precizarea că obiectivele planului se implementează strict în limita zonei studiate situată în vecinătatea ariilor naturale protejate.

2.6. Modificările fizice ce decurg în urma implementării planului.

Ariile protejate din vecinătatea terenului studiat, nu vor suferi modificări fizice rezultate din implementarea planului.

Modificările fizice pentru terenul studiat, sunt reprezentate de :

1. ocuparea terenului;
2. lucrările de amenajare a terenului terasamente pentru realizarea obiectivelor propuse în faza de construcție;

- lucrările de amenajare și modernizare a drumurilor nu vor modifica direcțiile de scurgere a apelor meteorice și bilanțul apei în sol.
- lucrările de alimentare cu apă nu vor modifica balanța de apă din sol sau în rezervațiile naturale

În timpul executiei impactul asupra mediului va fi diminuat prin măsurile propuse si în special prin delimitarea lucrărilor zonei de lucru strict în limitele terenului studiat.

Introducerea terenului în intravilan și executarea lucrărilor de construcție, se va face etapizat, în funcție de cerințele investitorilor.

În urma aplicării măsurilor de reducere a impactului, pe perioada construcției/exploatării impactul asupra mediului va fi redus si reversibil.

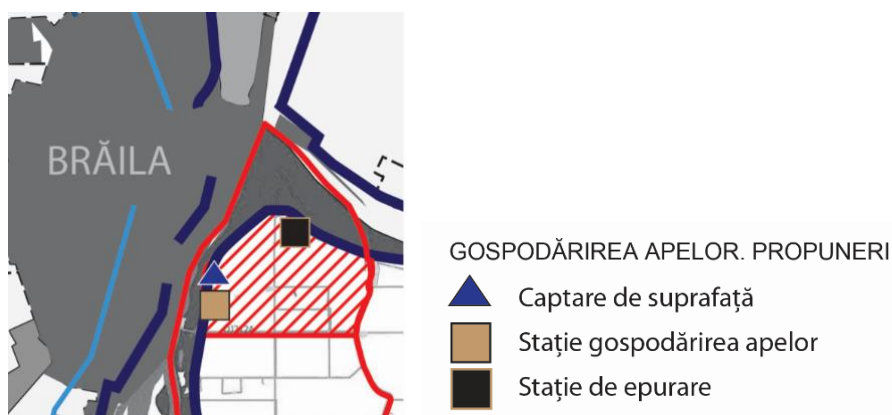
2.7. Resursele naturale necesare implementării proiectului.

Nu se vor folosi resurse naturale aflate pe teitoriul din ariile protejate.

Sistemul propus realizarea infrastructurii pentru alimentarea cu apă a obiectivelor propuse prin Planul de Amenejare a Teritoriului Intercomunitar (PATIC), va fi situat pe teritoriul studiat, în partea de Sud – Vest și va cuprine: captare de suprafață, stație de tratare și rezervor înmagazinare, stație pompare, aducțiuni și rețele de distribuție.

Stația de epurare propusă, va fi amplasată pe teritoriul studiat, în partea de Nord cu descărcare în Brațul Măcin, în aval de zona protejată Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040, la un nivel de calitate a apelor epurate ce va respecta NTPA 001.

Se va respecta Ordinul Ministerului Sănătății nr. 119/2014 privind distanța de protecție sanitară în jurul stației de epurare de 300 m, pentru stații de epurare a apelor uzate industriale și apelor uzate menajere cu bazine deschise sau pentru stații de epurare de tip modular (containerizate) 50 m.

Pentru lucrările de construcție, întreținere a drumurilor prin stropire și spălatur muncitorilor, apa necesară va fi asigurată prin intermediul cisternelor.

Apa potabilă imbuteliată pentru consum, va fi asigurată de antreprenor.

Pentru necesitățile fiziologice ale personalului, antreprenorul va amplasa în perimetrul organizării de șantier un număr suficient de toalete ecologice, în funcție de numărul personalului. În vederea întreținerii corespunzătoare a acestor toalete ecologice se va încheia un contract cu un agent economic specializat și autorizat în acest sens.

2.8. Resurse naturale ce vor fi exploatate din cadrul ariei naturale protejate necesare implementării planului.

Obiectivele propuse prin plan, nu se vor implementa pe teritoriul ariilor naturale protejate și nu vor fi exploatate resurse naturale din ariile protejate.

2.9. Emisii și deseuri generate de plan și modalitatea de eliminare a acestora.

Asigurarea accesibilității teritoriului studiat constituie unul din pilonii principali pentru dezvoltarea viitoare.

Principalele propuneri de dezvoltare la nivelul căilor de comunicație și care sunt considerate determinante pentru posibilitățile de dezvoltare viitoare a teritoriului studiat sunt:

- Drumuri expres pentru legătura Municipiului Brăila cu Insula Mare a Brăilei - la nord (orizont 2020) - legătură spre Orașul Măcin, respectiv la sud (orizont 2030) - legătură cu DJ 212A (inclusiv noduri rutiere de legătură și supra-traversare a drumurilor naționale și județene).
- Pod rutier suspendat peste Dunăre la nord de Municipiul Brăila, pe traseul viitorului drum expres (orizont 2020), pe direcția E-V, respectiv în legătură cu DN 22B (E 87), pentru relația cu Orașul Măcin. Complexul de lucrări va cuprinde și pasaj denivelat peste calea ferată dublă electricată Brăila-Galați, poduri și podețe peste Jijila, canale de irigații și desecări.
- Reabilitarea infrastructurii drumurilor de acces către obiectivele turistice din județ, către portul de agrement Brăila, și către zona turistică Insula Mare a Brăilei.
- Pod rutier și feroviar la sud de Brăila, pe traseul viitorului drum expres (orizont 2030) - în conexiune cu DJ 212A (traseul dinspre Mărașu), pe teritoriul Insulei Mari a Brăilei.
- Modernizare DJ 212 A.
- Pelungirea DJ 212A către nord, spre a fi conectat direct cu DN 22B (E 87) și cu viitorul drum expres (orizont 2020).
- Pod rutier pe direcția N-S, pentru supratraversarea Brațului Măcin-Dunărea Veche, pe traseul DJ 212A (în conexiune cu DN22B) pentru legătura cu localitățile Smârdan și Măcin, respectiv cu viitorul drum expres (orizont 2020).
- Lucrări de modernizare în punctele de traversare cu bacul și de acostare nave de pasageri în portul Brăila - Bac Smârdan și Bac IMB
- Realizarea unui nod intermodal de transport, în zona de interacțiune dintre viitorul drum expres (orizont 2030), calea ferată adiacentă și DJ 212A - susținut de diversitatea posibilităților de transport existente și de perspectivă: transport rutier, transport naval, transport CF, transport aerian.
- Îmbunătățirea calității și a siguranței deplasărilor locale prin fluidizarea traficului și eliminarea actualelor riscuri de transport.

- Reabilitarea și extinderea rețelelor de drumuri din mediul rural în vederea creșterii accesibilității și a siguranței rutiere în teritoriu.
- Facilitarea traversării cu cu bacul către Insula Mare a Brăilei pentru vehiculele de transport cereale și transportul muncitorilor care activează pe teritoriul Insulei.
- Legătură feroviară cu gara locală în IMB

PATIC nu este documentație de investiții. Materializarea propunerilor PATIC se va concretiza prin construcția și realizarea obiectivelor propuse. Construcția acestora va determina apariția emisiilor în atmosferă și deșeuri, atât în faza de construcție cât și în faza de exploatare.

Emisiile în atmosferă vor fi generate de utilajele utilizate pentru construcția, modernizarea căilor de acces și transportul materialelor. În această fază în lipsa unui proiect, nu se poate estima cantitățile de emisii atmosferice sau cantitățile de deșeuri produse pe amplasament.

Acestea vor face obiectul viitoarelor documentații PUZ în cadrul cărora se vor efectua documentațiile tehnice și pe baza cărora se vor putea estima emisiile în atmosferă în funcție de numărul utilajelor și a cantităților de lucrări.

Pentru limitarea emisiilor de pulberi se recomandă ca drumurile să fie stropite în perioada secetoasă. De asemenea se recomandă ca utilajele și mijloacele de transport utilizate să fie în stare tehnică bună.

Deșeurile vor fi generate de toate activitățile de construcție (clădiri, căi de acces, etc), atât în faza de construcție cât și în faza de exploatare.

Prin H.G. nr. 856/2002 pentru „Evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile “periculoase” se stabilește obligativitatea pentru agenții economici și pentru orice alți generatori de deșeuri, persoane fizice sau juridice, de a ține evidența gestiunii deșeurilor.

Conform listei menționate, deșeurile din construcții se clasifică după cum urmează:

- 01.04.08 deșeuri de piatră și spărturi de piatră;
- 17.01.07 beton, cărămizi, materiale ceramice;
- 17.02.01 lemn;
- 17.02.02 sticlă;
- 17.02.03 materiale plastice;
- 17.04.00 metale inclusiv aliajele lor;
- 17.05.00 pământ și materiale excavate;
- 17.09.00 deșeuri amestecate de materiale de construcție.

Examinând lista de mai sus, se constată că nu apar deșeuri periculoase, întrucât această categorie de deșeuri nu se generează prin lucrările de construcții ce se vor executa.

Deșeurile de lemn, sticlă, materiale plastice, se încadrează în categoria deșeurilor menajere și sunt generate de personalul de execuție a lucrărilor de construcții.

Deșeurile de pământ și materiale excavate, resturi vegetale, piatră și spărturi de piatră, beton, cărămizi, materiale ceramice, sunt deșeuri provenite de la excavatiile necesare

pentru realizarea lucrarilor proiectate.

Deșeurile amestecate de materiale de construcție și amestecurile metalice sunt deșeuri provenite de la surplusul de materiale de construcții: construcțiile vor fi realizate după normele de calitate în construcții astfel încat cantitățile de deșeuri rezultate să fie limitate la minim.

Cantitatea totală de deșeuri menajere produsă și colectată, se va determina în funcție de numărul total de persoane angajate pe șantier si de durata de execuție a lucrărilor.

Deșeurile solide și menajere vor fi colectate în pubele, depozitate in spații special amenajate in incinta organizării de șantier si evacuate periodic la stația de transfer cea mai apropiată.

Organizarea de șantier va cuprinde:

Facilități pentru depozitarea controlată, selectivă a tuturor categoriilor de deșeuri. Pe durata executării lucrărilor de construcții, vor fi asigurate toalete ecologice într-un număr suficient, raportat la numarul mediu de muncitori din șantier.

Antreprenorul are obligația, conform H.G. nr. 856/2002, menționate mai sus, să țină evidența lunară a producerii, stocării provizorii tratării și transportului, reciclării și depozitării definitive a deșeurilor.

Activitățile din șantier vor fi monitorizate din punct de vedere al protecției mediului, monitorizare ce va cuprinde obligatoriu gestiunea deșeurilor.

Deșeurile specifice operării obiectivelor de investiții cât și cele rezultate din întreținere trebuie să reprezinte o preocupare majoră a beneficiarului. Deșeurile rezultate (evidențiate mai sus) nu fac parte din categoria celor periculoare și vor fi evacuate prin asigurarea serviciilor specializate de salubritate.

Depozitarea provizorie a materialelor pe amplasament se va realiza astfel încat să se reducă riscul poluării solurilor și a apei freactice.

Tot din această categorie fac parte și deșeurile de hârtie și carton care vor rezulta ca urmare a activității de birotică, operare și facturare.

În faza de operare, deșeurile de tip menajer vor rezulta de la zonele de locuit, activitatea operatorilor și persoanelor aflate în tranzit, iar deșeurile de materiale biodegradabile vor rezulta din activități administrative de întreținere a spațiilor verzi.

În ambele faze, construcție și exploatare, se recomandă depozitarea deșeurilor menajere în locuri special amenajate, în pubele acoperite care să nu atragă animalele și păsările din zonă.

Nămolul și nisipul colectate în cadrul operațiilor de curățare a sistemului de canalizare, a separatoarelor de hidrocarburi, vor fi tratate și uscate natural înainte de a fi evacuate într-un depozit de deșeuri adecvat, autorizat.

Pentru gestionarea nămolurilor de la stația de epurare există mai multe opțiuni, în funcție de încadrarea sau nu în parametrii de utilizare a nămolului pentru folosințe agricole. În funcție de rezultatele analizelor, nămolurile de la stația de epurare vor putea fi utilizate fie în agricultură, silvicultura – în cazul în care parametrii de calitate corespund utilizării în agricultura (Ordinului 344/2004), fie, vor fi depozitate controlat în depozit autorizat, în cazul în care cel puțin un parametru nu va fi conform pentru utilizarea în agricultură.

După finalizarea fiecărui obiectiv, colectarea deșeurilor se va realiza în sistem selectiv, bazat pe 4 recipiente acoperite, așezate pe platforme betonate și împrejmuite:

- Hârtie/Carton
- Plastic/Metal
- Sticlă
- Rezidual

Pentru domeniul social, comercial și instituțional se va implementa, de asemenea, colectarea selectivă din aceleași considerente ca și pentru populație.

2.10. Utilizarea terenului necesar pentru executia proiectului.

Ocuparea terenurilor – situația existentă.

Utilizarea actuală a terenului studiat, este de teren agricol / arabil și aparține comunei Mărașu. O parte din teren este ocupată de căi de comunicație și canale de irigație / desecare. Terenul este liber de construcții, acesta fiind utilizat pentru desfășurarea unor activități agricole.

Primele intervenții antropice semnificative s-au făcut în scop piscicol, pentru a ușura accesul către lacurile interioare. Astfel în perioada 1949-1951 s-au amenajat circa 100 km de canale de alimentare a lacurilor din brațele Dunării și de legătura între lacuri:

- Canalul Filipoiu, primul construit făcea legătura dintre privalul Filipoiu și lacul Șerbanu, având o lungime de 20 km. ;
- Canalul Coroișca, lung de 8 km, unea privalul Coroișca cu lacul Patiu ;
- Gârla Zaton unea lacul Zaton (din sudul Balții) cu grupul de lacuri din partea nordică ;
- Privalul Armanului alimenta lacul Blasova și de aici, prin canalul Aurelul, se ajungea în canalul Filipoiu ;

La sfârșitul anilor 1950 s-a decis și îndiguirea insulei. Astfel, s-a început cu diguri înalte de 1 metru pentru protejarea unor așezări omenesti-Frecăței, Băndoiu, Strâmba, Salcia (apărată printr-un dig circular) și a unor zone agricole. Îndiguirea propriu-zisă s-a realizat în anul 1964, reușind în ianuarie 1965 ca Insula Brăilei să fie ferită de ape printr-un dig de 175 km (86 km pe brațul Măcin, 64 km pe brațul Vâlcui și 25 km lucrări de compartimentare) și o înălțime medie de 4 m, devenind astfel Insula Mare a Brăilei.

- Dig Brăila- Dunăre- Siret km 0+000-km 3+200 amplasat în partea de nord- est a municipiului
- Dig Municipiu km 0+000-km 1+200 amplasat în partea de est a UAT-ului
- Dig Braț Vâlcui km 0+000- km 33+000 amplasat în partea de sud- vest a UAT-ului
- Dig Braț Măcin km 0+000- km 9+800 amplasat în partea de sud a UAT-ului

Lungimea canalelor aferente U.A.T. Mărașu, deservind și teritoriul studiat PATIC:

- Lungime totală 662,6 km, din care pentru irigații 608,3 km și pentru desecare 54,3 km.
- Stații pompare- 56 buc., din care pentru irigații 47 și pentru desecare 9.

La nordul teritoriului studiat se află canalul Corotișca și zona de pescuit Corotișca, tot aici regăsindu-se în trecut și popasul turistic Corotișca. În prezent zona este utilizată ca plajă naturală și zonă de agrement.

Teritoriul studiat se află în vecinătatea Parcului Natural Balta Mică a Brăilei, (Balta Mică a Brăilei ROSCI0006, Balta Mică a Brăilei ROSPA0005), la o distanță de 865 m și Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040 la o distanță de 326 m.

Pe teritoriul studiat nu există monumente istorice sau situri arheologice reperate, în conformitate cu datele transmise prin adresa nr. 1169/ 23.04.2018 de Ministerul Culturii și Identității Naționale- Direcția Județeană pentru Cultură Brăila.

Activitatea turistică poate fi extinsă, astfel încât să potențeze atracția exercitată de municipiul Brăila la nivel teritorial, prin crearea unui centru turistic în pendent. Din această perspectivă, teritoriul studiat prezintă potențial pentru dezvoltarea turismului nautic și turismului de croazieră, turism de weekend, ecoturism, turism științific.

Zona are tradiție turistică, constituind o destinație de agrement (turism de weekend, turism piscicol) tradițională pentru brăileni. La nordul teritoriului studiat a funcționat mult timp popasul turistic Corotișca, emblematic pentru Insula mare a Brăilei.

În prezent, la nordul teritoriului studiat există zona de pescuit recreativ Japșa Corotișca cu o suprafață de 3 ha, la km 170 pe malul drept al Dunării, în zona digului de mal.

Dezvoltarea teritoriului studiat este strâns legată de forța de muncă și gradul de instruire din zonele imediat învecinate. Prin urmare, este esențial ca la nivelul municipiului Brăila și a celorlalte UAT-uri învecinate să existe o coordonare între municipalități pentru a atrage forță de muncă tânără, în contextul unei depopulări destul de accentuate a teritoriului în cauză, calificarea și integrarea resursei umane existente precum și creșterea gradului de școlarizare al resursei tinere.

Teritoriul studiat poate exercita rolul de releu teritorial la nivelul zonei periurbane Brăila, favorizat de dezvoltarea noilor căi de comunicație și oferind funcțiuni complementare celor deja existente la nivelul municipiului Brăila și comunei Mărașu.

Totodată dezvoltarea teritoriului ce face obiectul PATIC ar trebui să asigure și o serie de funcțiuni publice de proximitate indispensabile localităților comunei Mărașu, făcând astfel mai facilă accesarea lor teritorială.

Ocuparea terenurilor – situația propusă.

În baza documentației analizate, este necesar ca scenariul de dezvoltare propus (destinat valorificării potențialului malului drept al Dunării complementar dezvoltării propuse pentru municipiul Brăila) să fie preluat în documentațiile urbanistice (P.U.G. Municipiul Brăila, P.U.G. Comuna Mărașu) și detaliat prin Planuri Urbanistice Zonale pe măsura creșterii interesului investițional pentru dezvoltarea unor zone/funcțiuni propuse prin acest scenariu de dezvoltare.

Deși PATIC Brăila - Mărașu reprezintă o documentație care stabilește direcțiile strategice de dezvoltare spațială a zonei studiate, fiind bazată pe documentațiile de ordin superior și strategiile sectoriale de dezvoltare, acest tip de documentație nu stabilește în conformitate cu legislația în vigoare elementele tehnice urbanistice necesare pentru derularea investițiilor propuse.

Prezenta etapă a documentației constituie o propunere cadru de decupaj spațial al zonelor funcționale majore și care precizează elementele cadru tehnice referitoare la modul de utilizare al terenurilor și nu se propune introducerea în intravilan a terenului studiat.

Aceste elemente cadru constituie în fapt date de temă pentru documentațiile urbanistice viitoare- PUG și PUZ, prin care se va putea introduce în intravilan suprafața de 744 ha, etapizat în funcție de cerințele investitorilor.

În acord cu aceste date de temă propuse pentru documentațiile urbanistice viitoare aferente teritoriului studiat, principalele zone funcționale propuse în scenariul de dezvoltare sunt:

A. Zone Centrale- nuclee și poli urbani

Aceste zone conțin preponderent echipamente publice, servicii, comerț și locuire constituind o zonă de dezvoltare complementară funcțiunilor dezvoltate pe teritoriul mun. Brăila precum și o zonă posibilă de dezvoltare a unor echipamente publice locale necesare cu precădere mediului rural (școli, licee, dispensare, centre de bătrâni etc.).

Pe lângă servicii, dotări publice și comerț este încurajată dezvoltarea unităților de învățământ de toate categoriile, inclusiv învățământ superior și structuri conexe (cămine, săli de conferință, centre de cercetare etc.) dar și a structurilor de cercetare- dezvoltare (săli multimedia și conferință, laboratoare etc.).

Dotările publice (de interes regional, municipal și local) vor cuprinde:

- Dotări sportive
- Dotări de sănătate: dispensar, centru de bătrâni, centru de recuperare, centru de diagnostic, grădini terapeutice, policlinică
- Dotări pentru culte

- Unități de învățământ liceal, profesional, superior și centre de formare continuă
- Zone administrative
- Dotări culturale: muzeul satului, muzeul pescuitului, muzeu etnografic

B. Zone de locuințe individuale

Aceste zone sunt propuse astfel încât să încurajeze mixitatea funcțională și dezvoltarea unor zone tampon cu densitate redusă. Pentru zonele de locuințe dispuse lângă Dunăre sunt propuse tipologii de locuințe lacustre, cu arhitectură tradițională/ rurală și materiale locale, care să reitereze spiritul locului și peisajul local, încurajând astfel o dezvoltare integrată mediului.

C. Zone mixte de dezvoltare

În cadrul acestor zone sunt propuse pe lângă funcțiunile de servicii/ comerț și locuire și structuri turistice (agrement, cazare și structuri conexe: alimentație publică, centre turistice etc.) dar și zonă de campus universitar în conexiune cu zona de cercetare și parcul agricol.

În cadrul acestor zone se încurajează și dezvoltarea următoarele funcțiuni:

- Zonă comercială de tip expo-retail
- Zonă turistică
- Zonă cercetare- educație și campus universitar

D. Zone de activități industriale productive și depozitare

Este încurajată dezvoltarea unui parc agricol, a zonelor destinate producției și depozitării (logistice), parcuri de activități și pepiniere de afaceri relaționate profilului economic al zonei/teritoriului studiat dar și o zonă dedicată activităților conexe celor agricole (colectare, depozitare/ stocare, ambalare, procesare, transfer).

Aceste zone vor cuprinde:

- activități industriale și depozitare (se recomandă dezvoltarea cu precădere a activităților de producție alimentară (procesare produse locale)
- parc agricol și piscicol experimental (agricultură experimentală, zonă de cercetare- dezvoltare, agricultură bio și experimentare producție bio-diesel). În proximitatea parcului agricol va fi propusă și o stație de epurare ecologică aferentă ansamblului propus.
- parcuri de activități și pepiniere de afaceri (constituie o zonă generatoare de valoare adăugată și este destinată investițiilor de diferite categorii, urmând să fie subdivizată funcție de interesul investițional: industrie alimentară, textilă, electronice și electrotehnice, bunuri de larg consum, industrii conexe industriei alimentare etc.)

- zone de depozitare/ transfer/ ambalare- platformă logistică (se recomandă integrarea în această zonă a unor moduri de transport combinate și dezvoltarea de depozite generale și specializate (inclusiv silozuri), depozite de mic gros, retail și zone administrative/ de gospodărire a teritoriului). În cadrul zonei logistice va fi prevăzut și un punct de colectare/transfer deșeuri aferente teritoriului studiat.

E. Zone verzi

Teritoriul de referință va avea spații verzi de diferite categorii:

- parcuri și grădini
- zone de agrement pentru tineret: concerte în aer liber, evenimente locale, festivaluri etc.
- zone sportive;
- spații libere verzi pentru colectarea și retenția apelor în exces;
- plantații de aliniament;
- toate zonele, inclusiv cele economice vor avea un important procent de ocupare cu spații verzi;

Bilanțul funcțional propus (cu caracter orientativ, temă-cadru pentru documentații urbanistice viitoare)¹:

Zone funcționale	Propus	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuințe și funcțiuni complementare	257,32	34,59
Unități industriale, logistică și depozite	86,08	11,57
Unități agro-zootehnice	21,43	2,88
Unități de cercetare și servicii	173,36	23,30
Spații verzi, sport, agrement, protecție	115,53	15,53
Construcții tehnico-edilitare	-	-
Gospodărie Comunală, Cimitire	-	-
Destinație specială	-	-
Circulații	90,28	12,13
TOTAL	744	100

Din datele de mai sus, rezultă ca suprafața de teren ce urmează a fi introdusă în intravilan prin PUZ/PUG, va fi de 744 ha.

Raportat la suprafața totală a IMB, de 76.000 ha, suprafața ce va fi ocupată prin PATIC va fi de 0,98 %.

¹ Suprafețele aferente fiecărui tip de U.T.R. sunt defalcate în bilanțul funcțional în zone funcționale convenționale care compun procentual un U.T.R.

Indicatorii urbanistici propuși (cu caracter orientativ, ca date de temă pentru proiecte de detaliere viitoare):

Unități Teritoriale de referință	
Caracterul zonei	Posibilități maxime de ocupare și utilizare a terenului
C – zonă cu caracter central (zonă centrală, nuclee/poli urbani, mari unități centrale dispersate)	
C1 - Subzonă centrală cu echipamente publice, servicii terțiare, comerț și locuire, cu clădiri de înălțime medie, înaltă	POT maxim = 75% CUT maxim = 4,5 mp. ADC/mp. Teren RH maxim= P+6, accente P+10
C1a - Subzonă centrală cu echipamente publice, servicii terțiare, comerț și locuire, cu clădiri de înălțime de maxim P+4	POT maxim = 75% CUT maxim = 3,5 mp. ADC/mp. Teren RH maxim P+4
C2 - Subzonă cu servicii terțiare, instituții de formare, comerț și locuire	POT maxim = 50% CUT maxim = 2,5mp. ADC/mp. Teren RH Maxim P+4
C3 - Subzonă cu servicii terțiare, instituții de formare, unități de învățământ superior, cercetare – inovare	Pentru funcțiunile publice se vor respecta normele specifice sau tema beneficiarului cu recomandarea de a se opta pt. POT maxim = 30% <u>Pentru clădiri de peste P+5</u> CUT maxim = 2,0 mp. ADC/mp. teren <u>Pentru clădiri P+3/4</u> Cut maxim = 1,5 mp. ADC/mp. teren
C3a - Subzonă cu servicii terțiare, instituții de formare, cercetare – inovare și servicii publice	POT maxim = 50% CUT maxim = 2.5 mp. ADC/mp. Teren RH Maxim P+4
L1 – subzona locuințelor individuale cu P – P+1 niveluri	
L1	POT maxim = 35% <u>Pentru clădiri P+1</u> CUT maxim = 0.9 mp. ADC/mp. teren
M – zona mixtă	
M1 - Subzonă mixtă cu clădiri având un regim de construire continuu sau discontinuu, cu înălțimi maxime de P+6	POT maxim = 50% CUT maxim = 3.5 mp. ADC/mp. teren
M2 - Subzonă mixtă cu clădiri având un regim de construire continuu sau discontinuu P+4, cu accente înalte	POT maxim = 50% CUT maxim = 2.5 mp. ADC/mp. teren
M3 - Subzonă mixtă cu regim de construire continuu sau discontinuu, cu înălțimi maxime de P+2	POT maxim = 45% CUT maxim = 1.3 mp.
M4 - Subzonă comercială de tip expo – retail	POT maxim = 30% CUT maxim = 1,0 mp. ADC/mp. Teren RH maxim P+2 (cu exceptia instalatiilor)
M5 - Subzonă turistică cu servicii	POT maxim = 50%

terțiare, funcțiuni de cazare (hoteluri), având regim de construire continuu sau discontinuu, cu regim maxim de P+4 și accente de înălțime	CUT maxim = 2.5 mp. ADC/mp. teren
M6 - Subzonă mixtă cu funcțiuni de educație și cercetare – campus universitar	POT maxim = 30% CUT maxim = 1.5 mp. ADC/mp. Teren RH Maxim P+4
M6a - Subzonă mixtă cu funcțiuni de cazare pentru studenți și educație/cercetare	POT maxim = 50% CUT maxim = 2,5 mp ADC/mp. Teren RH Maxim P+4
A – zona cu activități industriale de producție și depozitare	
A1 - Subzona activități industriale de producție și depozitare	POT maxim = 40% CUT maxim = 4.5 mp. ADC/mp. teren
A2 - Subzonă parc agricol și piscicol experimental	POT maxim = 45% CUT maxim = 0.9 mp. ADC/mp.teren
A3a - Subzona activităților industriale mixte, parcuri de activități, pepiniere de afaceri și echipamente tehnologice	POT maxim = 45% CUT maxim = 1,3 mp. ADC/mp.teren RH Maxim P+2 (cu excepția instalațiilor)
A3b - Subzona activităților industriale mixte, de depozitare, transfer și ambalare și platforme logistice	POT maxim = 45% CUT maxim = 0.9 mp. ADC/mp.teren RH Maxim P+1 (cu excepția instalațiilor)
V – zona spațiilor verzi	
V1 - Spații publice cu acces nelimitat – parcuri, grădini și scuaruri publice	POT maxim cu construcții, platforme, circulații carosabile și pietonale = 10% CUT maxim = 0.2 mp. ADC/mp. Teren RH Maxim P+1
V2 - Amenajări sportive publice	POT maxim cu construcții, platforme, circulații carosabile și pietonale = 30% CUT maxim = 0.6 mp. ADC/mp. Teren RH Maxim P+1 (cu excepția instalațiilor)
V3 - Spații verzi pentru agrement – baze de agrement, parcuri de distracții și baze sportive	POT maxim cu construcții, platforme, circulații carosabile și pietonale = 30% CUT maxim = 0.6 mp. ADC/mp. Teren RH Maxim P+1 (cu excepția instalațiilor)

2.11. Durata construcției, funcționării, dezafectarea și eşalonarea perioadei de implementare a planului.

În această fază, nu putem aprecia durata construcției, funcționării, dezafectarea și eşalonarea perioadei de implementare a planului. Acestea vor fi determinate ulterior prin PUZ, prin studiile de fezabilitate și proiectele tehnice ce se vor executa pentru fiecare obiectiv în parte. Singurul aspect pe care îl putem aprecia este cel privind funcționarea, pe care o apreciem ca fiind nedereminată.

2.12. Descrierea proceselor tehnologice ale proiectului.

În această fază a planului propus, nu există proiecte care să cuprindă procese tehnologice. Acestea vor fi detaliate ulterior prin documentațiile tehnice pentru fiecare proiect în parte.

Din analiza Unităților Teritoriale de Referință, nu rezultă proiecte de investiții care să cuprindă activități industriale care prin funcționare să producă poluare chimică sau fizică.

2.13. Activități care vor fi generate ca rezultat al implementării planului

Activitățile generate de Planul de Amenajare a Teritoriului Intercomunitar (PATIC) sunt;

1. Activitatea de construcții – montaj în perioada de implementare a proiectelor pentru:

- infrastructura rutieră
- infrastructura tehnico-edilitară
- construcția obiectivelor propuse

2. Activitatea de exploatare a obiectivelor finalizate.

Dezvoltarea polului logistic presupune dezvoltarea unei zone de colectare, depozitare, prelucrare primară / ambalare și încărcare a produselor agricole aferente IMB.

Dezvoltarea parcului tehnologic presupune dezvoltarea de servicii de cercetare, IMM, terțiare și cuaternare, nepoluante și care nu afectează ariile naturale protejate din vecinătate.

Prin polul logistic și tehnologic este încurajată dezvoltarea unui parc agricol, a zonelor destinate producției și depozitării (logistice), parcuri de activități și pepiniere de afaceri relaționate profilului economic al zonei/teritoriului studiat dar și o zonă dedicată activităților conexe celor agricole (colectare, depozitare/ stocare, ambalare, procesare, transfer).

Aceste zone vor cuprinde:

- activități industriale și depozitare (se recomandă dezvoltarea cu precădere a activităților de producție alimentară (procesare produse locale)
- parc agricol și piscicol experimental (agricultură experimentală, zonă de cercetare- dezvoltare, agricultură bio și experimentare producție bio-diesel). În proximitatea parcului agricol va fi propusă și o stație de epurare ecologică aferentă ansamblului propus.
- parcuri de activități și pepiniere de afaceri (constituie o zonă generatoare de valoare adăugată și este destinată investițiilor de diferite categorii, urmând să fie subdivizată funcție de interesul investițional: industrie alimentară, textilă, electronice și electrotehnice, bunuri de larg consum, industrii conexe industriei alimentare etc.)
- zone de depozitare/ transfer/ ambalare- platformă logistică (se recomandă

integrarea în această zonă a unor moduri de transport combinate și dezvoltarea de depozite generale și specializate (inclusiv silozuri), depozite de mic gros, retail și zone administrative/ de gospodărire a teritoriului).

În vederea reducerii impactului asupra mediului, implementarea proiectelor propuse, se va face etapizat și numai după realizarea obiectivelor de realizare a conexiunilor rutiere și cale ferată propuse prin PATZ după cum urmează:

- Realizare poduri rutiere peste Dunăre de legătură cu DN 22B (E 87) și DJ 212A;
- Realizarea legăturii feroviare la sud de Brăila (pod rutier și feroviar) în conexiune cu DJ 212A;

3. INFORMATII PRIVIND ARIILE NATURALE PROTEJATE DE INTERES COMUNITAR AFECTATE DE IMPLEMENTAREA OBIECTIVELOR PROPUSE PRIN PLAN

3.1. Date privind suprafața ariei protejate, tipuri de ecosisteme existente în aria protejată, tipuri de habitate și speciile care pot fi afectate prin implementarea proiectului.

În prezent teritoriul studiat este utilizat pentru activități agricole și nu este situat pe suprafața ariilor protejate. În vecinătatea terenului studiat se găsește:

- **Situl de protecție specială avifaunistică ROSPA0005 - Balta Mică a Brăilei**, conform HG nr. 1284/2007, privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România;
- **Situl de importanță comunitară ROSCI 0006 – Balta Mică a Brăilei**, conform Ordinul nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.
- **Parcul Natural Balta Mică a Brăilei** – suprapus peste cele două situri **ROSPA0005 - Balta Mică a Brăilei** și **ROSCI 0006 – Balta Mică a Brăilei**, a fost desemnat de către Secretariatul Convenției Ramsar ca Zonă Umedă de Importanță Internațională în special ca habitat al păsărilor de apă.
- **Situl de importanță comunitară ROSCI0012 Brațul Macin** conform Ordinul nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.
- **Situl de protecție specială avifaunistică ROSPA0040 Dunărea Veche - Brațul Măcin** conform HG nr. 1284/2007, privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România;

Având în vedere apropierea la 326 m față de limita comună a Sitului de importanță comunitară Brațul Macin (cod ROSCI0012) și a Ariei de protecție specială avifaunistică Dunărea Veche-Brațul Măcin (cod ROSPA0040) și conform deciziei de încadrare a planului, ca

fiind susceptibil să afecteze semnificativ cele două situri, se vor descrie și analiza siturile Brațul Macin (cod ROSCI0012) și Dunărea Veche-Brațul Măcin (cod ROSPA0040).

BRAȚUL MĂCIN (ROSCI0012)

Prezentare generală

Situl este situat pe teritoriul județelor Brăila (44 %), Constanța (14 %) și Tulcea (44 %), aparținând în totalitate bioregiunii stepice. Suprafața sitului este de 10.235 hectare, zona cuprinzând altitudini între 0 și 94 metri deasupra nivelului mării, cu o medie de 8 de metri.

Situl prezintă importanță în primul rând pentru conservarea habitatului 92A0 Zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba*, ce ocupă aproximativ 19,41 % din sit, respectiv 4 % din suprafața habitatului la nivel național. De asemenea, situl reprezintă partea nordică a coridorului de migrație a speciilor de păsări din Peninsula Balcanică spre Dobrogea de Nord și Delta Dunării. În plus acesta constituie și o importantă cale de migrație pentru păsări (fiind propus și ca SPA), precum și pentru anumite specii de pești, inclusiv sturioni.

Situl a fost desemnat pentru protecția a 8 tipuri de habitate, o specie de plante, 11 specii de pești, 4 specii de amfibieni și reptile și 2 specii de mamifere, enumerate în anexa I, respectiv anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE. Pe lângă acestea, situl mai găzduiește și alte 3 specii importante de plante.

1. IDENTIFICAREA SITULUI

Tip K

Codul sitului ROSCI0012

Data completării 200612

Data actualizării 201101

Legături cu alte situri Natura 2000:

ROSPA0005 (Balta Mică a Brăilei)

ROSPA0040 (Dunărea Veche - Brațul Măcin)

ROSPA0073 (Măcin - Niculițel)

Responsabili Grupul de lucru Natura2000

Numele sitului Brațul Măcin

Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data propunerii ca sit SCI 200706

Data confirmării ca sit SCI 200812

2. LOCALIZAREA SITULUI

Longitudine 28.131111

Latitudine 45.008056

Suprafață (ha) 10235.40

Altitudine (m)

Minimă 0.00

Maximă 94.00

Medie 8.00

Regiunea administrativă

Județ	Pondere (%)
RO021 - Brăila	44.00
RO023 - Constanța	12.00
RO025 - Tulcea	44.00

Regiunea biogeografică

Stepică

3. INFORMATII ECOLOGICE

Tipuri de habitat prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește:

Reprezentivitate: A - excelentă, B - bună, C - semnificativă, D - nesemnificativă
 Suprafața relativă: A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$
 Starea de conservare: A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă
 Evaluarea globală: A - valoare excelentă, B - valoare bună, C - valoare considerabilă

Cod	Pondere	Reprezentativitate	Suprafață relativă	Stare de conservare	Evaluare globală
3130 - Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe cu vegetație din Littoretea uniflorae și/sau Isoeto-Nanojuncetea	0.50	B	C	B	B
3270 - Râuri cu maluri namoloase cu vegetație de Chenopodion rubri si Bidenton	1.00	B	B	B	B
62C0 - Stepe ponto-sarmatice *	3.00	B	C	B	B
6430 - Comunități de liziera cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	2.00	B	C	B	B
6510 - Pajiști de altitudine joasă	1.00	B	C	B	B
92A0 - Zvoaie cu Salix alba si Populus alba	19.41	A	B	B	A
3140 - Ape puternic oligo-mezotrofe cu vegetație bentonică de specii de Chara	0.01	B	C	B	B
6440 - Pajiști aluviale din Cnidion dubii	0.50	B	C	B	B

Specii de mamifere enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă
 Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă
 Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă
 Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă
 Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C - considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
1335	Spermophilus citellus	P				C	B	C	B
1355	Lutra lutra	C				C	B	C	B

Specii de amfibieni și reptile enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C – considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
1188	Bombina bombina	P				B	B	C	B
1220	Emys orbicularis	P				B	B	C	B
1993	Triturus dobrogicus	P				B	B	B	B
1219	Testudo graeca	P				C	B	C	B

Specii de pești enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C - considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
1149	Cobitis taenia	RC				B	B	C	B
1145	Misgurnus fossilis	C				B	A	C	A
2522	Pelecus cultratus	P				C	B	C	B
1134	Rhodeus sericeus amarus	P				B	A	C	A
1130	Aspius aspius	P				B	B	C	B

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
2511	Gobio kessleri	P				C	B	C	B
4127	Alosa tanaica	R	R			B	B	B	B
1157	Gymnocephalus schraetzer	RC			RC	C	B	C	B
1146	Sabanejewia aurata	RC			RC	C	B	C	B
1160	Zingel streber	RC			RC	C	B	B	B
1159	Zingel zingel	RC			RC	C	B	B	B

Specii de plante enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Cod	Nume	Populație	Evaluarea sitului			
			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
1428	Marsilea quadrifolia	R	C	C	B	B

Alte specii importante de floră și faună

A - Lista roșie de date naționale, B - Endemic, C - Convenții internaționale (Berna, Bonn, etc), D - Alte motive

Categorie	Cod	Denumire științifică	Populație	
Plante		Echinops ritro ssp. ruthenicus	R	A
Plante		Ornithogalum amphibolum	V	C
Plante		Thymus zygioides	R	A

4. DESCRIEREA SITULUI

Caracteristici generale ale sitului

Clase de habitat	pondere in %
N06 - Ape dulci continentale (stătătoare, curgătoare)	25.00
N07 - Mlaștini (vegetație de centură), smârcuri, turbării	3.00
N12 - Culturi cerealiere extensive (inclusiv culturile de rotație cu dezmiriștire)	7.00
N14 - Pajiști ameliorate	6.00
N16 - Păduri caducifoliare	59.00
TOTAL SUPRAFAȚA HABITAT	

Alte caracteristici ale sitului suprafața sitului este de 10303ha întreg situl se încadrează în bioregiunea stepică Clase de habitat ape dulci continentale - 26,79%; mlaștini (vegetație de centură)- 6,4%, stepe - 3,8%; pajiști seminaturale umede, preerii mezofile – 4,6% păduri caducifoliolate - 19,41% pădurile de monocultură (plop) - 40% Total = 100%

Calitate și importanță

Situl prezintă importanță în primul rând pentru conservarea habitatului 92A0 *Salix alba* and *Populus alba* galleries, ce ocupă aproximativ 19,41% din sit, respectiv 4% din suprafața habitatului la nivel național. Habitatul este reprezentat pe suprafețe mai mult sau mai puțin reduse și prin arborete asupra cărora nu s-au făcut intervenții silvice, încă de la formare, suprafețe ce pot fi considerate păduri vigine (în prezent sau potențiale). Nu au fost însă identificate până în prezent arborete seculare din acest habitat. Pe locul secund ca importanță se situează habitatul prioritar 62C0* Ponto-Sarmatic steppes, ce ocupă o suprafață de aproximativ 4% din suprafața națională a habitatului, reprezentat prin stepe cu graminee pe soluri bălane (asociația *Agropyretum pectiniformae*), întâlnite în țară predominant în Dobrogea, și stepe petrofile pe șisturi paleozoice (asociația *Sedo hillebrandtii*- *Polytrichetum piliferi*) încadrate în alianța endemică pentru Dobrogea *Pimpinello-Thymion zygoidi* (Sanda, Arcuș, 1999).

În sit a fost citată (Săvulescu, 1976) specia de interes comunitar *Marsilea quadrifolia*, din zona lacului Igliza, care există și în prezent (însă ca amenajare piscicolă), fapt pentru care se poate presupune că specia respectivă nu a dispărut. Situl reprezintă partea nordică a coridorului de migrație a speciilor de plante din Peninsula Balcanică spre dobrogea de nord și Delta Dunării. În plus acesta constituie și o importantă cale de migrație pentru păsări (fiind propus și ca SPA), precum și pentru anumite specii de pești, inclusiv sturioni. Includerea Cursului Dunării în sit este esențială pentru asigurarea continuității cât și pentru transportul de către apele fluviului a organelor de reproducere (semințe, lăstari etc.) ale diferitelor specii de plante, ce favorizează propagarea acestora spre nordul Dobrogei și Delta Dunării.

Vulnerabilitate

Situl este îndeosebi amenințat prin :

- efectuarea de plantații în cuprinsul habitatelor 92A0 , 62 CO*, intensitatea acestui factor fiind medie.
- exploatarea forestieră și alte tipuri de lucrări silvice în habitatul 92 A0, inclusiv cu specii alohtone (plop hibrid), aceste intervenții fiind de intensitate medie.
- poluări ale apelor Dunării, îndeosebi cu hidrocarburi (potențial și radioactive sau cu metale grele)- intensitate redusă.
- perspectivele de instalare a unor centrale eoliene în zona sitului sau în vecinătate. - amenințarea potențială de efectuare a unor dragări- probabilitate redusă
- pășunat mediu-intens pe suprafețe reduse-medii din sit (ex. zona Igliza – com. Turcoaia) - construcții., predominant abandonate, în habitatul 62C0*, localizate în apropierea cetăților romane de la Turcoaia-Igliza, pe arii reduse
- Activități și consecințe în jurul sitului Use of pesticides – mică negativă Fertilization- mică negativă Grazing - mică negativă-neutră (funcție de intensitate) Burning - mică negativă Hunting – medie; negativă Trapping, poisoning, poaching; mică negativă Quarries - mică negativă Continuous urbanization – mică negativă Discontinuous urbanization – mică negativă Dispersed habitations - mică negativă Disposal of house waste - mică negativă Disposal of industrial waste - mică negativă Roads , motorways

- mică negativă Electricity lines - mică negativă Pipe lines - mică negativă Camping and caravans - mică negativă Motorized vehicle - mică negativă Other outdoor sports and leisure activities - mică negativă Noise nuisance- mică negativă Dykes, embankments, artificial beaches - medie; negativă Invasion by a species - mică negativă

Desemnarea sitului (vezi observațiile privind datele cantitative de mai jos) Ord. MMDD nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România prin care au fost declarate toate siturile de importanță comunitară din țară.

Tip de proprietate

Situația proprietarilor nu este cunoscută în detaliu. În general însă suprafețele cu habitate de: ape dulci continentale - 26,79%; mlaștini (vegetație de centură)- 6,4%, stepe - 3,8%; pajiști seminaturale umede, preerii mezofile – 4,6% sunt deținute de primărie sau de Compania Apele Române; habitatele de păduri caducifoliolate - 19,41% și pădurile de monocultură (plop) - 40% sunt deținute și administrate de Direcțiile silvice Tulcea, Constanța, Brăila, Ialomița.

Documentație Dămăceanu, C.; Leandru, V.; Ceuca, G. - Cercetări privind ameliorarea pădurilor degradate din nordul Dobrogei, Editura Agro-Silvică, București, 1964. Dihoru, Gh.- Insula de fagi din Dobrogea, Natura, Seria Biologie, nr. 3/1962 Dihoru, Gh.; Doniță, N. - Flora și vegetația Podișului Babadag, Ed. Academiei RSR, București, 1970. Doniță, N.; Ivan, D.; Coldea, Gh.; Sanda, V.; Popescu, A.; Chifu, Th.; Păucă-Comănescu, M.; Mititelu, D.; Boșcaiu, N. - Vegetația României, Ed. Tehnică Agricolă, București, 1992. Doniță, N.; Chiriță, C.; Stănescu, V. (coordonatori) - Tipuri de ecosisteme forestiere din România, I.C.A.S. București, 1990. Doniță, N., Popescu, A., Păucă-Comănescu, M., Mihăilescu, S., Biriș, I.-A. - Habitatele din România, Ed. Tehnică Silvică, București, 2005. Horeanu, Cl. - Vegetația pajiștilor xerofile din Podișul Casimcea, Peuce V, Tulcea, 1976. Horeanu, Cl. - Vegetația lemnoasă din Podișul Casimcea, Peuce V, Tulcea, 1976. Ivan, D. - Fitocenologie și vegetația R.S.R., Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1970 Oltean, M.; Negrean, G.; Popescu, A.; Roman, N.; Dihoru, Gh.; Sanda, V.; Mihăilescu, S. - Lista roșie a plantelor superioare din România, în Studii, sinteze, documentații de ecologie, PI, 1994. Prodan, I. - Conspectul Florei Dobrogei, Tipografia Națională S.A., Cluj. Purceanu, Șt., Pașcovschi, S. - Cercetări tipologice de sinteză asupra tipurilor fundamentale de pădure din România, Centrul de Informare, documentare Tehnică pentru Economia Forestieră, București, 1968. Rugină, R., Mititiuc, M. - Plante ocrotite din România, Ed. Universității "Alexandru Ioan Cuza" Iași, 2003. Sanda, V.; Arcus, M. - Sintaxonomia grupărilor vegetale din Dobrogea și Delta Dunării, Ed. Cultura, Pitești, 1999. Sanda, V. - Vademecum ceno-structural privind covorul vegetal din România, Ed. Vergiliu, București, 2002. Sanda, V.; Popescu, A.; Stanciu, D.A. - Structura cenotică și caracterizarea ecologică a fitocenozelor din România, Ed. CONPHIS, 2001. Săvulescu, T. (coordonator) - Flora R.S.R., Ed. Academiei R.S.R., 1976. Șerbănescu, I. - Harta geobotanică, Institutul de Geologie și Geofizică, București, 1975. *** European Red List of Globally Threatened Animals and Plants (D46) - United Nations, New York, 1991.

5. STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI ȘI LEGĂTURA CU BIOTOPURILE CORINE

Clasificare la nivel național și regional

Cod	Pondere %
RO05 - Parc natural	0.00
RO04 - Rezevație naturală	0.01

Relațiile sitului descris cu alte situri - desemnate la nivel national sau regional

Cod	Tip	Suprapunere %	Numele sitului
RO05 - Parc natural	*	0.00	R-Balta Mică a Brăilei
RO04 - Rezevație naturală	*	0.01	IV.67.-Peceneaga

Relațiile sitului descris cu biotopuri Corine

Cod sit Corine	Tip	Suprapunere %
J085BR001	*	0.12

6. ACTIVITĂȚILE ANTROPICE ȘI EFECTELE LOR ÎN SIT ȘI ÎN JURUL ACESTUIA

Activități antropice, consecințele lor generale și suprafața din sit afectată

Activități și consecințe în interiorul sitului

Intensitatea influenței: A – mare, B - medie, C - scăzută Influență: (+) - pozitivă, (0) - neutră, (-) – negative

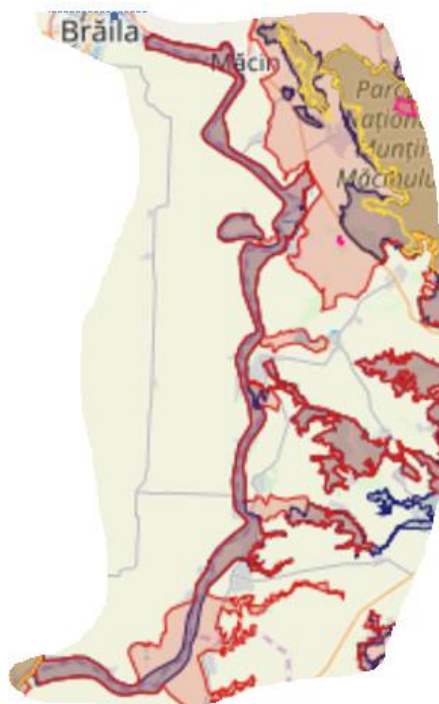
Cod	Intensitate	% din sit	Influență
140 - Pășunatul	A	20.00	-
161 - Plantarea	B	30.00	-
166 - Eliminarea copacilor morți (Tăiere de igienizare)	B	10.00	-
180 - Arderea controlată	C	5.00	-
230 - Vânătoarea	B	50.00	-
241 - Capturarea (insecte, reptile, amfibieni)	C	1.00	-
243 - Braconajul, otrăvirea, capcane	B	10.00	-
301 - Cariere	C	0.00	-
403 - Locuințe/ așezări împrăștiate	C	0.00	-
520 - Navigație	C	10.00	-
608 - Camping, caravane	C	0.00	-
629 - Alte sporturi în aer liber și alte activități de petrecerea timpului liber	C		0

Managementul sitului

Organismul responsabil pentru managementul sitului Ministerul Mediului

Planuri de management al sitului În prezent nu există planuri de management pentru acest sit.

7. HARTA SITULUI

3.1.3 Descrierea funcțiilor ecologice, statutul și măsuri de conservare ale speciilor și habitatelor de interes comunitar afectate (suprafața, locația, speciile caracteristice) și a relației acestora cu situl Brațul Măcin ROSCI0012

Specii de mamifere enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Popandău comun (*Spermophilus citellus*).

Habitat. Specie tipică zonei de stepă și silvostepă. Întâlnită pe ogoare, izlazuri, șanțuri, diguri, marginea drumurilor, nedepășind altitudinea de 300 m.

Distribuție. Deosebit de numeros în Dobrogea, sudul Olteniei, Muntenia și Moldova.

Vidra (*Lutra lutra*).

Habitat. Nu are preferințe pentru anumite tipuri de habitat, trăind pe malurile apelor puțin poluate, în imediată vecinătate a luciului de apă.

Distribuție. Vidra trăiește pe malurile apelor curgătoare și stătătoare, prezența ei fiind un indicator al apelor curate, specia fiind sensibilă la poluare.

Specii de amfibieni și reptile enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Buhai de baltă cu burtă roșie (*Bombina bombina*).

Habitat. Specie nepretențioasă, populează ochiurile de apă permanente sau temporare, ajungând în regiunea deluroasă până la altitudini de 400 m. Preferă bălțile temporare.

Distribuție. În România este răspândită în Câmpia Română, Dobrogea, Delta Dunării, Podișul Transilvaniei, Crișana și Podișul Moldovei.

Broască țestoasă de apă (*Emys orbicularis*).

Habitat. Trăiește în ape dulci, lin curgătoare și stătătoare, mai ales iazuri, lacuri, cu malurile acoperite de vegetație.

Distribuție. Este comună în aproape toată Europa (cu excepția Scandinaviei și Arhipelagului Britanic).

În unele părți ale Europei populațiile inițiale au dispărut, însă specia a fost reintrodusă.

Tritonul dobrogean (*Triturus dobrogicus*)

Habitat. Este similar cu cel al tritonului cu creastă, cu deosebirea că tritonul dunărean hibernează în mîlul de la fundul apelor.

Distribuție. Specia trăiește numai zona inundabilă a Dunării și arii din imediata vecinătate

Testoasa de uscat dobrogeana – *Testudo graeca*

Habitat. Preferă terenurile uscate, cu tufișuri bogate, de silvostepă, fiind iubitoare de caldură, hrănindu-se cu vegetație, rădăcini, rîme.

DUNĂREA VECHE - BRAȚUL MĂCIN (ROSPA0040)

Situl este situat pe teritoriul județelor Brăila (33 %), Constanța (22 %) și Tulcea (45 %), aparținând în întregime bioregiunii stepice.

Suprafața sitului este de 18.759 hectare, zona cuprinzând altitudini între 0 și 198 metri deasupra nivelului mării, cu o medie de 17 metri.

Situl găzduiește efective importante ale unor specii de păsări protejate, fiind important pentru populațiile cuibăritoare ale speciilor următoare: *Coracias garrulus*, *Falco vespertinus*, *Aythya nyroca*, *Accipiter brevipes*, *Anthus campestris*, *Lanius minor*, *Lanius collurio* și *Calandrella brachydactyla*.

Deasemenea, situl este important în perioada de migrație pentru speciile: *Pelecanus crispus*, *Accipiter brevipes*, *Branta ruficollis*, *Pelecanus onocrotalus* și *Phalacrocorax pygmaeus*, iar în perioada de iernat pentru speciile *Phalacrocorax pygmaeus* și *Anser albifrons*.

Situl a fost desemnat pentru protecția a 58 de specii de păsări enumerate în Anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC. Pe lângă acestea, situl mai găzduiește alte 3 specii de păsări cu migrație regulată nementionate în Anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.

1. IDENTIFICAREA SITULUI

Tip J

Codul sitului ROSPA0040

Data completării 200612

Data actualizării 201101

Legături cu alte situri Natura 2000:

ROSCI0012 (Brațul Măcin)

ROSCI0201 (Podișul Nord Dobrogean)

Responsabili Grupul de lucru Natura2000

Numele sitului Dunărea Veche - Brațul Măcin

Datele indicării și desemnării/clasificării sitului

Data confirmării ca sit SPA 200710

2. LOCALIZAREA SITULUI

Longitudine 28.153889

Latitudine 44.983611

Suprafață (ha) 18759.20

Altitudine (m)

Minimă 0.00

Maximă 198.00

Medie 17.00

Regiunea administrativă

Județ	Pondere (%)
RO021 - Brăila	33.00
RO023 - Constanța	22.00
RO025 - Tulcea	45.00

Regiunea biogeografică

Stepică

3. INFORMATII ECOLOGICE

Specii de păsări enumerate în anexa I la Directiva Consiliului 79/409/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C – considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
A019	Pelecanus onocrotalus				300-600i	C	B	B	B

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
A021	Botaurus stellaris		12-15 p			B	A	B	B
A022	Ixobrychus minutus		40-60 p			C	B	C	B
A023	Nycticorax nycticorax		120-140 p			C	B	C	B
A026	Egretta garzetta		320-380 p			B	B	C	B
A029	Ardea purpurea		30-50 p			B	B	C	B
A030	Ciconia nigra				2000-4000i	B	B	C	B
A031	Ciconia ciconia		24-24p		13200-75780i	C	B	C	B
A032	Plegadis falcinellus				240-280 i	C	B	C	B
A034	Platalea leucorodia				80-90 i	C	B	C	B
A060	Aythya nyroca		30-50 p			C	B	C	B
A072	Pernis apivorus				1500-3000 i	C	B	C	C
A073	Milvus migrans		4-5 p			B	A	B	A
A075	Haliaeetus albicilla		1 p		20-30 i	C	A	B	B
A080	Circaetus gallicus				50-100i	C	A	B	A
A081	Circus aeruginosus		10-18p		530-1370i	C	B	C	C
A082	Circus cyaneus				28-136 i	C	B	C	C
A083	Circus macrourus				20 i	C	B	C	A
A084	Circus pygargus				150-350i	C	A	C	A
A089	Aquila pomarina				2930-5500i	C	C	C	C
A092	Hieraaetus pennatus				50-100i	C	B	B	B
A094	Pandion haliaetus				20 i	C	B	C	B
A097	Falco vespertinus		22-34 p			C	B	C	B

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
A120	Porzana parva		30-80 p			C	B	B	B
A131	Himantopus himantopus		24 p			B	B	C	B
A132	Recurvirostra avosetta		8 p			C	B	C	B
A133	Burhinus oedicnemus		12-20 p			B	B	C	B
A138	Charadrius alexandrinus		4 p			C	B	C	B
A151	Philomachus PATICnax				200 i	D			
A166	Tringa glareola				80 i	D			
A176	Larus melanocephalus				40 i	D			
A177	Larus minutus				400 i	C	B	C	B
A193	Sterna hirundo				400 i	C	B	C	B
A195	Sterna albifrons		34 p			B	B	C	B
A196	Chlidonias hybridus		460-500 p			B	B	C	B
A215	Bubo bubo	2 i				C	A	C	B
A224	Caprimulgus europaeus		50-70 p			C	C	C	B
A229	Alcedo atthis		110-140 p			C	C	C	B
A231	Coracias garrulus		120-130 p			B	A	C	B
A234	Picus canus		30 p			D			
A236	Dryocopus martius		15-20 p			D			
A242	Melanocorypha calandra		300 p			C	A	C	B
A243	Calandrella brachydactyla		20 p			C	A	C	B
A246	Lullula arborea		300 p			C	B	C	C
A255	Anthus campestris		350-400 p			C	A	C	B
A293	Acrocephalus melanopogon		R			D			
A307	Sylvia nisoria		R			D			
A320	Ficedula parva				200 i	D			
A321	Ficedula				200 i	D			

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
	albicollis								
A338	Lanius collurio		400 p			D			
A339	Lanius minor		120 p			C	B	C	A
A379	Emberiza hortulana		120-130 p			C	B	C	B
A393	Phalacrocorax pygmeus			180 i	200 i	C	A	C	B
A396	Branta ruficollis				30 i	C	B	C	B
A402	Accipiter brevipes		12-15 p		30 i	B	A	C	A
A403	Buteo rufinus		8-11 p			B	A	C	B
A429	Dendrocopos syriacus		70-80 p			C	A	C	B
A533	Oenanthe pleschanka		60-90 p			B	A	B	B

Specii de păsări cu migrație regulată nemenționate în anexa I la Directiva Consiliului 79/409/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C – considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului			
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală
			Reproducere	Iernat	Pasaj				
A086	Accipiter nisus				600-1200 i	C	B	C	B
A087	Buteo buteo		6 p		5026-10000 i	D			
A249	Riparia riparia		1800-2300 p			B	A	C	B

4. DESCRIEREA SITULUI

Caracteristici generale ale sitului

Clase de habitat	pondere in %
N06 - Ape dulci continentale (stătătoare, curgătoare)	16.00
N07 - Mlaștini (vegetație de centură), smârcuri, turbării	4.00

Clase de habitat	pondere in %
N09 - Pajiști uscate, stepe	2.00
N12 - Culturi cerealiere extensive (inclusiv culturile de rotație cu dezmiriștire)	30.00
N14 - Pajiști ameliorate	9.00
N15 - Alte terenuri arabile	4.00
N16 - Păduri caducifoliolate	35.00
TOTAL SUPRAFATA HABITAT	

Alte caracteristici ale sitului

La intrarea în județul Brăila fluviului Dunărea se desparte în trei brațe: Dunărea navigabilă (în vest), Brațul Vâlcu (în mijloc) și Brațul Măcin (în est). Brațul Măcin realizează limita dintre județul Brăila și județele Tulcea și Constanța, iar împreună cu Brațul Vâlcu delimitează Insula Mare a Brăilei. Insula Mare a Brăilei cuprinde o suprafață mare de terenuri agricole și s-a format prin indiguirea Bălții Brăilei, din care a rămas cu regim liber de inundație Bălta Mică a Brăilei.

Calitate si importanță

Acest sit gazduiește efective importante ale unor specii de pasari protejate. Conform datelor avem următoarele categorii: a) număr de specii din anexa 1 a Directivei Pasari: 63 b) număr de alte specii migratoare, listate în anexele Convenției asupra speciilor migratoare (Bonn): 55 c) număr de specii periclitare la nivel global: 7

Situl este important pentru populațiile cuibăritoare ale speciilor următoare: *Coracias garrulus* *Falco vespertinus* *Aythya nyroca* *Accipiter brevipes* *Anthus campestris* *Lanius minor* *Lanius collurio* *Calandrella brachydactyla* Situl este important în perioada de migrație pentru speciile: *Pelecanus crispus* *Accipiter brevipes* *Branta ruficollis* *Pelecanus onocrotalus* *Phalacrocorax pygmaeus* Situl este important pentru iernat pentru următoarele specii: *Phalacrocorax pygmaeus* *Anser albifrons* SOR: Sit desemnat ca IBA conform următoarelor criterii elaborate de BirdLife International: C1, C2, C6.

Vulnerabilitate

- braconaj
- vânătoarea în timpul cuibăritului
- vânătoarea în zona locurilor de cuibărire a speciilor periclitare
- distrugerea cuiburilor, a pontei sau a puilor
- deranjarea păsărilor în timpul cuibăritului (colonii)
- desecarea zonelor umede
- industrializare și extinderea zonelor urbane
- pescuitul sportiv în imediata vecinătate a cuiburilor speciilor periclitare
- electrocutare și coliziune cu linii electrice
- pescuitul sportiv în masă care deranjează păsările migratoare
- arderea stufului
- arderea vegetației (a miriștii și a pârloagelor)
- amplasare de generatoare eoliene
- turismul în masă
- înmulțirea necontrolată a speciilor invazive

5. STATUTUL DE PROTECȚIE AL SITULUI ȘI LEGĂTURA CU BIOTOPURILE CORINE

Clasificare la nivel național și regional

Cod	Pondere %
-----	-----------

Cod	Pondere %
RO04 - Rezevație naturală	2.25

Relațiile sitului descris cu alte situri - desemnate la nivel național sau regional

Cod	Tip	Suprapunere %	Numele sitului
RO04 - Rezevație naturală	+	1.55	IV.68.-Măgurele
RO04 - Rezevație naturală	*	0.70	IV.67.-Peceneaga

Relațiile sitului descris cu biotopuri Corine

Cod sit Corine	Tip	Suprapunere %
J085BR001	*	0.01

6. ACTIVITĂȚILE ANTROPICE ȘI EFECTELE LOR ÎN SIT ȘI ÎN JURUL ACESTUIA

Activități antropice, consecințele lor generale și suprafața din sit afectată

Activități și consecințe în interiorul sitului

Intensitatea influenței: A – mare, B - medie, C - scăzută Influență: (+) - pozitivă, (0) - neutră, (-) – negativă

Cod	Intensitate	% din sit	Influență
210 - Pescuitul comercial	B		-
220 - Pescuitul recreativ sportiv	C		-
520 - Navigație	B		-
701 - Poluarea apei	B		-

Activități și consecințe în jurul sitului

Intensitatea influenței: A – mare, B - medie, C - scăzută Influență: (+) - pozitivă, (0) - neutră, (-) – negativă

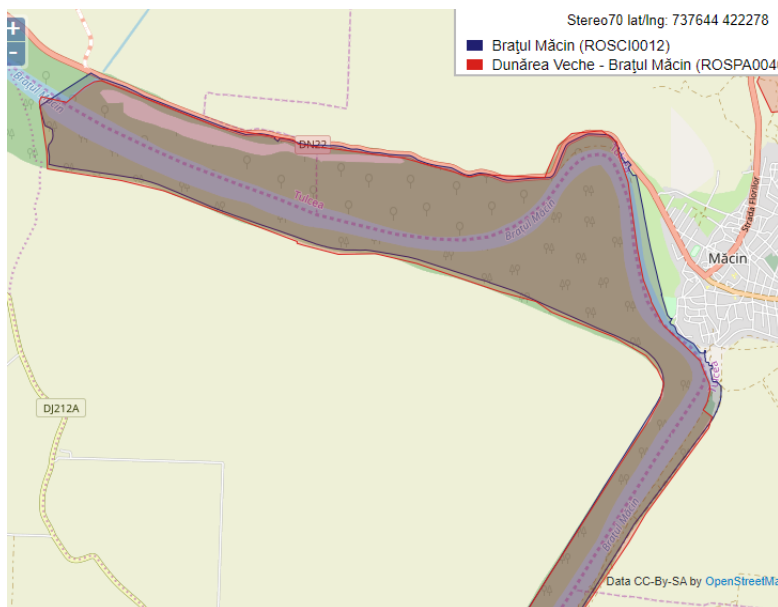
Cod	Intensitate	% din sit	Influență
100 - Cultivarea	A		-
703 - Poluarea solului	A		-
870 - Îndiguirea, consolidarea malurilor, plaje artificiale	B		-

Managementul sitului

Organismul responsabil pentru managementul sitului Ministerul Mediului

Planuri de management al sitului Nu are plan de management

7. HARTA SITULUI

3.1.4 Descrierea funcțiilor ecologice, statutul și măsuri de conservare ale speciilor și habitatelor de interes comunitar afectate (suprafața, locația, speciile caracteristice) și a relației acestora cu situl Dunărea veche-Brațul Măcin ROSPA0040

1. Buhai de baltă Botaurus stellaris

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,
DESCRIERE

Buhaiul de baltă, cunoscut și sub numele de bou de baltă, este o specie caracteristică zonelor umede. Adulții au o lungime a corpului de 69-81 cm, fiind ceva mai mari decât o găină domestică, și o greutate de circa 1350 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 100-130 cm. Adulții au înfățișare similară. Coloritul general este galben cărămiziu cu striții negre. Se hrănește cu pești, insecte acvatice, broaște, lipitori și chiar șoareci.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din alăturarea a două substantive latine, bos – bou și taurus – taur, cu referire la strigătul caracteristic al păsării. Numele de specie derivă din cuvântul latin stellata –

presărat cu stele, cu referire la punctele de pe penele spatelui.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Specia apare pe cuprinsul întregului continent european, cu o distribuție mai uniformă în partea estică a acestuia. Este o specie sfioasă, retrasă, solitară, la care masculii și femelele petrec o perioadă scurtă împreună în perioada împerecherii. Masculii sunt teritoriali, iar strigătul specific se aude toată primăvara pe distanțe mari, mai ales la răsăritul soarelui și amurg. Sunetul pe care îl scoate se aseamănă mult cu cel al instrumentului muzical denumit buhai, folosit în mod tradițional cu ocazia sărbătorilor de iarnă, de unde a fost împrumutat și numele păsării. De obicei, exemplarele stau ascunse în stuf, iar atunci când sunt surprinse adoptă o poziție de camuflaj, cu gâtul și ciocul întinse în sus (dungile verticale de pe corp imită surprinzător de bine tulpinile stufărișului, cu care se confundă), poziție caracteristică numai acestei specii. Iernează în sud-vestul Asiei și nordul Africii. În iernile mai blânde unele exemplare pot rămâne la noi în țară. Longevitatea maximă cunoscută este de 11 ani și trei luni.

POPULATIE

Populația europeană estimată a speciei este relativ mică, de până la 54000 de perechi. Deși populația a rămas relativ stabilă în perioada 1990-2000, declinul manifestat în perioada 1970-1990 nu a fost recuperat. Cea mai numeroasă populație apare în Rusia și Polonia.

REPRODUCERE

Sosește la începutul lunii aprilie din cartierele de iernare. Cuibul este construit de femelă și este alcătuit din stuf și alte resturi vegetale. Femela depune la sfârșitul lui aprilie 3-5 ouă cu o dimensiune de 53 x 39 mm și o greutate de 42 g, pe care le incubează singură timp de 24-26 de zile, masculul fiind poligam. Femela îngrijește singură puii pe o perioadă cuprinsă între 12-30 de zile.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor și arderea stufului reprezintă, împreună cu poluarea apelor și prădarea cuiburilor de către porcii mistreți, principalele pericole care afectează specia. Ca măsuri de conservare a speciei se încurajează tăierea succesivă a stufului astfel încât acesta să formeze o structură mozaică și reducerea deranjului prin interzicerea vânătorii.

2. Stârc Pitic *Ixobrychus minutus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Stârcul pitic este o specie caracteristică zonelor umede cu maluri acoperite de stuf și răchită. Adulții au o lungime a corpului de 33-58 cm, fiind ceva mai mici decât găinușa de baltă, și au o

greutate de 140-150 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 49-58 cm. Adulții au înfățișare diferită. Femela are pe spate o culoare maronie cu striatii negre, comparativ cu masculul care este negru pe spate. Se hrănește cu peștișori, broaște, insecte acvatice și larvele acestora, uneori și cu pușori ai altor specii de păsări ce trăiesc în stuf.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen derivă din cuvintele de origine greacă iksos – clei de vâsc și prin extensie lichid vâscos, mîlos și brychos – sub apă, cu referire la faptul că trăiește în apă murdară. Numele de specie provine din cuvântul latin minutus – mic ca mărime, cu referire la dimensiunile sale.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Specia apare pe tot continentul cu excepția peninsulei Scandinave și Marii Britanii unde este o apariție rară. Este o specie sfioasă, retrasă, cu o viață ascunsă, fiind greu de observat. Atunci când este deranjată preferă să se depărteze prin alergare decât în zbor sau rămâne nemișcată în stuful dens unde cu greu poate fi detectată. Iernează în Africa. Longevitatea maximă cunoscută este de șase ani și 11 luni.

POPULATIE

Populația europeană estimată a speciei este relativ mică, cuprinsă între 60000-120000 de perechi. În perioada 1970-1990 a înregistrat un declin accentuat care încă nu a fost recuperat, deși în perioada 1990-2000 populația a rămas relativ stabilă. În România, populația estimată este cuprinsă între 8500-10000 de perechi și numai Rusia și Ucraina au populații mai mari.

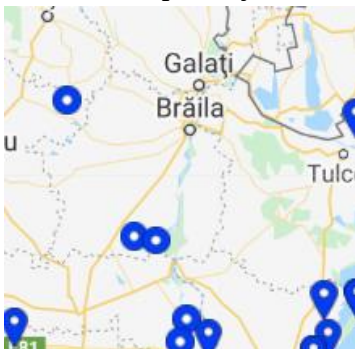
REPRODUCERE

Sosește la începutul lunii aprilie din cartierele de iernare. Cuibul este amplasat pe trestie căzută la pământ din anul precedent sau pe ramuri de răchită aflate la joasă înălțime (sub 50 cm). La construirea cuibului, ce are forma unei farfurii puțin adânci și este alcătuit din trestie, papură și alte resturi vegetale, participă de obicei cei doi părinți. Femela depune în a doua parte a lunii mai, dar în funcție de caracteristicile fiecărui an și în luna iunie, un număr de 5-7 ouă cu o dimensiune medie de 37,3 x 26,6 mm. Incubația este asigurată de ambii părinți. După 16-19 zile puii eclozează și rămân în cuib pe o perioadă de 7-9 zile fiind hrăniți cu larve de insecte, insecte, mormoloci și chiar lipitori. După circa o lună de la eclozare devin zburători și își pot asigura singuri hrana.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor și arderea stufului reprezintă, împreună cu poluarea apelor și prădarea cuiburilor de către porcii mistreți, principalele pericole care afectează specia. Ca măsuri de conservare a speciei se încurajează tăierea succesivă a stufului astfel încât acesta să formeze o structură mozaică și reducerea deranjului prin interzicerea vânătorii.

3. Stârc de noapte, *Nycticorax nycticorax*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Este o specie de stârc de medie. Nu există dimorfism sexual, atât femela cât și masculul având colorit negru pe cap și spate și gri pe aripi. Abdomenul este albicios. La ceafă au două pene mai lungi, albe (egrete), care în perioada de reproducere sunt bine evidențiate, mai erecte. Păsările tinere au colorit maroniu cu pete albe pe spate, iar pe piept și abdomen mai deschis și striat. Lungimea corpului este de 58-65 cm și are o greutate medie de 278-1100 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 90-100 cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen și specie provin din cuvintele grecești nyx/nyctos - de noapte, respectiv korax - corb (cu referire la activitatea nocturnă a speciei și sunetele similare cu ale Corvidelor).

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Distribuție

Este una din speciile de stârci cu cea mai largă răspândire pe glob, fiind întâlnit pe toate continentele, cu excepția Australiei și Antarcticii. În Europa ajunge până în nordul Germaniei și al Poloniei. În România cuibărește în special în zonele joase extracarpatic (în interiorul arcului Carpat numărul coloniilor este mai redus), Delta Dunării și sistemul lagunar fiind cele mai importante zone.

Fenologie

Specia cuibărește în România, fiind prezentă la noi doar în perioada de cuibărit. Sosește începând cu luna martie și pleacă înapoi în cartierele de iernare de obicei în a doua parte a lunii septembrie - începutul lunii octombrie.

Habitate

Specia este legată de habitatele acvatice naturale, întinse, cu vegetație bogată în care își amplasează coloniile și cu zone mlăștinoase întinse, pentru hrănire. În România cuibărește în zonele joase, de câmpie, în special în regiunile extracarpatic. De departe cea mai abundentă populație cuibărește în Delta Dunării și sistemul lagunar. În interiorul Transilvaniei coloniile sunt mai puțin numeroase.

Hrană

Este o specie carnivoră oportunistă, hrănindu-se cu o gamă foarte largă de organisme acvatice sau din zone mlăștinoase, în special pești de talie mică, larve, amfibieni, moluște sau reptile. Ocazional vânează și în habitate periferice zonelor umede, în special ortoptere, gândaci, lipitori, micromamifere sau chiar alte specii de păsări de talie mică.

POPULAȚIE

Populația globală este estimată la 570 000 - 3 730 000 de indivizi. Cea europeană cuibăritoare este estimată la 60 000 - 86 100 de perechi. În România, estimările arată o populație de aproximativ 4 000 - 8 000 de perechi cuibăritoare. Deocamdată, datorită unui teritoriu de răspândire imens, specia este clasificată ca "Risc scăzut". Tendința populațională în Europa este considerată descrescătoare, deși la nivel mondial se consideră a fi stabilă. În România tendința populațională este necunoscută.

REPRODUCERE

Perioada de reproducere începe în luna aprilie. Femela depune de obicei 3-5 ouă. Incubarea

durează 21-24 de zile. Puii devin zburători la 40-50 de zile. Perechile cuibăresc colonial, adesea în colonii mixte cu alte specii de Ardeidae. Cuiburile sunt construite din crengi sau stuf. Amplasarea cuiburilor are loc de obicei în zone mai retrase, ascunse, în vegetație densă, în arbori sau pe stuf, în apropierea sau deasupra apei.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Principala amenințare o constituie arderea stufului, chiar și în afara perioadei de vegetație, datorită faptului că amplasarea coloniilor se face în zonele cu vegetație abundentă. O altă amenințare este legată de pierderea suprafețelor de habitat pentru cuibărit, prin managementul nefavorabil al zonelor umede.

4. Egretă mică, *Egretta garzetta*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Egretta mică este o specie caracteristică zonelor umede ce au pâlcuri copaci. Este zveltă și elegantă, cu o lungime a corpului de 55-65 cm și o greutate de 350-550 g, fiind asemănătoare ca dimensiuni cu stârcul de cireadă (*Bubulcus ibis*). Anvergura aripilor este cuprinsă între 88-106 cm. Adulții au înfățișare similară. Penajul este complet alb. Degetele galbene, ce contrastează cu picioarele și ciocul negre, sunt semnele distinctive care o deosebesc de egretă mare. În partea posterioară a capului are 2-3 pene ornamentale lungi și înguste care în secolul XIX erau vândute caselor de modă pentru împodobirea pălăriilor. Se hrănește cu peștișori, broaște și alte mici animale acvatice.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din cuvântul francez *aigrette* cu referire la penele ornamentale lungi din partea posterioară a capului. Numele de specie nu are o origine precisă și se consideră a fi de la *garzetta* – numele italian al egretei mici.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este prezentă pe întreg continentul european, cu excepția Peninsulei Scandinave. Cuibărește în colonii mixte alături de alte specii de stârci și cormorani. Este specia cea mai tăcută dintre stârci. Vânează stând la pândă sau deplasându-se cu atenție în ape mici. Iernează pe continentul african. Longevitatea maximă cunoscută este de 22 de ani și patru luni.

POPULAȚIE

Populația europeană estimată a speciei este relativ mică, fiind cuprinsă între 68000-94000 de perechi. În perioada 1970-1990 populația a înregistrat o tendință crescătoare.

REPRODUCERE

Sosește la începutul lunii aprilie din cartierele de iernare. Cuibul este amplasat pe sălcii și

uneori în stuf sau lăstărișuri dese din apropierea bălților. La construirea cuibului, alcătuit din crengi și stuf, participă cei doi părinți. Femela depune 3-4 ouă în perioada cuprinsă între a doua jumătate a lunii mai și prima jumătate a lunii iunie, cu o dimensiune medie de 46,54 x 33,67 mm. Încubația este asigurată de ambii părinți. După 21-25 de zile puii eclozează și rămân în cuib în jur de 30 de zile, dar continuă să fie hrăniți de părinți până la 40 de zile când devin independenți.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor prin reducerea suprafețelor zonelor umede, tăierea sălciilor iarna ca material pentru foc de către localnici și deranjul coloniilor reprezintă principalele amenințări ce afectează specia. Ca măsuri de conservare se încurajează reducerea deranjului prin protejarea coloniilor de vizitatori și interzicerea vânătorii. Reconstrucția ecologică a zonelor umede din Delta Dunării și de pe cursul inferior al Dunării rămâne o prioritate.

5Stârc roșu, Ardea purpurea

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Este o specie de pasăre de talie mare. Nu există dimorfism sexual, atât femela cât și masculul având colorit caracteristic maro roșcat (gâtul, abdomenul și parțial aripile) și nuanțe de gri pe spate și aripi. Păsările tinere au colorit relativ uniform, maroniu roșcat marmorat. Lungimea corpului este de 70-90 cm și are o greutate medie de 525-1218 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 120-138 cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din cuvântul latin ardea, care înseamnă stârc, iar numele de specie provine din cuvântul latin purpureus, care înseamnă purpuriu (roșu, cu referire la coloritul cu nuanțe roșiatice al speciei).

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Distribuție

Specia cuibărește în regiunile temperate ale Palearticului, din Spania și până în Asia centrală, precum și în Orientul îndepărtat (China). În nord este răspândită până în Ucraina și sudul Rusiei. Iernează în Africa la sud de Sahara și în sudul Asiei.

Fenologie

Specia cuibărește în România, fiind prezentă la noi doar în perioada de cuibărit. Sosește începând cu luna martie și pleacă înapoi în cartierele de iernare la sfârșitul lui august - începutul lui septembrie. Exemplare izolate rămân și mai târziu, uneori și în sezonul rece.

Habitate

Specia este legată de habitatele acvatice naturale, întinse, cu suprafețe mari de stuf, în care își

amplasează coloniile (în zone retrase, izolate). În România cuibărește în zonele joase, în special în regiunile extracarpătice. Cele mai abundente populații sunt în Delta Dunării și în zonele lacurilor mari din regiunile de câmpie. În interiorul arcului carpatic cuibărește în doar câteva locații, în numere mai reduse.

Hrană

Este o specie carnivoră, hrănindu-se în special cu pești (5 - 15 cm lungime), amfibieni sau nevertebrate din zonele acvatice. Ocazional prinde mamifere de talie mică sau pui de păsări.

Alte informații

Este una din puținele specii de stârci migratoare pe distanță lungă, iernând la sud de Sahara. Migrează în formații de zbor specifice, adesea formate din numere mari de indivizi.

POPULATIE

Populația globală este estimată la 270 000 - 570 000 de indivizi. Cea europeană cuibăritoare este estimată la 31 600 - 46 000 de perechi. În România, estimările arată o populație de aproximativ 800 - 1500 de perechi cuibăritoare. Deocamdată, datorită unui teritoriu de răspândire imens, specia este clasificată ca "Risc scăzut". Tendința populațională în Europa este considerată descrescătoare. În România tendința populațională este necunoscută.

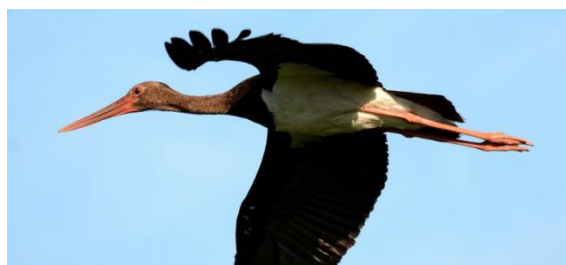
REPRODUCERE

Perioada de reproducere începe la sfârșitul lunii aprilie / începutul lunii mai. Femela depune de obicei 2-8 ouă. Incubarea durează 25-30 de zile. Pui devin zburători la 45-50 de zile. Perechile cuibăresc colonial, adesea în colonii mixte cu alte specii de Ardeidae. Cuiburile sunt de dimensiuni mari, construite din stuf. Amplasarea cuiburilor are loc de obicei în zone cu stuf masiv, dens, în regiuni parțial inundate.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Principala amenințare o constituie arderea stufului, chiar și în afara perioadei de vegetație, datorită faptului că amplasarea coloniilor se face în stuful crescut dens, masiv. O altă amenințare este legată de pierderea suprafețelor de habitat pentru cuibărit, prin managementul nefavorabil al zonelor umede, care duce la scăderea nivelului apei și implicit reducerea suprafețelor de stuf.

6. Barza neagră, *Ciconia nigra*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Este o specie de pasăre de talie mare. Nu există dimorfism sexual, atât femela cât și masculul având capul, pieptul, gâtul și spatele negre, cu irizații metalice verzui-violete, în contrast cu abdomenul alb. Adulții au ciocul și picioarele roșii, iar juvenilii gri-verzui. Lungimea corpului este de 90-105 cm și are o greutate medie de 2900-3000 g. Anvergura aripilor este cuprinsă

între 173-205 cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din cuvântul latin ciconia, care înseamnă barză, iar numele de specie provine din cuvântul latin nigra, care înseamnă negru (cu referire la coloritul general negru al speciei).

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Distribuție

Specia cuibărește în tot Palearticolul, din Spania și până în Orientul îndepărtat (China). În nord este răspândită până în țările baltice și sudul Siberiei. Iernează în sudul continentului African.

Fenologie

Specia cuibărește în România, fiind prezentă la noi doar în perioade de cuibărit. Sosește începând cu luna martie și pleacă înapoi în cartierele de iernare la sfârșitul lui septembrie - începutul lui octombrie.

Habitate

Este o specie evazivă, retrasă, cuibărind în habitate nederanjate. Preferă pădurile deschise, bătrâne, care au în apropiere surse acvatice (bălți, mlaștini, pâraie). Este mai abundentă în pădurile bătrâne din zonele joase, de luncă.

Hrană

Este o specie preponderent ihtiofagă, consumă o gamă foarte largă de pești. Suplimentar, se hrănește și cu alte viețuitoare: micromamifere (șoareci, chițcani), șopârle, șerpi, amfibieni, păsări de talie mică (în special pui, uneori și ouă), insecte de talie mare, nevertebrate acvatice (moluște, crustacee).

Alte informații

Este o specie mult mai rară și mai retrasă, comparativ cu barza albă. Evită complet prezența umană, astfel că și cele mai mici intervenții (în special activități în zona cuibului) la începutul perioadei de reproducere (dar nu numai), pot avea efecte catastrofale asupra succesului de cuibărit.

POPULATIE

Populația globală este estimată la 24 000 - 44 000 de indivizi. Cea europeană cuibăritoare este estimată la 9 800 - 13 900 de perechi. În România, estimările arată o populație de aproximativ 415 - 800 de perechi cuibăritoare. Deocamdată, datorită unui teritoriu de răspândire imens, specia este clasificată ca "Risc scăzut". Tendința populațională în Europa este necunoscută. Și în România tendința populațională este necunoscută.

REPRODUCERE

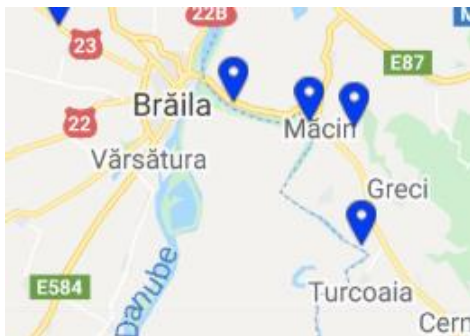
Perioada de reproducere începe la sfârșitul lunii martie / începutul lunii aprilie. Femela depune de obicei 3-4 ouă. Incubarea durează 32-38 de zile. Puii devin zburători la 63-71 de zile. Perechile cuibăresc izolat. Cuiburile sunt de dimensiuni mari, construite din crengi și căptușite cu iarbă și mușchi. Cuiburile sunt refolosite (adesea de către aceiași pereche) ani la rândul. Uneori ocupă cuiburi de mari dimensiuni ale păsărilor răpitoare. Cuiburile sunt amplasate pe arbori bătrâni și înalți, deseori la o înălțime considerabilă (10-20 de metri), stânci sau alte suporturi similare (polițe în cariere abandonate).

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Principala amenințare o constituie dispariția pădurilor bătrâne, nederanjate. Orice fel de lucrări forestiere a căror scop este extragerea arborilor maturi și bătrâni au un efect negativ semnificativ asupra populației speciei. Barza neagră este vulnerabilă tocmai datorită faptului că pădurile pe care specia le preferă - pădurile deschise bătrâne, nederanjate de luncă - au suferit de-al lungul timpului cele mai severe modificări - suprafața lor fiind diminuată până la dispariție.

O altă amenințare este reprezentată de modificarea cursurilor de apă prin captări - care reduc debitul și implicit abundența ihtiofaunei - sursa principală de hrană a speciei.

7. Barza albă, *Ciconia ciconia*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Este o specie de pasăre de talie mare. Sexele au colorit identic. Penajul este în general alb, cu vârful aripilor (penele de zbor) negre. Picioarele și ciocul sunt de culoare roșu intens (negricioase la juvenili). Lungimea corpului este de 95-110 cm și are o greutate medie de 2400-4400 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 180-218 cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Atât numele de gen, cât și numele de specie, provine din cuvântul latin *ciconia*, care înseamnă barză.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Distribuție

Specia cuibărește în special în Palearticul de vest, din Spania și până în Orientul apropiat (Turcia, Iran), precum și în zona Asiei centrale (Kazahstan). Populațiile europene ierneză în Africa sub-sahariană. În vestul Europei, foarte multe exemplare rămân și peste iarnă, în special în Spania, Franța și sudul Italiei. În estul Europei, prezența exemplarelor pe timpul iernii este în general izolată.

Fenologie

Specia cuibărește în România, fiind prezentă la noi doar în perioade de cuibărit. Sosește începând cu luna martie și pleacă înapoi în cartierele de iernare la sfârșitul lui august - începutul lui septembrie. Foarte puține exemplare rămân peste iarnă (în special cele cu probleme).

Habitate

Este o specie antropofilă, majoritatea cuiburilor fiind amplasate în zone populate, sau în apropierea acestora. Cuibărește în zone deschise, bogate în fânețe / pajiști sau terenuri agricole tradiționale, mozaicate. Este abundentă în special în apropierea unor zone mai umede (lunca Dunării sau a râurilor mari, pajiști umede din depresiuni intramontane).

Hrană

Este o specie carnivoră, consumă o gamă foarte largă de viețuitoare: micromamifere (șoareci, chițcani), șopârle, șerpi, amfibieni, păsări de talie mică (în special pui, uneori și ouă), insecte de talie mare. În zonele acvatice hrana se diversifică și include pești și nevertebrate acvatice (moluște, crustacee).

POPULATIE

Populația globală este estimată la 700 000 - 704 000 de indivizi. Cea europeană cuibăritoare este estimată la 224 000 - 227 000 de perechi. În România, estimările arată o populație de aproximativ 5 000 - 6 000 de perechi cuibăritoare. Având o populație atât de mare și un teritoriu de răspândire imens, specia este clasificată ca "Risc scăzut". Tendința populațională în Europa este considerată crescătoare. Și în România tendința populațională este crescătoare.

REPRODUCERE

Perioada de reproducere începe la sfârșitul lunii martie / începutul lunii aprilie. Femela depune de obicei 4 ouă, pe care le clocesc ambii părinți. Incubarea durează 33-34 de zile. Puii devin zburători la 58-64 de zile. Perechile cuibăresc izolat sau grupat, pe același suport (acoperișuri sau stâlpi de înaltă tensiune). Cuiburile sunt de dimensiuni mari, construite din crengi și alte resturi vegetale (în multe cazuri obiecte de proveniență umană). Cuiburile sunt refolosite (adesea de către aceiași pereche) iar construcția acestui continuă în anii următori - astfel că unele ating dimensiuni impresionante, ducând la prăbușire (mai ales iarna, sub greutatea zăpezii). Cuiburile sunt amplasate pe o gamă foarte largă de suporturi: stâlpii de electricitate, clădiri sau alte construcții, arbori, stânci.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Principala amenințare o constituie electrocutarea (în special a exemplarelor tinere). Cuiburile amplasate direct pe stâlpii de electricitate, fără suport, sunt foarte vulnerabile în această privință. Ca și pentru multe specii, intensificarea agriculturii pune probleme majore, în special aratul pajiștilor și utilizarea pe scară largă a pesticidelor - ambele cu efecte de reducere severă a sursei de hrană.

8 Țigănuș, *Plegadis falcinellus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Țigănușul privit în zbor și de la distanță mai mare pare negru. Privit de aproape are un penaj frumos, cu reflexe verzui metalice pe un fond brun ruginiu și un cioc încovoiat în formă de seceră. Este o specie caracteristică pășunilor umede și stufărișurilor cu pâlcuri de sălcii.

Lungimea corpului este de 55-65 cm iar greutatea de circa 485-580 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 88-105 cm. Adulții au înfățișare similară. Se hrănește cu lipitori, insecte acvatice, mormoloci și peștișori.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din cuvântul grecesc plegas – coasă, cu referire la forma ciocului.

Numele de specie provine din latinescul falcis – coasă cu referire la aceeași caracteristică.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în partea sudică și sud-estică a continentului european. Cuibărește în colonii împreună cu stârci și cormorani. Fiind sociabilă, apare de cele mai multe ori în stoluri mai mici sau mai mari sub forma unor șiruri lungi oblice sau șerpuite. Zborul țigănușului este o succesiune de plutiri și vâsliri (bătăi rapide din aripi). Este o pasăre tăcută, ce cutreieră prin smârcuri și ape mici, cu pași mășurați, fără a alerga în căutarea hranei. Iernează pe continentul african. Longevitatea maximă cunoscută este de nouă ani și o lună.

POPULAȚIE

Populația estimată a speciei este mică, cuprinsă între 16000-22000 perechi. A înregistrat un declin moderat în perioada 1970-1990. Deși populațiile din Rusia și Azerbaijan au rămas relativ stabile în perioada 1990-2000, specia continuă să se reducă numeric în sud-estul Europei, ceea ce determină pe ansamblu o tendință descrescătoare. Populația estimată în România este de 2500-2800 de perechi, efective mai mari fiind înregistrate în Rusia și Azerbaijan.

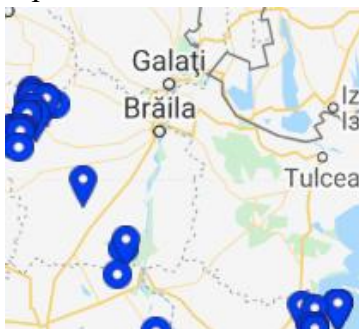
REPRODUCERE

Sosește pe la mijlocul lunii aprilie din cartierele de iernare. Cuibul este amplasat în sălcii sau în stuf. La construirea cuibului, alcătuit din crenguțe și stuf, participă cei doi părinți. Femela depune 3-4 ouă în perioada cuprinsă între mijlocul lunii mai și mijlocul lunii iunie. Dimensiunea medie a ouălor este de 50,9 x 35,8 mm. Incubația e asigurată de ambii părinți. După 21 de zile puii eclozează și sunt hrăniți 48-50 de zile, după care devin independenți.

AMENINTĂRI ȘI MĂSURI DE CONSERVARE

Desecarea zonelor umede, tăierea sălcilor de către localnici pentru foc, incendierea stufului și deranjul coloniilor de către vizitatori și al păsărilor de către vânători, deplasarea cu bărci rapide ce produc valuri obligând păsările să se refugieze în alte locuri reprezintă principalele pericole ce afectează specia. Ca măsuri de conservare sunt încurajate reducerea deranjului la colonii, informarea populației locale cu privire la efectele dramatice asupra păsărilor determinate de tăierea sălcilor, impunerea unor viteze reduse pentru bărci în zonele de hrănire ale speciei și interzicerea vânătoriei.

9. Lopătar, Platalea leucorodia

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Lopătarul este o specie caracteristică bălților și lacurilor puțin adânci cu stufărișuri și pâlcuri de copaci. Penajul este alb, iar în partea posterioară a capului se observă un smoc mare de pene subțiri. Spre deosebire de egrete, cu care seamănă la culoarea penajului, are un cioc turtit pe toată lungimea sa și lățit la vârf „ca o lingură sau un clește lat (C. Rosetti Bălănescu)”, iar în zbor își ține gâtul întins. Lungimea corpului este de 80-93 cm iar greutatea de circa 1500 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 120-135 cm. Adulții au înfățișare similară. Se hrănește în zone cu apă mică unde prinde insecte acvatice, larvele acestora, moluște, broaște și pești.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din cuvântul latin platalea – lopătar, cu referire la forma ciocului. Numele de specie reprezintă forma latinizată a grecescului leukerodius – stârc alb.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă mai mult în sudul și estul continentului european. Cuibărește în colonii alături de stârci și cormorani. Este o pasăre sociabilă, tăcută, ce trăiește în grup. În zbor formează linii de front sau oblice. Când se hrănește își plimbă ciocul puțin întredeschis într-o parte și alta, culegând și filtrând hrana. Iernează pe continentul african. Longevitatea maximă cunoscută este de 24 de ani și 8 luni.

POPULATIE

Populația estimată a speciei este mică, cuprinsă între 8900-15000 perechi. A înregistrat un declin accentuat în perioada 1970-1990. Deși populația prezentă în Rusia și-a continuat tendința descrescătoare, în perioada 1990-2000, la nivelul continentului, efectivele sunt considerate stabile datorită creșterilor manifestate în restul teritoriilor. Populația estimată în România este de 1100-1500 de perechi, efective mai mari fiind înregistrate numai în Rusia și Spania.

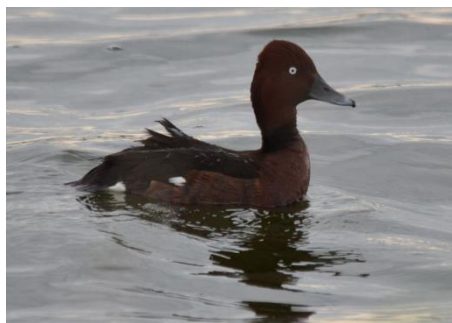
REPRODUCERE

Sosește pe la mijlocul lunii aprilie din cartierele de iernare. La construirea cuibului, alcătuit din crenguțe și stuf, participă cei doi părinți, masculul fiind primul care începe construcția. Cuibul este amplasat în sălcii sau stuf. Femela depune 3-4 ouă în perioada cuprinsă între mijlocul lunii mai și mijlocul lunii iunie. Dimensiunea medie a ouălor este de 65,8 x 45,1 mm. Incubația e asigurată de ambii părinți. După 21-22 de zile puii eclozează și durează 50-56 de zile până când devin independenți.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Desecarea zonelor umede, tăierea sălciiilor de către localnici pentru foc, incendierea stufului și deranjul coloniilor de către vizitatori și al păsărilor de către vânători, deplasarea cu bărci rapide ce produc valuri obligând păsările să se refugieze în alte locuri reprezintă principalele pericole ce afectează specia. Ca măsuri de conservare sunt încurajate reducerea deranjului la colonii, informarea populației locale cu privire la efectele dramatice asupra păsărilor determinate de tăierea sălciiilor, impunerea unor viteze reduse pentru bărci în zonele de hrănire ale speciei și interzicerea vânătorii.

10. Rață roșie, *Aythya nyroca*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Este o specie de rață de talie medie. Ca și la toate speciile de rațe, există dimorfism sexual, însă este mai puțin accentuat. Ambele sexe au colorit general maroniu, cu spatele contrastant mai închis la culoare decât flancurile sau abdomenul. Masculul are coloritul capului mai deschis și maroniu cu nuanțe roșcate, iar irisul deschis la culoare. Lungimea corpului este de 38-42 cm și are o greutate medie de 460-730 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 60-67 cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen (*Aythya*) este numele grecesc al unei specii marine neidentificate, iar numele de specie provine din cuvântul rus nâroc - denumirea în limba rusă a unor specii de rațe din acest gen.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Distribuție

Specia cuibărește pe o arie foarte largă, în regiunea Palearctică, din Europa centrală, până în Asia centrală, la latitudini temperate și în zona mediteraneană. În România specia cuibărește în toate regiunile mai joase ale țării, din Delta Dunării până în zonele de deal, în regiuni cu zone umede întinse de lacuri cu vegetație acvatică bogată.

Fenologie

Specia cuibărește în România, fiind prezentă la noi tot timpul anului. Abundența însă nu este constantă. În perioada de cuibărit este mult dispersată, și în numere mai mari, în general în locurile de cuibărit. Toamna, se adună în grupuri suprafețele acvatice. Peste iarnă, numărul de exemplare este mult mai redus, mare parte din indivizi iernând în zonele sudice ale Europei și Asiei sau în Africa.

Habitate

În România este prezentă în toate zonele umede mari în perioada de cuibărit, ocupând habitate acvatice întinse din zonele joase, bogate în vegetație palustră și cu maluri măloase, fiind mai abundentă în Delta Dunării și în zonele umede din lunca râurilor mari. În sezonul de toamnă se adună în numere mai mari, pe suprafețele de apă deschise, la început mult mai dispersat, iar apoi, concentrat. În perioada de iarnă rămân mai puține exemplare, majoritatea iernând în zonele mediteraneene.

Hrană

Rața roșie este omnivoră, însă mare parte din dietă constă în specii vegetale (macroalge, muguri și frunze ale speciilor de plante acvatice etc.); nevertebratele acvatice constituie o bună parte din dietă în special în perioada de cuibărit (moluște, crustacee și insecte acvatice).

Alte informații

Fiind mai rară și în declin, este un taxon de interes comunitar, fiind specie țintă pentru desemnarea ariilor Natura 2000. România este una dintre țările europene de importanță majoră pentru conservarea acestei specii.

POPULATIE

Populația globală este estimată la 180 700 - 238 300 de indivizi. Cea europeană este estimată la 17 400 - 30 100 de perechi. În România, estimările arată o populație de aproximativ 11 700 - 18 000 de perechi cuibăritoare. Specia este clasificată ca "Aproape amenințată". Tendința populațională la nivel european este considerată descrescătoare. În România tendința populațională este deocamdată necunoscută.

REPRODUCERE

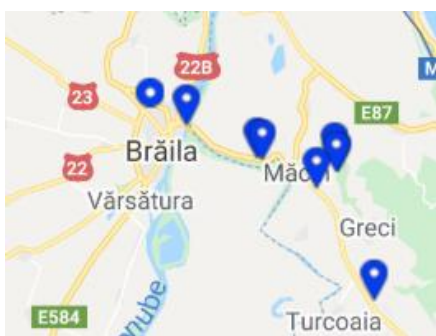
Perioada de reproducere începe în luna aprilie, iar depunerea ouălor are loc începând cu luna mai. Femela depune de obicei 8-10 ouă, pe care le clocește singură. Incubarea durează 25-28 de zile. Puii devin zburători la 55-60 de zile. Păsările cuibăresc izolat, uneori și în grupuri laxe, amplasând cuiburile la câțiva metri distanță. Cuiburile sunt amplasate în apropierea apei, direct pe sol, ascunse în vegetație sau uneori în cavități sau sub rădăcini; cuibărește izolat sau în grupuri răsfricate, uneori în cadrul coloniilor altor specii (pescăruși).

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Specia este în declin, în special din cauza reducerii sau dispariției zonelor umede naturale, cu suprafețe întinse și vegetație abundentă. Alte amenințări la adresa speciei sunt arderea târzie a stufului și managementul intensiv al iazurilor piscicole (în special tăierea/reducerea vegetației de mal). În unele locații și vânătoarea accidentală (fiind specie protejată, vânătoarea este interzisă) constituie o amenințare. Fiind specie Natura 2000, majoritatea locațiilor în care specia cuibărește (sau se adună în numere mari în migrație) au fost incluse în rețeaua europeană de Arii de Protecție Specială.

De asemenea, în România a fost pregătit un Plan Național de Acțiune pentru conservarea speciei (de către SOR/BirdLife Romania și WWF Programul Dunăre- Carpați).

11 Viespar *Pernis apivorus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Viesparul, cunoscut și sub denumirea de șorecarul viespilor, este o specie caracteristică pădurilor de foioase cu poieni. Lungimea corpului este de 52-59 cm și greutatea medie de 750 g pentru mascul și 910 g pentru femelă. Anvergura aripilor este cuprinsă între 113-135 cm.

Lungimea corpului este puțin mai mare decât a șorecarului comun (*Buteo buteo*) și poate fi ușor confundat cu acesta, mai ales de la distanță. Sexele pot fi diferențiate după penaj, ceea ce este o situație neobișnuită pentru păsările mari de pradă. Masculul are capul gri-albăstrui iar femela maro. În general, femela este mai închisă la culoare decât masculul. Se hrănește cu larve și adulți de insecte, în special viespi și albine, dar și cu rozătoare, păsări, șopârle și șerpi.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen derivă din grecescul *pternis* – specie de răpitoare. Numele de specie provine din cuvintele latine *apis* – albină și *voro* – a mânca, cu referire la obiceiul speciei de a se hrăni cu albine.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie cu răspândire largă pe tot continentul european. Uneori poate fi văzut planând, utilizând curenții termici ascendenți, într-o poziție caracteristică. De obicei zboară jos și se așează pe crengi, păstrându-și corpul într-o poziție orizontală, cu coada lăsată în jos. Sare de pe o creangă pe alta cu o singură bătaie de aripi, auzindu-se un zgomot specific. Cuibărește adeseori în cuiburi părăsite de cioara de semănătură (*Corvus frugilegus*). Iernează în Africa. Longevitatea maximă cunoscută este de 29 de ani.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mare, cuprinsă între 110000-160000 de perechi. Aceasta s-a menținut stabilă în perioada 1970-1990. Deși în Finlanda și Suedia populația s-a redus în perioada 1990-2000, în Rusia, Belarus și Franța, unde apar cele mai mari populații, acestea s-au menținut, ceea ce a făcut ca specia să se păstreze stabilă în ansamblu. În România populația estimată este de 2000-2600 de perechi.

REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare la începutul lunii mai. La realizarea cuibului participă ambii părinți. Femela depune 2-3 ouă la sfârșitul lunii mai și început de iunie, cu o dimensiune medie de circa 51,9 x 40,3 mm. Incubația durează 30-35 de zile și este asigurată în special de către femelă. Pe cuibul acestei specii se găsește frecvent miere, fiind un criteriu sigur de identificare. Puii devin zburători la 40-44 de zile însă rămân la cuib până la 55 de zile.

AMENINȚĂRI ȘI MASURI DE CONSERVARE

Braconajul reprezintă principala amenințare pentru această specie, iar oprirea vânătorii poate contribui la reducerea acestei presiuni.

12. Gaie Neagră, *Milvus migrans*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Gaia brună cunoscută și sub denumirea de șorliță brună, este o pasăre de pradă diurnă de mărime medie, caracteristică pădurilor situate în apropierea zonelor umede. Lungimea corpului este de 48-58 cm iar greutatea cuprinsă între 650-940 g, femela fiind cu puțin mai mare decât masculul. Anvergura aripilor este cuprinsă între 130-155 cm. Adulții au înfățișare similară. Poziționarea aripilor în unghi și coada în furculiță fac ca identificarea să fie relativ ușoară. Este ceva mai mică decât gaia roșie, iar furculița cozii este mai mică. Cu o distribuție pe patru continente este una din cele mai răspândite pasări de pradă din lume. Se hrănește cu insecte, mamifere mici și resturi de mamifere mari, păsări, șerpi, broaște și pești.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din latinescul *milvus* – gaie. Numele speciei provine din cuvântul latin *migrans* – hoinar, pribeag.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie cu răspândire largă pe tot continentul european. Petrece destul de mult timp în aer planând în curenții ascendenți, în căutarea hranei. Sunt atrase de fum și foc și vânează viețuitoarele ce fug de foc. Ritualul de împerechere este spectaculos. Partenerii se urmăresc în zbor rotindu-se, plonjând și executând mișcări acrobatice de mare virtuozitate. Femelele nesupravegheate de mascul se împerechează și cu alți masculi. Cuibărește în scobiturile stâncilor și în copaci înalți. Orientarea cuibului este aleasă în funcție de direcția predominantă a vânturilor. Preferă să-și așeze cuibul în apropierea zonelor umede și a așezărilor umane. La cuib aduce ornamente, iar în cuiburile cercetate de Dombrowski au fost găsite scrisori de dragoste, jurnale și alte resturi de hârtie, petece de haine vechi și covoare. În mod obișnuit sunt aduse bucăți de plastic și materiale textile. Iernează în Africa. Longevitatea maximă cunoscută este de 23 de ani și 10 luni.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 64000-100000 de perechi. A scăzut considerabil între 1970-1990. Deși în perioada 1990-2000 populația din Franța a fost stabilă sau a crescut, în restul teritoriului a continuat să scadă.

REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare în martie. La construirea cuibului participă ambii părinți, acesta fiind alcătuit din crengi căptușit cu resturi vegetale. Femela depune 2-3 ouă în a doua jumătate a lunii aprilie, cu o dimensiune medie de 53,3 x 42,2 mm. Incubația durează 30-34 de zile și este asigurată de ambii părinți. La pui, penele corpului apar după 18-22 de zile. Pot sta în picioare în cuib după 17-19 zile și încep să dea din aripi după 27-31 de zile. După 50 de zile încep să se mute pe crengile din preajma cuibului. Păsările pot cuibări după cel de-al doilea an de viață.

AMENINTĂRI ȘI MASURI DE CONSERVARE

Electrocutarea păsărilor atunci când se așează pe liniile electrice de medie tensiune, coliziunea cu autovehicule, fiind surprinse când încearcă să ridice rozătoare și alte animale moarte de pe șosele, otrăvirea prin consumare de animale moarte, în special rozătoare, și braconajul sunt principalele pericole ce afectează specia. Păstrarea calității habitatelor caracteristice și oprirea vânătorii sunt măsuri care se pot implementa ușor, cu efecte semnificative.

13 Șerpar *Circaetus gallicus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Șerparul este o specie ce preferă un mozaic de habitate cu zone împădurite folosite pentru cuibărit și zone deschise preferate pentru hrănire. Lungimea corpului este de 62-69 cm și are o greutate de 1200-2000 g pentru mascul și 1300-2300 g pentru femelă. Anvergura aripilor este cuprinsă între 162-178 cm. Adulții au înfățișare similară, femela având coada ceva mai lungă. Penajul este variabil, cu spatele, capul și pieptul maronii, iar abdomenul alb și presărat cu pete maronii. Penele de zbor sunt închise, iar pe coadă se observă 3-4 benzi închise. Se hrănește în special cu șerpi și alege cu precădere speciile neveninoase. Se hrănește și cu șopârle, broaște, mamifere mici și mai rar cu păsări sau nevertebrate.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen este compus din forma latinizată a cuvântului grecesc *kirkos* – răpitoare ce descrie cercuri și din grecescul *aietos* – acvilă. Numele de specie vine din forma latinizată *Gallia* a cuvântului grecesc *Gaul* – Franța de astăzi.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european. Zboară la înălțime mare și uneori planează „staționar” (pe loc) în căutarea prăzii. Este o specie tăcută ce trăiește până la 17 ani. Își construiește anual câte un cuib și uneori alungă de la cuibul lor alte specii. Cuibărește în copaci și mult mai rar pe stânci. Cuibul este construit din crengi și căptușit cu iarbă. Iernează în Africa.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mică, cuprinsă între 8400-13000 de perechi. S-a menținut stabilă între 1970-1990. Specia a descrescut în Turcia în perioada 1990-2000 și s-a menținut stabilă în restul continentului. În România, populația estimată este de 220-300 de perechi. Cele mai mari efective sunt în Franța, Spania și Turcia.

REPRODUCERE

Cuibul este construit de ambii părinți. Femela depune un ou în luna mai, cu o dimensiune de circa 72,8 x 58,6 mm. Incubația durează 45-47 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită de mascul în toată această perioadă. Puii devin zburători la 60-80 de zile.

AMENINTĂRI ȘI MASURI DE CONSERVARE

Vânătoarea ilegală, mai ales în timpul migrației, este principala cauză a mortalității înregistrate

de această specie, alături de deranjul provocat de activitățile umane.

14.Erete de stuf, *Circus aeruginosus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Eretele de stuf este o specie caracteristică zonelor umede în care abundă stuful. Lungimea corpului este de 43-55 cm și greutatea de 500-700 g, femelele fiind mai mari. Anvergura aripilor este cuprinsă între 115-140 cm, fiind cel mai mare dintre ereți. Masculul are vârful aripilor negre, aripile și coada gri-argintii, iar abdomenul ruginiu. Femela este maro-ciocolatiu închis, cu capul și gâtul albe-gălbui. Se hrănește cu păsări și ouă, pui de iepure, rozătoare mici, broaște, insecte mai mari și uneori pești.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen este forma latinizată a cuvântului grecesc kirkos – răpitoare ce descrie cercuri. Numele de specie provine din cuvântul latin aerugo – rugină de cupru, ce are o nuanță de albastru-verde, cu referire la ouăle păsării.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a teritoriului european. Perechea formată poate rezista împreună mai multe sezoane. Ritualul nupțial este spectaculos, masculul zburând în cercuri deasupra teritoriului de cuibărit, după care plonjează spre pământ rostogolindu-se în aer. Uneori femela îl însoțește în zbor și se rostogolesc împreună în aer, având ghearele împreunate. De asemenea, se poate observa cum masculul oferă hrană în aer femelei. Atunci când are posibilitatea, masculul se împerechează cu 2-3 femele. Când vânează, zboară la o înălțime cuprinsă între 2-6 m de la sol și plonjează brusc când identifică hrana. Ierneză în Africa și în Peninsula Arabă. Longevitatea maximă cunoscută este de 20 de ani și o lună.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 93000-140000 de perechi. Aceasta a crescut în perioada 1970-1990. Deși în perioada 1990-2000 a înregistrat un declin în sud-estul Europei, în restul continentului s-a menținut stabilă și a crescut în Ucraina și Rusia, înregistrând pe ansamblu o creștere. În România, populația estimată este de 1700-2500 de perechi. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Ucraina, Polonia și Belarus.

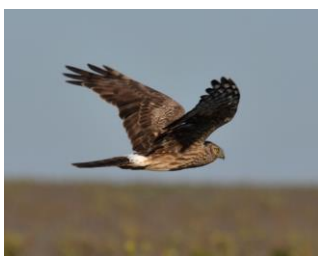
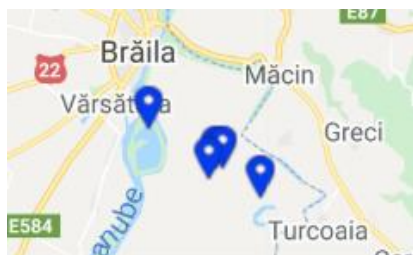
REPRODUCERE

Cuibul, ce poate atinge dimensiunea de 80 cm în diametru, este alcătuit de către femelă din crengi, stuf și este căptușit la interior cu iarbă. Femela depune 3-8 ouă în a doua parte a lunii aprilie, cu o dimensiune medie de circa 48,6 x 37,7 mm. Incubația durează 31-38 de zile și este asigurată de ambii părinți. Puii devin zburători la 35-40 de zile. Rămân însă în apropierea părinților încă 25-30 de zile, după care devin independenți.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor, vânătoarea ilegală, deranjul determinat de activitățile umane prin tăierea sau arderea stufului și otrăvirea sunt principalele pericole pentru specie. Conservarea speciei necesită refacerea zonelor umede, reducerea cantității de pesticide care ajung de pe terenurile agricole în apă prin precipitații, controlul practicilor ilegale cum sunt arderea și tăierea stufului în perioadele nepotrivite și oprirea vânătorii.

Erete vânat *Circus cyaneus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Eretele vânat, cunoscut și sub denumirea de erete de câmp, este o specie caracteristică zonelor deschise, cu pășuni, mlaștini și teritorii agricole. Lungimea corpului este de 45-55 cm și greutatea de 290-400 g pentru mascul și 370-708 g pentru femelă. Anvergura aripilor este cuprinsă între 97-118 cm. Eretele vânat este zvelt, de mărime medie, cu coada lungă și o pată albă caracteristică la baza cozii care apare la ambele sexe. Masculul este gri pe spate, iar vârfurile aripilor sunt negre. Femela este maro pe spate și maro cu alb sub aripi. Se hrănește cu mamifere mici, păsări, reptile, broaște, insecte și uneori cu leșuri.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen este forma latinizată a cuvântului grecesc kirkos – răpitoare ce descrie cercuri. Numele de specie provine din grecescul kyaneus – albastru închis, cu referire la penajul de pe spatele masculului.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie cuibăritoare în partea nordică și vestică a continentului european. Maturitatea sexuală este atinsă la 2-3 ani și poate trăi până la 17 ani. Ritualul nupțial efectuat de mascul este un adevărat dans pe cer, spectaculos, cu înălțări rapide, spirale, rostogoliri însoțite de sunete multiple. O pereche se poate menține mai multe sezoane. Femelele sunt cele care inițiază copulația. În mod frecvent, la această specie masculul se împerechează cu mai multe femele. În afara perioadei de cuibărit se adună uneori pentru înnoptare în număr mare. Înnoptează în copaci și chiar pe sol. Când vânează alunecă în zbor cu viteză redusă, la înălțime mică față de pământ. Spre deosebire de alți ereți se bazează mult pe sunet în detectarea prăzii ascunse în vegetație, deși se folosește și de văz. Iernează în partea centrală și estică a continentului european și în Africa.

POPULATIE

Populația europeană cuibăritoare a speciei este relativ mică cuprinsă între 32000-59000 de

perechi. Populația a descrescut semnificativ în perioada 1970-1990, însă acest declin s-a redus în perioada 1990-2000. Cu toate acestea, pe ansamblu specia se află în declin. Efectivele cuibăritoare cele mai mari sunt în Rusia, Franța și Finlanda. Efectivele populației ce ierneză în Europa sunt de peste 8500 de exemplare. Cele mai mari efective se înregistrează în Slovacia, Ungaria și Polonia. În România apare în migrație și în timpul iernii, mai ales în Dobrogea.

REPRODUCERE

Cuibul este așezat pe sol, de multe ori în apropierea apei, în vegetația deasă și înaltă. Construcția cuibului este începută de ambii părinți, însă femela contribuie mai mult. Este alcătuit din crengi, iarbă și căptușit la interior cu pene. Femela depune 3-6 ouă în a doua parte a lunii aprilie. Incubația durează 29-31 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită de mascul în tot acest timp. Timp de circa două săptămâni după ieșirea puilor din ouă, masculul continuă să aducă hrană, atât pentru femelă cât și pentru pui. Puii devin zburători la 29-42 de zile, dar rămân dependenți de părinți pentru încă câteva săptămâni.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor în zonele de cuibărit și iernare prin reducerea zonelor umede, intensificarea agriculturii și transformarea pășunilor în culturi agricole, prezența pesticidelor și vânătoarea ilegală sunt principalele pericole pentru specie. Conservarea speciei necesită refacerea zonelor umede și reducerea cantității de pesticide folosite în activitățile agricole.

Erete alb *Circus macrourus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române,

DESCRIERE

Eretele alb este o specie caracteristică pășunilor, stepelor uscate, terenurilor agricole și mlaștinilor din preajma râurilor. Lungimea corpului este de 40-50 cm și greutatea medie de 315 g pentru mascul și 445 g pentru femelă. Anvergura aripilor este cuprinsă între 97-118 cm. Masculul este gri pal pe spate cu vârfurile aripilor negre. Femela este maro, cu un abdomen pal. Se hrănește cu rozătoare, păsări, insecte, broaște, șopârle și șerpi.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen este forma latinizată a cuvântului grecesc *kirkos* – răpitoare ce descrie cercuri. Numele de specie este compus din grecescul *makro* – mare și *ura* – coadă, cu referire la

lungimea cozii.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă doar în sud-estul Europei. Cuibărește solitar sau în grupuri dispersate de 3-5 perechi. Emite un şuierat puternic în perioada împerecherii. Se hrănește la o distanță de până la 20 de km de cuib. Zboară jos, aproape de sol și coboară brusc după ce identifică prada. Iernează în Africa. Longevitatea maximă cunoscută este de 13 ani și cinci luni.

POPULATIE

Populația europeană a speciei este foarte mică, cuprinsă între 310-1200 de perechi. Aceasta a descrescut semnificativ în perioada 1970-1990, iar în perioada 1990-2000 și-a continuat declinul și în Rusia. În România populația estimată este de 1-6 perechi. Cele mai mari efective sunt prezente în Rusia și Turcia.

REPRODUCERE

Cuibul este așezat pe sol în vegetația deasă și înaltă. Este alcătuit din paie și alte resturi vegetale. Femela depune 4-5 ouă în luna mai, cu o dimensiune de circa 43,5 x 34 mm. Incubația durează 28-30 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită de mascul. Timp de circa două săptămâni după ieșirea puilor din ouă, masculul continuă să aducă hrană, atât pentru femelă cât și pentru pui. De obicei supraviețuiesc numai 2-3 pui. Puii devin zburători la 35-40 de zile, dar rămân dependenți de părinți încă 14-21 de zile.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor prin transformarea pășunilor în terenuri agricole, intensificarea agriculturii și folosirea pesticidelor, arderea terenurilor și suprapășunatul, alături de vânătoria ilegală sunt principalele pericole care cauzează declinul speciei. Un Plan Internațional de Acțiune a fost elaborat în 2003 și în această perioadă au fost întreprinse acțiuni de conservare a pășunilor.

Erete sur *Circus pygargus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Eretele sur este o specie caracteristică zonelor deschise, stepelor uscate, terenurilor agricole din preajma râurilor, lacurilor sau mărilor. Lungimea corpului este de 39-50 cm (coada 16-18 cm) și are o greutate medie de 265 g pentru mascul și 345 g pentru femelă. Anvergura aripilor este cuprinsă între 96-116 cm. Este cel mai mic dintre ereți. Spre deosebire de celelalte specii de

erete, la aceasta apare atât la mascul cât și la femelă câte o dungă neagră pe ambele părți ale aripilor. Masculul, spre deosebire de celelalte specii de erete, are un penaj gri mai închis. Femela este maro. Se hrănește cu mamifere, păsări, broaște, șopârle și insecte.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen este forma latinizată a cuvântului grecesc kirkos – răpitoare ce descrie cercuri. Numele de specie este compus din cuvintele grecești pyge – târâșă și argos – alb lucios, cu referire la pata albă de la baza cozii.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie cu largă răspândire pe continentul european. Atinge maturitatea sexuală la 2-3 ani. Cuibărește solitar sau în colonii mici, de până la 30 de cuiburi, dispuse la distanțe de cel puțin 10 m. Se asociază pentru cuibărit pentru a asigura o mai bună apărare contra prădătorilor (vulpi, ciori și alte răpitoare). Aria protejată de parteneri este de 300-400 m în jurul cuibului. Reproducerea începe cu ritualul nupțial, sub forma unui dans aerian spectaculos. Perechile se păstrează pe o perioadă de mai mulți ani. Masculul se poate împerechea cu 2-3 femele. Pentru hrănire zboară la înălțime mică cu viteză redusă (circa 30 km/h), folosind trasee fixe. Masculul vânează pe o distanță de până la 12 km de la cuib. Femela vânează pe o distanță de circa 1 km de la cuib și numai după ce puii au eclozat. Într-o manieră specifică ereților, masculul hrănește femela în zbor, lasând să cadă prada pe care femela o prinde în aer. Iernează în Africa, iar tinerii își petrec prima vară în cartierele de iernare. Longevitatea maximă cunoscută este de 16 ani și o lună.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 35000-65000 de perechi. A crescut semnificativ în perioada 1970-1990 după care, deși creșterea s-a estompat, a continuat să se mărească. În România, populația estimată este de 1-12 perechi. Cele mai mari efective se înregistrează în Rusia, Franța, Spania și Belarus.

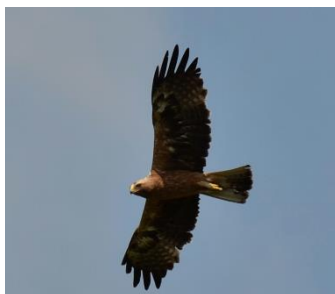
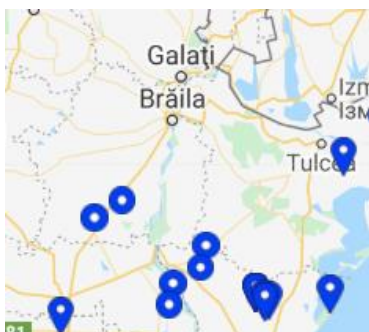
REPRODUCERE

Cuibul folosit doar un sezon este construit de femelă în vegetație înaltă, din paie și iarbă. Femela depune 3-5 ouă în luna mai, cu o dimensiune medie de 40,5 x 31,6 mm. Incubația durează 27-40 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită de mascul în tot acest timp. Masculul hrănește femela de 5-6 ori pe zi în perioada incubării și de 7-10 ori pe zi după eclozarea puilor. Puii devin zburători la 28-42 de zile, dar rămân dependenți de părinți pentru încă 14 zile.

AMENINȚĂRI ȘI MĂSURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor în zonele de cuibărit, prin reducerea pășunilor și intensificarea agriculturii, sunt principalele pericole ce afectează specia. În vestul Europei circa 70% din populație cuibărește în culturile agricole, fiind vulnerabilă ca urmare a riscului ridicat de distrugere a cuiburilor. În aceste condiții, după identificarea cuiburilor, acestea sunt fie relocalate, fie zona în care este amplasat cuibul este lăsată nerecoltată. În Franța peste 60% dintre pui sunt salvați prin aceste măsuri.

15. Acvilă mică, *Aquila pomarina*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Acvila mică, cunoscută și sub denumirea de acvilă pitică, „un pitic între acvile”, este o specie caracteristică zonelor împădurite cu luminișuri din preajma râurilor și zonelor umede. Lungimea corpului este de 42-51 cm și are o greutate medie de 700 g pentru mascul și 1000 g pentru femelă. Anvergura aripilor este cuprinsă între 110-135 cm. Este o răpitoare de talie medie, dar mică pentru o acvilă, cu o mărime comparabilă cu a șorecarului comun (*Buteo buteo*). Adulții au înfățișare similară. Se hrănește în special cu prepelițe, păsări de curte, mamifere mici, dar și pui de iepure. Preferă hrana vie și evită leșurile.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din latinescul *aquila* – acvilă. Numele de specie provine de la cuvântul latin *pennatus* – care are pene.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în sud-vestul și în estul continentului european. Ritualul nupțial este spectaculos, caracterizat prin plonjări succesive urmate de ridicări rapide, acompaniate de chemări repetate. Se manifestă teritorial și pe teritoriul său are mai multe cuiburi pe care le folosește alternativ. Își construiește rar cuibul și preferă să folosească cuiburile altor răpitoare, inclusiv pe cel de codalb (*Haliaeetus albicilla*). Cuibul este așezat în copaci și alcătuit din crengi ornamentate cu ramuri verzi. La cuib nu este sperioasă și suportă apropierea omului mai mult decât oricare altă acvilă. Iernează în Africa.

POPULAȚIE

Populația europeană a speciei este mică, cuprinsă între 4400-8900 de perechi. S-a menținut stabilă în perioada 1970-1990. Nu se știe tendința efectivelor din Spania în perioada 1990-2000, însă deși a scăzut în unele teritorii din sud-estul Europei, populația este considerată relativ stabilă. Cele mai mari efective sunt prezente în Spania, Rusia și Portugalia.

REPRODUCERE

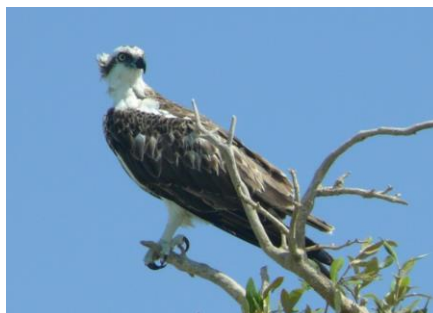
Sosește din cartierele de iernare în martie. Femela depune 1-2 ouă în ultima parte a lunii aprilie sau la începutul lunii mai, cu o dimensiune medie de 56 x 45,3 mm. Incubația durează în medie 30-35 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii devin zburători la 50-56 de zile, urmându-și părinții.

AMENINTĂRI ȘI MASURI DE CONSERVARE

Deranjul determinat de activitățile forestiere și de vânătoare sunt principalele pericole pentru specie. Îmbunătățirea activităților forestiere, păstrarea copacilor bătrâni în zonele de cuibărit și reducerea deranjului produs de activitățile umane, în special de vânătoare sunt necesare pentru

conservarea speciei.

Uligan pescar *Pandion haliaetus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Uliganul pescar, cunoscut și sub denumirea de vultur pescar, este o specie caracteristică regiunilor cu ape permanente, stătătoare sau cu un curs lent, dulci sau sărate. Lungimea corpului este de 52-60 cm și are o greutate cuprinsă între 1200-1600 g pentru mascul și 1600-2000 g pentru femelă. Anvergura aripilor este cuprinsă între 152-167 cm. Prezintă pe toate continentele cu excepția Antarcticii, este una din cele mai răspândite păsări de pradă. Prezintă adaptări specifice pentru prinderea peștilor: penaj dens, uleios, picioare mari, nări care se închid când se scufundă, deget exterior reversibil care ajută la o bună prindere a peștelui, cu două degete în față și două degete în spate. Cele patru degete sunt egale spre deosebire de ceilalți vulturi. Ghearele sunt lungi și curbate iar pe degetele picioarelor, sunt prezente „proeminențe spinoase”, ce ajută la fixarea peștilor. Adulții au înfățișare similară, fiind maro pe spate, coadă și aripi. Ating maturitatea sexuală la 3-5 ani. Capul și corpul sunt albe, iar peste ochi trece o bandă de culoare închisă. Se hrănește în special cu pește, dar și cu mamifere mici, păsări rănite și broaște.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Denumirea de gen provine din mitologie, Pandion, unul din regii Atenei și bunicul lui Theseus, fiind transformat într-un vultur. Numele de specie este compus din cuvintele grecești halos – mare și aetos – acvilă.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în vestul și nordul continentului european. Specia este monogamă toată viața și poate trăi 26 de ani. Șansele de supraviețuire sunt estimate la 60% pentru tinerii sub doi ani și 80-90% pentru adulți. Ritualul nupțial se manifestă prin treceri succesive pe deasupra cuibului, însoțite de strigăte având rolul de a descuraja rivalii. Vânează planând în cercuri largi sau „plutind la punct fix”. După ce peștele a fost observat, planează la o înălțime de 10-30 m deasupra acestuia, până când peștele ajunge într-o poziție potrivită. Apoi plonjează brusc, cu aripile închise pe jumătate și dispare pentru câteva secunde sub apă, după care decolează cu peștele în gheare. Rata de succes în prinderea peștilor variază între 24-74% și depinde de abilitatea păsării și de condițiile climatice. Vulturul pescar nu poate înota și au fost cazuri când s-a înecat, prinzându-și ghearele în pești prea mari pe care nu i-a putut ridica. Cuibul este așezat

pe stânci, în copaci sau pe stâlpii rețelelor electrice, la o distanță de 3-5 km de o zonă umedă. Este alcătuit din crengi și îmbunătățit an de an. Poate atinge un metru în diametru și înălțime. Vulturul pescar își apără cuibul dar nu și teritoriul din jurul cuibului (vânează la o distanță de până la 14 km de la cuib, prada fiind situată la o distanță mare). Iernează în Africa.

POPULATIE

Populația europeană a speciei este mică, cuprinsă între 7600-11000 de perechi. A crescut semnificativ în perioada 1970-1990 și s-a menținut stabilă în perioada 1990-2000. În România este prezent numai în migrație. Cele mai mari efective sunt prezente în Suedia, Rusia și Finlanda.

REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare la sfârșitul lui martie sau începutul lui aprilie. Femela depune 2-4 ouă în ultima parte a lunii aprilie sau la începutul lunii mai, cu o dimensiune medie de 62 x 46 mm. Incubația durează în medie 35-38 de zile și este asigurată de ambii parteneri. În această perioadă vânează numai masculul, care hrănește femela. După eclozare, în primele săptămâni, puii nu pot să-și regleze temperatura corpului, iar femela rămâne permanent cu aceștia să-i îngrijească. Într-o lună de la eclozare, puii ating 70-80% din dimensiunile părinților. Masculul aduce la cuib 8-10 pești pe zi, reprezentând 60-100 g/pește pe oră de zi lumină. Puii devin zburători la 56-60 de zile, însă mai sunt hrăniți de către mascul încă două-trei săptămâni.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor umede, poluarea apelor cu pesticide și vânătoarea ilegală sunt principalele pericole pentru această specie.

16.Vânturel de seară, Falco vespertinus

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Pasăre răpitoare de talie mică. Dimorfismul sexual este accentuat. Masculul are colorit general gri-albăstrui închis, partea inferioară a abdomenului, subcodalele și picioarele sunt portocaliu intens. Femela are spatele gri-albăstrui mai deschis, cu pete negre, iar capul, pieptul și burta portocaliu deschis cu puncte negre. Lungimea corpului este de 28-34 de cm și are o greutate medie de 130-197 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 65-76 de cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen (Falco) este numele latin al șoimilor, care provine din latinul flectere - a se curba (cu referire, probabil, la gheare), iar numele de specie - vespertinus - provine din cuvântul latin vesper, de seară, crepuscular.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Distribuție

Specia este distribuită din estul Europei, până în centrul Asiei. Iernează în sudul Africii. În România specia cuibărește în zona extracarpatică, fiind prezentă în Dobrogea (inclusiv Delta), zonele joase ale Munteniei și Moldovei și Câmpia de Vest. În Transilvania cuibărește doar sporadic.

Fenologie

Este o specie migratoare pe întreg arealul de răspândire. Sosește în Europa începând cu sfârșitul lunii aprilie - începutul lunii mai și pleacă înspre cartierele de iernare la sfârșitul lunii septembrie.

Habitate

Cuibărește în special în habitate semi-deschise, precum pajiști/pășuni sau mozaicuri agricole tradiționale, cu arbori maturi, păduri de mici dimensiuni (plantații de salcâm), zăvoaie, unde sunt prezente cuiburi de corvide: colonii de cioară de semănătură sau cuiburi izolate de cioară grivă și coțofană. Pentru cuibărit, ocupă cuiburi ale acestor specii.

Hrană

Se hrănește în special cu insecte (mai ales Orthoptere, precum greieri, lăcuste, cosași, dar și alte specii), pe care le vânează zburând la punct fix, la o înălțime de câțiva metri. În special în perioada de hrănire a puilor, vertebratele de talie mică pot constitui o parte foarte importantă a hranei (micromamifere, șopârle, păsări mici etc.).

Alte informații

Este singura specie europeană de șoim care cuibărește colonial, folosind cuiburile de ciori de semănătură din coloniile acestora.

POPULATIE

Populația mondială a speciei este estimată preliminar la 300 000 -800 000 de indivizi. Cea europeană este estimată la 30 000 – 64 000 de perechi. Tendința la nivel european este presupus descrescătoare, cu aproape 30% în ultimii 20 de ani. Specia este clasificată ca "Aproape amenințată". În România, populația estimată este de 1 000 – 1 500 de perechi. Tendința populațională este considerată stabilă.

REPRODUCERE

Perioada de reproducere începe în luna mai. Depunerea ouălor are loc începând cu sfârșitul lunii mai, femela depunând 3-4 ouă, pe care le clocesc ambele sexe, timp de 22-28 de zile. Puii părăsesc cuibul după 26-30 de zile. Perechile cuibăresc mai ales colonial, dar și izolat, unde găsesc cuiburi disponibile. Ocupă cuiburi folosite de alte specii, din familia Corvidelor.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Principala amenințare este reprezentată de folosirea pe scară largă a pesticidelor în agricultură, care au ca rezultat diminuarea resurselor de hrană (micromamifere și insecte de talie mare). O altă mare amenințare este dată de tăierea arborilor de pe marginea drumurilor, care adăpostesc colonii de ciori de semănătură. Similar, în zonele întinse de câmpie, tăierea arborilor cu colonii de ciori sau distrugerea cuiburilor acestora au un efect negativ semnificativ.

Un program de conservare a populației cuibăritoare din Ungaria și vestul României s-a desfășurat printr-un proiect LIFE în care partener în România a fost Grupul Milvus.

Crestej cenușiu *Zaponia parva*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

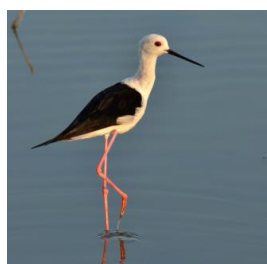
Proveniența numelui de gen nu este clară. Singura mențiune face referire la un nume venețian dat acestei familii de păsări. Numele de specie provine din cuvântul latin parva – mic.

Adulții au înfățișare diferită. Masculul are corpul albastru – gri, iar femela gri – alburiu. Își face simțită prezența prin sunete care se aud de la distanță. Lungimea corpului este de 17 – 19 cm. Anvergura aripilor este cuprinsă între 34 – 40 cm.

Iernează în Africa și Peninsula Arabiei și sosește din cartierele de iernare la sfârșitul lunii martie și început de aprilie. Este o specie teritorială, monogamă, la care perechea se păstrează pe durata unui sezon de cuibărit. Duce o viață retrasă și este greu de observat, mai ales că este activă seara și noaptea. Cuibul este construit ca către ambii parteneri, din frunze de stuf și fire de plante, în locuri greu accesibile și are formă de sferă. În serile de primăvară, se aud chemările repezite ale masculului.

Se hrănește cu insecte, larve, moluște, semințe ale plantelor acvatice.

Piciorong Himantopus himantopus

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Piciorongul este o specie caracteristică zonelor cu ape puțin adânci, apelor interioare și coastelor marine. Lungimea corpului este de 33-36 cm și are o greutate medie de 180 g. Anvergura aripilor este de circa 75 cm. Proportional cu talia, este specia cu cele mai lungi picioare dintre păsările prezente la noi. Adulții au înfățișare similară, masculul având mai mult negru pe cap. Este o pasăre elegantă, cu picioarele lungi și roșii, iar penanțul este alb cu negru. Se hrănește cu insecte, moluște, crustacei, păianjeni, pești mici și semințe.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen și cel de specie provine din cuvintele grecești ymantos – coardă și pous – picior, cu referire la picioarele lungi ale păsării.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă pe cea mai mare parte a continentului european cu excepția zonelor

nordice. Este o specie monogamă, sociabilă, ce se deplasează de obicei în stoluri și cuibărește în colonii mici, în care cuiburile sunt așezate pe sol și căptușite superficial cu vegetație. Iernează în Africa. Longevitate cunoscută de șase ani și șapte luni.

POPULATIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 37000-64000 de perechi. S-a menținut stabilă în perioada 1970-1990 și deși a înregistrat un declin în unele țări (Turcia) în perioada 1990-2000, în alte țări a crescut în aceeași perioadă (Spania), astfel că populația a rămas stabilă pe ansamblu. În România, populația estimată este de 400-600 de perechi. Cele mai mari efective sunt prezente în Spania, Turcia și Rusia.

REPRODUCERE

Sosesc din cartierele de iernare în aprilie. Femela depune în mod obișnuit 3-4 ouă în luna mai și începutul lunii iunie, având dimensiunea de 43,3 x 29,4 mm. Incubația durează 25-26 de zile și este asigurată de ambii parteneri. La scurt timp după eclozare puii părăsesc cuibul, însă continuă să fie hrăniți de părinți. Devin zburători la 28-32 de zile.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea și distrugerea habitatelor, deranjul produs de activitatea turistică, urbanizarea sunt principalele pericole ce afectează specia. Păstrarea habitatelor necesare speciei și reducerea deranjului în zonele de cuibărit sunt prioritare pentru conservare.

2. Ciocîntors Recurvirostra avosetta

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Ciocîntorsul este o specie caracteristică zonelor de țărmuri și coastelor marine, cu apă salmastră sau sărată. Lungimea corpului este de 42-46 cm și are o greutate medie a corpului de 310-410 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 67-77 cm. Adulții au înfățișare similară. Ciocul masculului este mai lung și mai puțin curbat în sus. Penajul este o combinație interesantă de alb cu negru. Se hrănește printr-o mișcare de „cosire”, realizată cu ciocul, prinzând insecte, moluște, crustacei, viermi, dar și cu fragmente vegetale de la suprafața apei.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din cuvintele latine recurvus – încovoiat și rostrum – cioc, cu referire la forma deosebită a ciocului. Numele de specie provine din numele venețian avosetta, atribuit în secolul XVI.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie de mărimea porumbelului prezentă pe cea mai mare parte a continentului european. Este o specie sociabilă, ce umblă în stoluri și cuibărește în colonii. Sincronizarea exemplarelor dintr-un stol este impresionantă, executând manevre rapide simultane. Sunt gălăgioase și combative, alungând posibili prădători din apropierea coloniei. Ritualul nupțial se manifestă printr-un dans între parteneri cu aplecări, atingeri și urmărituri. Cuiburile sunt sumare, formate într-o adâncitură a nisipului și căptușite cu resturi vegetale și scoici. Iernează în sudul

Europei și Africa. Longevitatea cunoscută este de 24 de ani și cinci luni.

POPULATIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 38000-57000 de perechi. A crescut semnificativ în perioada 1970-1990. Deși în unele teritorii efectivele au scăzut în perioada 1990-2000, pe ansamblu populația este considerată stabilă. În România, populația estimată este de 300-500 de perechi. Cele mai mari efective cuibăritoare sunt prezente în Olanda, Germania și Spania. În zonele de iernare cele mai mari efective sunt în Franța, Portugalia și Spania.

REPRODUCERE

Sosesc din cartierele de iernare în aprilie. Femela depune în mod obișnuit 3-4 ouă, până la mijlocul lunii mai, având dimensiunea medie de 48,9 x 34,9. Incubația durează 21-25 de zile și este asigurată de ambii parteneri. La scurt timp după eclozare, puii părăsesc cuibul și rămân ascunși în vegetație, în așteptarea părinților și a hranei. Puii devin zburători la 38-42 de zile.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea și distrugerea habitatelor, deranjul produs de activitatea turistică, urbanizarea sunt principalele pericole ce afectează specia. Păstrarea habitatelor specifice necesare speciei și reducerea deranjului în zonele de cuibărit sunt prioritare pentru conservare.

3. Pasărea ogorului *Burhinus oedicnemus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Pasărea ogorului este o specie caracteristică zonelor deschise de stepă, pășunilor și culturilor agricole. Lungimea corpului este de 38-45 cm și are o greutate medie cuprinsă între 290-535 g. Anvergura aripilor este de circa 76-88 cm. Adulții au înfățișare similară, cu un penaj de culoarea „ierburilor”, uscate, ce „ascunde”, pasărea în peisajul din jur, mai ales când staționează. Este ușor de recunoscut după dungile și petele albe de pe aripi, ochii mari galbeni (adaptați la viața nocturnă) și picioarele galbene. Se hrănește cu insecte și larve, melci, răme, broaște, semințe, mamifere mici și păsări.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din combinația cuvintelor grecești *bous* – bou și *rhis* – nas. Numele de specie provine din cuvintele grecești *oiden* – umflat și *kneme* – coapsă, cu referire la articulația tibio-tarsală proeminentă.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în sudul și estul continentului european. Dificil de văzut, aleargă cu capul între umeri și vânează noaptea. Sperioasă și prudentă, atunci când este surprinsă se poate întinde la pământ. Ritualul nupțial se manifestă prin rotiri și salturi ale masculului, cu aripile înfoiate, în jurul femelei. În timpul cuibăritului, țipetele lor se aud frecvent noaptea. Cuibul este amplasat în zone cu puțină vegetație sau în culturi agricole, format dintr-o adâncitură în pământ căptușită superficial cu resturi vegetale și pietricele. C. Rosetti Bălănescu ilustrează foarte

sugestiv că atunci „când își ia zborul, rade întâi pământul cu bătaii de aripi încete,,. Iernează în Africa. Longevitatea cunoscută este de 17 ani și 10 luni.

POPULATIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 46000-78000 de perechi. A înregistrat un declin semnificativ în perioada 1970-1990. Deși în unele țări efectivele speciei s-au stabilizat sau au crescut, pe ansamblu, în perioada 1990-2000, specia și-a continuat declinul cu o scădere semnificativă mai ales în Spania. Cele mai mari efective sunt prezente în Spania, Rusia și Turcia.

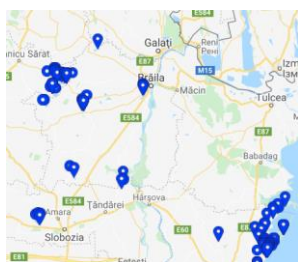
REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare la sfârșitul lunii martie. Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă, în perioada aprilie-iunie, cu o dimensiune medie de 53 x 38 mm. Incubația durează 25-27 de zile și este asigurată de ambii parteneri. După eclozare, la scurt timp, puii părăsesc cuibul, însă continuă să fie hrăniți de părinți. Dacă ponta sau puii sunt pierduți, depun o a doua pontă. Puii devin zburători la 28-30 de zile, însă devin independenți la 40-42 de zile.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea și distrugerea habitatelor mai ales prin transformarea pășunilor în terenuri agricole și intensificarea agriculturii sunt principalele pericole ce afectează specia. Pentru conservarea acesteia au fost implementate scheme de agro-mediu în unele țări europene.

Prundăraș de sărătură *Charadrius alexandrinus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Prundărașul de sărătură este o specie caracteristică zonelor deschise de țărmuri nisipoase și a malurilor lacurilor sărate sau salmastre. Lungimea corpului este de 15-17 cm și are o greutate de 38-48 g. Anvergura aripilor este de circa 32-35 cm. Cu dimensiuni apropiate de cele ale unei ciocârlii, are un penaj maro pe spate și alb pe abdomen. Picioarele sunt închise la culoare și pe laturile pieptului are doar două pete negre și nu întreg gulerul, spre deosebire de rudele sale prundărașul gulerat mare (*Charadrius hiaticula*) și prundărașul gulerat mic (*Charadrius dubius*). La mascul, semnele caracteristice de pe cap sunt negre, iar la femelă maro. Se hrănește cu insecte și larvele acestora, crustacee și moluște.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen derivă de la latinescul *kharadrios* – pasăre ce trăiește pe văile râurilor. Numele de specie *alexandrinus* – din Alexandria se referă la prezența sa în acea zonă.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie care cuibărește în vestul și sud-estul continentului european și iernează inclusiv în sudul Europei. Atinge maturitatea sexuală după primul an. Ambele sexe participă la apărarea

teritoriului. Cuibărește de cele mai multe ori în colonii împrăștiate. Cuibul amplasat într-o adâncitură a solului este căptușit cu vegetație. În caz de pericol, când cuibul este amplasat pe sol nisipos este acoperit cu nisip. Poate scoate două sau uneori chiar trei serii de pui într-un sezon. Iernează în sudul Europei și nordul Africii. Longevitatea cunoscută este de 18 ani.

POPULATIE

Populația europeană a speciei este relativ mică, cuprinsă între 22000-35000 de perechi. A scăzut între 1970-1990, iar această tendință s-a păstrat și în perioada 1990-2000. În România, populația estimată este de 400-700 de perechi. Cele mai mari efective cuibăritoare sunt în Turcia, Spania și Ucraina. Iernează în Italia și Grecia.

REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare la începutul lunii aprilie. Femela depune în mod obișnuit trei ouă, de la sfârșitul lunii aprilie și până în iunie, cu o dimensiune medie de 32,2 x 23,6 și o greutate medie de 9 g. Incubația durează 22-28 de zile și este asigurată de ambii parteneri. La câteva ore de la eclozare puii părăsesc cuibul, însă continuă să fie hrăniți de părinți. Puii devin zburători la 25-33 de zile.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor, creșterea deranjului și urbanizarea sunt principalele pericole ce afectează specia. Asigurarea de zone tampon în jurul lacurilor sărate sau salmastre și o planificare a expansiunii urbane în concordanță cu cerințele ecologice ale speciilor caracteristice este necesară.

Bătăușul *Philomachus pugnax*

Este o pasăre migratoare care face parte din familia „Scolopacidae” și apare frecvent în perioadele de pasaj vara în delta Dunării și regiunea litoralului Mării Negre, însă nu cuibărește în România.

Mod de viață, răspândire[modificare | modificare sursă]

Ținuturile de nidificare fiind Europa de Nord și Asia de Nord iar cele de iernare fiind Africa de Nord și Asia de Sud. În perioada împerecherii masculul are un guler mare din pene colorate, alb, portocaliu, roșu cu nuanțe de cafeniu cu pete mai închise. Un astfel de polimorfism fiind rar întâlnit la păsări. Este o pasăre ocrotită, ea cu mărimea de ca. 30 de cm, cuibărește în regiunile de tundră și smârcuri din nordul Eurasiei și care iernează în delta Nigerului din Mali. În perioada de tranzit traversează Europa, România, Germania. Bătăușul este ocrotit fiind o pasăre pe cale de dispariție, cauzat de agricultura extensivă care a determinat pierderea biotopului necesar păsării.

Fluierar de mlaștină *Tringa glareola*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Este o specie de limicolă (păsări de țărm) de talie medie. Are colorit general maroniu, mai închis la adulți, cu pete albe și negre dorsal. La păsările tinere nuanța de maro este mai deschisă, iar petele au colorit maroniu deschis - gălbui. Pieptul are colorit gri difuz, ce trece înspre alb pe abdomen. Are o sprânceană proeminentă deschisă la culoare. Picioarele sunt galben - verzui. Lungimea corpului este de 18 - 21 cm, anvergura aripilor este de 35 – 39 cm, iar greutatea de 34 – 98 de grame.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din grecescul *trungas* – o specie de pasăre de țărm cu târâșă albă ce își balansează coada, menționată de Aristotel (identificare incertă). Numele de specie provine din cuvântul latin *glarea* – prundiș, cu referire la habitatul unde poate fi văzută pasărea.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Distribuție

Specie paleartică cu distribuție foarte largă, cuibărind din nord-vestul Europei (Scoția, Norvegia), până în extremul Orient (Kamceatka), în regiunea de taiga și tundră. Iernează în jumătatea sudică a Africii și sudul Asiei. În România este prezentă pe tot teritoriul țării în perioadele de migrație.

Fenologie

Nu cuibărește în România. Este prezentă doar în perioadele de migrație din primăvară și toamnă. Unele exemplare sunt prezente și în timpul verii, probabil indivizi necuibăritori sau juvenili proaspăt sosiți din zonele de cuibărire.

Habitate

Cuibărește în zonele umede subarctice, din regiunea de taiga (pădure boreală) și tundră (în zona de limită cu păduri de molid și mesteacăn). Preferă habitate deschise din interiorul pădurilor mlăștinoase sau alte zone umede semideschise, cu tufărișuri. În migrație poate fi întâlnită pe toată suprafața țării, pe marginea habitatelor acvatice (lacuri, margini de râu), unde găsește suprafețe potrivite pentru hrănire: zone măloase cu apă de mică adâncime.

Hrană

Este o specie carnivoră, fiind legată de hrana disponibilă în zonele de mal: nevertebrate acvatice (insecte, viermi, gasteropode, crustacee), păianjeni, uneori mormoloci sau pești de talie mică. Ocazional consumă și semințe ale speciilor de plante acvatice. În perioada de reproducere consumă aproape exclusiv insecte

POPULAȚIE

Populația mondială a speciei este estimată la 3 100 000 - 3 500 000 de indivizi. Cea europeană este estimată la 763 100 – 1 520 300 de perechi. Având o populație atât de mare și un teritoriu de răspândire imens, specia este clasificată ca "Risc scăzut". Tendința la nivel european este considerată stabilă.

REPRODUCERE

Perioada de reproducere începe în mai. Depunerea ouălor are loc începând cu luna mai până în mijlocul lunii iunie (în funcție de condițiile meteo și zonă), femela depunând de obicei 3-4 ouă, pe care le clocește timp de 22-23 de zile. Puii părăsesc cuibul după 28 - 30 de zile. Perechile cuibăresc solitar. Cuibul este construit din materii vegetale, precum mușchi, frunze crenguțe, fiind amplasat pe sol sau uneori în arbori. Preferă zonele cu vegetație densă.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Distrugerea zonelor umede în zonele de cuibărit și mai ales a celor situate pe traseul de migrație, poluarea apelor prin folosirea pesticidelor în agricultură și deranjul determinat de activitățile umane sunt principalele pericole ce afectează specia.

Pescăruș cu cap negru *Larus melanocephalus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Este o specie de pescăruș de talie mică. Sexele sunt asemănătoare. La adulți, gâtul, pieptul și burta și coada sunt albe, iar spatele gri deschis. Vârful aripilor este alb. Picioarele și ciocul sunt roșii. În penaj de vară, capul este negru închis, iar iarna alb, cu o mască neagră în spatele ochilor. Juvenilii au colorit marmorat, cu nuanțe de maro în primul an, apoi în următorii ani penaj de tranziție către adulți. Lungimea corpului este de 37 - 40 cm, anvergura aripilor este de 94 – 102 cm, iar greutatea de 215 – 350 de grame.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din cuvântul latin/grec *larus/laros*, care înseamnă pescăruș. Numele de specie provine din cuvintele grecești *melas* - negru și *kephalos* - cap, cu referire la coloritul negru al capului la adulți în penaj de vară.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Distribuție

Specie vest-paleartică cu distribuție restrânsă în zona Europei, cuibărind localizat în mai multe zone, în special în jurul Mării Negre și Europa Centrală. În perioada de iarnă distribuția este mai largă, folosind în special pentru hrănire zone mult mai largi (coasta europeană a Atlanticului, Mediterana, coasta nord-vestică a Africii). În România cuibărește izolat, în câteva locații din zona Deltei, Lacul Ianca și Rotbav.

Fenologie

Este o specie migratoare în România, însă puține exemplare pot fi observate și peste iarnă. Migrează devreme, primele observații mai consistente începând în luna martie. Se întoarce în locurile de iernare către sfârșitul lunii octombrie. În perioada migrației de toamnă, sud-estul României este tranzitat de mii de exemplare, care rămân câteva luni pentru hrănire, odihnă și năpârlire, în special în zona lacului Techirghiol

.

Habitate

Este o specie acvatică, fiind legată atât în sezonul de cuibărit cât și în afara acestuia de lacii de apă naturale, cu vegetație, stătătoare, bogate în nevertebrate acvatice și pește de mici dimensiuni. În perioada de migrație rămân în anumite zone cu ape stătătoare de dimensiuni mari, în stoluri de sute sau mii de exemplare, pentru perioade mai îndelungate

Hrană

Se hrănește predominant cu nevertebrate acvatice și pești de talie mică.

POPULATIE

Populația europeană este estimată la 118 000 – 328 000 de perechi. Tendința la nivel european este considerată descrescătoare. În România, populația estimată este de 50 – 300 de perechi. Tendința populațională este considerată crescătoare.

REPRODUCERE

Perioada de reproducere începe în aprilie. Depunerea ouălor are loc începând cu luna mai, femela depunând de obicei 2-3 ouă, pe care le clocește timp de 23-26 de zile. Puii părăsesc cuibul după 35-40 de zile. Perechile cuibăresc de obicei colonial, cu colonii dense, cuiburile fiind uneori și la 10 cm distanță. Cuibul este construit din resturi vegetale și este amplasat pe solul rudimentar excavat. Preferă insulele, pentru protecția împotriva prădătorilor. Substratul este adesea nisip.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

În România specia este sensibilă la deranjul antropic în perioada de migrație, lacul Techirghiol fiind locația cea mai importantă. Turismul și pescuitul în zonă, precum și aparatele de zbor (elicoptere, avioane) ce efectuează manevre la joasă înălțime, produc un deranj consistent și substanțial.

Pescărușul mic *Larus minutus*

Adulții au înfățișare similară. Penajul capului este negru, aripile sunt late și rotunjite, iar partea de sub aripi este închisă la culoare. Picioarele sunt de un roșu aprins, iar ciocul este închis, negru – roșiatic. Gâtul și spatele sunt albe. Este cel mai mic dintre pescăruși. Lungimea corpului este de 25 – 30 cm și o greutate de 88 – 162 g. Anvergura aripilor este de circa 70 – 78 cm..

Iernează în Europa și pe coastele Mării Caspice și Mării Negre și sosește pentru cuibărit în a doua parte a lunii aprilie și începutul lunii mai. Cuibărește prima dată la 2 – 3 ani, în colonii așezate pe sol, în apropierea apei. La construirea cuibului participă ambii parteneri și este alcătuit din resturi vegetale.

Se hrănește cu insecte, inclusiv libelule, viermi și peștișori. Manifestă preferință pentru larvele de chironomide. Se hrănește adeseori împreună cu alte specii de pescăruși. Își prinde hrana în zbor în cazul insectelor, dar și plonjează după pradă scufundându-se, sau înoată în timp ce caută hrana.

Chiră de baltă, Sterna Hirundo

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Chira de baltă este caracteristică zonelor umede costiere dar și lacurilor interioare cu apă dulce. Lungimea corpului este de 31-37 cm și are o greutate de 110-145 g. Anvergura aripilor este de circa 75-80 cm. Adulții au înfățișare similară. Penajul este gri, ciocul este roșu aprins cu vârful negru iar picioarele roșii. Partea superioară a capului este neagră. Se hrănește cu pește (5-15 cm lungime), insecte și melci.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen este probabil de origine scandinavă. Numele de specie provine din cuvântul latin hirundo – rândunică, cu referire la caracteristicile cozii.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă pe cea mai mare parte a continentului european. Pentru a se hrăni plonjează, după detectarea prăzii, de la 1-6 m înălțime, până la o adâncime de 50 cm. Planează pe loc, fluturându-și aripile în urmărirea prăzii. Se hrănește la o distanță de până la 5-10 km de

colonie. Este o specie monogamă și teritorială. Atinge maturitatea sexuală la trei ani. Masculul selectează teritoriul de cuibărit și dacă femela din anul anterior întârzie mai mult de cinci zile e posibil să caute altă parteneră. De obicei perechea folosește același teritoriu pentru cuibărit și este cunoscută o situație când o pereche s-a întors an de an în același loc timp de 17 ani. Ritualul nupțial se manifestă prin zboruri în care partenerii se înalță în cercuri până la o înălțime de 200 m, după care coboară împreună, deplasându-se în zig-zag. Pe sol, masculul oferă pește femelei. Cuibărește în colonii, iar distanța dintre cuiburi poate fluctua de la 0,50 m la 3,5 m. După ce s-a format perechea, cei doi parteneri realizează câteva adâncituri în sol, iar în una dintre acestea femela va depune ouă. Durata medie de viață este de 9-10 ani, însă poate trăi până la 33 de ani. Iernează în Africa.

POPULATIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 270000-570000 de perechi. S-a menținut stabilă în perioada 1970-1990. Deși în unele țări efectivele au scăzut în perioada 1990-2000, totuși în țările cu efective semnificative acestea au fluctuat sau au rămas stabile, ceea ce face ca pe ansamblu populația să fie considerată stabilă. Populația estimată în România este de 5500-7500 de perechi. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Finlanda și Ucraina.

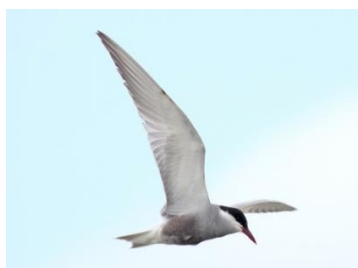
REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie. Femela depune în mod obișnuit trei ouă în a doua parte a lunii mai și în iunie, cu o dimensiune medie de 41,1 x 30,4 mm și o greutate de 21 g. Incubația durează în jur de 22-28 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii părăsesc cuibul la câteva zile după eclozare și sunt îngrijiți de adulți. Devin zburători la 27-30 de zile.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Deranjul determinat de activitățile umane, ce duce la pierderea locurilor de cuibărit prin urbanizarea teritoriilor caracteristice speciei, alături de inundarea cuiburilor reprezintă pericolele principale ce afectează specia. Reducerea deranjului produs de activitățile umane și construirea de platforme artificiale pentru asigurarea de locuri pentru cuibărit sunt prioritare.

19. Chirighiță cu obraz alb, *Chlidonias hybridus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Chirighița cu obraz alb este caracteristică zonelor umede de apă dulce bogate în vegetație. Lungimea corpului este de 24-28 cm și are o greutate de 65-100 g. Anvergura aripilor este de circa 57-70 cm. Femela este mai mică ca dimensiuni decât masculul. Adulții au înfățișare similară. Penajul este gri închis, obrazul alb și partea superioară a capului este neagră. Ciocul este roșu spre deosebire de celelalte specii înrudite de chirighițe. Se hrănește cu pești, insecte și larvele acestora, melci și broaște.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din grecescul khelodonios – asemănător cu rândunica. Numele de specie provine din cuvântul latin hybrid – hibrid, cu referire probabil la penajul de iarnă, care are caracteristici intermediare între celelalte două specii de chirighițe.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în partea sudică și estică a continentului european. Pentru a se hrăni prinde prada prin alunecări bruște de la circa cinci metri înălțime. Planează pe loc, fluturându-și aripile în urmărirea prăzii. De obicei se hrănește la o distanță de până la 1-2 km de colonie. Cuibărește prima dată la doi ani. Este o specie monogamă și teritorială. Cuibărește în colonii de până la 100 de perechi. Cuibul, alcătuit din resturi vegetale, este așezat pe vegetație plutitoare (ex. frunze de nufăr), în zone cu apă de adâncime mică (sub un metru). Durata medie de viață este de nouă ani, însă poate atinge și 19 ani. Iernează în Africa și în Peninsula Arabică.

POPULATIE

Populația europeană este relativ mică, cuprinsă între 42000-87000 de perechi. Un declin moderat s-a manifestat în perioada anilor 1970-1990. Deși populația s-a menținut stabilă în perioada 1990-2000, nu s-au refăcut efectivele ce existau înaintea declinului înregistrat. Populația estimată în România este de 8000-12000 de perechi, iar efective mai mari decât în România există numai în Rusia. Alte țări cu efective importante sunt: Spania, Azerbaijan, Ucraina și Turcia.

REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie și începutul lunii mai. Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă în a doua parte a lunii mai și în prima parte a lunii iunie, cu o dimensiune medie de 37,7 x 28,6 mm. Incubația durează în jur de 18-20 de zile și este asigurată de ambii parteneri. Puii părăsesc cuibul la câteva zile după eclozare și sunt îngrijiți de adulți. Devin zburători la 21-25 de zile.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Deranjul determinat de activitățile umane ce duce la pierderea locurilor de cuibărit alături de inundarea cuiburilor reprezintă pericolele principale ce afectează specia. Reducerea deranjului produs de activitățile umane și construirea de platforme artificiale pentru asigurarea de locuri pentru cuibărit sunt prioritare.

Buha *Bubo bubo*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Buha este caracteristică zonelor împădurite în care stâncăriile sunt asociate cu pâlcuri de pădure (în special conifere). Este cea mai mare dintre bufnițe (răpitoare de noapte). Lungimea corpului

este de 58-75 cm și are o greutate de 1750-4500 g pentru femelă și de 1500-3200 g pentru mascul. Anvergura aripilor este de circa 138-200 cm. Adulții au înfățișare similară. Este o pasăre impresionantă cu aripi largi, moțuri deasupra urechilor, ochi mari, roșii-portocalii. Penajul este galben-maroniu, iar pe gât este vizibilă o pată albă. Se hrănește cu mamifere, cu dimensiuni până la cea a unui iepure adult, păsări cu dimensiuni până la cea a stârcilor și șorecarilor, broaște, șerpi, pești și insecte. Atacă prin surprindere și mamifere mai mari cum sunt vulpile sau puii de căprioară cu o greutate de până la 17 kg.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen și de specie provin din cuvântul latin *bubo* – bufniță. Acest nume a fost folosit încă din primul secol (d.Hr.) de naturalistul roman Gaius Plinius Secundus.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european. Este activă noaptea sau în crepuscul. Nu are prădători naturali. Zborul este oarecum asemănător cu al șorecarului. Deși este un comportament neobișnuit pentru bufnițe, uneori planează în zbor. Este monogamă, uneori pe viață, și teritorială. Atinge maturitatea sexuală după un an, dar cuibărește de obicei prima dată la 2-3 ani. În perioada ritualului nupțial, perechea scoate sunete specifice repetate la un interval de opt secunde, care se aud de la o distanță de circa 5 km. Masculul oferă femelei câteva opțiuni pentru cuibărit, dintre care femela alege una, care poate fi apoi folosită pe o perioadă de mai mulți ani. Cuibărește în cavitatea unei stânci, folosește cuibul altor specii (berze sau alte răpitoare mari) sau chiar o gaură într-un copac, iar uneori își face cuibul pe sol. Longevitatea cunoscută este de 29 de ani în sălbăcie și 68 de ani în captivitate. Este sedentară.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mică, cuprinsă între 19000-38000 de perechi. A înregistrat o descreștere semnificativă în perioada 1970-1990. În cele mai multe țări populația a rămas stabilă sau a fluctuat în perioada 1990-2000, dar pe ansamblu populația a rămas sub nivelul existent anterior declinului. Cele mai mari efective sunt în Spania, Turcia și Rusia.

REPRODUCERE

Femela depune în mod obișnuit 2-3 ouă, în prima jumătate a lunii martie, cu o dimensiune medie de 59,3 x 48,9 și o greutate medie de 75-80 g. Incubația durează în jur de 34-36 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. După eclozare, în primele 2-3 săptămâni, femela rămâne cu puii și fărâmițează hrana adusă de mascul înainte de a-i hrăni. După ieșirea din ou, puii sunt acoperiți cu un puf des, alb murdar. Puii devin zburători la 50-60 de zile, însă rămân dependenți de părinți până în septembrie-noiembrie, când părăsesc teritoriul acestora.

AMENINTĂRI ȘI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea și distrugerea habitatelor, deranjul și braconajul, pesticidele, coliziunile cu firele electrice și cu mașinile sunt principalele pericole ce afectează specia. Reducerea deranjului și păstrarea habitatelor caracteristice sunt prioritare.

Caprimulgus europaeus

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Caprimulgul este caracteristic zonelor deschise, aride reprezentate de rariști ale pădurilor de conifere sau de amestec și în pășuni. Lungimea corpului este de 25-30 cm și are o greutate de 50-100 g. Aripile sunt lungi, cu o anvergură de circa 53-61 cm, iar silueta este asemănătoare vânturelului roșu (*Falco tinnunculus*). Adulții au înfățișare similară. Penajul gri-maron amintește de cel al capîntorsurii (*Jyns torquilla*) și asigură un camuflaj excelent în timpul zilei, când se odihnește pe crengile copacilor creând impresia unui ciot sau a unei așchii mari din scoarța copacului. Se hrănește cu insecte ce zboară la crepuscul sau noaptea, pe care le prinde în zbor. Longevitatea maximă cunoscută în sălbăcie este de 11 ani, dar trăiește în medie patru ani.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen derivă din cuvintele latine capra – capră și mulgere – a mulge, cu referire la tradiția care spune că seara aceste păsări zboară spre turmele de capre și le mulg pentru a bea laptele. Mai mult decât atât, în unele țări europene se consideră că acele capre nu mai dau lapte și chiar orbesc treptat. Numele de specie provine din cuvântul latin europaeus – din Europa, cu referire la prezența sa în acest teritoriu.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european. Este activă noaptea, dar vânează și la crepuscul. În timpul ritualului nupțial desfășurat la crepuscul, masculul zboară în jurul femelei. Masculul se ridică și în aer la o altitudine medie și plonjează repetat spre sol. Este o specie teritorială ce își protejează teritoriul prin cântecul repetat îndelung. Este monogamă pe o perioadă îndelungată, uneori pe viață. Cuibărește pe sol, în scobituri de pe pajiști sau la adăpostul copacilor sau tufișurilor. Atunci când este amenințată la cuib, femela atrage următorul, simulând un comportament ce sugerează că este rănită fie la sol, fie pe o creangă. Cuibul poate fi utilizat mai mulți ani succesiv. Ierneză în Africa.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 470000-1000000 de perechi. A înregistrat un declin moderat în perioada 1970-1990. Deși această descreștere s-a redus în perioada 1990-2000, efectivele prezente în Turcia au continuat să scadă, ceea ce a determinat un declin al populației la nivel european. Populația estimată în România este de 12000-15000 de perechi. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Turcia, Spania și Franța.

REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare în a doua parte a lunii aprilie și început de mai. Femela depune

În mod obișnuit 1-3 ouă între a doua parte a lunii mai și începutul lunii iulie, cu o dimensiune medie de 32 x 22 mm și o greutate medie de 8,4 g. Incubația durează în jur de 17-18 zile și este asigurată în special de femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. Puii devin zburători la 16-19 zile și sunt îngrijiți în tot acest timp de către femelă. În cazul în care este depusă o a doua pontă, femela incubează, iar masculul asigură creșterea puilor. Puii sunt îngrijiți de către părinți încă o lună după ce devin zburători.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor și folosirea pe scară largă a pesticidelor sunt principalele pericole ce afectează specia. Reducerea pesticidelor folosite în agricultură și un management prietenos al pajiștilor și pădurilor, cu păstrarea rariștilor, contribuie la conservarea speciei.

20. Pescăruș albastru, *Alcedo atthis*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Specie de pasăre de talie mică, viu colorată, cu aspect inconfundabil. Sexele sunt foarte asemănătoare. Capul și spatele sunt albastre cu reflexe metalice (în partea centrală a spatelui mai deschis) iar ventral este portocaliu; gușa este albă. Masculul are ciocul negru complet, iar femela are partea de la bază roșiatică. Lungimea corpului este de 17-99 cm, anvergura aripilor este de 24 – 28 de cm, iar greutatea de 34 – 46 de grame.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din cuvântul latin *alcyon* – pescăraș albastru. Conform descrierii mitologice, *Alcyon*, fiica lui *Eolus*, a fost salvată din apă și transformată în pescăraș albastru de către zei după naufragiul în care a murit soțul ei. Numele de specie *atthis* se consideră că provine de la o frumoasă femeie din Lesbos, favorită a poetei *Sappho*. În altă variantă mitologică *atthis* era numele unui tânăr indian, fiul lui *Limniace*, zeița ocrotitoare a Gangelui.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Distribuție

Specia are o distribuție largă în Palearctic, din vestul Europei, până în estul Asiei, inclusiv în Japonia. În nord urcă până în Scandinavia și sudul Siberiei. În sud este prezent până în nordul Africii, India și Indonezia. În România specia cuibărește pe o arie largă, din Delta și Lunca Dunării, până în zonele de deal.

Fenologie

Este o specie în general sedentară sau parțial migratoare în România. În iernile grele când bazinele acvatice îngheață complet, majoritatea exemplarelor se deplasează uneori pe distanță mare pentru localizarea altor surse de hrană (în general înspre zone mai sudice).

Habitate

Este o specie acvatică, fiind legată de ape stătătoare sau lent curgătoare, bogate în pește de mici dimensiuni. Are nevoie de maluri abrupte, expuse, fără vegetație (lutoase, argiloase sau de altă natură), în care poate să își sape galerii pentru a cuibări.

Hrană

Specie preponderent ihtiofagă, consumând specii de pești de talie mică, după care plonjează și se scufundă, din locul de pândă situat deasupra apei. Suplimentar consumă și nevertebrate (libelule, viermi, melci, creveți etc.) sau amfibieni. Foarte rar, iarna, consumă și fructe de mici dimensiuni (soc) sau tulpini de stuf.

Alte informații

Pescărașul albastru a fost ales ca simbol al Societății Ornitologice Române, încă de la înființare, în anul 1990. Datorită dibăciei sale în prinderea peștilor, în zona Deltei este cunoscut ca Ivan Pescar.

POPULATIE

Populația mondială a speciei este estimată preliminar la maxim 600 000 de indivizi. Cea europeană este estimată la 97 500 – 167 000 de perechi. Tendința la nivel european este descrescătoare (aproape 50% în ultimii 15 ani).

În România, populația estimată este de 5 400 – 10 000 de perechi. Tendința populațională este deocamdată necunoscută.

REPRODUCERE

Perioada de reproducere începe devreme, uneori în martie. Depunerea ouălor are loc începând cu luna aprilie, femela depunând 3-10 ouă, pe care le clocesc ambele sexe ziua (noaptea doar femela), timp de 19-21 de zile. Puii părăsesc cuibul după 23-27 zile. Uneori poate avea 2 ponte pe sezon. Perechile cuibăresc izolat. Cuibul este amplasat la capătul tunelului săpat în pereții din malul apei (galeria cuibului poate avea 50 – 90 de cm). Uneori cuibul poate fi amplasat și la câteva sute de metri de apă, unde găsește pereți abrupti, potriviți pentru săparea galeriilor.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Principala amenințare este reprezentată de regularizarea cursurilor de apă. Distrugerea malurilor naturale și îndiguirea sau întărirea malurilor cu beton sau agregate, duce la pierderea locațiilor pentru amplasarea cuiburilor. De asemenea, reducerea surselor de hrană, datorită poluării bazinelor acvatice, este, posibil, responsabilă de declinul speciei pe termen lung.

21. Dumbrăveancă, *Coracias garrulus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Specie de pasăre de talie medie, cu un colorit spectaculos, inconfundabil. Sexele sunt asemănătoare. Capul, aripile și abdomenul sunt albastru deschis, cu tentă verzuie. Spatele este maroniu-roșiatic. Lungimea corpului este de 29-32 de cm, anvergura aripilor este de 52-57 de cm, iar greutatea de 127-170 de grame.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din grecescul korakias - asemănător cu corbul (cu referire la sunetele scoase de dumbrăveancă); denumirea de specie provine din cuvântul latin garrulus - care înseamnă guraliv, flecar.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Distribuție

Specia are o distribuție largă în Palearctic, din vestul Europei, până în Asia Centrală, fiind în general o specie termofilă. În zona de vest și centrală a Europei este restricționată la zona Mediteraneană. În estul Europei ajunge mult mai la nord (Letonia). În România este prezentă doar în exteriorul arcului Carpatic, cuibărind în lunca și Delta Dunării, Muntenia, Moldova (până în zona centrală) și Câmpia de Vest.

Fenologie

Este o specie migratoare, cuibăritoare în România. Sosește de obicei la sfârșitul lunii aprilie – începutul lunii mai și pleacă în luna august. Este migratoare pe distanță lungă, iernând în Africa sub-sahariană.

Habitate

Este o specie de zone deschise, largi, însorite și cu precipitații mai reduse. Cuibărește în zone de pajiști/pășuni sau mozaicuri cu culturi agricole (suprafețe reduse), cu arbori maturi cu scorburii, în care cuibărește. O găsim adesea în zone cu soluri nisipoase sau argiloase, cu rupturi sau alunecări de teren, unde solul este expus, relativ vertical, în care își poate săpa galerii.

Hrană

Dumbrăveanca este predominant insectivoră, speciile mari de insecte reprezentând majoritatea dietei (greieri, coropișnițe, diverse coleoptere, larve de fluturi etc.). Consumă adesea și alte specii de nevertebrate care sunt prezente pe sol (viermi, miriapode, melci, scorpioni), dar și vertebrate de mici dimensiuni (șopârle, șerpi, broaște, micromamifere).

Alte informații

Este singura specie de dumbrăveancă (genul Coracias) care cuibărește în Europa. Datorită declinului din ultimi ani, specia a devenit una cheie pentru rețelele de protecție avifaunistice. În Europa (inclusiv în România) au fost implementate o serie de proiecte care vizează conservarea acestei specii (protecția habitatelor, plantarea de arbori, montarea de suporturi de cuib etc.).

POPULAȚIE

Populația globală este estimată la 188 000 - 395 000 de indivizi. Cea europeană este estimată la 75 000 - 158 000 de indivizi. În România, estimările arată o populație de aproximativ 4 600 - 6 500 de perechi cuibăritoare. Deși nu are o populație mare, are un teritoriu de răspândire suficient de întins ca specia să poată fi clasificată ca "Risc scăzut". Tendința populațională pe termen scurt în Europa este considerată descrescătoare; însă, pe termen lung populația a suferit un declin accentuat. În România, deocamdată, tendința populațională este necunoscută.

REPRODUCERE

Perioada de reproducere începe în luna mai. Depunerea ouălor are loc începând cu luna mai, femela depunând 3-6 ouă, pe care le clocesc în special femelele, timp de 17-19 zile. Puii părăsesc cuibul după 25-30 de zile. Perechile cuibăresc izolat, rareori grupat. Cuibul este amplasat în scorburile arborilor maturi sau în găuri săpate pereți de loess. Uneori își amplasează cuibul și în nișe din ziduri sau clădiri abandonate.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Intensificarea agriculturii - în special utilizarea pesticidelor - reprezintă o amenințare majoră, datorită reducerii sursei de hrană (insectele și alte nevertebrate). De asemenea, conversia pajiștilor în terenuri arabile au un efect devastator pe termen lung. Având în vedere că utilizează scorburile naturale pentru amplasarea cuiburilor, eliminarea arborilor maturi izolați (din pajiști sau aliniamente) au un efect negativ semnificativ.

Ghionoaie sură *Picus canus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Este o specie de ciocănitoare de talie medie. Dimorfismul sexual este redus. Ambele sexe au coloritul relativ similar: capul gri cu "mustață" neagră îngustă, abdomenul gri deschis, pal, iar spatele verde. Masculul are o pată roșie pe frunte (lipsește la femelă). Lungimea corpului este de 27-30 cm și are o greutate medie de 125-165 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 38-40 cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din mitologia latină unde Picus, regele din Latium (ulterior Roma), căsătorit cu nimfa Canens, a respins afecțiunea vrăjitoarei Circe, care l-a transformat pe rege în ciocănitoare. Numele de specie provine din latinul canus – gri, cu referire la coloritul capului și al abdomenului.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Distribuție

Specia cuibărește pe o arie foarte largă, în tot Palearcticul, din Europa centrală până în extremul orient (inclusiv în nordul Japoniei și Korea). În România specia cuibărește pe întreg teritoriul țării, din zona Deltei Dunării, până în zonele submontane.

Fenologie

Specia cuibărește în România, fiind sedentară. Distribuția este relativ uniformă, urmărind însă distribuția habitatelor specifice. Este o specie cu deplasări în general reduse (mai accentuate la exemplarele tinere). În perioada de iarnă, unele exemplare coboară în zone mai joase.

Habitate

Deși este foarte răspândită, are anumite preferințe de habitat, fiind astfel mai sensibilă la modificări. Are o distribuție în general uniformă în Transilvania, Moldova, zonele submontane, Subcarpați și Dobrogea (inclusiv Delta Dunării); în zonele de câmpie are o distribuție mai restrânsă (rară în sud-vest) și prezență izolată în habitate mai bune. Densitățile depind de calitatea habitatelor, prezența arborilor bătrâni și a lemnului mort influențează pozitiv prezența speciei. Cuibărește în special în habitate forestiere, dar și parcuri și zăvoaie. Preferă pentru cuibărit forestiere cu luminișuri, cu abundență de arbori morți. Intră pentru cuibărit mai spre interior decât ghionoaia verde.

Hrană

Ghionoaia sură este preponderent insectivoră, furnicile reprezentând o parte ... MAI MULTE
POPULATIE

Populația globală este momentan necunoscută, datorită faptului că au existat recent modificări taxonomice și unele subspecii au devenit specii (totalurile trebuind recalulate). Cea europeană este estimată la 187 000 - 360 000 de perechi. În România, estimările arată o populație de aproximativ 30 000 - 60 000 de perechi cuibăritoare. Având o populație mare și un teritoriu de răspândire întins, specia este clasificată ca "Risc scăzut". Tendința populațională în Europa este considerată ușor crescătoare. În România, deocamdată, tendința populațională este necunoscută.

REPRODUCERE

Perioada de reproducere poate începe devreme, în luna martie, iar depunerea ouălor are loc începând cu luna aprilie. Femela depune de obicei 4-10 ouă, pe care le clocesc ambele sexe (masculul noaptea). Incubarea durează 14-17 de zile. Puii devin zburători la 23-27 de zile. Păsările cuibăresc izolat, teritoriul unei perechi poate varia în funcție de calitatea habitatului (în special disponibilitatea de hrană). Cuiburile sunt amplasate în scorburi excavate în trunchiul arborilor înalți morți (sau cu lemn moale).

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Fiind mai sensibilă la modificările de habitat, extragerea continuă a arborilor morți sau lâncezi, precum și a arborilor maturi din habitatele forestiere, constituie o amenințare majoră și serioasă la adresa speciei. Eforturile de conservare trebuie să se concentreze pe păstrarea unui cadru cât mai natural în habitatele forestiere ținută, în special în cazul celor incluse în rețeaua Natura 2000.

Ciocănitoare neagră *Dryocopus martius*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Este o specie de ciocănitoare de talie foarte mare. Dimorfismul sexual este redus. Ambele sexe au coloritul negru complet. Masculul are o pată roșie pe cap, care se întinde pe tot creștetul și ceafă. La femelă pata roșie este mai redusă, fiind prezentă doar în partea posterioară a creștetului și ceafă. Lungimea corpului este de 40-426 cm și are o greutate medie de 250-370 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 67-73 cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din combinația cuvintelor grecești dryos – copac sau stejar și koptos – tăiat sau tocat, cu referire la așchiera puternică a materialului lemnos atunci când face scobituri în copaci. Numele de specie provine de la martius – cu creastă, cu referire la creasta roșie de pe creștetul păsării.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Distribuție

Specia cuibărește pe o arie foarte largă, în tot Palearcticul, din vestul Europei până în extremul orient (inclusiv în nordul Japoniei și Kamceatka). În România specia cuibărește pe întreg teritoriul țării, din zona Deltei Dunării, până în zonele montane.

Fenologie

Specia cuibărește în România, fiind sedentară. Distribuția este relativ uniformă, urmărind însă distribuția habitatelor specifice. Este o specie cu deplasări în general reduse (mai accentuate la exemplarele tinere). În perioada de iarnă, unele exemplare coboară în zone mai joase.

Habitate

Este foarte răspândită și nepretențioasă, având o distribuție în general uniformă în Transilvania, zonele montane, Subcarpați și nordul Dobrogei (inclusiv Delta Dunării); în restul țării are o distribuție mai restrânsă și prezență izolată în habitate mai bune. Densitățile depind de calitatea habitatelor, prezența arborilor bătrâni și a lemnului mort influențează pozitiv prezența speciei. Cuibărește într-o gamă foarte largă de habitate: forestiere, parcuri, grădini, livezi. Preferă pentru cuibărit habitate cu abundență de arbori, dar poate cuibări și în arbori izolați sau alinamente (inclusiv zăvoaie).

Hrană

Ciocănitoarea neagră este preponderent insectivoră, furnicile reprezentând o parte semnificativă a dietei (adulți și larve). De asemenea consumă specii care sunt ... MAI MULTE

POPULAȚIE

Populația globală este estimată la 6 300 000 - 10 400 000 de indivizi. Cea europeană este estimată la 1 110 000 - 1 820 000 de perechi. În România, estimările arată o populație de aproximativ 14 500 - 57 000 de perechi cuibăritoare. Având o populație atât de mare și un teritoriu de răspândire imens, specia este clasificată ca "Risc scăzut". Tendința populațională în Europa este considerată ușor crescătoare. În România, deocamdată, tendința populațională este necunoscută.

REPRODUCERE

Perioada de reproducere poate începe devreme, în luna martie, iar depunerea ouălor are loc începând cu luna martie în zonele joase până în mai în zonele înalte. Femela depune de obicei 2-6 ouă, pe care le clocesc ambele sexe (masculul noaptea). Incubarea durează 12-14 de zile. Puii devin zburători la 24-31 de zile. Păsările cuibăresc izolat, teritoriul unei perechi poate varia în funcție de calitatea habitatului (în special disponibilitatea de hrană). Cuiburile sunt amplasate

în scorburi excavate în trunchiul arborilor înalți (conifere sau foioase). Scorbura este refolosită uneori în anul următor.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Neadaptarea managementului forestier la nevoile speciei constituie un risc major. Extragerea sistematică a arborilor maturi și a lemnului mort (sursă de hrană) influențează negativ densitatea.

Ciocârlie de stol *Calandrella brachydactyla*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

Descriere

Ciocârlia de stol este caracteristică regiunilor joase, deschise și aride, cultivate sau naturale. Lungimea corpului este de 14-16 cm, cu o greutate de 22-26 g. Anvergura aripilor este de circa 28-30 cm. Penajul maroniu asigură un camuflaj excelent la sol și este similar ambelor sexe. Ciocul și coada sunt scurte, iar capul ușor teșit. Se hrănește cu insecte și semințe.

Localizare si comportament

Este o specie răspândită în sudul și sud-estul continentului european. Se hrănește singură sau în stoluri, căutându-și hrana pe sol. Poate rezista perioade îndelungate fără apă și folosește și apă salmastră. Masculul cântă în zbor, ridicându-se la înălțimi de 30-50 m, unde execută mișcări ondulatorii și circulare timp de 3-5 minute. Cuibul așezat în zone aride, la adăpostul unor tufișuri sau ierburi înalte, are un diametru interior de circa șase cm. Este construit de femelă într-o adâncitură a solului și este căptușit cu iarbă, pene și lână. În afara populației din Grecia care este parțial sedentară, este și migratoare. Se adună în stoluri de până la 10000 de exemplare pentru a călători împreună spre cartierele de iernare. Iernează în Africa. În zonele de iernare sunt gregare, fiind întâlnite în stoluri de sute sau mii de exemplare. A fost văzută la o altitudine maximă de 2400 m.

Populație

Populația europeană este mare, cuprinsă între 7300000-14000000 de perechi. A înregistrat un declin semnificativ în perioada 1970-1990. Deși în unele țări cum este Turcia s-a menținut stabilă în perioada 1990-2000, la nivel european populația a suferit un declin moderat, din cauza scăderii înregistrate în țări ca Rusia și Spania.

Reproducere

Sosește din cartierele de iernare în aprilie. Femela depune în mod obișnuit 3-5 ouă, cu o dimensiune de circa 20 x 15 mm. Incubația durează în jur de 11-13 zile și este asigurată de către femelă. Puii sunt hrăniți în cuib circa 8-10 zile, însă devin zburători după 12-15 zile, perioadă în care sunt hrăniți de ambii părinți. Depune două ponte pe sezon.

Amenințări și măsuri de conservare

Folosirea insecticidelor în agricultură, braconajul și creșterea numărului de animale ce pășunează au un impact negativ puternic. Îmbunătățirea practicilor agricole și reducerea braconajului sunt prioritare. În trecut era considerată o delicată culinară în unele țări și un număr mare de exemplare erau prinse anual pentru consum.

Ciocârlie de bărăgan *Melanocorypha calandra*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Ciocârlia de Bărăgan este caracteristică regiunilor joase aride și cultivate, pajiștilor și stepelor naturale. Lungimea corpului este de 17,5-20 cm, cu o greutate de 54-73 g pentru mascul și 44-66 g pentru femelă. Anvergura aripilor este de circa 37-40 cm. Penajul maroniu este similar la ambele sexe. În zbor, privită de jos, apare închisă la culoare, aproape neagră. În timpul sezonului de cuibărit se hrănește predominant cu insecte și iarna cu semințe și rădăcini.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din combinația cuvintelor grecești melas – negru și koryphe – creștet. Numele de specie provine din grecescul kalandra – specie de ciocârlie.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie răspândită în sudul și sud-estul continentului european. Masculii se aud cântând încă din martie. Când se ridică în aer, începe să cânte și apoi se rotește deasupra teritoriului său la o înălțime de 80-100 m timp de câteva minute. Zborul este caracteristic, cu bătaii rare ale aripilor, plutind cu aripile întinse și coada strânsă. Poate imita cântecul altor specii. Este teritorială și urmărește intrușii în zbor. Se hrănește atât singură cât și în stoluri mari. În afara sezonului de cuibărit se hrănește și împreună cu alte specii (presura sură). Este monogamă, iar cuiburile sunt solitare. Cuiburile sunt reprezentate de o adâncitură în pământ căptușită cu paie și tulpini vegetale uscate, peste care este așezată o împletitură fină de iarbă. Cuiburile sunt în general adăpostite sub tufișuri sau alte plante. Este parțial sedentară. În afara perioadei de cuibărit se înregistrează mișcări pe distanțe mai mari. Unele populații din estul Europei cum sunt cele din Rusia sunt parțial migratoare sau migratoare și ierneză în nordul Africii.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 10000000-24000000 de perechi. A înregistrat un declin moderat în perioada 1970-1990. Deși în unele țări cum este Turcia s-a menținut stabilă în perioada 1990-2000, la nivel european populația a suferit un declin moderat. În România este estimată prezența a 85000-105000 de perechi. Cele mai mari efective sunt înregistrate în Rusia, Turcia și Spania.

REPRODUCERE

Femela depune în mod obișnuit 4-5 ouă în a doua parte a lunii aprilie. Incubația durează în jur de 12-14 zile și este asigurată în cea mai mare parte de către femelă. Puii sunt hrăniți în cuib circa zece zile, însă devin zburători după 20 de zile, perioadă în care sunt hrăniți de ambii părinți. Depune două ponte pe sezon.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Folosirea insecticidelor în agricultură, braconajul și creșterea numărului de animale ce pășunează au un impact negativ puternic. Îmbunătățirea practicilor agricole și reducerea braconajului sunt prioritare.

Ciocârlia de pădure *Lullula arborea*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Ciocârlia de pădure este caracteristică zonelor deschise din pădurile de foioase sau conifere, cu vegetație ierboasă abundentă. Este mai mică și mai zveltă decât ciocârlia de câmp. Lungimea corpului este de 13,5-15 cm, iar greutatea de 23-35 g. Penajul este maroniu și se distinge de celelalte ciocârlii prin benzile albe de deasupra ochilor ce se unesc pe creștet. Penajul este similar la ambele sexe. Se hrănește cu insecte și semințe.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din franceză și este diminutiv al cuvântului lulu – ciocârlie de pădure, nume dat de Buffon (1770-1783). Numele de specie provine din latinescul arboreus – de arbore, cu referire la habitatul caracteristic.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie răspândită pe tot continentul european. Are un zbor ondulatoriu. Cântă dimineața devreme și seara, cântă atât în zbor cât și așezată pe un suport sau chiar pe sol. Este monogamă. Cuibul este construit de către femelă pe sol, într-o zonă protejată de iarbă mai înaltă sau tufișuri. Iernează în Orientul Mijlociu. Longevitatea cunoscută este de cinci ani și 11 luni.

POPULATIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 1300000-3300000 de perechi. A înregistrat un declin semnificativ între 1970-1990, iar apoi în perioada 1990-2000 a înregistrat un nivel stabil pe continentul european. În România populația estimată este de 65000-87000 de perechi. Cele mai mari efective sunt înregistrate în Spania, Turcia și Rusia.

REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare în aprilie. Femela depune în mod obișnuit 3-5 ouă în lunile aprilie-iulie, cu o dimensiune de circa 21 x 16 mm și o greutate medie de 2,8 g (din care 6%

este coajă). Incubația durează în jur de 14-15 zile și este asigurată de către femelă. Puii sunt îngrijiți de ambii părinți și devin zburători după 11-13 zile. În cazul în care femela începe incubarea unei noi ponte, masculul are grijă de pui până când devin independenți. Depune două sau trei ponte pe sezon.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Folosirea insecticidelor are un impact puternic asupra populației. Păstrarea pădurilor deschise cu vegetație ierboasă înaltă, care să asigure condiții de cuibărit și hrănire, este prioritară.

Anthus campestris (Fasa de camp)

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

Descriere

Fâsa de câmp este caracteristică zonelor deschise și aride nisipoase cu vegetație joasă. Apare și în zone artificiale cum sunt carierele, altele fiind alese teritorii cu tufișuri și copaci de pe care își înalță cântecul. În Europa apare până la altitudini de 450 m, însă în Kazakhstan și nord-vestul Africii este prezentă la înălțimi mai mari. Lungimea corpului este de 15,5-18 cm și are o greutate medie de 29,5 g pentru mascul și 28 g pentru femelă. Este cea mai mare dintre fâsele europene, iar forma și silueta este asemănătoare codobaturii. Anvergura aripilor este de 25-28 cm. Adulții au înfățișare similară. Penajul de culoarea nisipului este pal și cu puține dungi. Se hrănește cu insecte și semințe. Longevitatea maximă cunoscută este de cinci ani.

Localizare si comportament

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european. Petrece cea mai mare parte a timpului pe sol. Similar codobaturilor, își balansează coada. Începe să cânte în aprilie și devine tăcută la începutul lui iulie. În timpul ritualului nupțial se ridică cântând până la 30 m înălțime și descrie cercuri sau zboară ondulat. Este o specie teritorială și monogamă. În afara perioadei de cuibărit partenerii sunt solitari. Cuibărește pe sol, în scobituri, la adăpostul tufișurilor sau sub smocuri de iarbă. Cuibul este construit de femelă și căptușit cu iarbă și lână. Iernează în Africa, în Valea Nilului.

Populație

Populația europeană este mare, cuprinsă între 1000000-1900000 de perechi. A înregistrat un declin semnificativ în perioada 1970-1990. Deși efectivele din Rusia și Spania nu au fost estimate în perioada 1990-2000, în restul țărilor europene acestea au înregistrat o scădere, ceea ce face ca specia să fie considerată în declin la nivel european.

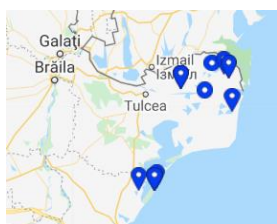
Reproducere

Sosește din cartierele de iernare în luna aprilie. Femela depune în mod obișnuit 3-6 ouă, în a doua parte a lunii mai, cu o dimensiune medie de 21, 2 x 15,3 mm. Incubația durează în jur de 13-14 zile și

este asigurată în special de către femelă. Puii părăsesc cuibul după circa 12-14 zile, însă sunt hrăniți în continuare de părinți încă circa 7-10 zile până devin zburători. Devin independenți la 4-5 săptămâni. Amenințări și măsuri de conservare

Degradarea habitatelor și intensificarea agriculturii sunt principalele pericole ce afectează specia. Reducerea pesticidelor folosite în agricultură și un management prietenos al zonelor nisipoase cu vegetație joasă contribuie la conservarea speciei.

Privighetoare de baltă *Acrocephalus melanopogon*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Privighetoarea de baltă este caracteristică stufărișurilor și mlaștinilor cu vegetație deasă. Lungimea corpului este de 12-13,5 cm, cu o greutate de 10-15 g. Anvergura aripilor este de 15-17 cm. Adulții au înfățișare similară. Capul este întunecat, sprânceana albă, proeminentă și spatele maroniu. Se hrănește cu insecte și melci de apă. Longevitatea maximă cunoscută este de cinci ani.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din combinația cuvintelor grecești akros – punct înalt și kephale – cap. Numele de specie provine din combinația cuvintelor grecești melanos – negru și pogon – barbă, cu referire la caracteristicile păsării.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie răspândită în zona sudică și estică a continentului european. Are un cântec melodios ce conține teme care amintesc de privighetoare. Spre deosebire de alte specii înrudite nu cântă în zbor. Cuibul este construit la 30-60 cm deasupra apei, în stuf sau tufișuri joase. Este captușit cu frunze ale plantelor acvatice și pene. De obicei este monogamă. Este parțial migratoare, populația sud-vestică fiind sedentară, iar cea estică iernând în zona mediteraneană.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 150000-300000 de perechi. În perioada 1970-1990 populația s-a menținut stabilă. Deși tendința din Rusia a rămas necunoscută în perioada 1990-2000, populația s-a menținut stabilă în restul continentului european.

REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare în aprilie. Femela depune în mod obișnuit 3-5 ouă. Incubația durează 14-15 zile și este asigurată de ambii părinți. Puii devin independenți după 13-15 zile de la eclozare. Poate avea până la trei ponte pe an.

AMENINȚĂRI ȘI MĂSURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor, desecările, incendiile necontrolate primăvara și intensificarea agriculturii au un efect limitativ asupra speciei. Refacerea habitatelor umede și un management prietenos care să îndeplinească nevoile speciei sunt prioritare.

Silvie porumbacă *Sylvia nisoria*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Silvia porumbacă este caracteristică zonelor deschise cu tufărișuri și copaci izolați, având preferințe similare cu sfrânciocul roșiatic. Este cea mai mare dintre speciile de silvie și are lungimea corpului de 15,5-17 cm. Greutatea variază între 22-36 g, masculul fiind cu puțin mai mic decât femela. Anvergura aripilor este de 23-27 cm. Caracteristice sunt irisul galben, coada lungă, iar în cazul masculului pieptul dungat ca la ulii. Penajul este asemănător, cu nuanțe mai puternice de gri la mascul. Se hrănește cu insecte și toamna cu fructe.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din latinescul *silva* sau *sylvia* – pasăre mică de pădure. Numele de specie provine din latinescul *nisus* – uliu, cu referire la culoarea penajului de pe piept.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie răspândită în centrul și estul continentului european, fiind întâlnită până la altitudini de 1600 m. Culege insecte de pe sol, în zbor, de pe frunzele arbuștilor și din coroana copacilor. Masculii atrag femelele prin cântec și piruete aeriene. Masculul construiește o platformă nefinisată pentru cuibărit. După constituirea perechii, femela folosește materialul acestei platforme pentru a construi un cuib mai elaborat, de obicei într-un arbust cu spini. După depunerea ouălor este posibil ca masculul să abandoneze femela și să caute un nou teritoriu pentru atragerea altor femele. O parte dintre masculi aleg să rămână cu femela și în această situație formează o relație monogamă. Deși ating maturitatea sexuală după un an, în mod obișnuit cuibăresc numai în al treilea an. Iernează în estul Africii. Longevitatea maximă cunoscută este de 11 ani și nouă luni.

POPULAȚIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 460000-1000000 de perechi. Populația s-a menținut stabilă între 1970-2000. În România este estimat un număr de 25000-40000 de perechi. Cele mai mari efective sunt înregistrate în Rusia, Ucraina și Ungaria.

REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare în mai. Femela depune în mod obișnuit 3-6 ouă, cu o dimensiune de circa 21 x 16 mm și o greutate medie a oului de 2,6 g, din care 6% o reprezintă coaja. Incubația durează în jur de 12-13 zile și este asigurată de ambii părinți atunci când

masculul rămâne la cuib sau de către femelă singură atunci când masculul pleacă. Puii devin zburători după 10-12 zile. Rămân în preajma adulților circa trei săptămâni.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor și intensificarea agriculturii au un impact semnificativ. Păstrarea habitatelor caracteristice și un deranj redus contribuie la conservarea speciei. În cartierele de iernare din Africa, condițiile climatice pot avea un rol determinant asupra populației.

Muscar mic *Ficedula parva*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Denumirea speciei vine din latină și înseamnă pasăre mică ce se hrănește cu smochine. Este caracteristică pădurilor de foioase și de amestec, umbroase și umede. Are lungimea corpului de 11-12 cm, cu o greutate de circa 10-11 g. Anvergura aripilor este de 18,5-21 cm. Masculul se diferențiază prin pieptul portocaliu și capul gri. Spatele este maroniu la fel ca al femelei. Caracteristice sunt petele albe de pe fiecare parte a cozii, foarte evidente când coada este deschisă. Se hrănește cu insecte și ocazional cu fructe.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din combinația cuvintelor latinești ficus – smochin și edulis – comestibil, cu referire la comportamentul păsării. Numele de specie provine din latinescul parvus – mic.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie răspândită în nord-estul și centrul continentului european. Este teritorială și monogamă. Preferă pădurile bătrâne de peste 100 de ani cu mult lemn mort și cu un strat de arbuști redus, evitând pădurile tinere de sub 44 de ani. Cuibul, situat de obicei în scorbura unui copac sau în scobitura unei clădiri și mai rar amplasat în tufișuri este alcătuit din mușchi, iarbă și frunze. Este construit la o înălțime de 1-4 m, în cele mai multe cazuri de către femelă. Atinge maturitatea sexuală după un an. Iernează în sudul Asiei și în Africa.

POPULATIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 3200000-4600000 de perechi. S-a menținut stabilă între 1970-1990. În perioada 1990-2000, în ciuda unui declin înregistrat în unele țări, populația s-a menținut stabilă în cea mai mare parte a continentului.

REPRODUCERE

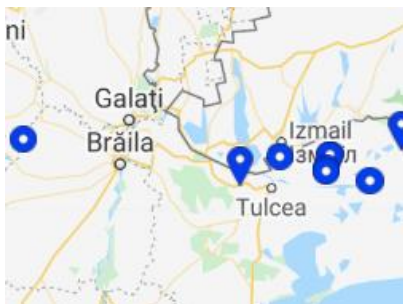
Sosește din cartierele de iernare în aprilie. Femela depune în mod obișnuit 4-7 ouă. Incubația durează în jur de 12-15 zile și este asigurată de către femelă, care este hrănită în tot acest timp de către mascul. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin zburători după 11-15 zile. Este

depusă o singură pontă pe an și de obicei perechea folosește același teritoriu de cuibărit mai mulți ani.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor și managementul comercial al pădurilor au un impact semnificativ. Păstrarea pădurilor mature cu mult lemn mort și un deranj redus contribuie la conservarea speciei.

Muscar gulerat *Ficedula albicollis*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Muscarul gulerat este caracteristic pădurilor de foioase, parcurilor și grădinilor. Are lungimea corpului de 12-13,5 cm, cu o greutate de circa 12,7 g. Anvergura aripilor este de 22 cm. Penajul masculului este alb cu negru și se diferențiază de muscarul negru prin gulerul alb proeminent din jurul gâtului. Femela este maronie pe spate, cu pete albe pe aripi și abdomenul alb. Au ochii închiși la culoare, iar ciocul și picioarele sunt negre. Se hrănește cu insecte și cu fructe de pădure.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din combinația cuvintelor latinești ficus – smochin și edulis – comestibil, cu referire la comportamentul păsării. Numele de specie provine din combinația cuvintelor latinești albus – alb și collis – gât, cu referire la penajul păsării.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie răspândită în centrul și estul continentului european. Prinde insecte pe care le pândește de pe crengi, din zbor sau de pe sol. Preferă pentru cuibărit copacii maturi și scorburoși. Cuibărește și în cuiburi artificiale. Specia este în general monogamă, însă masculii din regiunile cu o densitate mică a perechilor, după depunerea ouălor de către femelă, pot căuta un nou teritoriu și pot încerca atragerea altor femele. Iernează în Africa. Longevitatea maximă cunoscută este de nouă ani și opt luni.

POPULATIE

Populația europeană este mare, cuprinsă între 1400000-2400000 de perechi. S-a menținut stabilă între 1970-1990. În perioada 1990-2000, în ciuda unui declin înregistrat în unele țări, populația s-a menținut stabilă în cea mai mare parte a continentului.

REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare în aprilie. Femela depune în mod obișnuit 5-7 ouă. Incubația durează 13-15 zile și este asigurată de către femelă. Puii sunt hrăniți de ambii părinți și devin

zburători după 12-15 zile. Este depusă o singură pontă pe an.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor și managementul comercial al pădurilor au un impact semnificativ. Păstrarea pădurilor mature cu mult lemn mort, amplasarea de cuiburi artificiale și un deranj redus contribuie la conservarea speciei.

22. Sfrâncioc roșiatic, *Lanius collurio*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Este o specie de sfrâncioc de talie mică. Dimorfismul sexual este mai accentuat decât la restul speciilor de sfrâncioci. Masculul are capul gri, spatele castaniu roșcat și pieptul alb cu nuanțe rozalii; banda neagră din zona ochilor, caracteristică sfrânciocilor este îngustă și se termină în zona ciocului. La femelă culorile sunt mai șterse, capul gri, maro pe spete și aripă, gri deschis cu striții fine pe laterale; banda din zona ochilor este mai redusă și de culoare maro închis. Lungimea corpului este de 16-18 cm și are o greutate medie de 23-34 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 24-27 cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen *Lanius* - măcelar, provine din cuvântul latin *laniare* - a rupe în bucăți (cu referire comportamentul de prădător, de sfâșiere a prăzii); numele de specie provine din cuvântul grec *kolluriōn* - denumirea unei păsări răpitoare (Aristotel), sau mai recent asociat cu denumirea de sfrâncioc.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Distribuție

Are o distribuție foarte largă, din Europa vestică, până în centrul Asiei. Pe latitudine, este răspândit din zona centrală a Scandinavei, până în sudul Europei, Turcia și Levant. În România, are o răspândire largă în toată țara, din Delta Dunării și zona de câmpie, până în zonele montane. Apare (în densități mai reduse) și în pajiștile montane/alpine.

Fenologie

Specia cuibărește în România, fiind migratoare. Sosește de obicei începând cu sfârșitul lunii aprilie / începutul lunii mai și pleacă înapoi spre locurile de iernare spre sfârșitul lunii august. Specia iernează în special în zona estică a Africii, din zona sub-sahariană, până în sudul continentului.

Habitate

Cuibărește în toate habitate deschise, de pajiști și pășuni cu tufăriș, sau mozaicuri agricole, de culturi care alternează cu habitate seminaturale, cu tufe izolate sau în aliniamente. Intră inclusiv în localități unde găsește habitate propice (terenuri virane de la periferie, parcuri, grădini etc.).

Hrană

Specie oportunist carnivoră, se hrănește în special cu insecte de talie mare (ortoptere, coleoptere, odonate etc) și vertebrate de talie mică (rozătoare, șopârle, broaște, păsări de talie mică). Toamna consumă și fructe mici (cireșe sălbatice, fructe de soc etc.).

Alte informații

Este cea mai abundentă și răspândită specie de sfrâncioc din România. Datorită declinului dramatic în Europa de vest, a devenit o specie cheie pentru rețeaua Natura 2000. România, datorită populației abundente, are o responsabilitate mare în ceea ce privește asigurarea conservării speciei pe termen lung.

POPULATIE

Populația globală este puțin cunoscută, fiind estimată la 28 800 000 - 47 700 000 de indivizi. Cea europeană este estimată la 7 440 000 - 14 330 000 de perechi. În România, estimările arată o populație de aproximativ 1 600 000 - 3 600 000 de perechi cuibăritoare. Specia este clasificată ca "Risc scăzut". Tendința populațională în Europa este considerată descrescătoare, care continuă declinul dramatic înregistrat în perioada 1970 - 1990 în vestul și nord-estul continentului. În România, tendința populațională este considerată stabilă.

REPRODUCERE

Perioada de reproducere poate începe în luna mai, iar depunerea ouălor are loc începând cu mijlocul lunii mai. Depune de obicei 3-7 ouă, pe care le clocește aproape exclusiv femela. Incubarea durează 12-16 zile. Puii devin zburători la 14-16 zile. Păsările cuibăresc izolat, teritoriul unei perechi poate varia în funcție de calitatea habitatului (în special disponibilitatea de hrană). Cuiburile sunt elaborate, cu structură din plante verzi, căptușite cu materii vegetale, lână puf de plante etc; sunt amplasate în tufe dense și spinoase, de obicei la înălțime mică (1-1,5 m).

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Specia are nevoie de habitate naturale sau seminaturale pentru cuibărire. De asemenea, prezenta tufelor este obligatorie, astfel că eliminarea completă a acestora la curățirea pășunilor are un efect negativ accentuat. Un alt factor negativ semnificativ este intensificarea agriculturii cu utilizarea pe scară largă a pesticidelor - fenomen care duce la reducerea sursei de hrană și colapsul populațiilor. De aceea, densitățile sunt mai mari în zonele cu agricultură tradițională (Transilvania, Subcarpați) decât în cele cu agricultură intensivă (Bărăgan).

Sfrâncioc cu frunte neagră *Lanius minor*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Este o specie de sfrâncioc de talie medie. Dimorfismul sexual este redus. Ambele sexe au coloritul relativ similar: capul și spatele gri, obrajii albi, coada neagră; pieptul are o nuanță deschisă de roz; banda neagră din zona ochilor, caracteristică sfrânciocilor este lată și se continuă și pe frunte; aripile sunt negre, cu o pată albă în zona centrală. Lungimea corpului este de 19-21 cm și are o greutate medie de 41-61 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 32-34 cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen *Lanius* - măcelar, provine din cuvântul latin *laniare* - a rupe în bucăți (cu referire comportamentul de prădător, de sfâșiere a prăzii); numele de specie provine din cuvântul latin *minor* - care înseamnă mai mic (cu referire la faptul că este mai mic decât specia similară, sfrânciocul mare).

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Distribuție

Are o distribuție largă, din Europa sudică și estică, până în centrul Asiei (lipsește în jumătatea nord vestică a Europei). Pe latitudine, este răspândit din zona mediteraneană și a Asiei Mici, până în sudul Lituaniei. În România, are o răspândire largă în toată țara, din Delta Dunării până în zona dealurilor înalte subcarpatice.

Fenologie

Specia cuibărește în România, fiind migratoare. Sosește de obicei începând cu sfârșitul lunii aprilie / începutul lunii mai și pleacă înapoi spre locurile de iernare spre sfârșitul lunii august. Specia iernează în sudul continentului African.

Habitate

Cuibărește în habitate deschise, de pajiști sau mozaicuri agricole, cu arbori; uneori cuibărește și în livezi. Preferă pentru cuibărit habitate de pajiște sau pășune cu arbori sau în aliniamente (plopi), inclusiv zăvoaie. Cuibărește frecvent în arborii de pe marginea șoselelor.

Hrană

Specie aproape exclusiv insectivoră, consumă insecte de talie mare (în special ortoptere și coleoptere). Ocazional consumă păianjeni sau alte nevertebrate. Foarte rar consumă și micromamifere sau păsări de talie mică.

Alte informații

Fiind rar la nivel european (distribuit în special în partea sud-estică a continentului), sfrânciocul cu frunte neagră este o specie de referință pentru rețeaua Natura 2000. România, datorită populației mari,

POPULAȚIE

Populația globală este puțin cunoscută, fiind estimată la 1 200 000 - 3 260 000 de indivizi. Cea europeană este estimată la 331 000 - 896 000 de perechi. În România, estimările arată o populație de aproximativ 65 000 - 130 000 de perechi cuibăritoare. Specia este clasificată ca "Risc scăzut". Tendința populațională în Europa este considerată descrescătoare, iar în perioada 1999 - 2013 specia a înregistrat un declin abrupt. În România, tendința populațională este

deocamdată necunoscută.

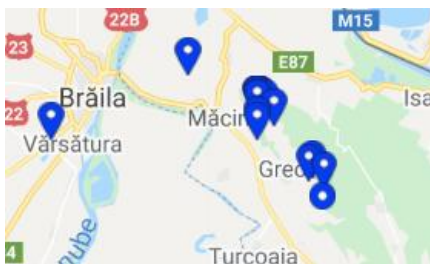
REPRODUCERE

Perioada de reproducere poate începe în luna mai, iar depunerea ouălor are loc începând cu mijlocul lunii mai. Depune de obicei 3-7 ouă, pe care le clocește femela (masculul hrănește femela). Incubarea durează 14-16 zile. Puii devin zburători la 14-19 zile. Păsările cuibăresc în general semi-colonial (uneori și izolat), câteva perechi împărțind același teritoriu. Cuiburile sunt elaborate, cu structură din plante verzi, căptușite cu materii vegetale, în special plante aromatice, lână, puf de plante etc; sunt amplasate în arbori pe ramurile laterale.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Specia cuibărește semi-colonial și are nevoie de o succesiune de arbori pentru amplasarea cuiburilor. Astfel că tăierea arborilor de pe marginile drumurilor și din pajiști/pășuni reprezintă o amenințare majoră. Un alt factor negativ semnificativ este intensificarea agriculturii cu utilizarea pe scară largă a pesticidelor - fenomen care duce la reducerea sursei de hrană și colapsul populațiilor.

Presură de grădină *Emberiza hortulana*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Presura de grădină este caracteristică zonelor deschise uscate cu vegetație puțină și pâlcuri de copaci sau tufe. Apare până la o altitudine de 2000 m în spațiul mediteranean. Ca mărime este similară ciocârliei de câmp, cu o lungime a corpului de 15-16,5 cm și o greutate de 18-30 g. Anvergura aripilor este de 23-29 cm. Se distinge de alte presuri prin penajul galben al gâtului și abdomenul cărămiziu. Ciocul și picioarele sunt roz. De aproape se poate observa cercul alb-gălbui din jurul ochiului. Ciocul este conic și robust pentru a sparge învelișul semințelor cu care se hrănește. O parte a hranei este formată și din nevertebratele pe care le prinde pe sol.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine de la cuvântul german *embritz* – presură. Numele de specie derivă din cuvântul latin *hortulanus* – de grădină.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie larg răspândită pe continentul european. Migrează în stoluri mici formate din 5-50 de exemplare. Specia are tendința de a cuibări oarecum grupat și de aceea este dificil de apreciat densitatea perechilor. Masculii se pot auzi la distanțe de 20-50 m unul de celălalt, ceea ce indică faptul că masculul apără un teritoriu relativ restrâns. În habitatele caracteristice,

densitatea estimată variază între 2-20 de perechi/km². Cuibul este construit de obicei pe sol la adăpostul tufişurilor, de către femelă, într-un interval de 2-4 zile şi este alcătuit din iarbă şi frunze. La interior este căptuşit cu rădăcini fine, păr şi pene. Uneori îşi construieşte cuibul şi în tufişuri sau arbori scunzi. Iernează în Africa, în Guinea, Nigeria, Coasta de Fildeş şi Etiopia. Longevitatea cunoscută este de cinci ani şi opt luni.

POPULATIE

Populaţia europeană este foarte mare, cuprinsă între 5200000-16000000 de perechi. A înregistrat un declin semnificativ în perioada 1970-1990. Deşi în perioada 1990-2000 în unele ţări efectivele s-au menţinut stabile, în cele mai multe ţări europene au continuat să scadă, tendinţă manifestată şi în Turcia. Numărul estimat în România este de 125000-225000 de perechi. Cele mai mari efective sunt în Turcia, Rusia şi Polonia.

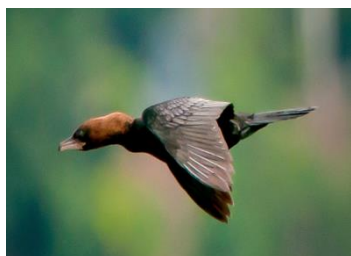
REPRODUCERE

Soseşte din cartierele de iernare în aprilie. Este o specie monogamă. Femela depune în mod obişnuit 4-5 ouă, cu o dimensiune de 20 x 15 mm şi o greutate medie de 2,5 g. Incubaţia durează 11-12 zile, fiind asigurată de către femelă. În toată această perioadă masculul o protejează. Puii sunt hrăniţi de ambii părinţi şi devin zburători după 12-13 zile. Depune o singură pontă pe an.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor, intensificarea agriculturii şi braconajul au un efect semnificativ asupra populaţiei. Păstrarea unui mozaic de habitate cu prezenţa pâlcurilor de copaci şi a arbuştilor în zonele deschise agricole contribuie la conservarea speciei. În trecut, inclusiv în sec. XX, în Franţa era considerată o delicatessă. Păsările erau capturate vii şi închise în cuşti fără lumină. Ca reacţie la întuneric, păsările mâncau aproape în permanenţă ceea ce determina îngrăşarea acestora. Ca hrană era folosit meiul. Apoi erau înecate în Armagnac (brandy) şi prăjite. Se consumau întregi, inclusiv oasele, la preţuri mari, în restaurante celebre. În Cipru acestea se pregăteau sub formă de murături cu oţet şi plante aromatice şi se păstrau în butoiaşe ce conţineau fiecare 300-400 de exemplare. Şi la începutul sec. XX, Cipru exporta anual 400-500 de

23. Cormoran pitic, *Phalacrocorax pygmeus*

DESCRIERE

În Europa este specia cea mai mică din familia cormoranilor. Are un penaj negru lucios şi este o specie acvatică. Adulţii au o lungime a corpului cuprinsă între 45-55 cm, fiind cu puţin mai

mari decât o lișiță. Anvergura aripilor variază între 75-90 cm. Proporțional cu dimensiunile corpului, coada este lungă iar ciocul scurt. Adulții au o înfățișare similară. Năpârlesc complet în toamnă, înainte de sfârșitul lunii noiembrie. Se hrănește în special cu pește și nevertebrate acvatice, scufundându-se până la câțiva metri adâncime și pentru o perioadă de până la un minut.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen *phalacrocorax* este versiunea latinizată a cuvintelor grecești *phalakros* – chel și *corax* – corb. Referința de chel se consideră că provine de la pata albă din zona capului cormoranului mare adult. Numele de specie provine din latinescul *pygmaeus* – pitic, cu referire la dimensiunile păsării comparativ cu rudele sale.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Apare în sud-estul Europei unde cuibărește în colonii (singur sau cu alte specii cum sunt cormoranul mare și stârcii) în lungul Dunării și pe lacurile și râurile interioare. Iernează în sudul ariei de cuibărit în sudul Europei, cu efective mari în Grecia, Azerbaijan și Bulgaria. Sunt excelenți scufundători, deplasându-se ușor sub apă asemeni unei „torpile”. Trăiesc în „cârduri”, și pescuiesc adesea împreună cu pelicanii. Pentru că au un penaj ce se udă ușor, pot fi observați frecvent pe arbori, stânci, grinduri, în poziții caracteristice (cu aripile desfăcute și „proptiți”, în coadă) uscându-și penajul la soare. În caz de pericol, cormoranii regurgitează hrana înghițită.

POPULAȚIE

Populația europeană a cormoranului mic este relativ mică (până la 39000 perechi) și a manifestat un declin moderat între 1970-1990. Deși în unele țări declinul a continuat și în perioada 1990-2000, în România și Azerbaijan, unde apar cele mai mari populații cuibăritoare, efectivele au rămas stabile sau au marcat o ușoară creștere. În România, cele mai mari colonii apar în Rezervația Biosferei Delta Dunării și pe culoarul inferior al Dunării.

REPRODUCERE

La sfârșit de martie și început de aprilie, perechile revin în coloniile vechi unde repară cuiburile existente (alcătuite din crengi și căptușite cu vegetație) sau construiesc cuiburi noi. Numărul cuiburilor variază pe un arbore de la câteva până la câteva zeci. Femela depune 4-6 ouă în a doua jumătate a lunii mai, dar uneori și în iunie. Dimensiunile medii ale ouălor sunt de 46,7 x 30,8 mm. La incubarea ouălor, care durează 27-30 de zile, participă ambii părinți. Puii ieșiți din ou sunt orbi, golași și neputincioși, rămânând o perioadă îndelungată la cuib. Într-o colonie mare este o forfotă permanentă generată de adulții ce aduc și pleacă după hrană, amplificată de țipetele puilor și de ploaia de găinațuri care atinge în rafale luciul apei. Atmosfera e copleșită de mirosul greu al peștilor și puilor căzuți din cuiburi și aflați în diferite stadii de putrefacție. Puii au penajul complet la 42 de zile dar rămân în colonie până la 8-10 săptămâni, perioadă în care sunt hrăniți de către părinți.

AMENINTĂRI ȘI MASURI DE CONSERVARE

Pierderea sau degradarea zonelor umede asociată cu fragmentarea sau pierderea habitatelor de cuibărit (arbori, arbuști, stuf) și hrănire, împreună cu poluarea apelor interioare, braconajul și înecarea păsărilor în plasele de pescuit constituie principalele amenințări. Implementarea Planului Național de Acțiune (elaborate de SOR/BirdLife România și WWF Programul Dunăre Carpați) este o prioritate pentru conservarea speciei în România.

24. Gâscă cu gât roșu, *Branta ruficollis*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Gâsca cu gât roșu este cea mai mică dintre speciile de gâște europene și are un penaj elegant, negru combinat cu roșu-castaniu, subliniat de dungi albe. Sexele au înfățișare similară. În zbor se observă gâtul scurt și coloritul negru complet sub aripi. Lungimea corpului este de 54-60 cm și are o greutate medie de 1400-1625 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 110-125 cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen reprezintă varianta latinizată a cuvântului anglo-saxon bernan – carbonizat (negru), cu referire la penajul parțial negru al păsării. Numele de specie provine din cuvintele latine rufus – roșietic și collum – gât, cu referire la penajul roșu al gâtului.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Distribuție

Specia cuibărește în tundra Siberiei, în zona peninsulelor Tamyr, Gydan și Yamal. Iernează în zona Mării Negre, pe coastele vestice ale acesteia, în special în România și Bulgaria. În România este întâlnită în zonele joase, în special în Bărăgan și Dobrogea, în apropierea lacurilor mari (pe care le folosește pentru înoptare).

Fenologie

Specia nu cuibărește în România, fiind prezentă la noi doar pentru iernat. Sosește începând cu luna octombrie și pleacă înapoi în teritoriile de cuibărire în martie.

Habitate

În zonele de cuibărit ocupă habitatele deschise specifice tundrei, cu iarbă și tufăriș din zonele de câmpie sau colinare, preferând zonele mai uscate din apropierea cursurilor de apă. În zonele de iernare, preferă de asemenea zonele joase, de câmpie, bogate în culturi agricole.

Hrană

În teritoriile de cuibărire se hrănește cu specii vegetale din tundra siberiană, iar în cartierele de iernare din sud-estul Europei în special cu materiale vegetale de pe culturile agricole. La început se hrănesc cu boabe de porumb rămase risipite după recoltare (când sunt disponibile) și mai apoi cu frunzele răsărite ale grâului de toamnă și ale rapiței.

Alte informații

Zboară împreună cu alte specii de gâște în șiruri dispuse în formă de "V". Atunci când stolul este format numai din gâște cu gât roșu, formația este neregulată și asemănătoare ca formă cu cea a graurilor sau ciorilor.

POPULAȚIE

Populația globală este estimată la 44 000 - 56 000 de indivizi. Numărările efectuate de-a

lungul timpului (în special în cartierele de iernare) au oferit cifre destul de fluctuante. Față de anii 1990, estimările din anii 2000 au arătat un posibil declin accentuat. Totuși, se pare că în ultimii ani estimările au arătat o creștere ușoară a populației. Per general însă, populația globală este în declin. Specia este clasificată ca "Vulnerabilă".

REPRODUCERE

Perioada de reproducere începe în luna iunie, iar depunerea ouălor are loc începând cu a doua parte a lunii. Femela depune de obicei 6-7 ouă, pe care le clocește singură, mascul apărând teritoriul. Incubarea durează 23-25 de zile. Puii devin zburători la 35-42 de zile. Păsările cuibăresc grupat, câte 5-6 perechi în relativă apropiere. Cuiburile sunt amplasate direct pe sol.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea zonelor de cuibărit prin activități de minerit, vânătoarea accidentală în teritoriile de migrație și iernare atât în locurile de înnoptare cât și în cele de hrănire, braconajul, deranjul produs de activitățile piscicole pe lacurile folosite pentru înnoptare, dezvoltarea urbană în jurul lacurilor folosite pentru înnoptare, deranjul determinat de fermierii care le alungă de pe culturile de grâu și orz de toamnă sunt principalele pericole ce afectează specia. Ca măsuri de conservare au fost elaborate Planuri Naționale de Acțiune în Bulgaria și România. Majoritatea locurilor de înnoptare se află în zone protejate și sunt dezvoltate scheme de agromediu în colaborare cu fermierii.,

Uliu cu picioare scurte *Accipiter brevipes*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Uliul cu picioare scurte este o specie caracteristică zonelor împădurite de joasă altitudine situate în apropierea unei ape. Lungimea corpului este de 30-37 cm și greutatea de 169 g pentru mascul și 215 g pentru femelă. Anvergura aripilor este cuprinsă între 63-76 cm. Masculul este albastru-gri pe spate, cu vârfurile aripilor negricioase. Femela este gri-maro, cu vârfurile aripilor negricioase. Se hrănește cu insecte, șopârle, păsări și mamifere mici.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din cuvântul latin *accipiter* – nume comun pentru păsările răpitoare. Numele de specie este compus din *brevis* – scurt și *pes* – picior, cu referire la picioarele scurte ale păsării.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în sud-estul continentului european. Atinge maturitatea sexuală în primul an de viață. Cuibărește la marginea pădurilor, în copaci. Cuibul este construit în fiecare an și

uneori ocupă cuiburi părăsite de ciori sau coțofene. Deși vânează în mod obișnuit ziua, prinde și lilieci la apusul soarelui. Migrează în stoluri mari și părăsește Europa pe la Bosfor. Iernează în Africa.

POPULATIE

Populația europeană a speciei este mică, cuprinsă între 3200-7700 de perechi. Aceasta a rămas stabilă între 1970-1990. Deși în perioada 1990-2000 populația a rămas stabilă în cea mai parte parte a teritoriului, în Rusia a înregistrat un declin moderat, ceea ce a determinat o tendință general descrescătoare. În România, populația estimată este de 60-100 de perechi. Cele mai mari efective se înregistrează în Rusia, Grecia și Turcia.

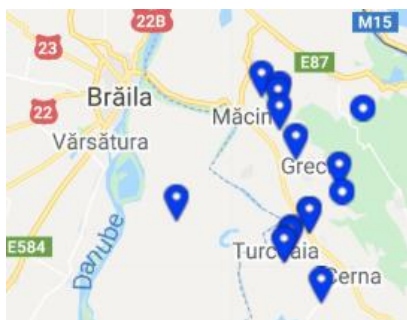
REPRODUCERE

Sosește în aprilie din cartierele de iernare. Cuibul este amplasat la o înălțime de 4-9 m. Este alcătuit din ramuri împletite și atinge 15 cm înălțime și 30 cm diametru. La interior este căptușit cu frunze. Femela depune 3-5 ouă în a doua jumătate a lunii mai sau la începutul lunii iunie, cu o dimensiune medie de 39,4 x 31,3 mm. Incubația durează 30-35 de zile și este asigurată de femelă, care este hrănită de mascul în tot acest timp. Puii devin zburători la 40-45 de zile, dar rămân dependenți de părinți câteva săptămâni în plus.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Intensificarea agriculturii și dezvoltarea activităților de agrement de-a lungul râurilor sunt principalele pericole ce afectează specia.

Șorecar mare *Buteo rufinus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Pasăre răpitoare de talie medie spre mare. Sexele au coloritul general similar, dorsal și penele acoperitoare ale aripilor fiind maroniu roșcat, remigele închise la culoare. Ventral, coloritul variază foarte mult, de la exemplare cu colorit maroniu închis complet, până la exemplare cu colorit roșcat deschis. Juvenilii au barățile ventrale dispuse vertical. Dimensiunea femelelor este ușor mai mare. Lungimea corpului este de 50 - 58 de cm și are o greutate medie de 945 - 1760 g. Anvergura aripilor este cuprinsă între 130 - 155 de cm.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen (*Buteo*) este denumirea în limba latină a șorecarilor în general, făcând referire la hrana preponderentă a acestora (în special mamifere de talie mică), iar numele de specie provine din cuvântul latin *rufus* - roșcat, cu referire la coloritul general al speciei.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Distribuție

Specia are o distribuție localizată în sudul Mediteranei, Europa de Sud-Est, Asia de Vest și Centrală. În România specia este distribuită în zonele de câmpie și dealuri joase, din Dobrogea, Câmpia Română, Câmpia de Vest și Moldova. Exemplarele care migrează iernează în zona Mediteranei, Africa și în sudul Asiei.

Fenologie

Specia cuibărește în România. Este o specie parțial migratoare în România. Unele exemplare rămân peste iarnă. În zonele mai reci (Asia centrală), populațiile sunt complet migratoare.

Habitate

Șorecarul mare este specific habitatelor stepice sau cu influență stepică. Cuibărește în zone deschise și semi-deschise, cu pajiști/pășuni și mozaicuri cu terenuri agricole. Evită zonele agricole întinse, în special zonele de monocultură, fără elemente de mozaic de peisaj. Pentru amplasarea cuibului preferă zone cu stâncărie sau cariere abandonate, pajiști/pășuni cu arbori izolați sau în pâlcuri.

Hrană

Se hrănește în special cu micromamifere (ocasional reptile, păsări de talie mică sau insecte, precum ortoptere sau coleoptere), pe care le vânează dintr-un punct înalt de observație, zburând în cercuri largi sau direct stând pe sol.

Alte informații

Specia se află în expansiune teritorială. În ultima perioadă și în România a fost înregistrată ca probabil cuibăritoare în tot mai multe locații.

POPULATIE

Populația mondială a speciei este estimată preliminar la 139 000 - 226 000 de indivizi. Cea europeană este estimată la 11 800 – 19 200 de perechi. Tendința la nivel european este crescătoare. Specia este clasificată ca "Risc scăzut".

În România, populația estimată este de 400 – 900 de perechi. Tendința populațională este de asemenea crescătoare.

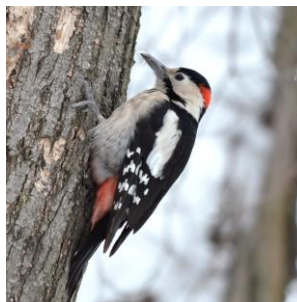
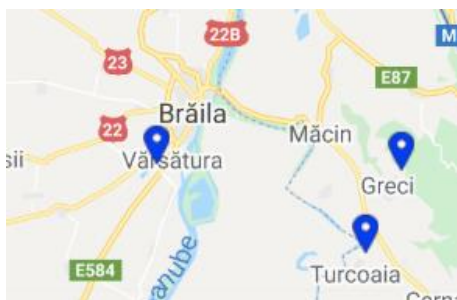
REPRODUCERE

Perioada de reproducere începe în Europa de obicei în martie - aprilie. Depunerea ouălor are loc începând cu sfârșitul lunii martie, femela depunând 2-4 ouă, pe care le clocește timp de minim 28 de zile. Puii părăsesc cuibul după 45 de zile. Perechile cuibăresc izolat. Își construiește cuibul pe stâncărie sau pe polițe în cariere, în arbori, din crengi și resturi vegetale.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Principala amenințare la adresa speciei este reducerea drastică (în special în Dobrogea) a zonelor de pajiști stepice (în detrimentul agriculturii). Alte amenințări mai sunt reprezentate de utilizarea pesticidelor în agricultură (care duc la reducerea sursei de hrană), distrugerea intenționată a cuiburilor și dezvoltarea infrastructurii de producere a energiei eoliene (impactul direct al turbinelor și indirect prin reducerea suprafeței habitatului de hrănire).

Ciocănitorea de grădină *Dendrocopos syriacus*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Ciocănițoarea de grădini este caracteristică zonelor deschise cum sunt livezile, parcurile și grădinile. Este prezentă și în păduri de foioase și conifere acolo unde trunchiurile copacilor depășesc 25 cm în diametru. Lungimea corpului este de 23-25 cm și are o greutate de 66-79 g. Anvergura aripilor este de circa 34-39 cm. Este ușor de confundat cu ciocănițoarea pestriță mare, de care se deosebește prin absența dungii negre de pe laturile gâtului până la ceafă. Penajul celor două sexe este asemănător, fiind o combinație de alb, negru și roșu. La mascul se observă și o pată roșie în partea din spate a creștetului capului. Se hrănește cu insecte, fructe și semințe fiind considerată una dintre ciocănițitorile omnivore. Dintre toate speciile de ciocănițitori se hrănește cel mai mult cu fructe și semințe. Longevitatea cunoscută este de 10 ani și nouă luni în sălbăticie.

ETIMOLOGIA DENUMIRII ȘTIINȚIFICE

Numele de gen provine din combinația cuvintelor grecești dendron – copac și kopos – a lovi, cu referire la comportamentul păsării. Numele de specie provine din cuvântul latin syriacus , cu referire la prezența sa în Siria.

LOCALIZARE ȘI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în partea centrală și de sud-est a continentului european. Este considerată mai agresivă și dominantă decât ciocănițoarea pestriță mare. Este monogamă, perechea menținându-se câțiva ani, deși sunt solitare în afara perioadei de cuibărit. În perioada de curtare se înregistrează adevărate duete ale partenerilor. Ambele sexe bat darabana. Manifestă un ritual de curtare ce include mișcări ale capului și corpului însoțite de urmăriri și răsuciri în zbor, acompaniate de sunete puternice. Ambii parteneri participă la excavarea cuibului. Cuiburile sunt localizate la înălțimi cuprinse între unu și șase metri, însă cel mai adesea sunt întâlnite la o înălțime de circa doi metri. Intrarea este rotundă și are un diametru de circa cinci centimetri. Adâncimea cuibului în interiorul copacului variază între 10 și 25 cm. În general își construiește un cuib nou în fiecare an, deși uneori poate folosi și un cuib mai vechi atunci când hrana este abundentă. Este o specie sedentară.

POPULAȚIE

Populația europeană este relativ mare și cuprinsă între 530000-1100000 de perechi. Populația a crescut între 1970-1990 și apoi s-a menținut stabilă în perioada 1990-2000, deși în unele țări cum este Turcia s-a înregistrat un declin.

REPRODUCERE

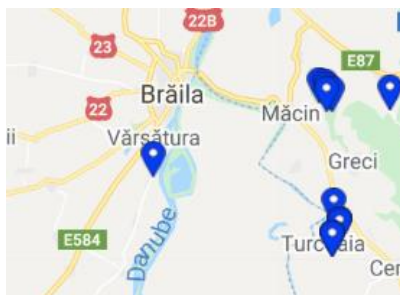
Femela depune 3-7 ouă în lunile aprilie și mai, însă cel mai adesea cinci ouă, cu o dimensiune

medie de 26 x 19 mm și o greutate medie de 5,4 g. Incubația durează în jur de 10-14 zile și este asigurată de ambii părinți. În timpul nopții este asigurată în special de către mascul. Puii sunt îngrijiți de ambii părinți și devin zburători la 23-25 de zile. Rămân în preajma părinților pentru încă aproximativ două săptămâni fiind hrăniți de ambii părinți.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Fragmentarea habitatelor și deranjul locurilor de cuibărit reprezintă principalele pericole la adresa speciei. Un management prietenos al zonelor deschise în care prezența umană favorizează cuibăritul acestei specii este necesar.

Pietrar negru *Oenanthe pleschanka*

Harta observațiilor

Sursa: Ornitodata - Baza de date online a Societății Ornitologice Române

DESCRIERE

Pietrarul negru este caracteristic zonelor aride pietroase cu puțină vegetație, falezelor înalte și cheilor stâncoase. Lungimea corpului este de 14-16,5 cm și are o greutate de 16-22 g. Anvergura aripilor este de 25-27 cm. Adulții au penajul diferit, masculul fiind colorat în alb cu negru, iar femela având capul și spatele maroniu-gri. Se hrănește cu insecte și, atunci când hrana este puțină cu fructe.

ETIMOLOGIA DENUMIRII STIINTIFICE

Numele de gen provine din oianthe – pasăre necunoscută menționată de Aristotel (384 î.Hr.-322 î.Hr.) ce apare când înflorește via (oie – vie și anthos – floare). Numele de specie provine din numele rusesc al păsării.

LOCALIZARE SI COMPORTAMENT

Este o specie prezentă în sud-estul continentului european. Petrece puțin timp pe sol. De obicei stă pe tufișuri de până la 1,5 m înălțime de unde pânzește. După ce capturează prada, se întoarce în același loc de pândă. Formează colonii mici de 2-4 perechi în timpul sezonului de cuibărit. Cuibărește în scobiturile stâncilor, sub pietre și uneori chiar în pereții clădirilor. Cuibul este căptușit cu iarbă și lână. Ierneză în Africa (Somalia și Tanzania).

POPULATIE

Populația europeană este relativ mică, cuprinsă între 32000-140000 de perechi. Populația s-a menținut stabilă între 1970-2000. Populația estimată în România este de 680-750 de perechi. Cele mai mari efective sunt în Rusia, Turcia și Azerbaijan.

REPRODUCERE

Sosește din cartierele de iernare în luna aprilie. Femela depune în mod obișnuit 4-6 ouă.

Incubația durează în jur de 13-14 zile și este asigurată de către femelă. Puii devin zburători la 13-14 zile.

AMENINTARI SI MASURI DE CONSERVARE

Degradarea habitatelor și intensificarea agriculturii sunt principalele pericole ce afectează specia. Reducerea pesticidelor folosite în agricultură și un management prietenos al zonelor caracteristice contribuie la conservarea speciei.

3.2 Analiza prezenței, posibilei prezențe sau a absenței speciilor de interes comunitar pe amplasamentul studiat (aspecte privind corelarea preferințelor și/sau cerințele ecologice și etologice cu condițiile de mediu identificate în perimetrul analizat)

În prezent, teritoriul studiat este antropizat și utilizat pentru activități agricole.

Foto terenul studiat vedere de pe dig spre Brăila

Foto a fost preluată de catre beneficiar în anul 2019

Siturile de importanță comunitară și ariile de protecție avifaunistică, sunt amplasate în vecinătatea terenului studiat, după cum urmează:

1. Față de Balta Mică a Brăilei ROSCI 0006, Balta Mică a Brăilei ROSPA 0005 și Parcul Natural Balta Mică a Brăilei l situat în partea de Sud, a o distanță de 865 m
2. Față de Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche Brațul Măcin ROSPA0040, situat în partea de Nord – Est, la o distanță de 326 m.

Foto Canalul Filipoiu

Foto Sit Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche Brațul Măcin ROSPA0040

Foto au fost preluate de catre beneficiar în anul 2019

Din analiza hărților privind observațiile efectuate de membrii SOR din Baza de date online a Societății Ornitologice Române, observații efectuate pe o perioadă de 1 an (2019-2020), a rezultat că speciile de păsări mai sus menționate, nu au fost observate pe teritoriul studiat. Acestea au fost observate pe malul stâng și drept al Brațului Măcin și malul drept al Dunării, lângă luciul apei.

Speciile de păsări răpitoare, care pot survola terenul studiat în căutarea hranei, au fost observate pe malul drept al Brațului Măcin, în dreptul localităților Măcin, Greci, Caracaliu Turcoaia, Cerna.

Suprafața de teren agricol studiată, nu reprezintă o zonă propice cuibăritului niciunei specii de păsări mari, răpitoare sau acvatice.

În cazul speciilor răpitoare, la vizita pe amplasament, s-au căutat cuiburi situate în arborii înalți, existenți în vecinătatea estică a terenului studiat și din zona de lizeră a ariei protejate, nefiind observate păsări sau cuiburi mai vechi din anii trecuți.

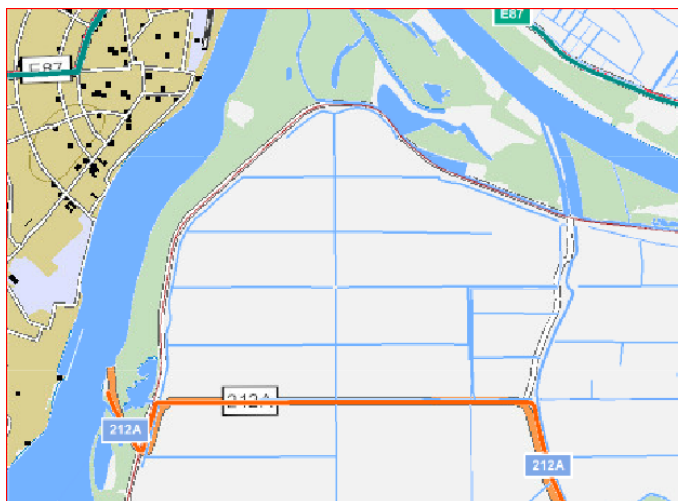
În cazul păsărilor acvatice, acestea sunt păsări coloniale, cu un pronunțat caracter gregar, și care au nevoie de habitate cu întinderi de apă și stuf, habitate care nu sunt prezente pe terenul agricol studiat, hrănindu-se exclusiv în apă cu pești sau nevertebrate acvatice, în lunca inundabilă a brațului Măcin și a Dunării.

Între limita estică a terenului studiat și siturile Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040, exista o suprafață de teren agricol delimitată de canalul Filipoiu și digul de pe malul stâng al Brațului Măcin. Această suprafață de teren poate fi considerată o zonă tampon și spațiu de hrănire pentru speciile de păsări răpitoare. Același lucru putem afirma și despre terenul situat în partea de sud, limitat de DJ 212 A și distanța de 865 m până la Balta Mică a Brăilei ROSCI 0006, Balta Mică a Brăilei ROSPA 0005 și Parcul Natural Balta Mică a Brăilei.

În ce privește speciile de mamifere iubitoare de apă (Vidra), anfibieni și reptile, pe teritoriul studiat, canalele de irigații sunt secate și nu favorizează prezența acestora pe teritoriul studiat. Vidra a fost observată pe malul drept al Brațului Măcin, în zona orașului Măcin.

În zona digurilor ce înconjoară teritoriul studiat, în partea de Est și Nord cu vegetație ierboasă scurtă și pe marginea drumurilor, poate fi întâlnit Popândăul comun (*Spermophilus citellus*). Specia are cerințe specifice de habitat, fiind prezentă în habitate caracterizate de vegetație ierboasă scundă de stepă și în habitate semi-naturale sau artificiale similare (terenuri înierbate, izlazuri, pajiști, terenuri cultivate, îndeosebi cu plante furajere perene (lucernă, trifoi), dar și în alte tipuri de culturi, grădini, livezi, chiar până la liziera pădurii, râpe, diguri, marginea drumurilor de țară).

Pentru mamiferele mici, canalele de irigație și canalul Filipoiu pot fi considerate o barieră naturală, restricționându-le accesul pe teritoriul studiat.

Pentru partea de Sud – Est, distanța de 865 m reprezintă de asemenea o zonă tampon puternic antropizată, delimitată de canal de irigație și DJ 212 A.

În ce privește specia, *Marsilea quadrifolia*, se regăsește în zone cu mlaștini oligotrofe. Specia este întâlnită în apropierea bălților, pe terenuri nisipoase. Terenul studiat, este un teren agricol pe suprafața căruia nu există bălți, terenuri nisipoase sau zone mlăștinoase.

BRAȚUL MĂCIN (ROSCI0012)

Tipuri de habitat prezente în sit și evaluarea sitului în ceea ce le privește:

Reprezentivitate: A - excelentă, B - bună, C - semnificativă, D - nesemnificativă Suprafața relativă: A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$ Starea de conservare: A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluarea globală: A - valoare excelentă, B - valoare bună, C - valoare considerabilă

Cod	Pondere	Reprezen- tativitate	Suprafață relativă	Stare de conservare	Evaluare globală	Observații
3130 - Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe cu vegetație din Littoretea uniflorae și/sau Isoeto-Nanojuncetea	0.50	B	C	B	B	Planul nu se implementează pe teritoriul ariilor protejate. Habitatele de interes comunitar care constituie obiective de protecție ale ROSCI 0012 nu vor fi influențate de implementarea planului.
62C0 - Stepe ponto-sarmatice *	3.00	B	C	B	B	
6430 - Comunități de liziera cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin	2.00	B	C	B	B	
6510 - Pajiști de altitudine joasă	1.00	B	C	B	B	
6510 - Pajiști de altitudine joasă	1.00	B	C	B	B	
92A0 - Zăvoaie cu <i>Salix albă</i> și <i>Populus albă</i>	19.41	A	B	B	A	
3140 - Ape puternic oligo-mezotrofe cu vegetație bentonică de specii de <i>Chara</i>	0.01	B	C	B	B	
6440 - Pajiști aluviale din <i>Cnidion dubii</i>	0.50	B	C	B	B	

Specii de mamifere enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C – considerabilă

Cod	Nume	Populație	Evaluarea sitului				Observații
		Residentă	Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală	
1335	<i>Spermophilus</i>	P	C	B	C	B	Habitatele acestor specii nu vor fi

Cod	Nume	Populație	Evaluarea sitului				Observații
		Residentă	Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală	
	citellus						influențate de implementarea planului.
1355	Lutra lutra	C	C	B	C	B	Pe suprafața studiată, nu există habitate specifice pentru vidre cursuri de apă sau lacuri.

Specii de amfibieni și reptile enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C – considerabilă

Cod	Nume	Populație	Evaluarea sitului				Observații
		Residentă	Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală	
1188	Bombina bombina	P	B	B	C	B	Pe suprafața studiată, nu există terenuri mlaștinoase, cursuri de apă sau lacuri. Speciile au fost identificate pe teritoriul sitului și nu vor fi influențate de implementarea planului.
1220	Emys orbicularis	P	B	B	C	B	
1993	Triturus dobrogicus	P	B	B	B	B	
1219	Testudo graeca	P	C	B	C	B	

Specii de pești enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Populație: C – specie comună, R - specie rară, V - foarte rară, P - specia este prezentă Evaluare (populație): A - $100 \geq p > 15\%$, B - $15 \geq p > 2\%$, C - $2 \geq p > 0\%$, D - nesemnificativă Evaluare (conservare): A - excelentă, B - bună, C - medie sau redusă Evaluare (izolare): A - (aproape) izolată, B - populație ne-izolată, dar la limita ariei de distribuție, C - populație ne-izolată cu o arie de răspândire extinsă Evaluare (globală): A - excelentă, B - bună, C - considerabilă

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului				Observații
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală	
			Reproducere	Iernat	Pasaj					
1149	Cobitis taenia	RC				B	B	C	B	Pe suprafața
1145	Misgurnus fossilis	C				B	A	C	A	
2522	Pelecus cultratus	P				C	B	C	B	

Cod	Nume	Populație				Evaluarea sitului				Observații
		Residentă	Migratoare			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală	
			Reproducere	Iernat	Pasaj					
1134	Rhodeus sericeus amarus	P				B	A	C	A	studiată, nu există cursuri de apă sau lacuri. Speciile de pești nu vor fi influențate de implementarea planului.
1130	Aspius aspius	P				B	B	C	B	
2511	Gobio kessleri	P				C	B	C	B	
4127	Alosa tanaica	R	R			B	B	B	B	
1157	Gymnocephalus schraetzer	RC			RC	C	B	C	B	
1146	Sabanejewia aurata	RC			RC	C	B	C	B	
1160	Zingel streber	RC			RC	C	B	B	B	
1159	Zingel zingel	RC			RC	C	B	B	B	

Specii de plante enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE

Cod	Nume	Populație	Evaluarea sitului				Observații
			Populație	Conservare	Izolare	Evaluare globală	
1428	Marsilea quadrifolia	R	C	C	B	B	Specia se găsește în interiorul sitului și nu va fi influențată de implementarea planului

Alte specii importante de floră și faună

A - Lista roșie de date naționale, B - Endemic, C - Convenții internaționale (Berna, Bonn, etc), D - Alte motive

Categorie	Cod	Denumire științifică	Populație		Observații
Plante		Echinops ritro ssp. ruthenicus	R	A	Speciile se găsesc pe teritoriul sitului și nu vor fi influențate de implementarea planului
Plante		Ornithogalum amphibolum	V	C	
Plante		Thymus zygioides	R	A	

Planul nu se implementează pe teritoriul ariei protejate. Habitatele și speciile de mamifere, plante și pești de mai sus, nu vor fi afectate de implementarea Planului.

Impactul va fi nul, iar Planul nu va avea efecte asupra speciilor în habitatul acestora.

DUNĂREA VECHĂ - BRAȚUL MĂCIN (ROSPA0040)

Analiza prezenței, posibilei prezențe sau a absenței speciilor de păsări pe amplasamentul studiat, a fost făcută în raport cu localizarea și comportamentul, habitate, hrănire, locurile de cuibărit al fiecărei specii și pentru fiecare sit în parte, folosindu-se Baza de date S.O.R. și hărțile de localizare a speciilor de păsări observate, <http://pasaridinromania.sor.ro>, după cum urmează:

Specii de păsări enumerate în anexa I la Directiva Consiliului 79/409/CEE și prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE.

Cod	Nume	Aprecierea pierderilor potențiale în urma aplicării P	Habitatul speciei în sit și potențialul efect al planului asupra sa	Populație			
				Residentă	Migratoare		
					Reproducere	Iernat	Pasaj
A021	<i>Botaurus stellaris</i>	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		12-15 p		
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		40-60 p		
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		120-140 p		
A026	<i>Egretta garzetta</i>	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		320-380 p		
A029	<i>Ardea purpurea</i>	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		30-50 p		
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				2000-4000i
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		24-24p		13200-75780i
A032	<i>Plegadis falcinellus</i>	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				240-280 i
A034	<i>Platalea leucorodia</i>	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				80-90 i
A060	<i>Aythya nyroca</i>	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		30-50 p		

Cod	Nume	Aprecierea pierderilor potențiale în urma aplicării P	Habitatul speciei în sit și potențialul efect al planului asupra sa	Populație			
				Residentă	Migratoare		
					Reproducere	Iernat	Pasaj
		nul					
A072	Pernis apivorus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				1500-3000 i
A073	Milvus migrans	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		4-5 p		
A075	Haliaeetus albicilla	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		1 p		20-30 i
A080	Circaetus gallicus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				50-100i
A081	Circus aeruginosus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		10-18p		530-1370i
A082	Circus cyaneus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				28-136 i
A083	Circus macrourus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				20 i
A084	Circus pygargus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				150-350i
A089	Aquila pomarina	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				2930-5500i
A092	Hieraaetus pennatus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				50-100i
A094	Pandion haliaetus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				20 i
A097	Falco vespertinus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		22-34 p		
A120	Porzana parva	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		30-80 p		

Cod	Nume	Aprecierea pierderilor potențiale în urma aplicării P	Habitatul speciei în sit și potențialul efect al planului asupra sa	Populație			
				Residentă	Migratoare		
					Reproducere	Iernat	Pasaj
		studiat Impactul va fi nul	habitatului acesteia				
A131	Himantopus himantopus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		24 p		
A132	Recurvirostra avosetta	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		8 p		
A133	Burhinus oedicron	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		12-20 p		
A138	Charadrius alexandrinus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		4 p		
A151	Philomachus pugnax	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				200 i
A166	Tringa glareola	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				80 i
A176	Larus melanocephalus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				40 i
A177	Larus minutus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				400 i
A193	Sterna hirundo	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				400 i
A195	Sterna albifrons	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		34 p		
A196	Chlidonias hybridus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		460-500 p		
A215	Bubo bubo	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia	2 i			
A224	Caprimulgus	Specia nu a fost	Planul nu va avea efecte		50-70 p		

Cod	Nume	Aprecierea pierderilor potențiale în urma aplicării P	Habitatul speciei în sit și potențialul efect al planului asupra sa	Populație			
				Residentă	Migratoare		
					Reproducere	Iernat	Pasaj
	europaeus	observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	asupra speciei sau a habitatului acesteia				
A229	Alcedo atthis	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		110-140 p		
A231	Coracias garrulus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		120-130 p		
A234	Picus canus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		30 p		
A236	Dryocopus martius	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		15-20 p		
A242	Melanocorypha calandra	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		300 p		
A243	Calandrella brachydactyla	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		20 p		
A246	Lullula arborea	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		300 p		
A255	Anthus campestris	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		350-400 p		
A293	Acrocephalus melanopogon	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		R		
A307	Sylvia nisoria	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		R		
A320	Ficedula parva	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				200 i
A321	Ficedula albicollis	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				200 i

Cod	Nume	Aprecierea pierderilor potențiale în urma aplicării P	Habitatul speciei în sit și potențialul efect al planului asupra sa	Populație			
				Residentă	Migratoare		
					Reproducere	Iernat	Pasaj
A338	Lanius collurio	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		400 p		
A339	Lanius minor	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		120 p		
A379	Emberiza hortulana	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		120-130 p		
A393	Phalacrocorax pygmeus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia			180 i	200 i
A396	Branta ruficollis	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia				30 i
A402	Accipiter brevipes	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		12-15 p		30 i
A403	Buteo rufinus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		8-11 p		
A429	Dendrocopos syriacus	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		70-80 p		
A533	Oenanthe pleschanka	Specia nu a fost observată în perimetrul studiat Impactul va fi nul	Planul nu va avea efecte asupra speciei sau a habitatului acesteia		60-90 p		

Din analiza datelor de mai sus, putem concluziona că, **speciile de păsări și habitatul acestora din vecinătatea amplasamentului studiat, nu vor fi afectate de realizarea obiectivelor de investiție propuse prin Planul de Amenajare a Teritoriului Intercomunal (PATIC).**

3.3. Date privind structura și dinamica populațiilor de specii afectate.

Având în vedere aspectele prezentate la secțiunea Analiza prezenței, posibilei prezențe sau a absenței speciilor de interes comunitar pe amplasamentul studiat (aspecte privind corelarea preferințelor și/sau cerințele ecologice și etologice cu condițiile de mediu

identificate în perimetrul analizat, precum și distanțele dintre situri și terenul studiat, considerăm că nici o specie de interes comunitar nu va fi afectată de implementarea planului.

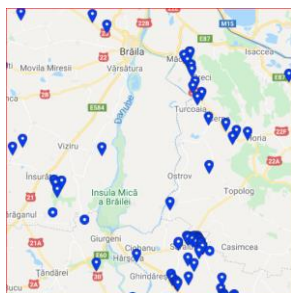
În conformitate cu fișa ariei de protecție specială avifaunistică Situl Dunărea Veche-Brațul Măcin ROSPA 0040 se prezintă informații asupra populațiilor de specii importante pentru sit, care cuibăresc, migrează sau iernează.

Situl este important **pentru populațiile cuibăritoare** ale speciilor următoare: *Coracias garrulus* *Falco vespertinus* *Aythya nyroca* *Accipiter brevipes* *Anthus campestris* *Lanius minor* *Lanius collurio* *Calandrella brachydactyla*.

Dumbrăveancă *Coracias garrulous*

Este o specie de zone deschise, largi, însorite și cu precipitații mai reduse. Cuibărește în zone de pajiști/pășuni sau mozaicuri cu culturi agricole (suprafețe reduse), cu arbori maturi cu scorbură, în care cuibărește. O găsim adesea în zone cu soluri nisipoase sau argiloase, cu rupturi sau alunecări de teren, unde solul este expus, relativ vertical, în care își poate săpa galerii.

Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

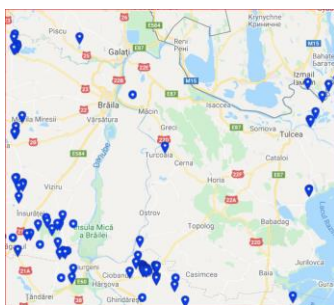

Vânturel de seară, *Falco vespertinus*

Cuibărește în special în habitate semi-deschise, precum pajiști/pășuni sau mozaicuri agricole tradiționale, cu arbori maturi, păduri de mici dimensiuni (plantații de salcâm), zăvoaie, unde sunt prezente cuiburi de corvide: colonii de cioară de semănătură sau cuiburi izolate de cioară grivă și coțofană. Pentru cuibărit, ocupă cuiburi ale acestor specii.

Se hrănește în special cu insecte (mai ales Orthoptere, precum greieri, lăcuste, cosași, dar și alte specii), pe care le vânează zburând la punct fix, la o înălțime de câțiva metri. În special în perioada de hrănire a puilor, vertebratele de talie mică pot constitui o parte foarte importantă a hranei (micromamifere, șopârle, păsări mici etc.).

Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

Rață roșie *Aythya nyroca*

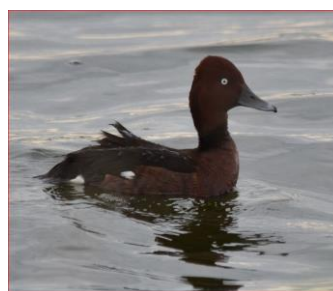
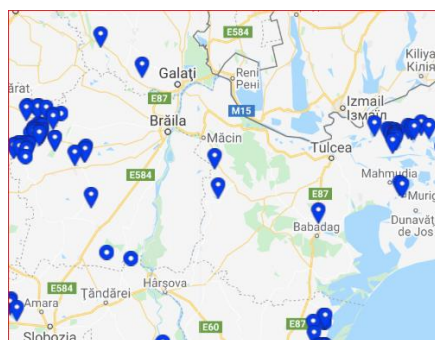
În România este prezentă în toate zonele umede mari în perioada de cuibărit, ocupând habitate acvatice întinse din zonele joase, bogate în vegetație palustră și cu maluri măloase, fiind mai abundentă în Delta Dunării și în zonele umede din lunca râurilor mari. În sezonul de toamnă se adună în numere mai mari, pe suprafețele de apă deschise, la început mult mai dispersat, iar apoi, concentrat. În perioada de iarnă rămân mai puține exemplare, majoritatea iernând în zonele mediteraniene.

Rața roșie este omnivoră, însă mare parte din dietă constă în specii vegetale (macroalge, muguri și frunze ale speciilor de plante acvatice etc.); nevertebratele acvatice constituie o bună parte din dietă în special în perioada de cuibărit (moluște, crustacee și insecte acvatice).

Alte informații

Fiind mai rară și în declin, este un taxon de interes comunitar, fiind specie țintă pentru desemnarea ariilor Natura 2000. România este una dintre țările europene de importanță majoră pentru conservarea acestei specii

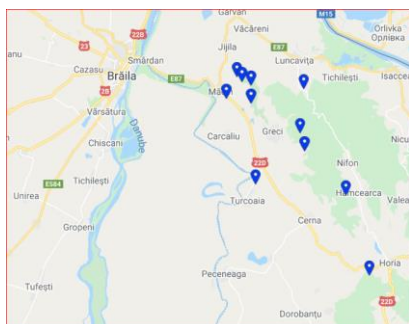
Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

Uliu cu picioare scurte *Accipiter brevipes*

Este o specie prezentă în sud-estul continentului european. Atinge maturitatea sexuală în primul an de viață. Cuibărește la marginea pădurilor, în copaci. Cuibul este construit în fiecare an și uneori ocupă cuiburi părăsite de ciori sau coțofene. Deși vânează în mod obișnuit ziua, prinde și lilieci la apusul soarelui. Migrează în stoluri mari și părăsește Europa pe la Bosfor. Iernează în Africa. Se hrănește cu insecte, șopârle, păsări și mamifere mici.

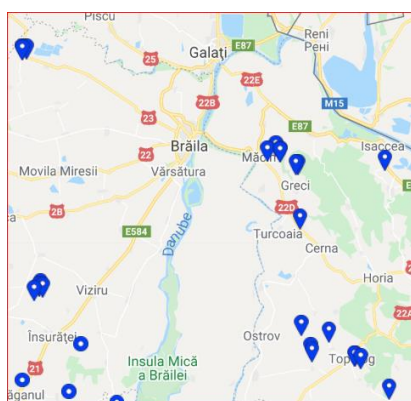
Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

Anthus campestris (Fâsa de câmp)

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european. Petrece cea mai mare parte a timpului pe sol. Similar codobaturilor, își balansează coada. Începe să cânte în aprilie și devine tăcută la începutul lui iulie. În timpul ritualului nupțial se ridică cântând până la 30 m înălțime și descrie cercuri sau zboară undulat. Este o specie teritorială și monogamă. În afara perioadei de cuibărit partenerii sunt solitari. Cuibărește pe sol, în scobituri, la adăpostul tufișurilor sau sub smocuri de iarbă. Cuibul este construit de femelă și captușit cu iarbă și lână. Iernează în Africa, în Valea Nilului.

Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

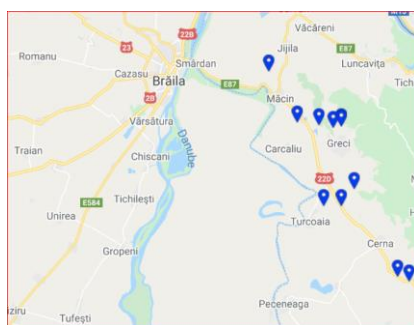
Sfrâncioc cu frunte neagră Lanius minor

Cuibărește în habitate deschise, de pajiști sau mozaicuri agricole, cu arbori; uneori cuibărește și în livezi. Preferă pentru cuibărit habitate de pajiște sau pășune cu arbori sau în aliniamente (plop), inclusiv zăvoaie. Cuibărește frecvent în arborii de pe marginea șoselelor.

Hrană

Specie aproape exclusiv insectivoră, consumă insecte de talie mare (în special ortoptere și coleoptere). Ocazional consumă păianjeni sau alte nevertebrate. Foarte rar consumă și micromamifere sau păsări de talie mică.

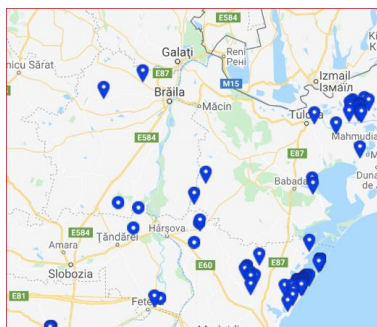
Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

Sfrâncioc roșiat Lanius collurio

Cuibărește în toate habitate deschise, de pajiști și pășuni cu tufăriș, sau mozaicuri agricole, de culturi care alternează cu habitate seminaturale, cu tufe izolate sau în aliniamente. Intră inclusiv în localități unde găsește habitate propice (terenuri virane de la periferie, parcuri, grădini etc.). Se hrănește în special cu insecte de talie mare (ortoptere, coleoptere, odonate etc) și vertebrate de talie mică (rozătoare, șopârle, broaște, păsări de talie mică). Toamna consumă și fructe mici (cireșe sălbatice, fructe de soc etc.).

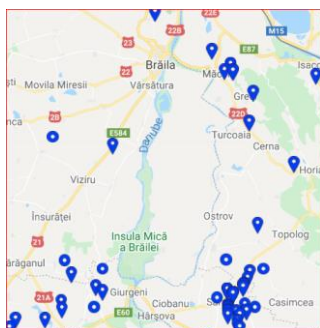
Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

Calandrella brachydactyla (Ciocârlie de stol)

Este o specie răspândită în sudul și sud-estul continentului european. Se hrănește singură sau în stoluri, căutându-și hrana pe sol. Poate rezista perioade îndelungate fără apă și folosește și apă salmastră. Masculul cântă în zbor, ridicându-se la înălțimi de 30-50 m, unde execută mișcări ondulatorii și circulare timp de 3-5 minute. Cuibul așezat în zone aride, la adăpostul unor tufișuri sau ierburi înalte, are un diametru interior de circa șase cm. Este construit de femelă într-o adâncitură a solului și este căptușit cu iarbă, pene și lână. În afara populației din Grecia care este parțial sedentară, este și migratoare. Se adună în stoluri de până la 10000 de exemplare pentru a călători împreună spre cartierele de iernare. Iernează în Africa. În zonele de iernare sunt gregare, fiind întâlnite în stoluri de sute sau mii de exemplare. A fost văzută la o altitudine maximă de 2400 m.

Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

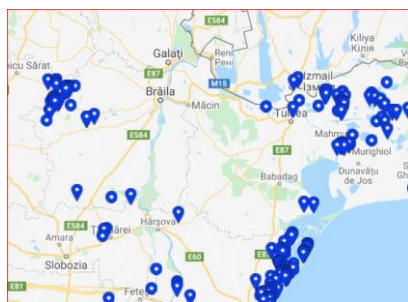

Situl este important în perioada de migrație pentru speciile: Pelecanus crispus Accipiter brevipes Branta ruficollis Pelecanus onocrotalus Phalacrocorax pygmaeus

Pelicanul creț *Pelecanus crispus*

În România cuibărește în Delta Dunării alături de pelicanul comun, dar și izolat, în colonii mici de câteva zeci de perechi, în zona sudică a Deltei Dunării și complexul lagunar Razim-Sinoe. Cel puțin o parte din exemplarele acestei specii iernează pe culoarul inferior al Dunării, însă Grecia și Turcia reprezintă cartierele de iernare cele mai importante. E mai prudent și mai sperios decât ruda sa. Se hrănește în mod similar cu pelicanul comun.

Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

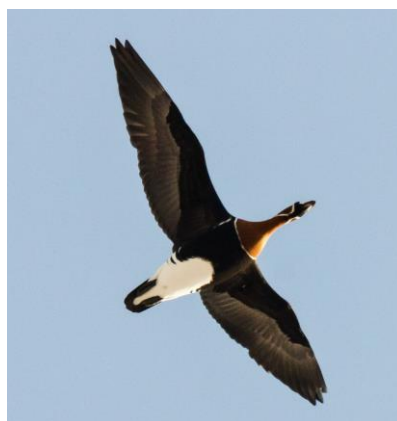
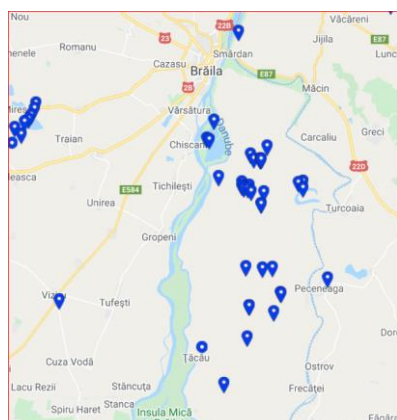

Gâscă cu gât roșu, *Branta ruficollis*

Specia nu cuibărește în România, fiind prezentă la noi doar pentru iernat. Sosește începând cu luna octombrie și pleacă înapoi în teritoriile de cuibărire în martie.

În teritoriile de cuibărire se hrănește cu specii vegetale din tundra siberiană, iar în cartierele de iernare din sud-estul Europei în special cu materiale vegetale de pe culturile agricole. La început se hrănesc cu boabe de porumb rămase risipite după recoltare (când sunt disponibile) și mai apoi cu frunzele răsărite ale grâului de toamnă și ale rapiței.

Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

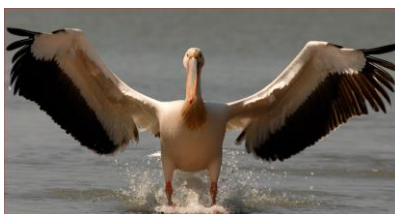
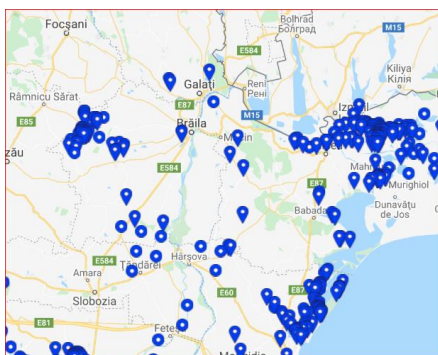

Pelican comun *Pelecanus onocrotalus*

Apare în sud-estul Europei și cuibărește în colonii, uneori împreună cu ruda sa, pelicanul creț. În Rezervația Biosferei Delta Dunării, într-o zonă izolată și inaccesibilă din partea de nord a acesteia (Lacul Hrecisca) se află cea mai mare colonie de pelican comun din Europa. Pelicanii

comuni sunt păsări care trăiesc în grupuri mari. Se hrănesc împreună și organizează „adevărate goane în cerc,, în care pelicanii așezați roată împing peștele în centrul cercului prin bătăi repetate ale aripilor, asemeni unei plase vii și mișcătoare, după care îl pescuiesc. De asemenea organizează și „goane cu flancuri larg desfăcute,, iar peștii sunt împinși în apropierea unui mal de unde sunt pescuiți în apa mică. Adesea, în special în ape mai adânci, se asociază cu cormoranii pentru a dirija și prinde peștele. Este remarcabilă ușurința cu care această pasăre mare plutește în aer în cercuri largi, folosind curenții ascensionali. Cartierele de iernare sunt localizate în Israel și pe coastele Africii. E o specie longevivă, putând trăi până la 30 de ani.

Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

Situl este important pentru iernat pentru următoarele specii: *Phalacrocorax pygmaeus* și *Anser albifrons*

Cormoran pitic, *Phalacrocorax pygmaeus*

Apare în sud-estul Europei unde cuibărește în colonii (singur sau cu alte specii cum sunt cormoranul mare și stârcii) în lungul Dunării și pe lacurile și râurile interioare. Iernează în sudul ariei de cuibărit în sudul Europei, cu efective mari în Grecia, Azerbaijan și Bulgaria. Sunt excelenți scufundători, deplasându-se ușor sub apă asemeni unei „torpile,. Trăiesc în „cârduri,, și pescuiesc adesea împreună cu pelicanii. Pentru că au un penaj ce se udă ușor, pot fi observați frecvent pe arbori, stânci, grinduri, în poziții caracteristice (cu aripile desfăcute și „proptiți,, în coadă) uscându-și penajul la soare. În caz de pericol, cormoranii regurgitează hrana înghițită.

Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

Gârlită mare, *Anser albifrons*

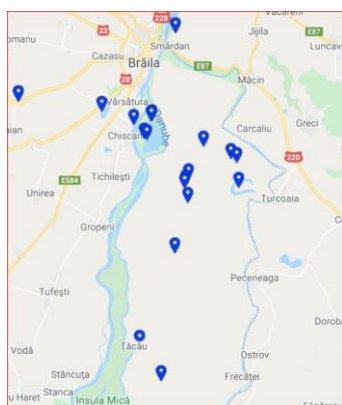
Specia nu cuibărește în România, fiind prezentă la noi doar pentru iernat. Sosește începând cu luna octombrie și pleacă înapoi în teritoriile de cuibărire în martie.

În zonele de cuibărit preferă tundra deschisă sau cu tufe de mică înălțime, cu zone mlăștinoase, cu ochiuri de apă deschise. Cuibărește atât în zona costieră, cât și în interior. În zonele de iernare, preferă de asemenea zonele joase, de câmpie, bogate în culturi agricole.

În teritoriile de cuibărire se hrănește cu specii vegetale din tundra siberiană, iar în cartierele de iernare din sud-estul Europei în special cu materiale vegetale de pe culturile agricole. La început se hrănesc cu boabe (porumb, grâu sau alte graminee) rămase după recoltare (când sunt disponibile) și mai apoi cu frunzele răsărite ale grâului, rapiței sau a altor culturi agricole de toamnă.

În perioada de iernare este o specie extrem de gregară, formând grupuri de câteva mii de indivizi (uneori zeci de mii) care se hrănesc sau înnoptează împreună.

Conform Bazei de date SOR, privind Harta observațiilor, specia nu a fost observată pe suprafața studiată.

Din hărțile mai sus prezentate, se constată ca majoritatea speciilor de păsări au fost observate pe partea stângă și dreaptă a Brașului Măcin, pe terenuri neproductive inundabile cu umiditate ridicată, și o vegetație bogată în apropierea cursului de apă.

Malul drept al Brașului Măcin în apropierea DN

Excepție fac două specii din familia Anatidae, Gâsca cu gât roșu, și Gârlița mare, care iernează în Insula Mare a Brăilei și se hrănesc pe terenuri agricole și au fost observate în număr foarte mare, 3778 indivizi, în data de 10.01.2020 din dreptul localității Vărsătura până în nordul comunei Mărașu.

Gâsca cu gât roșu

Gârlița mare

O altă specie care iernează pe teritoriul IMB este Cormoranul pitic care a fost observat pe teritoriul sitului Parcul Natural Balta Mică a Brăilei (Balta Mică a Brăilei ROSCI 0006, Balta Mică a Brăilei ROSPA 0005), 06.11.2019, în zona Chișcani, în număr de 90 de indivizi.

Migrația păsărilor

Un aspect important cu privire la avifauna unei zone este cel legat de migrația păsărilor. Speciile de pasari migratoare se pot încadra în următoarele grupe:

- oaspeți de vară,
- oaspeți de iarnă,
- specii migratoare în pasaj.

Fiecare grupă poate prezenta, de asemenea, câteva diviziuni (grupe fenologice): specii sedentare, specii parțial migratoare, specii oaspeți de vară, specii oaspeți de vară în pasaj, specii oaspeți de iarnă în pasaj.

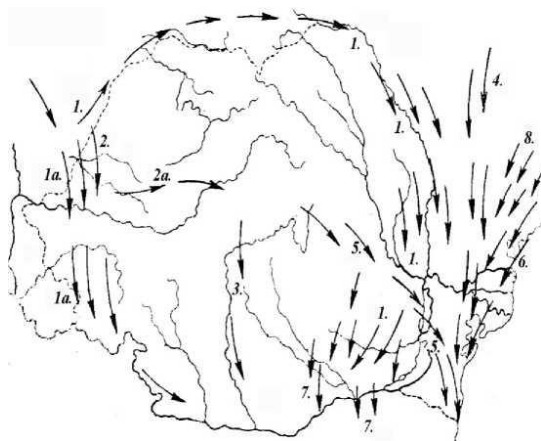
Dintre aceste tipuri fenologice, doar speciile oaspeți de vară, oaspeți de vară în pasaj și oaspeți de iarnă în pasaj intră în categoria păsărilor migratoare. Speciile parțial migratoare sunt specii sedentare care din anumite cauze efectuează deplasări pe distanțe scurte, în vederea

satisfacerii unor cerințe biologice (hrană, adăpost, reproducere). Din acest motiv ele nu pot fi încadrate în grupa păsărilor migratoare.

Zona de est a României se caracterizează prin importante căi de migrație la nivel national, cât și european. Acestea sunt orientate din direcția nord-vest, vest-nord și nord-est în front larg sau îngust, concentrându-se ca o pâlnie uriașă în Delta Dunării, de unde, pe deasupra Dobrogei și de-a lungul țărmului Mării Negre, se continuă spre Bosfor, răspândindu-se apoi din nou spre Asia și Africa.

Principalele căi de migrație ce străbat România primăvara și toamna sunt (Rudescu, 1958):

- Est-elbic, adică ramura nordică a acestui drum, ce s-a desprins la nord de Satu-Mare și la sud de Munkacs, a înconjurat Carpații prin valea Tisei, peste munții Maramureșului și s-a îndreptat înspre sud-est, pe lângă Carpații Orientali, deasupra văii Siretului și Prutului, până în Delta. Acest drum este frecventat de berze, gâște, gârlite, rațe, păsări răpitoare, și de cocori;
- Pontic, vechiul drum al lui Menzbier (1895), constatat și de Almasy (1898), apoi de Floricke (1918), în Delta, vine din nord, nord-est, aducând păsările din Europa central-nordică și Rusia vestică. Acest drum este frecventat de gâște, garlitate, rate, cocori, berze, grauri, dropii;
- Sarmatic vine din Rusia de sud-vest, până peste Bosfor, în Asia-Mică. Acest drum se poate identifica cu vechiul drum Bosfor-Suez al lui Lucanus. El este frecventat de laride, limicole, gâște, rate, cocori, pelicani, dropii și spurcaci;
- Carpatic, venind din regiunea Carpaților peste valea Ialomiței, munții Dobrogei, până la Luncavita-Ciamurlia, Jurilovca, este frecventat mai ales de păsări cântătoare și păsări răpitoare, etc.;
- Țărmul Marii Negre, o ramificație a drumului sarmatic, frecventat mai ales de laride, limicole (becatine, limoze) și pelicani;
- Calea sitarilor, venind din N-E spre S-V, în front larg, se răspândește de la Luncavița până spre pădurea Letea din Delta Dunării.

Căile de migrație a pasărilor din România (migrația de toamnă)

- 1 - ramura nordică a drumului est-elbic, frecventat și de berze;
- 1a - ramura nordică a acestui drum;
- 2 - drumul pariosio-bulgar;
- 2a - drumul berzelor prin Transilvania;
- 3 - drumul trecătorii Oltului, frecventat și de berze;
- 4 - drumul pontic;
- 5 - drumul carpatic;
- 6 - drumul sarmatic;
- 7 - drumul prepelițelor și turturelelor;
- 8 - drumul sitarilor (Rudescu 1958).

Cercetări actuale, mai profunde asupra migrației avifaunei ar reliefa marile schimbări survenite în ultimele decenii. Din aceste motive abundența speciilor de păsări migratoare a crescut în Dobrogea, cu toate că și aici s-au produs mari schimbări pe durata secolului XX, prin popularea zonelor puțin locuite, apariția de noi așezări umane, utilizarea terenurilor pentru agricultură, apariția poluării etc., lipsa unei legislații severe asupra protejării păsărilor în perioadele de migrație și de năpârlire.

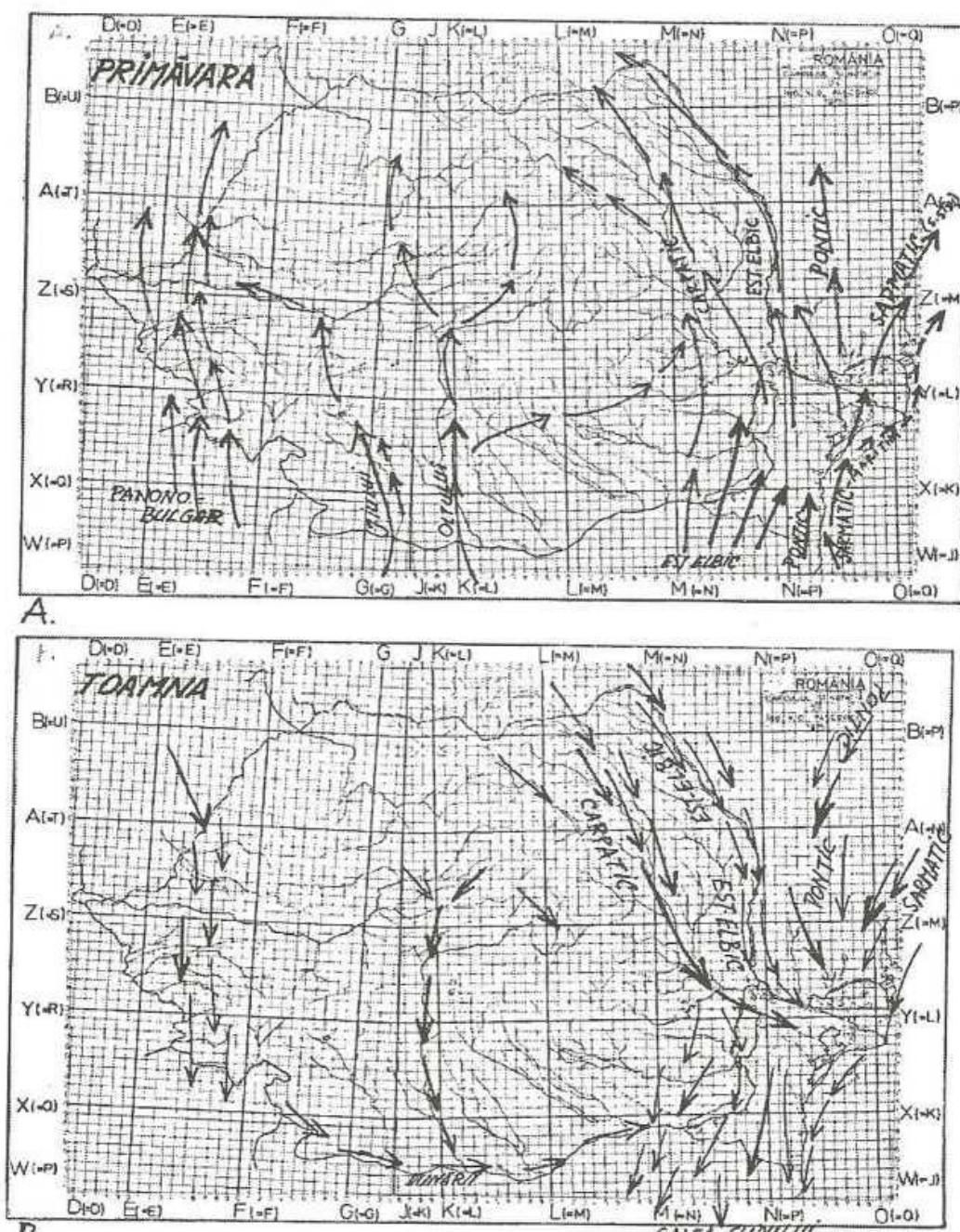
Majoritatea speciilor ce au un regim de viață acvatic sau amfibiou ocolesc Carpații. În partea de vest a Dobrogei sunt încă zone rămase din fostele bălți ale Brăilei și Ialomiței (ex. ROSPA0005 Baltă Mică a Brăilei, Parcul Natural Baltă Mică a Brăilei), care crează posibilități de odihnă și hrană. În partea de est se află Delta Dunării, Complexul Razim-Sinoe (ROSPA0031 Delta Dunării și Complexul Razim) și alte lacuri litorale.

De aceea căile de migrație venite dinspre sud, nord sau vest majoritatea se canalizează spre horstul dobrogean. Trecerile de primăvară sunt adesea rapide, fiind condiționate de condițiile meteorologice și activitatea endocrină prenuptială și uneori nuptială dacă un front a fost de lungă durată și le-a blocat trecerea spre nord. Problema esențială este aceea a hranei, a câștigului de energie necesar strabaterii distanțelor mari etc.

Indiferent de condiții, drumurile de migrație rămân aceleași, astfel că primăvara în Dobrogea și Delta se întâlnesc marile concentrări de păsări datorită polarizării aici a rutei Est-Elbice, Pontice și Sarmatice, iar de aici pleacă în evantai spre nord rutele: Est-Elbic spre NV, urmărind Prutul, Carpatic, la fel spre NV, urmărind Siretul, Pontic spre N, iar spre NE ruta Sarmatică și Sarmatică maritimă ce urmărește coastele Marii Negre (Ciochia, 1984).

Așadar, principalele rute de migrație ale păsărilor urmăresc traseul Dunării care asigură condiții optime de hrănire și înmulțire pentru speciile de avifaună.

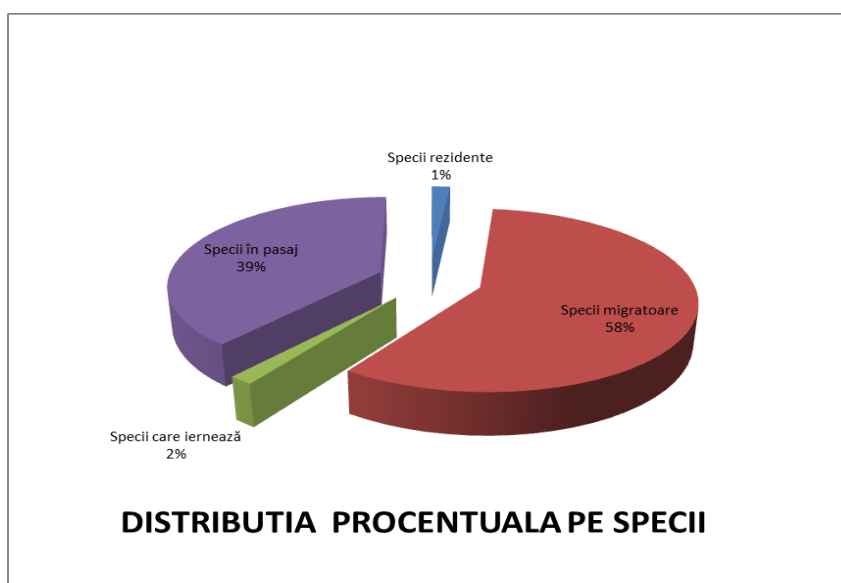
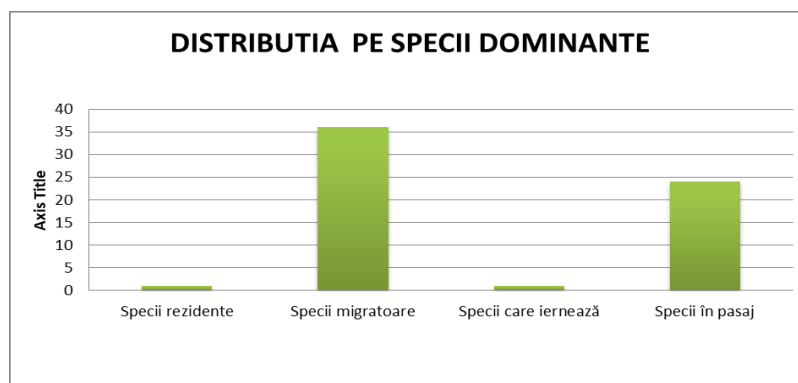
De interes pentru zona studiată este ruta: Est Elbică și Drumul Carpatic, celelalte căi de migrație (drumul pontic, sarmatic) sunt înregistrate în zona Dobrogei și litoralului Marii Negre.

Rutele de migrație care traversează România: A. Primăvara; B. Toamna (după Ciochia, 1984)

Referitor la cursul Dunării, specificăm următoarele aspecte legate de migrația păsărilor și anume: în situl Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche Brațul Măcin ROSPA0040 au fost semnalate un număr de 63 de specii de păsări din care:

Specia	Buc.
Specii rezidente	1
Specii migratoare	36
Specii care ierneză	2
Specii în pasaj	24
Total specii	63

Acest sit găzduiește efective importante ale unor specii de păsări protejate. Conform datelor avem următoarele categorii:

- a) număr de specii din anexa 1 a Directivei Pasari: 63
- b) număr de alte specii migratoare, listate în anexele Convenției asupra speciilor migratoare (Bonn): 55
- c) număr de specii periclitate la nivel global: 7

Situl este important pentru populațiile cuibăritoare ale speciilor următoare: *Coracias garrulus*, *Falco vespertinus*, *Aythya nyroca*, *Accipiter brevipes*, *Anthus campestris*, *Lanius minor*, *Lanius collurio*, *Calandrella brachydactyla*.

Situl este important în perioada de migrație pentru speciile: *Pelecanus crispus*, *Accipiter brevipes*, *Branta ruficollis*, *Pelecanus onocrotalus*, *Phalacrocorax pygmaeus*.

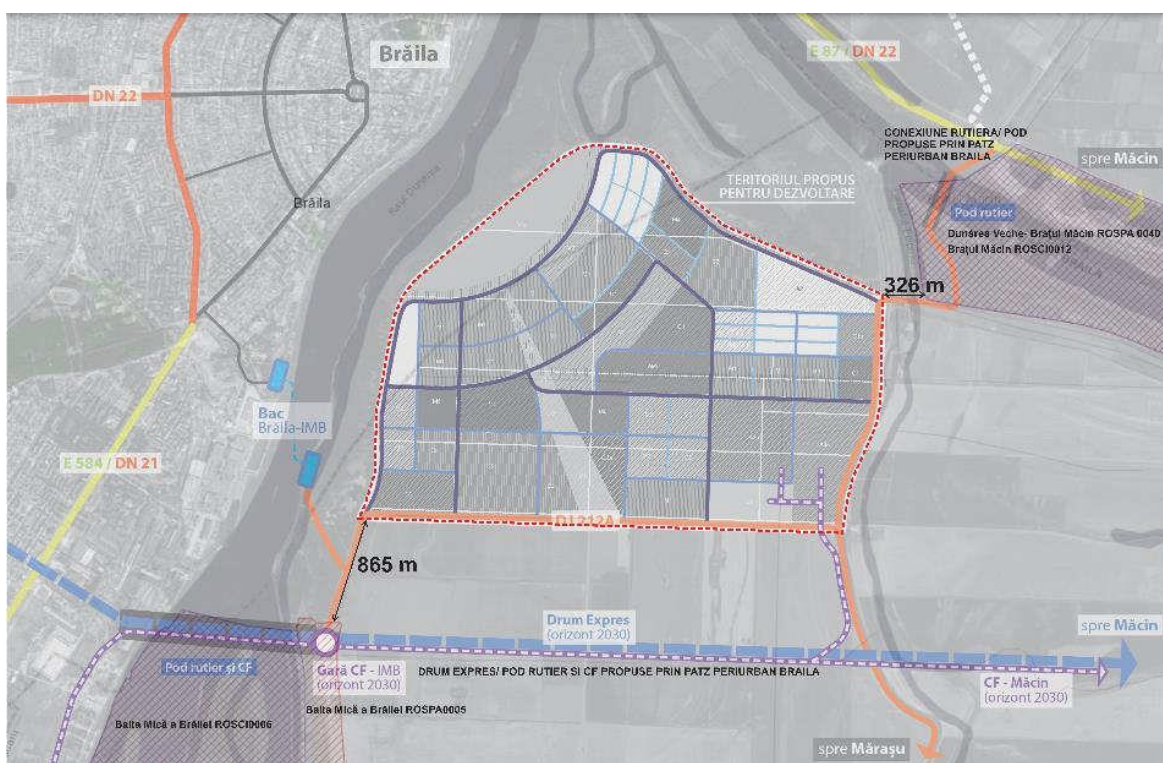
Situl este important pentru iernat pentru următoarele specii: *Phalacrocorax pygmaeus*, *Anser albifrons* și *Branta ruficollis*.

3.4. Relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ariei naturale protejate.

Integritatea unei ariei naturale protejate de interes comunitar este afectată dacă prin implementarea unui plan/proiect se reduce suprafața habitatelor și/sau numărul exemplarelor speciilor de interes comunitar, sau se ajunge la fragmentarea habitatelor de interes comunitar și sau a habitatelor specifice din punct de vedere ecologic și etologic, după caz, speciilor de interes comunitar. De asemenea, un plan sau un proiect poate afecta integritatea unui sit Natura 2000 dacă acesta induce un impact negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar sau dacă produce modificări ale dinamicii relațiilor care definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar.

Teritoriul studiat nu este situat în perimetrul niciuneia dintre ariile protejate din Insula Mare a Brăilei, însă se află în vecinătatea:

- Parcul Natural Balta Mică a Brăilei (Balta Mică a Brăilei ROSCI 0006, Balta Mică a Brăilei ROSPA 0005), la o distanță de 865 m,
- Brațul Măcin ROSCI 0012, Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040. la o distanță de 326 m.

Hartă privind relația dintre ariile naturale protejate de interes comunitar și obiectivele planului

Prin realizarea obiectivelor propuse în limita teritoriului studiat, integritatea ariilor naturale protejate din vecinătate, nu vor fi afectate, deoarece terenul studiat nu se afla pe teritoriul ariilor naturale protejate mai sus menționate.

- Nu se reduce suprafața habitatelor și/sau numărul exemplarelor speciilor de interes comunitar,
- Nu sunt fragmentate habitatele de interes comunitar și sau a habitatelor specifice din punct de vedere ecologic și etologic, după caz, speciilor de interes comunitar.
- Nu va induce un impact negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar
- Nu va produce modificări ale dinamicii relațiilor care definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar.

3.5. Obiective de conservare a ariei naturale protejate, unde au fost stabilite prin planuri de management.

Obiectivele de conservare a unei arii naturale protejate de interes comunitar au în vedere menținerea și restaurarea statutului favorabil de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar. Stabilirea obiectivelor de conservare se va face ținându-se cont de caracteristicile fiecărei arii naturale protejate de interes comunitar (reprezentativitate, suprafața relativă, populația, statutul de conservare etc.), prin planurile de management al ariilor naturale protejate de interes comunitar.

Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche-Brațul Măcin ROSPA 0040, Nu au un plan de management.

3.6. Descrierea stării actuale de conservare a ariei naturale protejate, inclusiv posibile evoluții/ schimbări care se pot produce în viitor.

Starea de conservare a unei arii naturale protejate de interes comunitar este dată de următoarele caracteristici:

- starea de conservare a speciilor pentru care a fost desemnată;
- suprafața ariei și păstrarea unor condiții optime/cerinte ecologice care să asigure sustenabilitatea și viabilitatea acestor specii pe termen lung;

Prin implementarea obiectivelor propuse prin plan în limita teritoriului studiat, apreciem că nu se vor produce reduceri de suprafață ale siturilor sau evoluții/schimbări asupra speciilor de păsări de interes conservativ comunitar pentru care, Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche-Brațul Măcin ROSPA 0040, au fost declarate.

Brațul Măcin ROSCI 0012

Situl este situat pe teritoriul județelor Brăila (44 %), Constanța (14 %) și Tulcea (44 %), aparținând în totalitate bioregiunii stepice. Suprafața sitului este de 10.235 hectare, zona cuprinzând altitudini între 0 și 94 metri deasupra nivelului mării, cu o medie de 8 de metri.

Situl prezintă importanță în primul rând pentru conservarea habitatului 92A0 Zăvoaie cu Salix alba și Populus alba, ce ocupă aproximativ 19,41 % din sit, respectiv 4 % din suprafața habitatului la nivel național. În plus acesta constituie și o importantă cale de migrație pentru păsări (fiind propus și ca SPA), precum și pentru anumite specii de pești, inclusiv sturioni.

Situl a fost desemnat pentru protecția a 8 tipuri de habitate, o specie de plante, 11 specii de pești, 4 specii de amfibieni și reptile și 2 specii de mamifere, enumerate în anexa I, respectiv anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE. Pe lângă acestea, situl mai găzduiește și alte 3 specii importante de plante.

Tipuri de habitat prezente în sit. Stare de conservare B – bună

Specii de mamifere enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE Stare de conservare B – bună

Specii de amfibieni și reptile enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE Stare de conservare B – bună

Specii de pești enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE Stare de conservare A – excelentă și B – bună

Specii de plante enumerate în anexa II la Directiva Consiliului 92/43/CEE Stare de conservare B – bună

Dunărea Veche-Brațul Măcin ROSPA 0040,

Situl este situat pe teritoriul județelor Brăila (33 %), Constanța (22 %) și Tulcea (45 %), aparținând în întregime bioregiunii stepice.

Suprafața sitului este de 18.759 hectare, zona cuprinzând altitudini între 0 și 198 metri deasupra nivelului mării, cu o medie de 17 metri.

Situl găzduiește efective importante ale unor specii de păsări protejate, fiind important pentru populațiile cuibăritoare ale speciilor următoare: *Coracias garrulus*, *Falco vespertinus*, *Aythya nyroca*, *Accipiter brevipes*, *Anthus campestris*, *Lanius minor*, *Lanius collurio* și *Calandrella brachydactyla*.

Deasemenea, situl este important în perioada de migrație pentru speciile: *Pelecanus crispus*, *Accipiter brevipes*, *Branta ruficollis*, *Pelecanus onocrotalus* și *Phalacrocorax pygmaeus*, iar în perioada de iernat pentru speciile *Phalacrocorax pygmaeus* și *Anser albifrons*.

Situl a fost desemnat pentru protecția a 58 de specii de păsări enumerate în Anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC. Pe lângă acestea, situl mai găzduiește alte 3 specii de păsări cu migrație regulată nemenționate în Anexa I a Directivei Consiliului 2009/147/EC.

Specii de păsări enumerate în anexa I la Directiva Consiliului 79/409/CEE. Stare de conservare A – excelentă, B – bună și C - medie sau redusă pentru speciile *Aquila pomarina*, *Caprimulgus europaeus* și *Alcedo atthis*

Specii de păsări cu migrație regulată nemenționate în anexa I la Directiva Consiliului 79/409/CEE Stare de conservare A – excelentă și B – bună

4. INFORMATII PRIVIND IMPACTUL DIRECT SI INDIRECT; PE TERMEN SCURT SAU LUNG

4.1. Analiza impactului generat direct si indirect, pe termen lung sau scurt a obiectivului proiectului.

Evaluarea impactului pentru planul propus s-a realizat în raport cu:

1. Obiectivele planului propus (PATIC) și a relației cu viitoarelor planuri PUG și PUZ, care vor concretiza obiectivele propuse prin PATIC, în faza de construcție și exploatare
2. Amplasamentul studiat în raport cu distanțele până la zonele de protecție învecinate, pe baza planșelor privind siturile Natura 2000 din zona de studiu
3. Prezența sau absența speciilor de interes comunitar, care ar putea fi afectate de planul propus și localizarea acestora pe baza cerințelor minime de habitat, cuibărire și hrănire și a hărților privind localizarea speciilor protejate și existente în zonă.

Toate informațiile privind prezența, efectivele, presiunile identificate la nivelul siturilor Natura 2000 din zona de studiu, au fost extrase exclusiv din Formularele Standard Natura 2000 și pe baza vizitei efectuate în teren.

http://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000/view?doc_id=ROSPA0040

http://biodiversitate.mmediu.ro/rio/natura2000/view?doc_id=ROSCI0012,

Identificarea impactului ca urmare a implementării planului

Obiectivul principal al rețelei Europene de zone protejate NATURA 2000 - desemnate pe baza Directivei Păsări respectiv Directivei Habitate - este ca aceste zone să asigure pe termen lung „**statutul de conservare favorabilă**” a speciilor pentru fiecare sit în parte care a fost desemnat.

Deși definiția exactă a termenului „*statut de conservare favorabilă*” nu este bine definit, România va trebui să raporteze periodic către Comunitatea Europeană, cu privire la îndeplinirea acestui obiectiv.

Singurul indicator obiectiv și cantitativ cu privire la statutul unei specii într-o anumită zonă este mărimea populației respectiv schimbarea mărimii populațiilor. Este deci esențial ca impactul unor investiții asupra acelor specii pentru care zona a fost desemnată ca sit Natura 2000, să fie evaluat complet prin metode științifice.

În majoritatea cazurilor impactul poate fi minimizat sau sensibil micșorat prin selectarea atentă și implementarea corectă a metodelor de diminuare a impactului.

Conform îndrumarului „Managing Natura 2000 sites : The provisions of Article 6 of the ‘Habitats’ Directive 92/43/EEC”:

Degradarea habitatelor este o degradare fizică ce afectează un habitat. Conform art. 1 pct.e). al Directivei 92/43/CEE - Directiva Habitate, statele membre trebuie să ia în considerare impactul proiectelor asupra factorilor de mediu mediului (apă, aer sol) și implicit

asupra habitatelor. Dacă aceste impacturi au ca rezultat modificarea statutului de conservare al speciilor/habitatelor într-unul mai puțin favorabil față de situația anterioară impactului, atunci se poate considera ca a avut loc o deteriorare a habitatului.

Pe lângă degradarea habitatelor, **pierderea de suprafețe de habitate naturale**, specifice din punct de vedere ecologic și etologic ale unor specii de interes comunitar, constituie o altă presiune asupra valorilor naturale de interes conservativ în spațiul european.

Disturbarea nu afectează parametrii fizici ai unui sit, aceasta afectează în mod direct speciile și de cele mai multe ori este limitată în timp (zgomot, surse de lumină, etc.).

Intensitatea, durata și frecvența elementului disturbator sunt parametrii ce trebuie luați în calcul.

În general, în perioada de execuție de lucrări de construcție în cadrul habitatelor naturale și seminaturale, este posibilă apariția unor factori perturbatori asupra faunei.

În cazul păsărilor aceste efecte se pot concretiza în tendința de retragere în zone mai îndepărtate, motivul fiind zgomotul generat de lucrările efective de construcție.

Evaluarea impactului planului asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar pentru care au fost desemnate SCI

Conform planșelor puse la dispoziție de beneficiar, Planul se va implementa pe o suprafață 744 ha de teren agricol, în vecinătatea siturilor după cum urmează:

1. Față de Brațul Măcin ROSCI 0012, Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040, la o distanță de 326 m.
2. Față de Parcul Natural Balta Mică a Brăilei (Balta Mică a Brăilei ROSCI 0006, Balta Mică a Brăilei ROSPA 0005), la o distanță de 865 m

Obiectivele planului se vor implementa strict în limita zonei de studiate.

Excepție fac următoarele două obiective, care se vor implementa în afara limitelor teritoriului analizat, dar fără a afecta siturile din vecinătate:

1. Conexiunea DJ 212A (traseul dinspre Mărașu), pe teritoriul Insulei Mari a Brăilei cu pod rutier și feroviar la sud de Brăila pe traseul viitorului drum expres, propus prin documentații de ordin superior aprobate (PATJ Brăila, PATZ Periurban Brăila), nu se va implementa pe teritoriul Ariei de protecție specială avifaunistică Balta Mică a Brăilei ROSPA0005 și nici a Sitului de importanță comunitară Balta Mică a Brăilei ROSCI0006. Conexiunea se va realiza în proximitatea sudică de teritoriul studiat.
2. Pelungirea DJ 212A către nord, spre a fi conectat direct cu DN 22B (E 87) și cu viitorul drum expres (orizont 2020), propus prin PATZ Periurban Brăila se va realiza în vecinătatea Sitului de importanță comunitară Brațul Măcin ROSCI0012 și Ariei de Protecție Avifaunistică Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040, la vest de canalul Filipoiu.

Având în vedere distanțele până la ariile protejate, gradul ridicat de adaptare la condițiile de mediu al avifaunei și al faunei terestre, considerăm că impactul asupra faunei din zona studiată este redus, în faza de construire și reversibil în faza de exploatare.

Factorul perturbator identificat în faza de construcție este zgomotul produs de utilaje și autovehiculele utilizate și nu va conduce la modificări esențiale de comportament care să afecteze ritualurile de împerechere și implicit perpetuarea speciilor.

După finalizarea amenajării obiectivelor, impactul generat asupra factorilor de mediu și implicit asupra faunei, va fi nul.

În aceste condiții integritatea ariilor naturale protejate de interes comunitar cât și ariile de protecție avifaunistică, nu vor fi afectate, din următoarele considerente:

1. Nu se reduce suprafața habitatelor și/sau numărul exemplarelor speciilor de interes comunitar,
2. Nu sunt fragmentate habitatele de interes comunitar și sau a habitatelor specifice din punct de vedere ecologic și etologic, după caz, speciilor de interes comunitar.
3. Nu va induce un impact negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariilor naturale protejate de SCI sau SPA
4. Nu va produce modificări ale dinamicii relațiilor care definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar.
5. Nu va produce schimbări fiziologice și comportamentale, ale animalelor sălbatice

Impact pe termen scurt sau lung

Se consideră că impactul pe termen scurt va apărea în fazele de construcție, respectiv dezafectare, iar impactul pe termen lung generat în perioada de operare este nul.

În faza de construcție

În faza de construire impactul produs va fi indirect, minim, caracterizat prin zgomot și vibrații, emisii de pulberi generate de activitățile de șantier, care în anumite situații pot avea un impact negativ asupra condițiilor de mediu și implicit asupra biodiversității din zona.

Impactul zgomotului depinde de tipul/numărul de echipamente și utilaje folosite pentru proiect, timpul în care aceste activități producătoare de zgomot au loc. În perioada de execuție a lucrărilor de construcții proiectate pot apărea și situații, când vor fi degajate în aer noxe specifice operațiilor de transport și sudură, operații mecanice generatoare de zgomot etc.

Zgomotele și vibrațiile care pot genera un impact negativ asupra biodiversității sunt cele produse, în special, în timpul fazei de execuție, prin activitățile de șantier. În astfel de situații, păsările, dar și alte grupe de animale, sunt influențate negativ și de obicei evită aceste zone.

Impactul direct

Acest impact se va manifesta doar în situația când prin implementarea obiectivelor propuse are loc un impact ireversibil de deteriorare a biodiversității și habitatelor.

Astfel, în ceea ce privește biodiversitatea din vecinătatea terenului studiat, nu vor avea loc reduceri de suprafețe de teren utilizate de faună pentru hrănire, odihnă și reproducere.

Impactul indirect

Acest impact se referă la modul cum biodiversitatea din zonele învecinate va fi influențată pe întreaga perioadă de construcție a obiectivelor de investiție. Astfel, un factor de stres asupra speciilor de faună, în timpul lucrărilor de construcții-montaj, îl poate avea zgomotul provenit de la utilajele de construcție (ex: autobasculante, betoniere, excavatoare, etc), însă datorită mobilității acestora vor evita aria de șantier.

Acest impact este *tranzitoriu (temporar)* deoarece o dată cu încetarea activităților de șantier biodiversitatea va reîntra în parametrii normali de existență.

În faza de exploatare, o dată cu încetarea activităților de șantier, se va intra într-o nouă fază de echilibru, iar speciile care frecventau zona vor reveni.

Având în vedere cele mai sus prezentate, consideram că impactul asupra biodiversității va fi redus spre nesemnificativ.

În faza de dezafectare. Luând în calcul posibilitatea scoaterii din funcțiune a obiectivelor de investiție se vor parcurge următoarele etape:

- dezinstalarea și dezasamblarea echipamentelor existente;
- demolarea clădirilor.

Terenul afectat se va readuce la starea inițială de folosire. La momentul închiderii obiectivelor de investiție se vor urma procedurile de mediu stabilite de legislație.

Acest impact este *tranzitoriu (temporar)* deoarece o dată cu încetarea activităților de dezinstalare și demolare, biodiversitatea va reîntra în parametrii normali de existență.

Impactul rezidual.

Studiul realizat a demonstrat că implementarea planului, *nu va avea un impact negativ semnificativ asupra speciilor de floră și faună salbatică și a habitatelor naturale* care au stat la baza protecției siturilor Natura 2000: situri de importanță comunitară și situri de protecție specială avifaunistică.

Totodată, prin prezentul studiu sunt propuse măsuri de reducere a impactului asupra biodiversității.

Prin respectarea măsurilor propuse de reducere a impactului asupra factorilor de mediu și a biodiversității în special, considerăm că nu va exista un impact rezidual în urma implementării planului și a obiectivelor de investiție propuse..

Impactul cumulativ

Atâta timp cât implementarea proiectelor propuse, se va face etapizat și numai după finalizarea obiectivelor de realizare a conexiunilor rutiere propuse prin PATZ., faptul că în zonă nu funcționează obiective care împreună cu obiectivele analizate să producă efecte sinergice, se exclude crearea unui impact cumulativ prin implementarea planului.

4.2. Analiza impactului generat în faza de construcție, de operare și de dezafectare a obiectivului proiectului.

a) Faza de construcție a obiectivelor:

Principalele surse de poluare specifice lucrărilor de construcție a clădirilor, utilităților, drumurilor, în perioada de execuție cât și datorate circulației rutiere, pot fi împărțite în patru categorii, după perioada și intensitatea poluării:

- Poluarea specifică lucrărilor de construcție a clădirilor, utilităților, drumurilor; (Se manifestă numai în perioada de execuție);
- Poluarea cronică specifică circulației rutiere, se manifestă prin emisii de noxe produse de gazele de eșapament, de uzură șoselei și a cauciucurilor, uzură autovehiculelor, zgomot etc.;
- Poluarea accidentală în cazul defecțiunilor sau avariilor conductelor de canalizare, etc.
- Poluarea accidentală datorată activităților din incinta amplasamentului;

Efectele potențiale asupra mediului, în cazul proiectului analizat, se analizează în continuare pentru fiecare factor de mediu în parte.

4.3. Factorul de mediu aer

Surse de poluare a aerului

- emisii de gaze, pulberi în suspensie și sedimentabile rezultate ca urmare a deplasării mijloacelor de transport;
- emisii de noxe provenite de la gazele de eșapament ale utilajelor și mijloacelor de transport.
- emisii de compuși organici volatili (C.O.V.) rezultate din stocarea și manipularea combustibililor (în cazul în care se vor utiliza combustibili din categoria benzinelor).

Aceste surse posibile de poluare a aerului, după perioada de amenajare a obiectivului vor fi reduse.

• pulberi în suspensie și sedimentabile rezultate ca urmare a deplasării mijloacelor de transport

În perioadele secetoase și cu temperaturi ridicate, rularea *mijloacelor de transport* pe drumurile tehnologice determină emisii de pulberi în suspensie și sedimentabile, antrenate de pe suprafață de rulare.

Aceste emisii pot fi reduse prin stropirea cu apă a drumurilor dacă este cazul, fapt care va contribui și la reducerea emisiilor fugitive de pulberi datorate acțiunii factorilor atmosferici (vânt).

• emisii de noxe provenite de la gazele de eșapament ale utilajelor și mijloacelor de transport

Mijloacele de transport auto și utilajele care vor funcționa, vor fi acționate de motoare Diesel. Se estimează că tipurile de utilaje și mijloace de transport precum și consumurile corespunzătoare vor fi cele prezentate în tabelele următoare:

Consumuri specifice de carburanți ale utilajelor

Utilaj, mijloc de transport	Consum utilaje 1/h/b u c .
Excavator 1700	17
Camion de transport cu platformă	16
Încărcător frontal Stalowa	15
Autobasculante 16 t	16
Autobetonieră	18
Tractor cu remorcă	6
Dragalina hidraulică dc șenile	17
Buldozer dc șenile	13
Macara pe pneuri	15

Factorii de emisie pentru gazele de eșapament ale motoarelor tip Diesel, prezentați de metodologia Corinair, sunt următorii:

1. Pulberi:..... 5,6 g/l
2. SOX:.....0,6 g/l
3. NOX:..... 3,8g/l

Pulberi

Debitele masice de pulberi pentru utilajele cu motoare Diesel

Utilaj, mijloc de transport	Consum utilaje 1/h	Factor de emisie g/l	DEBIT MASIC -g/h-	DEBIT MASIC CONFORM ORDINULUI 462/93
Excavator S 1700	17	5,6	95,2	500
Excavator S 1700	16	5,6	89,6	500
Camion de transport cu platforma	15	5,6	84	500
Încărcător frontal Stalowa	16	5,6	89,6	500
Autobasculante 16 t	18	5,6	100,8	500
Autobetonieră	6	5,6	33,6	500
Tractor cu remorcă	17	5,6	95,2	500
Draglină hidraulică pe senile	13	5,6	72,8	500
Buldozer pe șenile	15	5,6	84	500

Debitele masice pentru utilajele acționate de motoare Diesel NO_x

Utilaj, mijloc de transport	Consum utilaje 1/h	Factor de emisie	DEBIT MASIC g/h/buc	DEBIT MASIC CONFORM ORD. 462/93 -g/h/buc.-
Excavator S 1700	17	0,6	10,2	5000
Camion de transport cu platformă	16	0,6	9,6	5000
Încărcător frontal Stalowa	15	0,6	9	5000
Autobasculante 16 t	16	0,6	9,6	5000
Autobetonieră	18	0,6	10,8	5000
Tractor cu remorcă	6	0,6	3,6	5000
Draglina hidraulică pe șenile	17	0,6	10,2	5000
Buldozer pe șenile	13	0,6	7,8	5000
Macara pe pneuri platforma	15	0,6	9	5000

Debitele masice pentru utilajele acționate de motoare Diesel SO_x

Încărcător frontal Stalowa	15	3,8	57	5000
Autobasculante	16	3,8	60,8	5000
Autobetonieră	18	3,8	68,4	5000
Tractor cu remorcă	6	3,8	22,8	5000
Draglina hidraulică pe șenile	17	3,8	64,6	5000
Buldozer pe șenile	13	3,8	49,4	5000
Macara pe pneuri	15	3,8	57	5000

Valorile analizate pentru fiecare utilaj în parte, se situează sub valorile maxime admisibile prevăzute de Ordinal 462/1993.

• *Emisii de compuși organici volatili (C. O. V.) rezultate din stocarea și manipularea motorinei*

Stocarea și manipularea motorinei se va face numai în cisterne. Datorită faptului că motorina este un carburant puțin volatil, emisiile de C.O.V. sunt reduse și nu conțin tetraetil de plumb. Transferul motorinei din cisternă în rezervor, pentru utilajele care nu se pot deplasa la stațiile de alimentare, se va face prin intermediul pompelor acționate manual sau electric.

Prognostizarea poluării aerului

Emisiile de poluanți (gaze și pulberi) rezultate pe perioada amenajării, nu vor genera un impact semnificativ asupra calității aerului.

Emisiile de noxe rezultate din activitatea de amenajare a obiectivelor de investiții, se situează sub valorile maxime admisibile ale Ordinului 462/1993.

În aceste condiții, impactul asupra aerului se va situa în limite admise.

Cea mai nefavorabilă situație ar fi aceea în care toate utilajele sunt în funcțiune.

Acestă situație este exclusă, deoarece nu toate utilajele de mai sus vor fi în funcțiune ci doar acele necesare stabilite prin proiect în funcție de tipul și cantitățile de lucrări estimate de proiectant.

După perioada de finalizare a investiției, toate aceste noxe vor fi mult mai reduse, iar funcționarea obiectivelor de investiții nu va implica poluarea aerului.

Măsuri de diminuare a impactului

Impactul asupra aerului datorat deplasării mijloacelor de transport, se poate diminua prin stropirea cu apă a drumurilor tehnologice în perioadele în care se înregistrează temperaturi ridicate ale aerului atmosferic.

Prin efectuarea periodică a reviziilor motoarelor în atelierele specializate, se poate diminua impactul asupra aerului datorat funcționării defectuase a utilajelor și mijloacelor de transport.

Sursele de impurificare a atmosferei asociate activităților care vor avea loc în perioada de execuție în amplasamentul studiat, sunt surse libere, deschise, diseminate pe suprafețe relativ mari, având cu totul alte particularități decât sursele aferente unor activități industriale sau asemănătoare.

Că urmare, nu se poate pune problema unor instalații de captare - epurare - evacuare în atmosfera a aerului impurificat/gazelor reziduale.

Problema instalațiilor pentru captare - epurare gaze reziduale și reținerea pulberilor, se pune pentru obiectivele din amplasamentul bazei de producție și anume, pentru instalațiile de preparare a betoanelor, menționându-se că acestea nu se fabrică pe amplasament:

- referitor la emisiile de la vehiculele de transport, acestea trebuie să corespundă condițiilor tehnice prevăzute la inspecțiile tehnice care se efectuează periodic pe toată durata utilizării tuturor autovehiculelor înmatriculate în țară;
- lucrările de organizare a șantierului trebuie să fie corect concepute și executate, cu dotări moderne, care să reducă emisiile de noxe în aer, apă și pe sol; concentrarea lor într-un singur amplasament este benefică, diminuând zonele de impact și favorizând o exploatare controlată și corectă.
- pentru perioada de iarnă, parcurile de utilaje și mijloacele de transport vor fi dotate cu roboți electrici de pornire, pentru a se evita evacuarea de gaze de eșapament pe timpul unor demarări lungi sau dificile. Asemenea instalații se vor prevedea și la punctele de lucru.
- utilajele și mijloacele de transport vor fi verificate periodic în ceea ce privește nivelul de monoxid de carbon și concentrațiile de emisii în gazele de eșapament și vor fi puse în funcțiune numai după remedierea eventualelor defecțiuni. Se recomandă că la lucrări să

se folosească numai utilaje și mijloace de transport dotate cu motoare Diesel care nu produc emisii de Pb și foarte puțin monoxid de carbon.

- alimentarea cu carburanți a mijloacelor de transport să se facă în stații centralizate;
- pentru utilajele ce sunt dispersate la diferite puncte de lucru, alimentarea se poate face cu autocisterne dar în locuri situate în afară emisiilor de praf;
- procesele tehnologice care produc mult praf vor fi reduse în perioadele cu vânt puternic, sau se va urmări o umectare mai intensă a suprafețelor;
- drumurile de șantier vor fi permanent întreținute prin nivelare și stropire cu apă pentru a se reduce praful.

În ce privește vegetația arboricolă de pe marginea canalelor și a drumurilor de exploatare, aceasta va fi menținută, iar pe traseele drumurilor principale și secundare, se vor planta arbori cu rol de protecție pentru reducerea vitezei vântului și reținerea pulberilor în suspensie și sedimentabile rezultate ca urmare a deplasării mijloacelor de transport.

4.4. Factorul de mediu apă

Managementul apelor uzate

Având în vedere caracterul lucrărilor, pe amplasament nu sunt necesare surse de apă. Nu se pune problema utilizării apei în scop industrial pe parcursul execuției obiectivului.

- Nu există ape uzate de tip industrial
- Nu există ape uzate de tip menajer

Pe parcursul organizării de șantier vor fi amplasate toalete ecologice pentru personal. În vederea întreținerii corespunzătoare a acestor toalete ecologice se va încheia un contract cu un agent economic specializat și autorizat în acest sens.

Prognostizarea impactului

Având în vedere rețeaua de canale de pe amplasament, cât și nivelul pânzei freatice, există posibilitatea poluării accidentale cu carburanți și lubrifianți a apei, ca urmare a funcționării utilajelor și mijloacelor de transport folosite în timpul execuției lucrărilor.

Măsuri de diminuare a impactului

Incidentele pot fi evitate prin respectarea unor măsuri organizatorice (alimentarea cu combustibil a utilajelor în timp ce acestea staționează, se va face cu ajutorul unor recipiente metalici, reabilitările necesare ale utilajelor se vor face numai în atelierele specializate).

Depozitarea tuturor tipurilor de deșeuri se va face corespunzător, conform celor prevăzute în prezentul studiu pentru a diminua la maxim orice posibilitate de afectare a surselor de apă.

Mijloacele auto utilizate, vor corespunde din punct de vedere tehnic, fără pierderi de ului sau combustibil și se vor spăla la nevoie, doar în stații de spălare autorizate.

Se va asigura în cadrul organizării de șantier un stoc permanent de produse ecologice absorbante a produselor petroliere.

În perioada de execuție

- controlul strict al depozitării de materii și materiale;
- asigurarea scurgerii apelor de suprafață (canale);
- asigurarea stabilității lucrărilor existente în zona albiilor canalelor.

Pentru perioada de execuție, pentru organizarea de șantier, este necesar un sistem de management strict al regimului deșeurilor, astfel încât gradul de poluare să fie minim prin amenajarea unei platforme pentru păstrarea pubelelor destinate colectării și depozitării deșeurilor în vederea depozitării finale sau a reciclării.

Din situații similare, este cunoscut faptul că în perioada intermediară, între începerea lucrărilor și finalizarea lor, riscul de depuneri necontrolate a deșeurilor menajere este foarte mare.

4.5. Factorul de mediu sol

Surse de poluare a solului

Poluarea sau afectarea solului, reprezintă orice acțiune care produce dereglarea funcționării normale a solului ca suport de mediu de viață în cadrul diferitelor ecosisteme.

În timpul execuției lucrărilor propuse prin proiectele ce se vor implementa, sursele de poluare a factorului de mediu sol, sunt grupate după cum urmează:

- poluanți direcți, reprezentați în special de pierderile de produse petroliere timpul alimentării cu carburanți, a reparațiilor, a funcționării defectuoase a utilajelor, etc.; la acestea se adaugă pulberile rezultate din procesele de excavare, încărcare, transport, descărcare a pământului pentru terasamente;
 - poluanți rezultați din turnarea betoanelor;
 - poluanți ai solului prin intermediul mediilor de dispersie, în special prin sedimentarea poluanților din aer, proveniți din circulația mijloacelor de transport, funcționarea utilajelor de construcții, fabricarea betonului în situ, etc.;
 - poluanți accidentali, rezultați în urmă unor deversări accidentale la nivelul zonelor de lucru sau căilor de acces;
 - poluanți sinergici, în special asocierea SO₂ cu particule de praf. Poluanții emiși în timpul perioadei de execuție se regăsesc în marea lor majoritate în solurile din vecinătatea fronturilor de lucru și a zonelor în care se desfășoară activități în perioada de execuție. Excepție fac poluanții depuși pe suprafețele betonate.

Formele de impact identificate în perioada de execuție pot fi:

- înlăturarea stratului de sol vegetal prin lucrările de terasamente executate pentru fundații;
- pierderea caracteristicilor naturale ale stratului de sol fertil prin depozitare neadecvată a acestuia în haldele de sol rezultate din decopertări;
- înlăturarea/degradarea stratului de sol fertil în zonele unde vor fi realizate noi drumuri tehnologice, sau devieri ale actualelor căi de acces;
- deversări accidentale ale unor substanțe/compuși direct pe sol;
- depozitarea necontrolată a deșeurilor, a materialelor de construcție sau a deșeurilor tehnologice;

Măsuri de reducere a impactului asupra solului în zona studiată

Stratul de sol vegetal va fi îndepărtat cu grijă și depozitat în grămezi separate și va fi reinstalat după reumplerea săpăturii, pentru a face posibilă refacerea vegetației;

După intervențiile antropice care pot perturba mediul natural, vor fi întreprinse acțiuni de restaurare ecologică prin tehnici de inginerie de mediu (restaurări, reabilitări), inclusiv restaurarea stratului de sol vegetal.

Se interzice prepararea betoanelor pe amplasament. Acestea vor fi preparate în stațiile de betoane din apropierea amplasamentului și apoi transportate pentru punerea în operă.

Se interzice spălutul autovehiculelor de transport și a utilajelor pe amplasament. Această activitate se va efectua numai în unități specializate.

Pentru perioada de execuție vor fi prevăzute fonduri și obligația constructorului de a realiza toate măsurile de protecția mediului pentru obiectivele poluatoare sau potențial poluatoare (depozitele de materiale, organizările de șantier).

Gestionarea deșeurilor rezultate se va face conform recomandărilor;

4.6. Impactul asupra vegetației și faunei

Pe amplasamentul studiat, nu au fost identificate specii de floră sau faună de interes comunitar. Terenul propus, are folosința actuală de teren agricol, iar speciile de flora și fauna sunt cele caracteristice terenurilor agricole.

În arborii înalți și arbuștii, care crează punți de legătură cu situl de protecție avifaunistică, pot fi întâlnite specii de păsări ca Fâsa de câmp, Sfrancioc cu frunte neagră, Sfrancioc roșiatic, Ciocârlia de stol precum și specii de păsări urbanizate, cu o largă răspandire pe terenurile agricole cum sunt pițigoii, turtureaua, cioara de semănătură, stăncuța.

Că urmare a folosinței agricole actuale a terenului, impactul produs asupra faunei și vegetației terestre este nul pentru suprafața de teren analizată și propusă pentru lucrări.

Având în vedere distanțele până la zonele protejate și gradul ridicat de adaptare la condițiile de mediu al avifaunei, considerăm că impactul asupra faunei din zona studiată este redus, reversibil și nu va conduce la modificări esențiale de comportament care să afecteze ritualurile de împerechere și implicit perpetuarea speciilor.

Menținerea vegetației arboricole de pe marginea canalelor și a drumurilor de exploatare și plantarea arbori, reprezintă un factor cheie și va avea un impact pozitiv asupra speciilor de

păsări mai sus menționate, în faza de operare, planul propus, contribuind la menținerea populației de păsări.

Măsuri de protecție a florei și faunei în perioada de construcție

În faza de construcție vegetația arboricolă de pe marginea canalelor și a drumurilor de exploatare, va fi menținută.

Trebuie avut în vedere faptul că terenul studiat, în partea de Nord-Est se învecinează cu Brațul Măcin ROSCI 0012, Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040.

Realizarea pelungirii DJ 212A către nord, spre a fi conectat direct cu DN 22B (E 87) și cu viitorul drum expres (orizont 2020), propus prin PATZ Periurban Brăila, se va realiza în vecinătatea Sitului de importanță comunitară Brațul Măcin ROSCI0012 și Ariei de Protecție Avifaunistică Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040, la vest de canalul Filipoiu.

În aceste condiții trebuie avută în vedere Legea 462/2001 completată și modificată prin Legea 345/2006, art. 26, conform cărora sunt interzise:

- „a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vatămare;
- b) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație;
- c) distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și ouălor din natură;
- d) deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere sau odihnă ;
- e) recoltarea florilor și fructelor, culegerea, tăierea, dezrădăcinarea cu intenție a acestor plante în habitatele lor naturale;
- f) deținerea, transportul, comerțul sau schimburile în orice scop fără autorizații din partea autorității de mediu competente”

Aceste aspecte vor trebui prezentate tuturor muncitorilor și afișate la loc vizibil.

O altă măsură ce trebuie aplicată în faza de execuție este cea de respectare a programului de lucru. Programul de lucru se va desfășura numai pe timpul zilei.

Continuarea activității pe timpul nopții, va produce perturbarea/deranjul prin zgomot sau lumină.

4.7. Peisajul

Impactul negativ asupra peisajului apare în perioada de execuție prin prezența șantierului, din desfășurarea lucrărilor.

Pentru amenajările peisagistice se recomandă să se folosească speciile locale, pentru că vegetația nou instalată să se integreze organic prin păstrarea unei anumite legături cu vegetația înconjurătoare.

Pentru zonele de locuințe dispuse lângă Dunăre sunt propuse tipologii de locuințe lacustre, cu arhitectură tradițională/ rurală și materiale locale, care să reitereze spiritul locului și peisajul local, încurajând astfel o dezvoltare integrată mediului

Influența directă a lucrărilor analizate asupra peisajului natural este necuantificabilă deoarece nu poate fi tratată decât subiectiv. Prin urmare, sunt necesare implicațiile față de alți

factori de mediu cu care aceste lucrări intercondiționează, a căror calitate poate influența direct zona: apă, aerul, zgomotul, sănătate umană (accidente), vegetație și faună.

4.8. Mediul social și economic

În perioada de exploatare, impactul produs de amenajările propuse asupra mediului uman este benefic și important prin următoarele efecte sociale pozitive de natură obiectivă:

- dezvoltarea infrastructurii;
- crearea de noi locuri de muncă,
- dezvoltarea activităților industriale nepoluante și care nu afectează ariile naturale protejate din vecinătate
- dezvoltarea comerțului, prin care se vor valorifica produse locale,
- dezvoltarea turismului
- o mai bună valorificare și punere în valoare a peisajului natural al zonei;

4.9. Condiții culturale și etnice, patrimoniu cultural

În zona în care se dorește a se realiza investițiile propuse prin PATIC, nu au fost semnalate valori arheologice, istorice, culturale, care ar putea fi afectate. Cu toate acestea, antreprenorul va trebui să-și asume responsabilitatea că în cazul în care prin lucrările de excavații va descoperi elemente arheologice, geologice, istorice sau de altă natură, care, potențial, prezintă interes din punct de vedere al moștenirii istorice, arheologice și culturale, să întrerupă desfășurarea lucrărilor, să înștiințeze autoritățile competente în acest domeniu, spre a decide asupra valorii acestor descoperiri, a măsurilor de conservare necesare, respectiv asupra derulării în continuare a lucrărilor.

b) Faza de operare a obiectivului proiectului:

Din analiza panșei Nr. 5.1 – Scenariu de dezvoltare, se observă că,

- Zona A – Zona cu activități industriale de producție și depozitare, A1 , A3a și A3 b, sunt poziționate în partea de Sud a terenului studiat
- Subzona A2 – Parc agricol și piscicol experimental, cea mai apropiată față de aria protejată

Se constată că acestea au fost amplasate la distanță față de zona protejată, astfel încât activitățile desfășurate, în faza de funcționare, să nu producă deranjul speciilor de faună din zona protejată.

Activitățile industriale de producție și depozitare și parcul agricol și piscicol experimental, nu sunt activități poluatoare care să producă emisii în aer sau zgomot peste pragurile admise.

Pe amplasament, în faza de operare, zgomotul produs nu va depăși valoarea de 55 dB, iar față de zona protejată, datorită distanței, zgomotul resimțit va fi mult sub această valoare.

În vederea protejării păsărilor din sit, împotriva zgomotului și a luminii, în faza de funcționare, în partea de Vest a terenului se va planta o perdea forestiera de protecție, din arbori înalți, pe toată lungimea.

Această măsură va contribui la reducerea zgomotului produs, de activitățile obiectivelor propuse și a intensității luminii pe timpul nopții.

Pentru faza de execuție a fost propusă măsura de respectare a programului de lucru și menținerea arborilor și arbuștilor existenți. Programul de lucru se va desfășura numai pe timpul zilei.

Continuarea activității pe timpul nopții, va produce perturbarea/deranjul prin zgomot sau lumină.

Se consideră că impactul ce va fi generat în faza de operare a proiectului propus va fi nul.

Pentru substanțele toxice și periculoase proiectantul va prevedea următoarele măsuri:

- substanțele toxice și periculoase utilizate în tehnologia de tratare a apei vor fi îmbuteliate în recipienți etanși, înlocuirea lor realizându-se de personal autorizat.
- vor fi luate măsuri stricte de siguranță pentru stocarea și manipularea clorului, și a altor substanțe chimice folosite în procesul de potabilizare al apei brute.
- toate substanțele chimice utilizate vor fi însoțite de Fișe de securitate și vor fi gestionate corespunzător, în conformitate cu legislația națională în vigoare.
- pentru gestionarea nămolurilor de la stația de epurare există mai multe opțiuni, în funcție de încadrarea sau nu în parametrii de utilizare a nămolului pentru folosințe agricole. În funcție de rezultatele analizelor, nămolurile de la stația de epurare vor putea fi utilizate fie în agricultură, silvicultură – în cazul în care parametrii de calitate corespund utilizării în agricultură (OM 344/2004)-, fie, vor fi depozitate controlat în depozit autorizat, în cazul în care cel puțin un parametru nu va fi conform pentru utilizarea în agricultură,
- verificarea etanșeității sistemelor de canalizare/colectare ape uzate;

Un impact redus se va resimți numai în faza de execuție a lucrărilor de construcție. Măsurile propuse vor conduce la diminuarea impactului și va avea un caracter temporar și local.

În urmă analizei planului și a măsurilor luate în vederea protecției mediului și mai ales a diminuării impactului asupra factorilor de mediu, putem concluziona faptul că prin realizarea obiectivelor propuse, nu se produce un impact semnificativ asupra factorilor de mediu, și în special asupra biodiversității.

c) Faza de dezafectare a obiectivului proiectului:

Funcționarea obiectivului este nedeterminată. În eventualitatea încetării activității și dezvoltării unei alte forme de activitate, va fi necesară dezafectarea construcțiilor și a instalațiilor.

Dacă se pune problema încetării activității și schimbării destinației terenului, apare obligativitatea titularului de activitate de a analiza calitatea factorilor de mediu pe amplasament (sol, subsol, apă, freatic) pentru identificarea gradului de poluare a amplasamentului datorat activității propuse (Bilanț de Mediu).

La încetarea activității, se vor lua măsuri de protecție a factorilor de mediu.

În caz de încetare înainte de termen a activității, indiferent de motivele ce o determină operatorul va prezenta la Agenția pentru Protecția Mediului o documentație care să prevadă lucrări specifice pentru redarea în circuitul economic a suprafețelor de teren afectate în timpul desfășurării activității și va executa aceste lucrări de refacere. Se va respecta programul de monitorizare postînchidere a factorilor de mediu.

O dată cu finalizarea acestor activități încetează și impactul asupra factorilor de mediu.

4.9. Analiză impactului generat în faza de construcție, operare și dezafectarea a materialului rezidual rezultat prin implementarea proiectului.

Impactul prognozat, ținând seama de măsurile de prevenire și reducere a impactului, în condiții normale de funcționare sau avarii previzibile, este nesemnificativ fără influențe asupra calității freaticului și a apei de suprafață.

Principalul impact asupra solului în perioada de execuție este consecința ocupării temporare de terenuri pentru drumuri provizorii, platforme, baze de aprovizionare și organizări de șantier.

Prin măsurile de reducere a zgomotului propuse, zgomotul produs de utilaje și mijloacele de transport va fi redus la minim.

În zona amplasamentului, este posibilă afectarea solului din punct de vedere calitativ, prin impurificarea accidentală cu produse petroliere și uleiuri minerale de la mijloacele de transport și utilajele folosite, în cantități mici, în diverse puncte, deci impactul este nesemnificativ.

Se interzice depozitarea de materialelor de construcție și a deșeurilor în afara perimetrului organizărilor de șantier.

Se va evita amplasarea directă pe sol a materialelor de construcție și a deșeurilor, depozitarea temporară a acestora se va face doar după ce suprafețele destinate au fost impermeabilizate cu folie de polietilena.

În faza de construcție nu se vor evacua ape uzate fecaloid-menajere. Pentru toate obiectivele propuse a se executa, constructorul prin organizarea de șantier va pune la dispoziția muncitorilor WC –uri ecologice ce vor fi întreținute de unități specializate.

În incinta organizărilor de șantier trebuie să se asigure scurgerea apelor meteorice, care spală o suprafață mare, pe care pot exista diverse substanțe de la eventualele pierderi, pentru a nu se formă bălți, care în timp se pot infiltra în subteran, poluând solul și stratul freatic.

Stratul de sol vegetal va fi îndepărtat cu grijă, depozitat în grămezi separate și va fi reinstalat după reumplerea săpăturii;

Se interzice prepararea betoanelor pe amplasament. Acestea vor fi preparate în stațiile de betoane din apropierea amplasamentului și apoi transportate pentru punerea în operă.

Se interzice spălutul autovehiculelor de transport și a utilajelor pe amplasament. Aceasta activitate se va efectua numai în unități specializate.

Nu se prognozează manifestarea vreunui impact negativ semnificativ asupra structurii geologice a regiunii ca urmare a amenajărilor și nici nu se prevede manifestarea altor fenomene care să afecteze structura geomorfologică a zonei.

Nu se prevăd situații de viitor în care structura orizonturilor profunde de sol sau geologia regiunii, ar putea fi afectate de activitate. Se poate vorbi de o afectare minoră a structurii locale a subsolului datorată modificării sarcinilor și tensiunilor generate ca urmare a modificării masei existente la suprafața solului, precum și vibrațiilor propagate ca urmare a executării lucrărilor de construcții.

În timpul execuției se va simți o creștere nesemnificativă a nivelului poluanților prin pulberi în suspensie și sedimentabile datorită volumului ridicat al mijloacelor auto dar și a prafului la manipularea materialelor, care are un impact negativ nesemnificativ și se vor lua măsuri de atenuarea a acestora.

În scopul reținerii pulberilor în suspensie și sedimentabile rezultate ca urmare a deplasării mijloacelor de transport, vegetația arboricolă de pe marginea canalelor și a drumurilor de exploatare, aceasta va fi menținută.

Lucrările de amenajare a terenului și construcție a căilor de acces etc, presupun deranjarea orizonturilor de sol, acționandu-se în mod direct asupra structurii, texturii, porozității și a altor caracteristici naturale ale acestuia.

Per total activitate impactul asupra factorilor de mediu este nesemnificativ datorită măsurilor de reducere a impactului.

Impactul asupra aerului se resimte doar în faza de construire a obiectivelor, în faza de funcționare a obiectivelor propuse impactul este minim, nesemnificativ. Trebuie avut în vedere și gradul ridicat de epurare naturală a aerului datorită existenței arborilor și arbuștilor existenți pe marginea canalelor și a drumurilor, precum și a pădurii ce înconjoară amplasamentul în formă de potcoavă, de la Est – Nord - Vest.

Dat fiind specificul activității, nu există posibilitatea contaminării mediului cu germeni patogeni sau apariția vreunui impact de această natură. Lucrările se desfășoră pe un teren agricol, într-o zonă nelocuită.

O categorie aparte o constituie zgomotul și vibrațiile în comunitatea umană și mai ales în zonele industriale. De asemenea, vibrațiile care se propagă în materiale provoacă dezagregări având în primul rând un efect distructiv. Având în vedere cele prezentate anterior, obiectivele propuse nu se încadrează într-o zonă sensibilă din punct de vedere socio-uman.

Zgomote și vibrații se înregistrează doar în faza de construcții și mai puțin spre redus, în perioada funcționării obiectivelor. În perioada de realizare a fazelor investiției, "media de zgomot" va fi cea specifică zonelor industriale. Principalele surse de zgomot în zona sunt reprezentate de utilajele folosite în execuție (excavatoare, camioane, tractoare pe senile, etc).

Viteza de deplasare a autovehiculelor va fi marcată prin indicatoare rutiere, respectându-se limita maximă de viteză impusă.

4.10. Analiză impactului cumulativ prin implementarea proiectului.

În vederea reducerii impactului asupra mediului, implementarea proiectelor propuse, se va face etapizat și numai după finalizarea obiectivelor de realizare a conexiunilor rutiere propuse prin PATZ. De remarcat că în zonă nu funcționează obiective care împreună cu obiectivele analizate să producă efecte sinergice.

În concluzie se exclude crearea unui impact cumulativ prin implementarea planului.

Problemele de mediu care pot apărea la execuția lucrărilor proiectate sunt prezentate în tabelul următor.

Nivelul de impact asupra mediului este evaluat prin intermediul a cinci abrevieri și a fost considerat la nivelul tuturor obiectivelor propuse.

S - semnificativ;

M - moderat („mai puțin important/mai puțin însemnat”);

R - redus („nu este important/neînsemnat”);

P - pozitiv - proiectul va îmbunătăți calitatea mediului sau va avea alte efecte pozitive asupra societății;

NA - nu se aplică

Nr. crt.	Problema de mediu	Faza de execuție					Faza de exploatare				
		S	M	R	P	NA	S	M	R	P	NA
1.	Calitatea apei			•						•	
2.	Geologic			•						•	
3.	Fauna			•					•		
4.	Viața acvatică					•					•
5.	Utilizarea terenului		•							•	
6.	Aspecte economice				•					•	
7.	Climat					•					•
8.	Vegetație					•				•	
9.	Peisaje (impact vizual)			•						•	
10.	Calitatea aerului			•						•	
11.	Zgomot			•					•		
12.	Păduri					•					•
13.	Rezervații naturale			•						•	
14.	Zone umede			•						•	
15.	Populație				•					•	
16.	Arheologie					•					•
17.	Cultură și istorie					•					•
18.	TOTAL	0	1	8	2	6	0	0	2	10	5

4.11. Problemele importante de mediu

După cum se poate observă, impactul negativ asupra mediului se manifestă în faza de execuție și la o intensitate “redușă” asupra unor componente ale mediului. În faza de exploatare, efectele reduse, nesemnificative și pozitive sunt predominante.

Tabelul următor prezintă problemele de mediu care vor fi luate în considerare în măsurile de atenuare propuse.

Problemele de mediu care au fost evaluate cu impact redus sunt scoase în evidență prin măsurile propuse de atenuare a riscurilor.

CJ Brăila și comuna Mărașu sunt responsabile de implementarea măsurilor de atenuare.

O atenție specială se va acorda măsurilor de avertizare și intervenție de urgență în caz de poluări accidentale. Un plan de acțiune special trebuie să fie realizat. Acest plan de acțiune cuprinde măsurile care trebuie luate pentru a preveni sau combate poluarea accidentală a apei.

Faza	Problema	Măsură de atenuare	Responsabilitate instituțională	
			Execuție	Exploatare
Execuție	Zgomot de la echipamente și vehicule	Restricții la orele de lucru, numai program de zi, amortizoare pentru echipamente, furnizarea de informații pentru public pt. respectarea SR 10009/1998	Constructor	C.J. Brăila și comuna Mărașu
	Praf	Excavații supravegheate, acoperirea camioanelor care transporta material de umplutură pentru a se respectă SR 12574/1998 și OM 592/2002	Constructor	
	Mirosuri	Identificarea surselor punctiforme și selectarea / solicitarea unor dispozitive de oprire a mirosurilor, în proiect și în procedurile de exploatare, reducerea expunerii prin utilizarea unor containere acoperite pentru stocare și transport	Constructor	

	Manevrarea materialului excavat și a pierderilor de sol adiacent cursului de apă și sedimentelor; Legea Apelor 107/1996 nu permite depozitarea deșeurilor în lunca	Refolosirea pe șantier pe cât posibil, a materialului excavat eliminarea excavațiilor în exces ; pomparea pentru a ține sub control intruziunea apelor subterane, controlul scurgerilor; Legea Apelor 107/1996	Constructor	
	Acces blocat la proprietăți adiacente	Furnizarea de informații către public; asigurarea accesului temporar.	Constructor	
	Impact vizual	Finalizarea construcției în timpul alocat prin proiect; păstrarea șantierului cât mai organizat cu putință.	Constructor	
	Securitatea, sănătatea și siguranța muncitorilor și a publicului	Asigurarea de planuri pentru managementul traficului; solicitarea de împrejurimi și paznici; semn de avertizare; folosirea procedurilor și echipamentelor de protecție corespunzătoare.	Constructor	
	Poluarea cursurilor de apă	Interzicerea aruncării oricărui fel de material de construcții în apă	Constructor	
	Mediul înconjurător	Monitorizarea lucrărilor și a calității mediului		C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu APM
Exploatare	Impactul vizual al facilităților	Specificarea amenajărilor arhitecturale și o bună proiectare; alegerea unor materiale care se armonizează cu împrejurimile; utilizarea de elemente naturale pentru a ecrană (ascunde); păstrarea construcțiilor în stare bună de reparație și organizate.		C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu
	Poluarea în urma descărcării apelor uzate	Colectarea corespunzătoare, epurare; asigurarea unor servicii în paralel acolo unde este nevoie pentru a se respecta NTPA 001		C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu APM

	Peisaje și fauna	Realizarea spațiilor verzi	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu APM și GM
--	------------------	----------------------------	---

4.12 Plan de atenuare

În tabelul următor este prezentat Planul de management al mediului pentru lucrările proiectate, faza de construcție.

<i>Nr. crt</i>	<i>Acțiune</i>	<i>Instituția responsabilă</i>	<i>Pregătirea necesară</i>
1.	Utilizarea forței de muncă locală	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu	Informarea antreprenorilor în legătură cu această cerință
2.	Programul de lucru numai pe timpul zilei, amortizoare echipamente, informarea publicului	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu	Program de informare în faza de pregătire asantierului
3.	Excavații controlate, acoperirea camioanelor care transporta material solid pentru umplutură	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu	Caietul de sarcini
4.	Identificarea surselor punctiforme solicitarea adoptării unor măsuri (faza de proiectare) de reducere a acestora (containere acoperite pentru depozitare și transport)	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu APM	Caietul de sarcini
5.	Supravegherea zonei și limitarea la maxim a perturbărilor produse de construcții	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu APM, GM	Caietul de sarcini
6.	Colectare corespunzătoare, transport și depozitare a deșeurilor; asigurarea unor servicii în paralel	APM GM	Caietul de sarcini; privind manipularea și depozitarea deșeurilor în faza de proiect
7.	Eliminarea excavațiilor în exces	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu APM, GM	Caietul de sarcini
8.	Furnizarea de informații către public, asigurarea accesului temporar, coordonarea cu furnizorii locali de servicii; furnizarea de servicii paralele	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu APM	Caietul de sarcini; Informarea furnizorilor de servicii
9.	Finalizarea construcției în timpul specificat de către proiectant; păstrarea cât mai organizată și curată a șantierului	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu GM	Caietul de sarcini

10.	Asigurarea de planuri pentru managementul; împrejmuirea și asigurarea pazei; semnalizarea lucrărilor în curs de execuție; folosirea procedurilor și echipamentelor de protecție corespunzătoare	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu APM, GM	Caietul de sarcini
11.	Interzicerea descărcării oricăror deșeuri de construcții sau menajere în emisar	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu APM, GM	Caietul de sarcini
12.	Monitorizarea calității lucrărilor și a mediului	C.J. C.J. Brăila și comuna Mărașu APM, GM	Caietul de sarcini

5. INFORMAȚII PRIVIND ANUMIȚI INDICATORI CHEIE CUANTIFICABILI

5.1.Procentul din suprafață habitatului care va fi pierdută.

Având în vedere că teritoriul studiat nu se află pe teritoriul niciunei arii protejate din zona studiată, implementarea planului nu va conduce la pierderi de suprafață a habitatelor.

5.2. Procentul ce va fi pierdut din suprafață habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere ale speciilor.

Planul propus nu va reduce suprafața habitatelor folosite pentru necesitățile de hrană, odihnă și reproducere ale speciilor.

5.3.Fragmentarea habitatelor de interes comunitar.

Planul propus nu va fragmenta habitatele de interes comunitar.

5.4.Durata sau persistența fragmentării habitatelor.

Nu este cazul.

5.5. Durata sau persistența perturbării speciilor de interes comunitar, distanță față de aria naturală protejată de interes comunitar.

Zgomotul este factorul principal care contribuie la perturbarea sau deranjul speciilor de păsări din vecinătatea terenului studiat.

Zgomotul se va manifesta numai în timpul perioadei de construcție și nu va induce efecte adverse, deoarece operațiile durează un timp scurt și se desfășoară numai pe timpul zilei.

Tipul efectului	Primar	Secundar	Comentarii
Auditoriu	Pierderea auzului	Schimbări ale relației pradă - prădător	Efectele audirii sunt asociate unor nivele foarte ridicate de zgomot (peste 85 dB). <i>În cazul prezenței investiții zgomotul nu atinge aceste nivele. Maximul atins se încadrează în jurul valorii de 65 dB, acesta fiind limitată în timp (doar în anumite faze ale construcției obiectivelor). În timpul funcționării valoarea zgomotului se va situa cu mult sub limita admisă.</i>
	Schimbarea anumitor praguri de funcționare	Împiedicarea împerecherii Reducerea activității	
Fiziologic	Stres	Reducerea capacității reproductive	Schimbările fiziologice și comportamentale, ale animalelor sălbatice sunt foarte des asociate cu stresul. Aceste schimbări intervin dacă perioada de expunere a animalului la zgomot este mare, și dacă expunerea este permanentă.
	Schimbări hormonale	Reducerea activității	<i>În cazul prezentei investiții perioada care ridică probleme în acest sens este cea de construcție a obiectivelor. Ținând cont de distanța dintre limita amplasamentului și zona protejată și faptul că perioada de execuție este relativ scurtă în comparație cu cea care ar putea induce schimbări comportamentale ireversibile, nu se pune problema schimbărilor fiziologice și comportamentale.</i>
	Schimbări metabolice	Scăderea sistemului imunitar	
Comportamental	Schimbări comportamentale	Schimbări ale relației pradă -prădător Reproducerea populației	<i>Nu va fi afectată suprafața ariilor protejate și deci nici relația pradă prădător</i>

		Migrări și pierderi de Habitat împiedicarea împerecherii.	<i>Distanța la care se află cea mai apropiată arie protejată este de 326 m și nu se pune problema pierderii de habitat, sau împiedicarea împerecherii</i> <i>Perioada de timp a lucrărilor de amenajare, este relativ scurtă, timp în care se vor respecta toate măsurile de diminuare a impactului. În timpul funcționării, zgomotul produs nu va depăși valoarea de 55 dB.</i>
--	--	---	--

Distanțele față de ariile naturale protejate sunt următoarele:

- Față de Parcul Natural Baltă Mică a Brăilei, (Baltă Mică a Brăilei ROSCI0006, Baltă Mică a Brăilei ROSPA0005), la o distanță de 865 m
- Față de Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040 la o distanță de 326 m.

5.6. Schimbări în denistatea populațiilor (nr. indivizi/suprafață).

Planul propus, nu va produce schimbări în densitatea populațiilor sau a numărului de indivizi.

5.7. Scară de timp pentru înlocuirea speciilor/habitatelor afectate de implementarea proiectului.

Nu este cazul.

5.8. Indicatorii chimici cheie care pot determina modificări legate de resursele de apă sau alte resurse naturale, care pot determina modificările funcțiilor ecologice ale unei arii naturale protejate.

Nu este cazul. Aceste aspecte au fost prezentate și descrise anterior la cap. 2.7 și 2.8.

5.9. Măsuri de diminuare a impactului

Pe lângă măsurile propuse anterior, se propun măsuri cu caracter general. Măsurile punctuale de reducere a impactului, vor fi descrise în studiile de evaluare a impactului pentru fiecare proiect al fiecărei investiții în parte.

- se vor respecta planurile de execuție și organizare internă;
- terenul studiat nu este inclus într-o arie de protecție SCI sau SPA, însă, în vederea reducerii gradului de disturbare al speciilor de păsări de interes comunitar potențial prezente în zona vizată de plan, (zona de nord-est a terenului situată în vecinătatea Brațul Măcin ROSCI 0012, Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040), recomandăm că lucrările de conexiune a DJ 212 A cu E 87/DN 22, să se desfășoare în afara perioadei de cuibărire a speciilor de păsări (perioada cuprinsă în intervalul începutul lunii mai - sfârșitul lunii iunie);
- constructorul se va obliga să folosească numai utilaje silențioase pentru a evita disturbarea unor specii de interes comunitar prezente în zonă;
- interdicția prevăzută în memoriul tehnic și în caietele de sarcini pentru antreprenor de a folosi pentru lucrări în albie sau pe mal ale canalelor de irigații, utilaje cu pierderi de ulei motor sau de combustibil;
- în ceea ce privește gestionarea deșeurilor menajere, acestea vor fi depozitate în europubele, că apoi să fie duse la stația de transfer cea mai apropiată, prin grijă antreprenorului;
- organizarea de șantier se va realiza în incinta terenului studiat și va ocupa suprafețele strict necesare;
- programul de lucru se va desfășura numai pe timpul zilei.
- nu se va interveni asupra vegetației din vecinătatea ariilor protejate sau a zonelor destinate planului.
- deșeurile vor fi permanent îndepărtate pentru că speciile de faună să nu fie atrase de posibile surse de hrană oferite de acestea (ex. deșeuri menajere);
- în eventualitatea că în timpul realizării lucrărilor se constată prezența unor exemplare de amfibieni sau reptile în frontul de lucru, pentru diminuarea impactului asupra acestora se recomandă colectarea indivizilor de pe amplasament și relocarea în habitate potrivite, departe de sursele de impact produs în perioada de execuție a lucrărilor;
- amplasarea echipamentelor de lucru în zone strict delimitate;
- evitarea introducerii speciilor alohtone; se vor prefera speciile native de arbori, arbuști și specii erbacee;
- se va interzice rănirea, braconarea, colectarea și utilizarea de orice fel a resurselor naturale: plante, lemn, ouă și pui de păsări etc.

Pentru lucrările de conexiune ce se vor desfășura în apropierea siturilor Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040 la Vest de canalul Filipoiu, se impune respectarea Legii 462/2001 completată și modificată prin Legea 345/2006, art. 26, conform cărora sunt interzise:

- a) orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare;
- b) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație;

- c) distrugerea și/sau culegerea intenționată a cuiburilor și ouălor din natură;
- d) deteriorarea și/sau distrugerea locurilor de reproducere sau odihnă ;
- e) recoltarea florilor și fructelor, culegerea, tăierea, dezrădăcinarea cu intenție a acestor plante în habitatele lor naturale;
- f) deținerea, transportul, comerțul sau schimburile în orice scop fără autorizații de mediu competente”

Aceste aspecte vor trebui prezentate tuturor muncitorilor și afișate la loc vizibil în cadrul organizării de șantier.

6. Metodele utilizate pentru culegerea informațiilor privind speciile și/sau habitatele de interes comunitar afectate

Realizarea Studiului de Evaluare Adekvată pentru PATIc - Amenajarea și dezvoltarea teritoriului NV: Insula Mare a Brăilei - Braila E, comuna Marasu, județul Braila, a început în data de 21.01.2020 după semnarea contractului, având termen de execuție de 50 de zile lucrătoare.

În condițiile în care timpul de lucru este limitat și perioada în care au fost făcute observațiile în teren nu este optimă, (19 februarie), nu au putut fi efectuate studii în teren care să se deruleze în toate perioadele fenologice, începând cu sosirea păsărilor migratoare și a celor aflate în pasaj – prevernal, până la plecarea acestora - autumnal. Aceasta ar fi fost și perioada optimă de observare a florei, nevertebrate, mamifere, amfibieni, reptile și a micromamiferelor din zona studiată.

Analiza prezenței sau a absenței speciilor, a fost făcută pe baza vizitei în teren, urmărind existența cerințelor minime de habitat, hrănire, cuibărit și a documentației cu planșele planului propus, care acoperă teritoriul vizat de zona de studiu (ex: limitele terenului propus și studiat, limitele ariilor naturale protejate de interes comunitar, distanțele dintre terenul studiat și siturile protejate precum și utilizarea actuală a terenului).

Pentru localizarea speciilor de păsări în lipsa timpului necesar dar și a perioadei de iarnă, au fost folosite hărțile cu localizarea speciilor protejate și existente, bazate pe observațiile membrilor SOR, din Baza de date online a Societății Ornitologice Române, selectând observații efectuate pe o perioadă de 1 an (2019-2020).

<http://pasaridinromania.sor.ro/ornitodata/harta-distributie?s%5B%5D=174&go=1&f=6&d1=01%2F01%2F2019&d2=30%2F09%2F2019&fenologic=1&nmin=&nmax=&jud=0&c-public=1&c-platit=1&rar%5B%5D=comuna&rar%5B%5D=relativ-comuna&rar%5B%5D=rara&rar%5B%5D=foarte-rara&int=0&raza=250&data-desen=%5B%5D&data-desen-tip=&data-desen-reset=0&data-extra-reset=0>

La vizita în teren, pe teritoriul studiat, au fost identificate următoarele tipuri de habitat:

- Teren arabil și canale de irigație

- Diguri de protecție
- Zăvoaie aparținând siturilor Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche- Brațul Măcin ROSPA 0040

Teren arabil

Canale de irigație și canalul Filipoiu la est de terenul studiat

Diguri de protecție și zăvoaie

Metodele utilizate pentru culegerea informațiilor privind speciile și/sau habitatele de interes comunitar s-au făcut prin observații efectuate pe teritoriul studiat și a vecinătăților, folosind un binoclu și un aparat foto.

Metode folosite la studiul avifaunei

Identificarea tipurilor de habitate caracteristice păsărilor s-a realizat în teren prin observație directă, care a avut ca scop identificarea speciilor de păsări, a locurilor de cuibărit, a zonelor de hrănire și a vegetației arbustive și arboricole de pe terenul studiat și a vecinătăților.

Suprafața de teren agricol studiată, nu reprezintă o zonă propice cuibăritului niciunei specii de păsări mari, răpitoare sau acvatice.

În cazul speciilor răpitoare, s-au căutat cuiburi situate în arborii înalți, existenți în vecinătatea estică a terenului studiat și din zona de lizeră a ariei protejate,

În arborii situați în vecinătatea terenului studiat, nu au fost observate păsări sau cuiburi mai vechi din anii trecuți.

Din analiza imaginilor, se constată că arborii sunt amplasați pe terenuri urbanizate, lângă locuințe, ceea ce determină păsările răpitoare să ocolească această zonă.

Singurul cuib a fost observat în zona de lizeră a sitului, nefiind identificată specia căreia i-ar putea aparține.

În cazul păsărilor acvatice, acestea sunt păsări coloniale, cu un pronunțat caracter gregar, și care au nevoie de habitate cu întinderi de apă și stuf, habitate care nu sunt prezente pe terenul agricol studiat.

Aceste specii de păsări se hrănesc exclusiv în apă cu pești sau nevertebrate acvatice, în lunca inundabilă a brațului Măcin și a Dunării.

Din datele prezentate la cap. Migrația păsărilor, se constată că în perioada de iarnă, majoritatea speciilor de păsări enumerate în anexa I la Directiva Consiliului 79/409/CEE, nu sunt prezente în zonă, deoarece sunt migratoare și în pasaj, în număr de 60 de specii, și numai 3 specii: Buha *Bubo bubo* formată din 2 indivizi specie rezidentă, Gâsca cu gât roșu *Branta ruficollis* (specie în pasaj) și Anser albifrons Gârlița mare, în număr mare și care iernează pe teritoriul IMB, evidențiate în hărțile cu localizarea speciilor protejate, nefiind observate pe amplasament sau în zona limitrofă.

Singurele păsări observate, au fost *Columba livia domesticus* (porumbelul), pe linile electrice, *Corvus frugilegus* (Cioara de semănătură), pe terenul agricol, *Cygnus olor* (lebedă de vară) doi indivizi pe canalul Filipoiu, aflați în pasaj și în zbor două rațe sălbatice, care din cauza distanței, nu a putut fi identificată specia.

Metode folosite la studiul florei

Identificarea tipurilor de habitate caracteristice florei de pe terenul studiat, s-a realizat în teren prin observație directe.

Teritoriul studiat este un teren agricol pe suprafața căruia a fost semănat grâu și nu reprezintă un habitat pentru speciile de floră de interes comunitar. Pe marginea canalului Fiipoiu au fost observate pâlcuri de stuf și papură.

Specii de nevertebrate, amfibieni, reptile

La momentul efectuării vizitei pe amplasament, datorită condițiilor de iarnă, aceste specii, nu au fost observate. În cazul speciilor de amfibieni, ce ar putea exista pe terenul studiat, în canalele de irigație, precizăm că la data vizitei pe amplasament, datorită nivelului scăzut de apă al Dunării, majoritatea canalelor erau secate. Datorită fluctuațiilor cursului de apă al Dunării, speciile de amfibieni pot apărea accidental, dispărând în momentul retragerii apelor. Amfibienii ar putea exista pe canalul Filipoiu, care este permanent alimentat cu apă, prin sistemul de vane situat în partea de Nord.

Metode de lucru pentru speciile de mamifere

Observațiile au fost realizate în teren, prin observație directă, care au avut ca scop identificarea speciilor de mamifere.

Pe terenul studiat sau în zona digurilor nu au fost observate specii de mamifere, vizuini, urme ale prăzii, sau galerii săpate de popândăi.

7. Metodologia utilizată pentru evaluarea impactului asupra mediului

Pentru planul propus, **evaluarea impactului asupra mediului**, se efectuează utilizând o metoda matricială (indici de calitate) și metoda V. Rojanschi (indicele de poluare globală).

Evaluarea impactului asupra mediului înconjurător are la bază:

- indici de calitate pe factori de mediu (I_c)
- indicele de poluare globală (I_{PG})

Evaluarea impactului pe factori de mediu

Calitatea unui factor de mediu sau element al mediului se încadrează în raport cu limitele admise în STAS – uri sau Normative de reglementare sau se estimează efectele “ proiectului “ asupra mediului având la bază “ mărimea “ care se determină luând în considerare nivelul unor indicatori de calitate ce caracterizează efectele.

În raport cu mărimea efectelor avem indici de calitate (I_c):

$$I_c = \frac{L_{\text{proiect}}}{L_{\text{reglementat}}} = E^{-1}$$

L_{proiect} – acțiunile proiectului

$L_{\text{reglementat}}$ – norme și acte de reglementare

Interdependența dintre acțiunile proiectului și efectele asupra mediului înconjurător (E) se poate evidenția prin marcarea în caseta corespunzătoare a mărimii acesteia estimată printr-un sistem comun pentru tot ansamblul (cu +, -, sau zero), astfel:

- + influența pozitivă
- 0 influența nulă
- influență negativă

$\pm E$ – efect pozitiv sau negativ rezultat din cuantificarea influențelor activității proiectate asupra calității factorilor de mediu, în raport cu normativele de reglementare.

$I_c = 0 - +1$	- influențele sunt pozitive iar mediul este afectat în limitele admisibile
$I_c = - 1 - 0$	- influențele sunt negative iar mediul este afectat peste limitele admise
$I_c = 0$	- starea mediului nu este afectată de proiect

Evaluarea impactului pe factori de mediu prin indici de calitate (I_c)**Matricea de evaluare a impactului**

Actiunea sau sursele generatoare	Efectele asupra factorilor de mediu				
	Aer	Apa	Sol- subsol	Biodiver- sitatea	Mediul social și economic
Amplasamentul și modul de ocupare a terenului	0	0	-	0	0
Evacuare ape uzate	0	0	0	0	+
Concentrațiile de poluanți în aer în raport cu C.M.A.	-	0	0	0	-
Nivelul zgomotului în raport cu nivelul maxim admis	0	0	0	-	0
Managementul deșeurilor	+	+	+	+	+
Riscul de avarii și accidente cu impact asupra mediului	0	-	-	0	-
Efectul social și economic	+	+	+	+	+
MARIMEA EFECTELOR	+1	+1	0	+1	+1

$$E_{AER} = +1$$

$$E_{APA} = +1$$

$$E_{SOL-SUBSOL} = 0$$

$$E_{BIODIVERSITATE} = +1$$

$$E_{ASEZARI UMANE} = +1$$

- Valoarea indicelui de calitate (I_c)

- pentru AER:

$$I_c = +1$$

Factorul de mediu AER este afectat de proiect în limite admise.

- pentru APA:

$$I_c = +1$$

Factorul de mediu APA este afectat de proiect în limite admise.

- pentru SOL - SUBSOL:

$$I_c = 0$$

Factorul de mediu SOL – SUBSOL nu este afectat de proiect.

- pentru BIODIVERSITATE:

$$I_c = +1$$

Factorul de mediu BIODIVERSITATE este afectat în limite admise.

- pentru MEDIUL SOCIAL ȘI ECONOMIC:

$$I_c = +1$$

Factorul de mediu MEDIUL SOCIAL ȘI ECONOMIC este afectat pozitiv de proiect.

- Valoarea $I_c = +4$ indica: **influențele sunt pozitive iar mediul este afectat în limitele admisibile**

⇒ Prin respectarea măsurilor propuse, atât în perioada de execuție a lucrărilor de construcție, cât și în perioada de exploatare a obiectivelor, impactul asupra factorilor de mediu se va încadra în limitele admise.

Evaluarea globală a impactului asupra mediului

Evaluarea impactului global asupra mediului se bazează pe:

- ☐ valoarea indicilor de calitate (I_c) pe factori de mediu;
- ☐ scara de bonitate notată de la 1 la 10, corespunzătoare valorilor I_c

Metoda Rojanschi

Aceasta metoda se înscrie în categoria metodelor ilustrative de apreciere globală a stării de calitate a mediului. Condiția principală care i se cere unei astfel de metode este de a permite compararea stării mediului la un moment dat cu starea înregistrată într-un moment anterior, în diferite condiții de dezvoltare.

Metoda Rojanschi apreciază starea de poluare a mediului, pe care o exprimă cantitativ pe baza unui indicator rezultat din raportul dintre valoarea ideală și valoarea reală dintr-un anumit moment a unor indicatori considerați specifici pentru factorii de mediu analizați.

În acest sens, se propune încadrarea calității momentane a fiecărui factor de mediu într-o *scară de bonitate*, cu acordarea unor note care să exprime apropierea, respectiv depărtarea de starea ideală. Scara de bonitate este exprimată prin note de la 1 la 10, unde nota 10 reprezintă starea naturală neafectată de activitatea umană, iar nota 1 reprezintă o situație ireversibilă și deosebit de gravă de deteriorare a factorului de mediu analizat.

În cazul documentației prezente, aprecierea globală se va face prin prisma calității celor cinci factori de mediu (apă, aer, sol, vegetație și faună, așezări umane), analizați și evaluați prin prisma reglementărilor. Notele de bonitate obținute pentru fiecare factor de mediu în zona analizată servesc la realizarea grafică a unei diagrame, ca o metodă de simulare a efectului sinergic; figura geometrică este un pentagon (pentru 5 factori de mediu). Prin unirea punctelor rezultate din amplasarea valorilor ce exprimă starea reală, se obține un triunghi interior, cu suprafața mai mică (S_r).

Indicele stării de poluare globală (IPG) a unui ecosistem rezultă din raportul dintre două suprafețe:

$$I.P.G = S_i / S_r \text{ unde:}$$

S_i = suprafața corespunzătoare stării ideale a mediului;

S_r = suprafața corespunzătoare stării reale a mediului.

Estimarea indicilor de calitate a mediului inconjurator se face după scara de bonitate a acestora, prezentată în tabelul de mai jos

Scara de bonitate

Nota de bonitate	Valoarea I_c	Efectele asupra mediului inconjurator
10	$I_c = 0$	- mediul nu este afectat de activitatea proiectată
9	$I_c = 0,0 \div 0,25$	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 1. - efectele sunt pozitive
8	$I_c = 0,25 \div 0,50$	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 2. - efectele sunt pozitive
7	$I_c = 0,50 \div 1,00$	- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 3. - efectele sunt pozitive
6	$I_c = -1,0$	mediul afectat de proiect peste limitele admise, nivel 1. - efectele sunt negative
5	$I_c = -1,0 \div -0,5$	- mediul este afectat de proiect peste limitele admise, nivel 2. - efectele sunt negative
4	$I_c = -0,5 \div -0,25$	- mediul este afectat de proiect peste limitele admise, nivel 3. - efectele sunt negative
3	$I_c = -0,25 \div -0,025$	- mediul este degradat, nivel 1. - efectele sunt nocive la durate lungi de expunere
2	$I_c = -0,025 \div -0,0025$	- mediul este degradat, nivel 2. - efectele sunt nocive la durate medii de expunere
1	$I_c = \text{sub } -0,0025$	- mediul este degradat, nivel 3. - efectele sunt nocive la durate scurte de expunere

Avantajele metodei:

- oferă o imagine globală a calității mediului;
- permite compararea unor zone diferite, care pot fi analizate pe baza acelorași factori;
- permite compararea stării unei zone în diferite momente de timp;
- asigură utilizarea activă a unui fond de date privitoare la parametrii de stare a mediului, obținuți printr-o monitorizare la scară largă.

Dezavantajul metodei:

- constă în nota de subiectivitate generată de încadrarea pe scara de bonitate, care depinde în primul rând de experiența și exigența evaluatorului.

Totuși, o astfel de apreciere oferă o imagine globală a calității mediului și permite factorilor de decizie fundamentarea tehnico- științifică în luarea unei decizii.

Calculul indicilor de poluare: Ip**- Indicele de calitate pentru SOL/SUBSOL (Ic S/S)**

Factorul de mediu sol/subsol este cel mai expus deteriorării ca urmare a activității de construcție prin:

- lucrările de construcții și transport;
- carburanții utilizați pentru utilajele actionate de motoare Diesel;
- lubrifianții utilizați pentru toate tipurile de utilaje;
- deșeurile industriale și cele menajere.

Acestea pot avea impact asupra structurii, texturii și proprietăților fizico-chimice ale solului și implicit asupra funcțiilor sale ecologice.

În condiții normale de lucru, respectând normele de igienă și de depozitare corespunzătoare a deșeurilor, nu ar trebui să existe riscuri majore de poluare a solului.

Prin urmare, pentru factorul de mediu sol/subsol, mărimea efectelor generate de viitoarea activitate este redată cu ajutorul indicilor de calitate I_c și este prezentată în tabelul următor:

Acțiunea sau sursa generatoare	Sol/subsol
Lucrări de construcție	1.00
Carburanți și lubrifianți	1.00
Deșeurile industriale și menajere	1.00
Apele pluviale	1.00
Apele de suprafață	0.00
Mărimea efectelor	4.00

Valorile indicelui de calitate vor fi:

$$I_c = 4 / 5 = 0.8 \text{ pentru sol}$$

$$I_p = 0.80 / 1 = 0.80$$

NB = 7- mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 3. - efectele sunt pozitive

- Indicele de calitate pentru VEGETAȚIE, FAUNA (Ic V,F)

Modalitățile prin care se realizează impactul asupra acestui factor de mediu sunt următoarele:

- reducerea suprafeței habitatului și a numărului de specii;
- fragmentarea habitatului;
- crearea de bariere artificiale
- agenți poluanți sonori și vibrații, care determină unele specii faunistice să se stabilească temporar la distanțe mai mari;
- pulberi sedimentabile, ce au efect asupra proceselor fiziologice (fotosintezei, respirației, ratei de creștere etc.) a speciilor vegetale aflate în imediata vecinătate.

În ce privește aspectele mai sus menționate, facem precizarea că terenul studiat nu se află pe suprafața ariei protejate, ci la o distanță de aprox. 326 m, iar lucrările de conexiune a DJ vor avea loc în partea de Vest a canalului Filipoiu. La această distanță se vor adăuga spațiile verzi în procent de 40% din zona C1a și C1. Odată cu mutarea șantierului către zona de Vest a

terenului, distanța față de aria protejată se va mări considerabil.

Prin aplicarea măsurilor prezentate în capitolele anterioare, considerăm că impactul produs de viitoarele construcții și activități în perimetrul studiat va fi minim, încadrându-se în limite admise.

Acțiunea sau sursa generatoare	Flora	Fauna
Reducerea suprafeței habitatului sau a nr. de specii	0.00	0.00
Fragmentarea habitatelor	0.00	0.00
Emisii de gaze în atmosferă	0.00	0.00
Ape uzate	0.00	0.00
Zgomot și vibrații	0.00	1.00
Mărimea efectelor	0.00	1.00

Valorile indicelui de calitate vor fi:

$I_c = 0/5 = 0.00$ pentru Floră

$I_c = 1/5 = 0.20$ pentru Faună

$I_p = 0.20/2 = 0.10$

NB 9 - mediul este afectat de proiect în limite admisibile, nivel 1. - efectele sunt pozitive

Indice de calitate pentru APA (I_c APA)

Pe perioada de execuție a lucrărilor, este posibil ca apele provenite din precipitații să se încarce suplimentar cu suspensii, aflate în perimetrul organizării de șantier.

Lucrările de pregătire vor include și lucrări de protejare a canalelor de irigație (rigole sau șanturi de colectare).

Suspensiile nu se constituie, prin natura lor, în factori de poluare asupra apelor subterane. Eventualele scurgeri de produse petroliere vor reprezenta potențiala sursă majoră de poluare a apelor subterane.

Prin aplicarea măsurilor prezentate în capitolele anterioare, considerăm că impactul produs de viitoarele construcții în perimetrul studiat va fi minim, încadrându-se în limite admise.

Acțiunea sau sursa generatoare	Apa subterană	Apa de suprafață
Decopertarea solului	1.00	0.00
Activitatea de transport	0.00	0.00
Emisii de gaze în atmosferă	0.00	0.00
Ape menajere uzate	0.00	0.00
Apele pluviale	0.00	1.00
Mărimea efectelor	1.00	1.00

Valorile indicelui de calitate vor fi:

$I_c = 0/5 = 0.20$ pentru Apa subterană

$I_c = 0/5 = 0.20$ pentru Apa de suprafață

$I_p \text{ apă} = 0.20$

NB 9 - mediul este afectat de proiect in limite admisibile, nivel 1. - efectele sunt pozitive

Indicele de calitate pentru AER (I_c AER)

Emisiile din zona perimetrului vor influența foarte puțin creșterea concentrațiilor de fond din zonă, concentrații estimate a fi sub limitele cerințelor reglementărilor în vigoare privind calitatea aerului. Efectele negative date de activitatea de construcții se resimt numai in zona limitrofă a terenului studiat.

Se apreciază că nivelul de poluare a atmosferei, determinat de activitățile desfășurate pe amplasament, se încadrează în prevederile Ordinului 462/93, în ceea ce privește concentrațiile la emisie pentru poluanții analizați.

Pentru evaluarea efectului activității de construcții asupra factorului de mediu aer, se iau în considerare indicii de poluare I_p calculați pentru fiecare poluant prin raportarea la concentrația maximă admisă, stabilită prin ordine de reglementare (OMM 462/93).

Poluant	Concentratie poluant max g/h	Concentratie poluant max admisă Ord. 462/93
Pulberi	744.80	500
NOx	79.8	5000
SOx	379	5000

$I_p \text{ pulberi} = 1.49 \text{ g/h}$

$I_p \text{ Nox} = 0.02 \text{ g/h}$

$I_p \text{ Sox} = 0.76 \text{ g/h}$

$I_p \text{ aer} = 0.75$

NB 7 - mediul este afectat de proiect in limite admisibile, nivel 3. - efectele sunt pozitive

Indicele de calitate pentru ASEZĂRI UMANE

Pentru factorul de mediu asezări umane, s-au apreciat efectele, prin cumulare, ale tuturor influențelor. Poluanții ce pot afecta asezările umane sunt:

- emisiile de poluanți atmosferici;
- nivelul zgomotelor și al vibrațiilor;
- deșeurile gospodărite necorespunzător;
- transport.

Concentrațiile compușilor chimici nocivi rezultați în urma arderii combustibililor în motoare Diesel nu au valori mari, datorită dispersiei lor pe o arie mare, de către curenții de aer. În timpul transportului, este posibil să fie antrenate de vânt particule fine de praf, care să încarce aerul cu suspensii, însă prin măsurile propuse, acestea nu vor afecta decât în mică

măsură locuințele aflate la aprox. 400 m față de limita de Est a terenului studiat, la care se vor adauga spațiile verzi în procent de 40% din zona C1a și C1. Deasemeni trebuie avut în vedere că odată cu mutarea șantierului către zona de Vest a terenului, distanța față de zona de locuit se va mări considerabil iar impactul produs de activitățile de construcții se va diminua și mai mult.

Actiunea sau sursa generatoare	Asezari umane
Nivelul zgomotului al vibrațiilor	1
Emisiile de poluanți	1
Deșeurile	0
Transportul	1
Mărimea efectelor	3

$I_c = 3/4 = 0,75$ pentru asezari umane

NB 7 - mediul este afectat de proiect in limite admisibile, nivel 3. - efectele sunt pozitive

Interpretarea rezultatelor pe factori de mediu

Stabilirea notelor de bonitate pentru indicele de poluare, calculat pentru fiecare factor de mediu, se face utilizând “**Scara de bonitate a indicelui de poluare**”, atribuind notele de bonitate corespunzatoare valorii fiecarui indice de calitate calculat:

Factor de mediu	Ic	Ip	Nb
Apa	0.40	0.20	9
Aer	2.26	0.75	7
Sol/subsol	0.80	0.80	7
Biodiversitate	0.20	0.10	9
Așezări umane	0.75	0.75	7

Din analiza notelor de bonitate, se pot trage următoarele concluzii:

- Factorul de mediu APA va fi afectat in limite admisibile, nivel 1. - efectele sunt pozitive
- Factorul de mediu AER va fi afectat in limite admisibile, nivel 3. - efectele sunt pozitive
- Factorul de mediu SOL/SUBSOL va fi afectat in limite admisibile, nivel 3. - efectele sunt pozitive;
- Factorul de mediu BIODIVERSITATE, va fi afectat in limite admisibile, nivel 1. - efectele sunt pozitive
- Factorul de mediu ASEZARI UMANE – va fi afectat în limite admisibile, nivel 3. - efectele sunt pozitive

Metoda de evaluare globală a impactului asupra mediului

Este o metodă analitică de tip cantitativ pe baza indicelui de poluare globală (IPG), care rezultă din raportul între starea ideală (naturală) și starea reală (de poluare).

- Reprezentarea grafică : Starea ideală și starea reală se reprezintă grafic rezultând o diagramă înscrisă într-un cerc cu raza de 10 unități de bonitate, a cărei formă depinde de numărul factorilor de mediu analizați.
- Starea ideală (S_i): este reprezentată grafic printr-o formă geometrică regulată înscrisă într-un cerc cu rază de 10 unități de bonitate.
- Starea reală (S_r): este o figură geometrică neregulată obținută prin unirea punctelor ce reprezintă valoarea echivalentă a indicelui de calitate în scara de bonitate și care se înscrie în figura geometrică regulată a stării ideale.
- Indicele de poluare globală - I_{PG} : rezultă din raportul dintre suprafața ce reprezintă starea ideală (S_i) și starea reală (S_r).

$$I_{PG} = \frac{S_i}{S_r}$$

$I_{PG} = 1$ - nu există poluare

$I_{PG} > 1$ - există modificari de calitate a mediului.

- Scara de calitate:

$I_{PG} = 1$	- mediul natural nu este afectat de activitatea umană
$I_{PG} = 1...2$	- mediul este supus efectelor activității umane în limite admisibile
$I_{PG} = 2...3$	- mediul este supus activității umane, provocând stare de disconfort formelor de viață
$I_{PG} = 3...4$	- mediul este afectat de activitatea umană, provocând tulburari formelor de viață
$I_{PG} = 4...6$	- mediul este afectat grav de activitatea umană, periculos pentru formele de viață
$I_{PG} > 6$	- mediul este degradat, impropriu formelor de viață.

Determinarea indicelui de poluare globală

- Indicele de poluare globală I_{PG} - rezultă din raportul S_i / S_r conform metodologiei prezentate.
- Valoarea S_i (starea ideală) - rezultă din figura geometrică regulată având suprafața:

$$S_i = 85.59 \text{ m}^2$$

- Valoarea S_r (starea reală) - rezultă din figura geometrică neregulată înscrisă în figura geometrică regulată a stării ideale și construită prin unirea punctelor rezultate din amplasarea valorilor N_b (nota de bonitate) pentru fiecare factor de mediu luat în considerare.

- Valoarea N_b - se obține pentru fiecare factor de mediu din scara de bonitate în funcție de valoarea indicelui de poluare și servește la reprezentarea grafică, ca o metodă de simulare a efectului sinergic.

- Relatia grafica - între N_b calculat pentru cinci elemente ale mediului, este o figura geometrica neregulata formata cu valorile:

$$N_{b \text{ AER}} = 9$$

$$N_{b \text{ APA}} = 7$$

$$N_{b \text{ SOL-SUBSOL}} = 7$$

$$N_{b \text{ BIODIV}} = 9$$

$$N_{b \text{ AS. UMANE}} = 7$$

avand suprafata: $S_r = 51,10 \text{ m}^2$

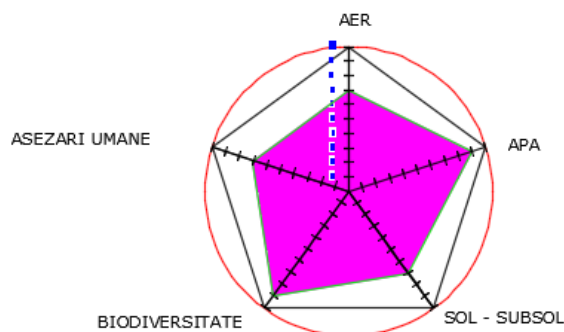
$$I_{PG} = \frac{S_i}{S_r} = \frac{85.59 \text{ m}^2}{51,10 \text{ m}^2} = 1,67$$

- Valoarea indicelui de poluare globala este:

$I_{PG} = 1.67$	
$I_{PG} = 1...2$	- mediul este supus efectelor activității umane în limite admisibile

Graficul pentru calculul indicelui de poluare globală :

CALCULUL INDICELUI DE POLUARE GLOBALĂ
PLAN DE AMENAJAREA TERITORIULUI INTERCOMUNITAR (PATIC) „AMENAJAREA ȘI DEZVOLTAREA
TERITORIULUI DE NV - INSULA MARE A BRĂILEI - BRĂILA EST (MUNICIPIUL BRĂILA, COMUNA
MĂRAȘU)”

IPG = 1.67

8. CONCLUZII

Utilizarea actuală a terenului studiat, este de teren agricol / arabil antropizat și aparține comunei Mărașu. O parte din teren este ocupată de căi de comunicație și canale de irigație / desecare. Terenul este liber de construcții, acesta fiind utilizat pentru desfășurarea unor activități agricole.

Siturile de importanță comunitară și ariile de protecție avifaunistică, sunt amplasate în vecinătatea terenului studiat, după cum urmează:

3. Față de Balta Mică a Brăilei ROSCI 0006, Balta Mică a Brăilei ROSPA 0005 și Parcul Natural Balta Mică a Brăilei l situat în partea de Sud, a o distanță de 865 m
4. Față de Brațul Măcin ROSCI 0012 și Dunărea Veche Brațul Măcin ROSPA0040, situat în partea de Nord – Est, la o distanță de 326 m.

Din analiza hărților privind observațiile efectuate de mebrii SOR din Baza de date online a Societății Ornitologice Române, observații efectuate pe o perioadă de 1 an (2019-2020), a rezultat că speciile de păsări mai sus menționate, nu au fost observate pe teritoriul studiat. Acestea au fost observate în zonele adiacente ale terenului studiat, pe malul stang și drept al Brațului Măcin și malul drept al Dunării, lângă luciul apei, care le oferă condiții de hrană și habitat.

Suprafața de teren agricol studiată, nu reprezintă o zonă propice cuibăritului niciunei specii de păsări mari, răpitoare sau acvatică. Terenul studiat nu oferă condiții minime de habitat și cuibărit. În lipsa acestora, păsările răpitoare s-au retras în zonele de lizieră ale sitului, iar teritoriul studiat ar putea fi doar survolat.

În cazul păsărilor acvatice, acestea sunt păsări coloniale, cu un pronunțat caracter gregar, și care au nevoie de habitate cu întinderi de apă și stuf, habitate care nu sunt prezente pe terenul agricol studiat, hrănindu-se exclusiv în apă cu pești sau nevertebrate acvatice, în lunca inundabilă a brațului Măcin și a Dunării.

În ce privește speciile de mamifere iubitoare de apă (Vidra), anfibieni și reptile, pe teritoriul studiat, nu există cursuri de ape, lacuri, etc, care să favorizeze prezența acestora pe teritoriul studiat. Vidra a fost observată pe malul drept al Brațului Măcin, în zona orașului Măcin.

În cazul popândăului, habitatul principal (pajiști de câmpie sau dealuri joase cu vegetație scurtă) poate fi limitat de bariere cum ar fi râuri, benzi de păduri (cu o lățime mai mare de 200 m), drumuri de tip autostradă, terenuri agricole de mari dimensiuni (cu lățimi mai mari de 500 m) sau de zone urbanizate.

Existența canalelor de irigație de la baza digurilor ce mărginesc și înconjoară teritoriul studiat, reprezintă o barieră pentru acesta, restricționandu-i accesul pe teritoriul studiat.

În ce privește speciile de plante ocrotite, specia, *Marsilea quadrifolia*, se regăsește în zone cu mlaștini oligotrofe. Specia este întâlnită în apropierea bălților, pe terenuri nisipoase. Terenul studiat, este un teren agricol pe suprafața căruia nu există zone mlăștinoase.

Pentru planul propus, **evaluarea impactului asupra mediului**, a fost realizată prin două metode:

1. Metoda matricială – indici de calitate
2. Metoda V. Rojanschi - indicele de poluare globală

Din analiza evaluării impactului prin metoda matricială (indici de calitate), a rezultat că **influențele sunt pozitive iar mediul este afectat în limitele admisibile.**

Acest fapt este susținut și de analiza evaluării impactului prin metoda V. Rojanschi (indicele de poluare globală), care a evidențiat faptul că **mediul este supus efectelor activității umane în limite admisibile.**

Factorul perturbator identificat în faza de construcție este zgomotul produs de utilaje și autovehiculele utilizate în faza de execuție însă prin intensitate, durată și măsurile propuse, nu va conduce la modificări esențiale de comportament care să afecteze ritualurile de împerechere și implicit perpetuarea speciilor.

După finalizarea amenajării obiectivelor, impactul generat asupra factorilor de mediu și implicit asupra faunei, va fi nul.

În ce privește integritatea ariilor naturale protejate de interes comunitar cât și ariile de protecție avifaunistică, din vecinătatea terenului studiat, nu vor fi afectate, din următoarele considerente:

1. Nu se reduce suprafața habitatelor și/sau numărul exemplarelor speciilor de interes comunitar,
2. Nu sunt fragmentate habitatele de interes comunitar și sau a habitatelor specifice din punct de vedere ecologic și etologic, după caz, speciilor de interes comunitar.
3. Nu va induce un impact negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariilor naturale protejate de SCI sau SPA
4. Nu va produce modificări ale dinamicii relațiilor care definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar.
5. Nu va produce schimbări fiziologice și comportamentale, ale animalelor sălbatice

Înălțimea clădirilor ce se vor construi, va fi de maxim P+10 pentru Subzona centrală cu echipamente publice, servicii terțiare, comerț și locuire și clădiri de înălțime medie, cu P+4

pentru celălalte subzone și nu vor constitui o barieră antropică care să determine deviații ale culoarului de migrație din zona de interes.

În concluzie, luând în considerație distanțele până la zonele protejate, gradul ridicat de adaptare la condițiile de mediu al faunei terestre și al avifaunei precum și măsurile propuse, considerăm că impactul asupra faunei terestre și a avifaunei din zona studiată, produs de implementarea planului, va fi:

- redus ca intensitate și durată, în faza de construcție
- reversibil în faza de exploatare
- nu va conduce la reducerea sau fragmentarea habitatelor
- nu va produce modificări esențiale de comportament care să afecteze ritualurile de împerechere și implicit perpetuarea speciilor.